J. KALLAK, A. LINTS

Matemaatika

IV KLASSILE

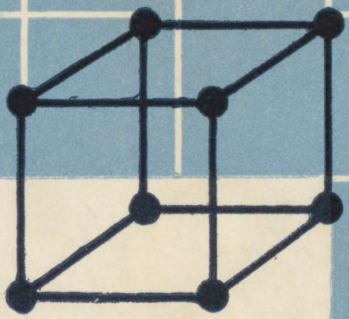

Kontrolleksemplar

Kontrolleksemplar

A-28826

J. KALLAK A. LINTS

MATEMAATIKA

IV KLASSILE

7. trükk

KIRJASTUS «VALGUS»
TALLINN 1968

51
K12

Kunstiliselt kujundanud
E. Pikk

Kinnitatud Eesti NSV Haridusministeeriumi poolt

2
Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
70938

ARHIIVKOGU

6—6

I. KORDAMINE. ARVELAUA KASUTAMINE.

1. Ühelt põllult saadi 189 tonni kartuleid, teiselt põllult 58 tonni rohkem. Kui palju kartuleid saadi kahelt põllult kokku?

2. 13 kuhja pandi igaühte 12 tonni kartuleid ja viimasesse, neljateistkümnendasse kuhja 11 tonni. Mitu tonni kartuleid pandi kõikidesse kuhjadesse kokku?

3. 16 ühesuurusesse kuhja pandi kokku 192 tonni kartuleid. Mitu tonni kartuleid pandi igasse kuhja?

4. Veoautole pandi ühest virnast 320 tellist, teisest virnast 290 tellist. Mitu tellist võib veel masinale laadida, kui koormas võib olla 1000 tellist?

5. Nelinurgakujulise põllu ümbermõõt on 902 m. Kolme külje pikkused on joonisel antud. Leia neljanda külje pikkus.

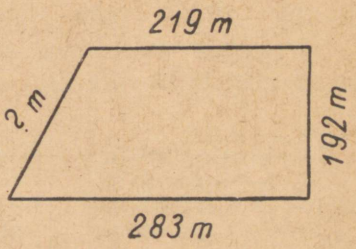

6. Kolmnurgakujulise heinamaa ümbermõõt on 890 m. Kaks külge on kumbki 285 m pikad. Kui pikk on kolmas külg?

7. Ristkülikukujulise heinamaa pikkus oli 250 m ja laius 236 m. Leia selle heinamaa ümbermõõt.

8. Ruudukujulise põllu külje pikkus oli 218 m. Kui suur on selle põllu ümbermõõt?

9. Arvuta peast.

a) $2+5+8+9+4$
$7+9+3-6+8$
$9+3+2+7+8$
$6+8+5-9+3$

b) $3+7+5-6+4$
$5+8-4+9+6$
$4+9+7-8+6$
$7+6-5+0+9$

10. Võrdle joonisel kujutatud arvelaudu.

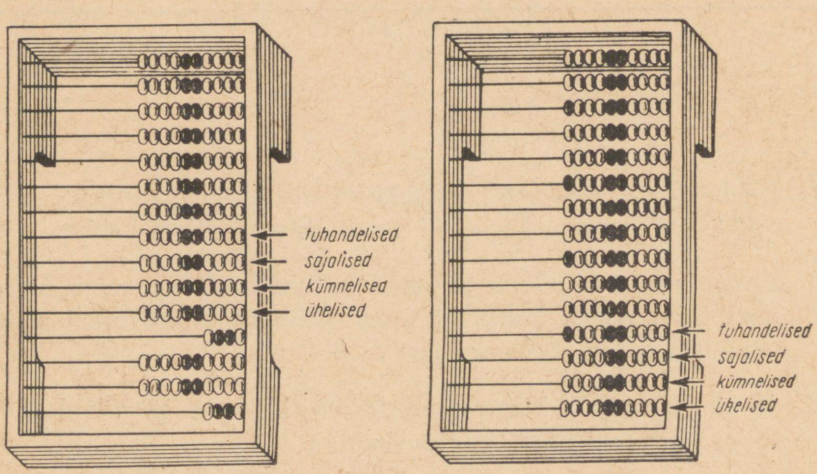

11. Võta arvelaual järgmised arvud:

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)
100	700	400	3000	2500	4900	7800	5600
120	730	410	3200	2568	4987	7845	5670
136	796	493	3250	2068	4007	7810	5613
105	703	409	3002	2508	4807	7008	5304

Arvelaual võta arvud selles järjekorras, nagu sa need kirjutadki. Arv 2058 võta nii:

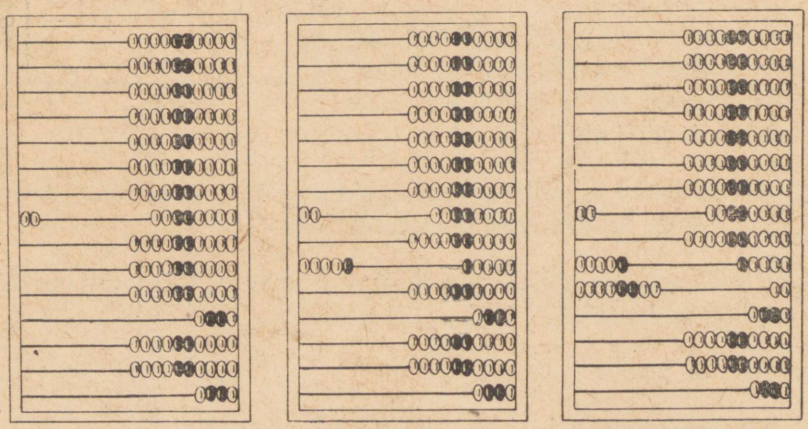

Esmalt 2000, *siis 50* *ja lõpuks 8.*

Loe iga kord, missugune arv on sul arvelauale võetud.

12. Arvuta peast:

a) 15+ 8− 7+12− 4
9+12+ 6− 8+13
27−15+ 8+ 9− 7

b) 18− 9+ 7+ 6− 3
15+ 7− 6+ 4+11
8+15− 7+15+ 8

13. a) 25+13+58−37
38+57−49−18
92−64+25+32

b) 48+37−25−37
67+28−78+35
84−56+24+42

14. Valmista vihikusse samasugune tabel nagu raamatus ja liida selles tabelis kõik arvud ridade kaupa vasakult paremale ja veergude kaupa ülevalt alla. Pärast liida nelja rea summad omavahel ja kümne veeru summad omavahel. Kui sa oled arvutanud õigesti, siis saad ühe ja sama arvu.

2	5	4	3	1	2	8	9	7	6	
5	2	3	7	6	1	4	5	9	8	
8	4	7	2	5	9	3	6	1	4	
7	1	3	8	6	2	4	9	5	9	

15. Arvuta kirjalikult. Tuhandelisi liida ja lahuta samuti nagu sajalisi, kümnelisi ja ühelisi.

	a	b	c	d	e	f	g	h
	438	695	185	538	467	928	2345	1239
	+335	+237	+653	+285	+859	+457	+ 787	+ 546
16.	446	1235	3528	2032	758	1783	459	2345
	+1857	− 876	+ 784	− 987	−396	− 895	+641	−1587
17.	767	1583	1586	2345	975	6524	2498	3042
	+586	− 894	+ 879	− 987	+684	−3786	−1847	−1875
18.	2345	3702	1378	5001	587	3201	3528	5000
	+1875	− 894	+ 987	−2378	+2348	−1983	−2472	−1897
19.	7328	4083	1586	3205	3405	4002	1864	2341
	+ 895	−1837	+ 849	−1488	+ 895	−1875	+3736	1237
20.	347	8003	5284	1235	5836	5235	3285	1854
	+1863	−2347	+ 916	− 728	+1164	−1126	+1715	− 768

21.

248	758	947	487	836	546	1295	5824
375	259	528	659	587	375	387	987
845	858	384	2345	1863	896	2457	475

22. Tehase ühes osakonnas on 216 töölist, teises osakonnas aga 18 töölist vähem. Mitu töölist on mõlemas osakonnas kokku?
23. Tehas valmistas eelmisel kuul 618 kartulivõtmismasinat, käesoleval kuul aga 707. Mitu kartulivõtmismasinat valmistas tehas käesoleval kuul rohkem kui eelmisel kuul?
24. Plaani järgi pidi tehas valmistama kuu jooksul 525 motorollerit. Tegelikult valmistati neid aga 602. Mitu motorollerit valmistati üle plaani?
25. Mitu külvimasinat tootis tehas aasta jooksul üle plaani, kui igas kuus toodeti üle plaani keskmiselt 82 külvimasinat?
26. Mitu motorollerit toodeti aastas üle plaani, kui igas kuus toodeti üle plaani keskmiselt 75 motorollerit?
27. Kui palju on vaja liita 495-ga, et saaks 721?
28. Arvuta peast:

a) $12+9+7-15+6$
$15-8+3+18-4$

b) $13-7+15+9-3$
$12+9-14+6+8$

29. a) $58+27-46+65$
$75-38+24-15$
$18+27-32+78$

b) $72-48+37+39$
$83-57+28+35$
$54+38-75+26$

30. a) $245+37$
$591-43$
$358+24$

b) $275+80$
$628-50$
$456+70$

c) $123+245$
$576-123$
$452+336$

d) $325+75$
$800-42$
$587+13$

31. a) 528+199 b) 325+598 c) 280+370
723−499 947−499 840−560
287+598 436+298 760+180
836−698 653−399 530−250

32. Arvuta arvelaual. Selleks võta arvelaual esiteks üks liidetav ja lükka siis sellele juurde teine liidetav. Seejärel loe arvelaualt, millise arvu sa said, ja kirjuta tehe vihikusse.

a) 528+300 b) 1425+60 c) 2358+3000
259+100 5637+50 753+ 4
647+200 3028+30 1836+5000
164+500 7506+80 2541+ 7

33. Arvuta arvelaual:

a) 1243+504 b) 1153+2315 c) 4052+1624
2415+230 3781+1104 2832+3056
523+312 4052+2327 7503+1192
3241+627 5206+1371 3254+2303

34. Arvuta arvelaual:

a) 2000+1347 b) 3087+1201 c) 1532+2315
5043+2835 1240+2507 6023+1914
4205+3781 4321+1056 2511+ 234
1080+2507 792+2106 3207+1581

35. Arvuta kirjalikult:

	a	b	c	d	e	f	g	h
	1376	1472	516	1521	487	2234	528	3203
	+ 485	− 869	+1887	− 846	+863	− 576	+847	−1729
36.	687	2052	5087	2003	593	1012	347	1111
	+1543	−1784	+ 913	− 895	+1787	− 846	+583	−826
37.	3247	1284	4237	7232	645	1005	867	2012
	+ 853	− 685	+1763	−5824	+786	− 788	+784	− 784
38.	1564	2402	3128	5203	784	2203	1573	4256
	+ 876	+1865	+1872	−1894	+866	−1498	+2427	−1148
39.	3285	1328	836	736	1287	512	1257	901
	+ 578	− 645	+528	−587	+ 563	+327	+2343	−528

	a	b	c	d	e	f	g	h
40.	1297	824	1287	1000	785	5001	756	580
	+ 803	−568	+ 613	− 528	+215	−3284	+244	−391
41.	287	568	756	187	356	247	556	628
	356	237	237	84	87	328	185	357
	78	84	348	363	248	74	328	465
	184	626	157	528	567	685	476	126

42. Kolhoosi kahelt põllult saadi kokku 451 tonni haljasmaisi siloks. Ühelt põllult saadi seda 198 tonni. Mitu tonni haljasmaisi saadi teiselt põllult?

43. Kolhoos otsustas varuda iga lehma jaoks 12 tonni silo. Mitu tonni silo tuli varuda 68 lehma jaoks?

44. Mitu tonni silo tuli varuda 96 mullika jaoks, kui iga mullika jaoks varuti seda 8 tonni?

45. Ristkülikukujulise juurviljaaia pikkus oli 218 m ja laius 115 m. Kui pikk oli seda piirav tara?

46. Kompvekikarp koos kompvekkidega kaalub 913 grammi. Kompvekke on karbis 825 grammi. Kui palju kaalub tühi karp?

47. 18 vihikut kaalub kokku 630 grammi. Mitu grammi kaalub I vihik? Mitu grammi kaalub 15 niisugust vihikut?

48. 15 šokolaaditahvlit kaalub 900 grammi. Mitu grammi kaalub 12 šokolaaditahvlit?

49. Kanafarmis saadi ühel päeval 700 kanamuna, teisel päeval aga 100 muna rohkem. Mitu kanamuna saadi mõlemal päeval kokku?

50. Kanafarmis saadi kahel päeval kokku 1300 kanamuna. Esimesel päeval saadi 600 muna. Mitu muna saadi teisel päeval?

51. Arvuta peast:

a) 7+15+9+8−12
6+18−3+7+15
9+13+6−5+11

b) 15+12−8+7− 3
18− 6+9+5+ 7
17+ 8+5−9+12

52. a) 72−15+37−42
63+28−46+37
54+38−62+26

b) 95−67+38+17
48+26−75+36
63−38+23+56

53. a) $700+800$ b) $400+800$ c) $200+900$
$1200-400$ $1300-600$ $1300-500$
$900+300$ $500+600$ $400+800$
$1500-800$ $1100-300$ $1400-600$

54. Tee nii, nagu on juhatatud ülesandes 14. Kus võimalik, tarvita liitmise asemel korrutamist.

12	12	12.	12	12	12	12	12	12	12	
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	

55. Liida arvelaua abil. Kui oled liitnud, siis loe arvelaualt, millise arvu sa said, ja kirjuta tehe vihikusse.

a) $2704+1183$ b) $3429+2340$ c) $532+1340$
$1082+915$ $5072+806$ $1247+2351$
$843+2032$ $1865+1023$ $689+1200$
$5402+1294$ $7013+925$ $3502+385$

56. *Harjutus $36+4$ lahenda arvelaual nii:*

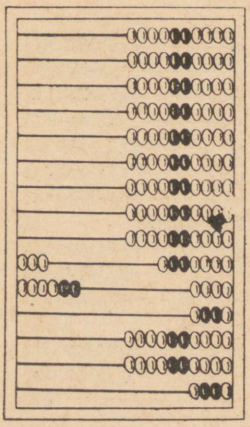
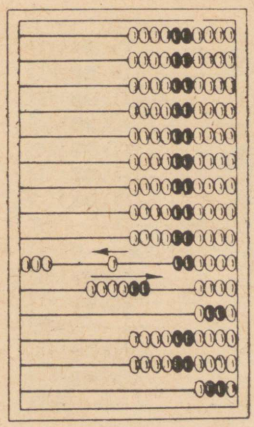
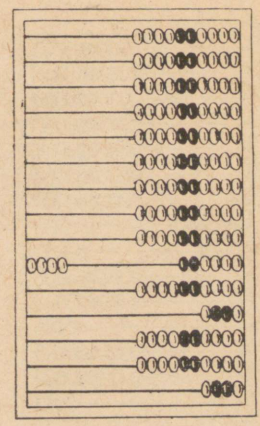

Näed, et kui lükkad 4 ühelist vasakule, saad sinna 10 ühelist, mis moodustab 1 kümnelise. Sellepärast lükka kohe 4 ühelise asemel 1 kümneline vasakule, 6 ühelist aga lükka tagasi paremale.

Liida selle näite eeskujul arvelaual:

42+8; 25+5; 87+3; 51+9; 33+7; 68+2; 19+1; 74+6.

57. Seleta jooniste põhjal, kuidas on lahendatud arvelaual ülesanne 520+80.

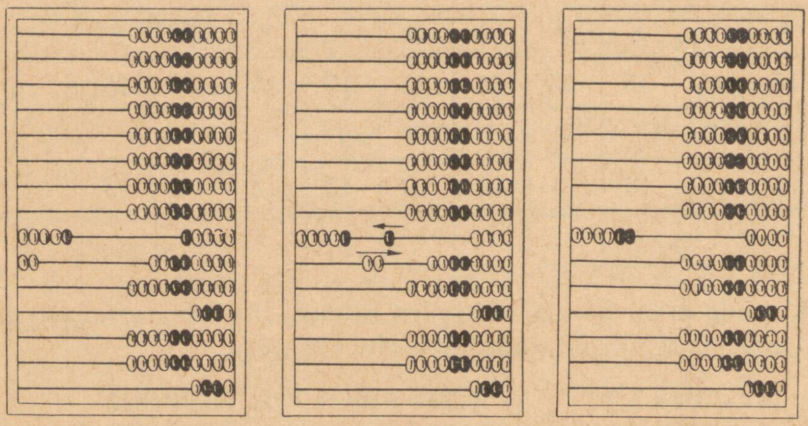

Liida selle näite eeskujul arvelaual:

340+60; 630+70; 150+50; 410+90; 860+40; 790+10; 280+20; 570+30.

58. Seleta jooniste põhjal, kuidas on lahendatud arvelaual ülesanne 7500+500.

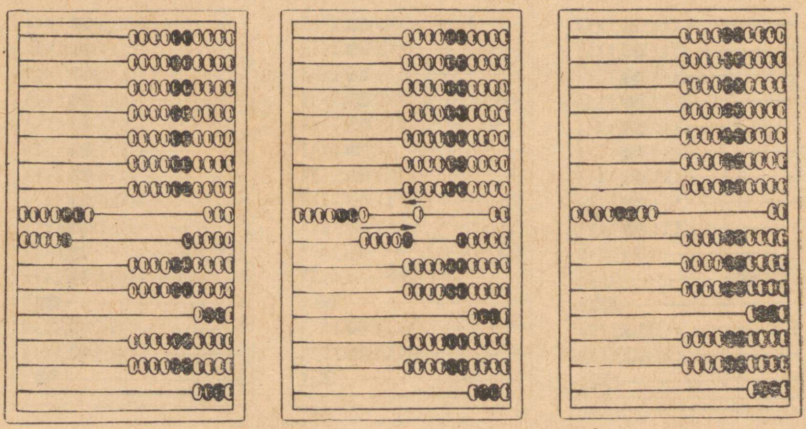

Liida selle näite eeskujul arvelaual:

2800+200; 3600+400; 5200+800; 1400+600;
4700+300; 6900+100; 8300+700; 2100+900.

59. Liida arvelaua abil. Kui oled liitnud, siis loe arvelaualt, millise arvu said, ja kirjuta tehe vihikusse.

a)	b)	c)	d)
52+ 8	380+ 20	1600+ 400	46+24
52+38	380+320	1600+1400	28+32
75+ 5	470+ 30	3100+ 900	69+21
75+15	470+230	3100+5900	13+57

60. Liida arvelaua abil. Kui oled liitnud, siis loe arvelaualt, millise arvu said, ja kirjuta tehe vihikusse.

a)	b)	c)	d)
750+150	3200+2800	59+31	560+240
620+280	5100+1900	72+18	65+ 15
340+560	6700+2300	27+33	380+120
190+310	2500+4500	54+26	72+ 18

61. Liida arvelaua abil. Kui oled liitnud, siis loe arvelaual, millise arvu said, ja kirjuta tehe vihikusse.

a)	b)	c)
628+132	2547+1013	1520+ 180
456+214	4256+ 124	390+2310
721+159	913+2037	2560+1240
345+235	1755+3125	780+2020

62. Arvuta kirjalikult:

	a	b	c	d	e	f	g	h
	728	1241	3207	2351	7285	3294	4203	3001
	+ 396	− 873	+ 968	− 785	+ 715	−1886	+1797	−1894
63.	596	1203	756	5276	3845	3564	1786	4000
	+1404	− 867	+1244	−1268	+1987	−1238	+ 387	−1283
64.	785	2042	397	2003	7583	1523	2564	9010
	+1235	− 968	+1264	−1998	+ 894	− 894	+1768	− 398
65.	5234	3011	784	501	5128	2834	786	5000
	+ 866	−1905	+1216	− 392	+ 976	−1836	+1257	−2899

	a	b	c	d	e	f	g	h
66.	378	1783	793	96	325	54	576	627
	56	574	85	287	478	78	348	548
	283	68	674	54	1256	295	56	66
	1567	485	286	863	87	873	947	385

67. Autos oli kolm kasti kaupa. Üks neist kastidest kaalus 257 kg, teine 210 kg, kolmas aga niisama palju kui esimene ja teine kast kokku. Kui raske oli kogu koorem?

68. Autos oli kolm kasti kaupa. Üks neist kaalus 304 kg, teine oli aga 28 kg kergem ja kolmas 56 kg kergem kui esimene. Mitu kilogrammi kaalusid kõik kolm kasti kokku?

69. Eile näitas auto kilomeetrinäitaja 718 km. Täna näitab see 931 km. Mitu kilomeetrit on sel autol eilsest tänaseni sõidetud?

70. Auto kilomeetrinäitaja näitas 6 päeva tagasi 867 km. Täna näitab see 1785 km. Mitu kilomeetrit sõitis see auto möödunud kuuel päeval keskmiselt päevas?

71. Kahe linna vahemaa on 407 km. Sellest on juba sõidetud 269 km. Mitu kilomeetrit jääb veel sõita?

72. Põllu neli külge on järgmise pikkusega: 227 m; 186 m; 192 m ja 238 m. Jaan jooksis tiiru ümber põllu. Mitu meetrit ta jooksis?

73. Arvuta peast:

a) $6+15+28-15+7$
$28-13+7+8+16$
$17+8+15-9+4$
$35-23+13+7+8$

b) $5+9+12-11+7$
$16+14-18+8+15$
$23-17+8+16+12$
$17+3+25-9+14$

74. a) $38+45-27+55$
$72-55+38+18$
$17+48+25-63$
$83-67+15+46$

b) $72+28-85+78$
$91-75+48+37$
$54+37-66+74$
$63-48+85-56$

75. a) 450+320 b) 530+260 c) 243+105
760−440 970−550 587−403
620+250 340+430 323+406
870−530 680−150 758−503

76. a) 2500+700 b) 8900+800 c) 7600+800
5200−400 3700−900 9200−700
3800+600 1600+700 2800+900
6100−500 4300−500 5100−300

77. *Harjutus 830+520 lahenda peast nii:*

830+500 . . . **1330**+20 . . . **1350**.

Ütle: 830 . . . 1330 . . . 1350.

Kirjuta nii: 830+520=1350.

Liida selle näite eeskujul peast:

630+850; 640+710; 350+220.

78. *Harjutus 1280—830 lahenda peast nii:*

1280−800 . . . **480**−30 . . . **450**.

Ütle: 1280 . . . 480 . . . 450.

Kirjuta nii: 1280−830=450.

79. a) 720+530 b) 450+910 c) 240+920
1270−650 1570−820 1690−860
830+460 620+750 360+930
1480−870 1350−630 1150−520

80. a) 670+820 b) 930+950 c) 560+930
1540−710 1080−730 1780−850
830+540 350+820 950+320
1190−450 1360−640 1470−740

81. Liida arvelaual. Kui oled liitnud, siis loe arvelaualt, millise arvu said, ja kirjuta tehe vihikusse.

a) 1256+ 324 b) 739+141 c) 2400+1600
2745+1015 226+534 5700+2300
682+1108 1748+112 1580+1120
1713+ 137 857+123 3710+1090

82. *Harjutus 48+27 lahenda arvelaual nii:*

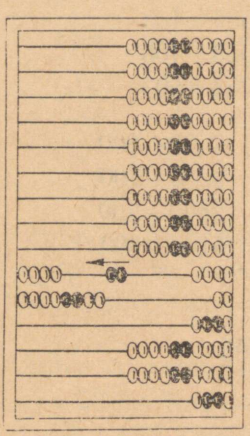

48+20 . . .

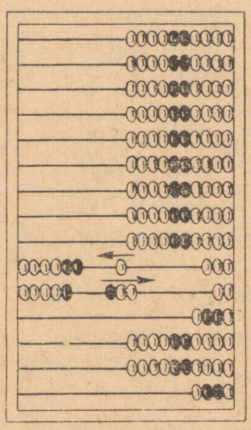

68+7 . . .

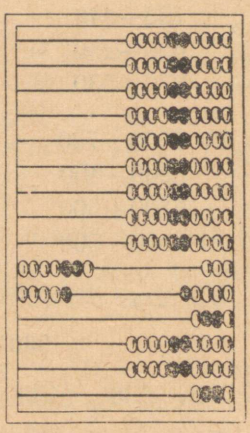

75

Esiteks lükkad vasakule 2 kümnelist, saad 68. Et üheliste traadil pole 7 ühelist, liidad 7 ühelise asemel 1 kümnelise ja lahutad ehk lükkad tagasi need 3 ühelist, mis sa ülearu liitsid. Saad 75.

Liida selle näite eeskujul arvelaual:

26+18; 65+17; 32+29; 59+13; 38+45.

83. Seleta jooniste põhjal, kuidas on lahendatud arvelaual ülesanne 580+350.

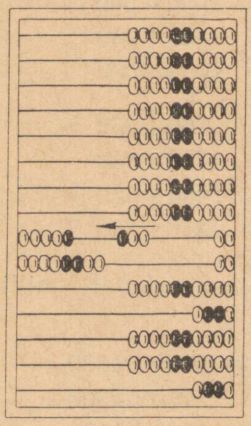

580+300 . . .

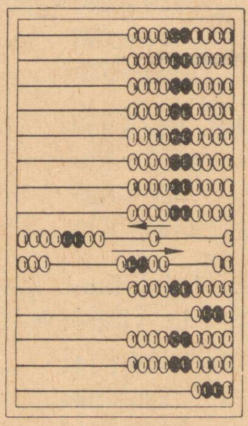

880+50 . . .

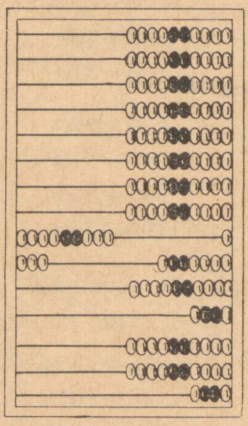

930

Liida selle näite eeskujul arvelaual:

730+190; 280+460; 530+280; 170+640; 320+390.

84. Seleta jooniste põhjal, kuidas on lahendatud arvelaual ülesanne 1500+2800.

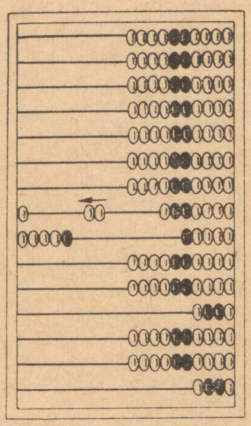

1500+2000 . . .

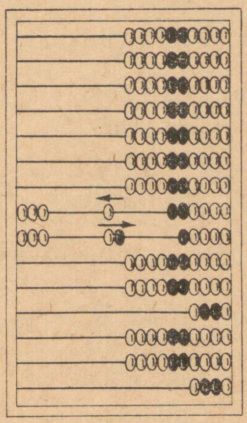

3500+800 . . .

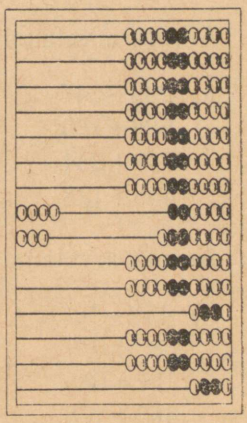

4300

Liida selle näite eeskujul arvelaual:
3200+1900; 5400+2700; 1700+4500; 2600+3800; 6900+2700.

85. Mitu sa liidad ülearu ja pead arvelaual ühelistest lahutama, kui sa liidad 8 asemel 10? 5 asemel 10? 2 asemel 10? 7 asemel 10? 9 asemel 10? 3 asemel 10? 6 asemel 10? 4 asemel 10?

86. Mitu kümnelist sa liidad ülearu ja pead arvelaual kümnelistest lahutama, kui sa liidad 7 kümnelise asemel 1 sajalise? 5 kümnelise asemel 1 sajalise? 2 kümnelise asemel 1 sajalise? 8 kümnelise asemel 1 sajalise? 6 kümnelise asemel 1 sajalise? 3 kümnelise asemel 1 sajalise? 9 kümnelise asemel 1 sajalise? 4 kümnelise asemel 1 sajalise?

87. Mitu sajalist sa liidad ülearu ja pead arvelaual sajalistest lahutama, kui sa liidad 9 sajalise asemel 1 tuhandelise? 4 sajalise asemel 1 tuhandelise? 7 sajalise asemel 1 tuhandelise? 2 sajalise asemel 1 tuhandelise? 5 sajalise asemel 1 tuhandelise? 8 sajalise asemel 1 tuhandelise? 6 sajalise asemel 1 tuhandelise? 3 sajalise asemel 1 tuhandelise?

88. Arvuta arvelaual ja kirjuta vihikusse koos vastusega:

a)	b)	c)
128+438	475+128	547+281
239+127	382+365	635+128
643+238	284+473	326+457
118+256	496+331	783+164

89. Arvuta arvelaual ja kirjuta vihikusse koos vastusega:

a)	b)	c)
235+347	352+271	4523+2712
528+156	583+365	1807+3482
349+234	792+173	5635+2843
456+128	264+452	6754+1921

90. Arvuta arvelaual ja kirjuta vihikusse koos vastusega:

a)	b)	c)
458+367	1253+932	628+738
583+279	675+804	573+682
187+685	1387+568	895+783
465+178	485+807	346+975

91. Arvuta kirjalikult:

	a	b	c	d	e	f	g	h
	584	703	846	632	254	604	147	804
	+297	−384	+584	−188	+385	−175	+308	−308
92.	1582	1703	587	934	1003	2001	564	1501
	+ 875	− 947	+765	+358	+ 998	+ 997	+763	− 894
93.	375	5301	893	1100	428	3100	784	703
	+1225	−4896	+207	− 875	+1572	−2765	+396	−567
94.	947	387	549	3200	128	1003	368	1111
	+1528	+1213	+1487	−1758	+972	− 784	+587	− 784
95.	124	9	150	126	9	236	148	528
	78	36	168	6	47	9	105	75
	8	108	95	85	208	8	87	68
	205	7	84	38	74	728	98	247
	24	216	73	145	6	42	137	183
	317	46	85	240	117	208	388	249

96. Joonista vihikusse samasugused ruudustikud, nagu on raamatus, ja kirjuta tühjadesse ruutudesse niisugused arvud, mida vasakult paremale, ülevalt alla ja nurgast nurka liites saaksime ikka ühe ja sama arvu.

35		9	29
	25		
		15	27
	31	33	5

40		14	34
18	30	28	
	22	20	
16			

80		15	65
25	55	50	
	35		60
20			

97. Auto sõitis kella 12-st kella 18-ni keskmiselt 52 km tunnis. Kui pika tee ta selle ajaga sõitis?

98. Auto sõitis kella 10-st kella 15-ni 240 km. Mitu kilomeetrit sõitis ta keskmiselt tunnis?

99. Auto sõitis 288 km kiirusega 48 km tunnis. Mitu tundi sõitis ta seda maad?

100. Auto sõitis 3 tundi kiirusega 52 km tunnis ja 4 tundi kiirusega 56 km tunnis. Mitu kilomeetrit sõitis auto kokku selle ajaga?

101. Auto sõitis 8 tunniga 439 km. Esimesed 3 tundi sõitis ta keskmiselt 53 km tunnis. Mitu kilomeetrit sõitis auto keskmiselt igas ülejäänud tunnis?

102. Kaks raamatukappi maksab 110 rubla. Kui palju maksab kolm sellist raamatukappi?

103. Kolme kooli vahel jaotati võrdselt algul 420 rubla ja pärast veel 480 rubla. Mitu rubla sai iga kool?

104. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
4 · 70	420 : 6	8 · 70	450 : 9
9 · 60	720 : 9	5 · 80	180 : 2
3 · 90	400 : 5	8 · 40	300 : 5
7 · 50	630 : 7	9 · 90	280 : 7

105.

a)	b)	c)	d)
6 · 60	240 : 6	6 · 30	250 : 5
8 · 90	630 : 9	7 · 60	640 : 8
9 · 40	360 : 4	9 · 70	810 : 9
7 · 80	480 : 6	4 · 90	540 : 6

106. a) $4 \cdot 58$ b) $324 : 6$ c) $6 \cdot 47$ d) $558 : 9$
$6 \cdot 87$ $340 : 4$ $8 \cdot 54$ $188 : 4$
$8 \cdot 63$ $574 : 7$ $3 \cdot 68$ $390 : 6$
$3 \cdot 75$ $657 : 9$ $5 \cdot 76$ $291 : 3$

107. a) $5 \cdot 63$ b) $504 : 8$ c) $5 \cdot 43$ d) $333 : 9$
$3 \cdot 87$ $552 : 6$ $7 \cdot 38$ $234 : 3$
$6 \cdot 72$ $312 : 4$ $3 \cdot 54$ $336 : 6$
$8 \cdot 35$ $387 : 9$ $2 \cdot 86$ $272 : 4$

108. a) $5 \cdot 37$ b) $465 : 5$ c) $7 \cdot 48$ d) $204 : 3$
$2 \cdot 78$ $644 : 7$ $8 \cdot 27$ $375 : 5$
$3 \cdot 85$ $228 : 4$ $9 \cdot 36$ $476 : 7$
$7 \cdot 76$ $368 : 8$ $5 \cdot 53$ $156 : 4$

109. a) $5 \cdot 27 + 260$ b) $595 : 7 + 35$ c) $7 \cdot 28 + 204$
$7 \cdot 83 - 340$ $828 : 9 - 27$ $3 \cdot 47 - 58$
$9 \cdot 56 + 180$ $288 : 6 + 15$ $9 \cdot 65 + 115$
$4 \cdot 68 - 150$ $744 : 8 - 46$ $6 \cdot 72 - 120$

110. a) $432 : 8 + 27$ b) $9 \cdot 28 + 48$ c) $195 : 5 + 42$
$235 : 5 - 18$ $7 \cdot 46 - 102$ $576 : 8 - 35$
$378 : 9 + 39$ $4 \cdot 78 + 250$ $270 : 6 + 27$
$291 : 3 - 54$ $6 \cdot 67 - 170$ $882 : 9 - 53$

111. Arvuta kirjalikult:

a) $3 \cdot 258$ b) $762 : 6$ c) $7 \cdot 127$ d) $438 : 3$
$5 \cdot 174$ $376 : 8$ $3 \cdot 318$ $944 : 4$
$2 \cdot 376$ $285 : 5$ $5 \cdot 223$ $702 : 6$
$4 \cdot 187$ $328 : 2$ $2 \cdot 476$ $904 : 8$

112. a) $2 \cdot 349$ b) $584 : 2$ c) $8 \cdot 123$ d) $736 : 8$
$4 \cdot 247$ $865 : 5$ $4 \cdot 187$ $845 : 5$
$6 \cdot 158$ $536 : 8$ $3 \cdot 275$ $912 : 6$
$3 \cdot 324$ $738 : 6$ $2 \cdot 458$ $572 : 4$

113. Auto läbis keskmiselt 58 km, lennuk aga 250 km tunnis. Mitu kilomeetrit läbib lennuk sama ajaga, mis autol kulub 232 km sõitmiseks?

114. Lennuk lendas tunnis 240 km. Mitu kilomeetrit lendas see lennuk minutis? Mitu kilomeetrit jõudis ta edasi 48 minutiga? 1 tunni ja 36 minutiga?

115. Lennuk lendas tunnis 300 km. Mitu kilomeetrit jõudis see lennuk edasi 4 tunniga? 5 tunniga? 6 tunniga?

116. Mitu kilomeetrit jõuab lennuk edasi 45 minutiga, kui ta lendab 300 km tunnis? Mitu kilomeetrit jõuab see lennuk edasi 50 minutiga? 1 tunni ja 15 minutiga?

117. Kaupluses oli kaks tükki üht ja sama riiet: pikemas tükis oli 27 m, lühemas tükis 22 m. Kogu pikem tükk maksis 60 rubla rohkem kui lühem tükk. Mis maksis selle riide meeter? Mitu rubla maksis kumbki riidetükk?

118. Kauplusse toodi kaks koormat ühehinnalisi õunu. Väiksemas koormas oli 42 kasti ja suuremas koormas 45 kasti õunu, igas kastis ühepalju. Suuremas koormas oli 24 rubla eest rohkem õunu kui väiksemas. Mitme rubla eest oli kummaski koormas õunu?

119. Mikule osteti kolm meetrit ülikonnariiet ja kingad, kokku 46 rubla eest. Mitu rubla maksid kingad, kui ülikonnariide meeter maksis 12 rubla?

120. 6 tooli eest maksti 48 rubla. Mitu rubla tuleb maksta 4 niisuguse tooli eest?

121. *Harjutus 3 · 700 lahenda peast nii:*
3 korda 7 sajalist on 21 sajalist. See on 2 tuhandelist ja 1 sajaline ehk 2100.
Kirjuta nii: 3 · 700 = 2100.
Korruta selle näite eeskujul:

4 · 800; 5 · 300; 7 · 400.

122. *Harjutus 3500 : 5 lahenda peast nii:*
35 sajalist jagada 5-ga on 7 sajalist ehk 700.
Kirjuta nii: 3500 : 5 = 700.
Jaga selle näite eeskujul:

4200 : 6; 2700 : 9; 2800 : 7.

123.

a)	b)	c)	d)
3 · 500	4200 : 7	5 · 400	2100 : 7
4 · 700	3600 : 4	3 · 700	6300 : 9
8 · 300	2700 : 9	7 · 600	1200 : 4
6 · 400	4500 : 5	2 · 900	2800 : 7

124. a) $9 \cdot 300$ b) $1800 : 3$ c) $5 \cdot 700$ d) $1600 : 8$
$7 \cdot 800$ $4800 : 8$ $3 \cdot 900$ $1200 : 3$
$2 \cdot 700$ $1500 : 5$ $6 : 700$ $1800 : 9$
$4 \cdot 500$ $3500 : 7$ $9 \cdot 200$ $1400 : 7$

125. a) $8 \cdot 600$ b) $3600 : 6$ c) $3 \cdot 600$ d) $1200 : 6$
$5 \cdot 300$ $1200 : 2$ $7 \cdot 200$ $1400 : 2$
$2 \cdot 800$ $1800 : 6$ $9 \cdot 400$ $1600 : 4$
$6 \cdot 600$ $2500 : 5$ $4 \cdot 300$ $2700 : 3$

126. a) $4 \cdot 208$ b) $936 : 9$ c) $5 \cdot 208$ d) $1815 : 3$
$2 \cdot 307$ $612 : 3$ $7 : 304$ $2416 : 8$
$5 \cdot 109$ $545 : 5$ $4 \cdot 805$ $2128 : 7$
$7 \cdot 103$ $816 : 2$ $2 \cdot 609$ $3035 : 5$

127. a) $6 \cdot 109$ b) $742 : 7$ c) $3 \cdot 708$ d) $5624 : 8$
$4 \cdot 508$ $1525 : 5$ $5 \cdot 903$ $2442 : 6$
$7 \cdot 203$ $1854 : 9$ $8 \cdot 204$ $2415 : 3$
$2 \cdot 607$ $4236 : 6$ $9 \cdot 208$ $2530 : 5$

128. a) $3 \cdot 400 - 500$ b) $5400 : 9 + 500$ c) $8 \cdot 400 - 400$
$6 \cdot 300 + 400$ $3500 : 5 - 280$ $3 \cdot 600 + 800$
$8 \cdot 200 - 900$ $2100 : 7 + 900$ $6 \cdot 200 - 500$
$7 \cdot 400 + 300$ $1500 : 3 - 170$ $4 \cdot 900 + 700$

129. a) $648 : 6 + 45$ b) $8 \cdot 205 + 200$ c) $1525 : 5 + 95$
$972 : 9 - 23$ $4 \cdot 308 - 700$ $1208 : 4 - 52$
$763 : 7 + 57$ $6 \cdot 109 + 900$ $2736 : 9 + 56$
$530 : 5 - 55$ $2 \cdot 907 - 314$ $654 : 6 - 29$

130. Arvuta arvelaual:

a) $248 + 375$ b) $948 + 525$ c) $308 + 207$
$516 + 728$ $1207 + 868$ $1524 + 376$
$482 + 275$ $875 + 637$ $685 + 742$
$372 + 587$ $2038 + 987$ $2307 + 586$

131. *Harjutus* $4 \cdot 728$ *lahenda kirjalikult nii:*

$$4 \cdot 728 = \overset{1\,3}{\smile\!\!\!\!\smile}\,\mathbf{912}\,.$$

Esiteks võta 4 korda 8 ühelist, saad 32 ühelist. See on 3 kümnelist ja 2 ühelist. 2 ühelist kirjuta võrdusmärgi järele, jättes

ette ruumi kümneliste, sajaliste ja tuhandeliste jaoks, 3 kümnelist aga pea meeles. Siis võta 4 korda 2 kümnelist, saad 8 kümnelist; meeles oli 3 kümnelist, see on kokku 11 kümnelist. 11 kümnelist on 1 kümneline ja 1 sajaline. 1 kümneline kirjuta võrdusmärgi järele üheliste ette, 1 sajaline pea meeles. Edasi võta 4 korda 7 sajalist, saad kokku selle 1 sajalisega, mis meeles oli, 29 sajalist. See on 2 tuhandelist ja 9 sajalist. 9 sajalist kirjuta võrdusmärgi järele kümneliste ette ja 2 tuhandelist sinnasamasse sajaliste ette. Saad 2912.
Korruta selle näite eeskujul:

$$3 \cdot 847;\quad 6 \cdot 328;\quad 9 \cdot 476.$$

132. *Harjutus 2552 : 4 lahenda kirjalikult nii:*

$$\begin{array}{r|l} 2552 & 4 \\ \hline 15 & 638 \\ \hline 32 & \\ \hline \end{array}$$

Esiteks jaga 25 sajalist, saad 6 sajalist, jääk 1 sajaline. 6 sajalist kirjuta võrdusmärgi järele. 25 sajalise alla tõmba joon ja selle alla kirjuta jääk. Siis tee jääk kümnelisteks. Saad kokku selle 5 kümnelisega, mis enne oli, 15 kümnelist. Jagades 15 kümnelist 4-ga, saad 3 kümnelist, jääk 3 kümnelist. Jagatis kirjuta 6 sajalise järele, 15 kümnelise alla aga tõmba joon ja selle joone alla kirjuta jääk. Nüüd tee jääk ühelisteks. Saad kokku selle 2 ühelisega, mis enne oli, 32 ühelist. Jagades 32 ühelist 4-ga, saad 8 ühelist. Need 8 ühelist kirjuta jagatise kohale kümneliste järele. Saad kokku 638.

Jaga selle näite eeskujul:

$$2268 : 3;\quad 1735 : 5;\quad 3488 : 8.$$

133.

a)	b)	c)	d)
$5 \cdot 274$	$1674 : 9$	$3 \cdot 756$	$1870 : 5$
$7 \cdot 358$	$1912 : 2$	$8 \cdot 237$	$1932 : 7$
$4 \cdot 527$	$1392 : 8$	$2 \cdot 948$	$1752 : 4$
$6 \cdot 476$	$1761 : 3$	$9 \cdot 189$	$2124 : 6$

134.

a)	b)	c)	d)
$8 \cdot 356$	$1930 : 5$	$6 \cdot 237$	$1692 : 3$
$4 \cdot 687$	$2895 : 3$	$9 \cdot 254$	$2776 : 8$
$2 \cdot 849$	$1482 : 6$	$5 \cdot 375$	$1384 : 4$
$7 \cdot 463$	$1516 : 2$	$7 \cdot 186$	$1758 : 2$

135.

a)	b)	c)	d)
3 · 397	285 : 3	3 · 247	266 : 7
2 · 579	376 : 8	5 · 356	162 : 6
4 · 218	445 : 5	2 · 475	243 : 9
5 · 246	276 : 6	6 · 198	644 : 7

136.

a)	b)	c)	d)
6 · 187	748 : 4	5 · 217	1746 : 9
3 · 356	1248 : 8	8 · 146	936 : 2
2 · 847	822 : 3	6 · 318	1585 : 5
4 · 325	1098 : 6	8 · 174	1638 : 7

137. Mootorrattur sõitis 21 kilomeetrit ja auto 59 kilomeetrit tunnis. Mõlemad sõitsid 3 tundi. Mitu kilomeetrit läbis auto selle ajaga rohkem kui mootorratas?

138. Mootorrattur sõitis 30 kilomeetrit tunnis. Mitu minutit kulus tal 1 km sõitmiseks? Mitu tundi ja mitu minutit kulus tal 97 km sõitmiseks?

139. Mootorrattur sõitis 20 km tunnis. Mitu kilomeetrit jõudis ta sama kiiresti sõites edasi 2 tunni ja 54 minutiga?

140. Mootorrattur sõitis 2 päevaga 432 km. Ühel päeval oli ta teel 5 tundi, teisel päeval 7 tundi. Mitu kilomeetrit sõitis ta keskmiselt tunnis?

141. Mootorrattur oli teel 3 päeva, sõites iga päev 8 tundi. Mitu kilomeetrit jõudis ta selle ajaga edasi, kui ta sõitis keskmiselt 32 km tunnis?

142. Ülikond ja 2 paari ühehinnalisi kingi maksid 135 rubla. Ülikond maksis 105 rubla. Mitu rubla maksis paar kingi?

143. 3 raamatukappi eest maksti 276 rubla. Hiljem osteti veel 5 samasugust raamatukappi. Mitu rubla maksti hiljem?

144. Kolme tehase tööliste vahel jaotati 700 puhkekodutuusikut. Esimene neist sai poole kogu tuusikute arvust. Ülejäänud tuusikud jaotati võrdselt teise ja kolmanda tehase vahel. Mitu tuusikut sai iga tehas?

145. Arvuta peast.

a)	b)	c)	d)
4 · 120	960 : 2	3 · 170	540 : 3
3 · 150	750 : 5	5 · 150	720 : 2
2 · 370	840 : 3	2 · 360	850 : 5
6 · 140	920 : 4	4 · 190	760 : 4

146. a) $7 \cdot 180$ b) $720 : 4$ c) $8 \cdot 150$ d) $1680 : 7$
$4 \cdot 360$ $1280 : 2$ $6 \cdot 240$ $1440 : 9$
$2 \cdot 670$ $1800 : 5$ $3 \cdot 750$ $1620 : 6$
$5 \cdot 250$ $2160 : 3$ $9 \cdot 180$ $1360 : 8$

147. Võta mõõdupaelal 10 korda 2 dm ehk 200 mm. Mitu detsimeetrit sa saad? Mitu millimeetrit see on? Mitu millimeetrit sa saad, kui võtad 10 korda 3 dm? 5 dm?

148. Mitu sentimeetrit sa saad, kui jagad 20 dm ehk 2000 mm 10-ga? Mitu millimeetrit see on? Mitu millimeetrit sa saad, kui jagad 10-ga 3000 mm?

149. Mis sa saad, kui korrutad sadasid 10-ga? Mis sa saad, kui jagad tuhandeid 10-ga?

150. Üks raamat maksis 2 rubla 25 kopikat. Mitu kopikat see on? Kui palju tuleb maksta 10 sellise raamatu eest?

151. 10 tooli eest maksti 47 rubla 50 kopikat. Mitu kopikat see on? Kui palju tuleb maksta 1 sellise tooli eest?

152. Mis tuleb arvuga teha, et teda 10-ga korrutada? Mis tuleb arvuga teha, et teda 10-ga jagada?

153. a) $10 \cdot 100$ b) $1000 : 10$ c) $10 \cdot 400$ d) $6000 : 10$
$10 \cdot 300$ $3000 : 10$ $10 \cdot 700$ $9000 : 10$
$10 \cdot 500$ $5000 : 10$ $10 \cdot 200$ $4000 : 10$
$10 \cdot 800$ $7000 : 10$ $10 \cdot 600$ $8000 : 10$

154. a) $10 \cdot 345$ b) $1280 : 10$ c) $10 \cdot 583$ d) $8670 : 10$
$10 \cdot 272$ $2750 : 10$ $10 \cdot 428$ $5270 : 10$
$10 \cdot 187$ $3210 : 10$ $10 \cdot 687$ $2380 : 10$
$10 \cdot 458$ $1270 : 10$ $10 \cdot 756$ $9630 : 10$

155. a) $5 \cdot 42$ b) $360 : 5$ c) $5 \cdot 24$ d) $430 : 5$
$5 \cdot 36$ $480 : 5$ $5 \cdot 240$ $4300 : 5$
$5 \cdot 83$ $520 : 5$ $5 \cdot 58$ $720 : 5$
$5 \cdot 76$ $240 : 5$ $5 \cdot 580$ $7200 : 5$

156. a) $15 \cdot 32$ $15 \cdot 320$ $11 \cdot 42$ $11 \cdot 420$ b) $9 \cdot 48$ $9 \cdot 480$ $15 \cdot 120$ $11 \cdot 230$ c) $9 \cdot 560$ $11 \cdot 150$ $15 \cdot 320$ $5 \cdot 840$ d) $11 \cdot 250$ $9 \cdot 260$ $15 \cdot 420$ $5 \cdot 640$

157. a) $5 \cdot 250$ $11 \cdot 180$ $9 \cdot 170$ $15 \cdot 220$ b) $11 \cdot 340$ $5 \cdot 430$ $15 \cdot 310$ $9 \cdot 240$ c) $15 \cdot 450$ $9 \cdot 480$ $5 \cdot 720$ $11 \cdot 780$ d) $5 \cdot 360$ $11 \cdot 270$ $9 \cdot 350$ $15 \cdot 520$

158. Arvuta arvelaual:

a) $375+187$ $528+236$ $874+563$ $756+378$ b) $596+742$ $487+256$ $948+175$ $628+743$ c) $1028+845$ $3207+1086$ $5704+987$ $2640+1856$

159. Arvuta kirjalikult:

a) $3 \cdot 417$ $5 \cdot 235$ $4 \cdot 186$ $2 \cdot 524$ b) $1098 : 6$ $1404 : 9$ $1036 : 7$ $948 : 4$ c) $5 \cdot 327$ $7 : 189$ $3 \cdot 516$ $8 \cdot 254$ d) $1572 : 3$ $1480 : 5$ $1496 : 8$ $1392 : 4$

160. a) 28×17 b) 32×14 c) 75×13 d) 52×15 e) 63×12 f) 56×16

161. a) $144 : 12$ $480 : 32$ $492 : 41$ $378 : 21$ b) $392 : 28$ $325 : 25$ $432 : 27$ $532 : 28$ c) $372 : 31$ $504 : 36$ $544 : 32$ $630 : 42$ d) $315 : 63$ $688 : 86$ $186 : 93$ $252 : 63$

162. a) $18 \cdot 52$ $13 \cdot 75$ $17 \cdot 48$ $12 \cdot 87$ b) $1092 : 78$ $1328 : 83$ $1196 : 92$ $1224 : 68$ c) $16 \cdot 76$ $19 \cdot 68$ $17 \cdot 57$ $14 \cdot 83$ d) $1022 : 73$ $1164 : 97$ $1024 : 64$ $1530 : 85$

163. a) $15 \cdot 67$ $13 \cdot 85$ $17 \cdot 93$ $14 \cdot 76$ b) $1014 : 78$ $1425 : 95$ $1156 : 68$ $1162 : 83$ c) $14 \cdot 72$ $19 \cdot 56$ $12 \cdot 88$ $16 \cdot 63$ d) $1116 : 93$ $1071 : 63$ $1204 : 86$ $1184 : 74$

164. Vello lahkus kodust kell 12.00, et sõita jalgrattaga vanaema juurde, kes elab 32 km kaugusel. Ta sõitis 2 tundi kiirusega 12 km tunnis, siis lõhkes rattakumm ja Vello jätkas teekonda jalgsi, kõndides 4 km tunnis. Mis kellaajal jõudis ta vanaema juurde?

165. Mitu minutit kulus Vellol (vt. ülesanne 164) 1 km sõitmiseks? Mis kellaajaks oleks ta jõudnud vanaema juurde, kui rattakumm poleks lõhkenud?

166. Isa sõitis jalgrattal rajoonikeskusse, kuhu oli 37 km. Ta lahkus kodust kell 8.00 ja sõitis kiirusega 15 km tunnis. Mitu minutit kulutas ta 1 km sõitmiseks? Mitu tundi ja mitu minutit kulus tal 37 km sõitmiseks? Mis kellaajaks jõudis ta kohale?

167. Jaak sõitis jalgrattaga onule külla. Pärast tund aega kestnud sõitu näitas kilomeetrilugeja, et tal oli sõidetud 15 km. Jaak jätkas sõitu samasuguse kiirusega. Mitu kilomeetrit oli see tee pikk, kui tal kulus sõitmiseks 1 tund 36 minutit?

168. Reet ostis pool meetrit riiet ning sai 100 rublast 82 rubla tagasi. Kui palju maksis selle riide meeter?

169. Ühe riide meetri hind on 18 rubla, teisel riidel 20 rubla. Mitu rubla tuleb rohkem maksta, kui võtta 3 m odavama riide asemel niisama palju kallimat riiet?

170. Mootorrattur oli teel 3 päeva. Ta sõitis esimesel päeval 12 tundi ja kahel ülejäänud päeval kummalgi 9 tundi. Mitu kilomeetrit jõudis ta selle ajaga edasi, kui ta sõitis keskmiselt 36 km tunnis?

171. Auto oli teel 3 päeva, sõites iga päev 8 tundi. Mitu kilomeetrit jõudis ta selle ajaga edasi, kui ta sõitis keskmiselt 42 km tunnis?

172. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
$40 \cdot 37$	$1860 : 62$	$60 \cdot 24$	$1680 : 28$
$20 \cdot 58$	$1740 : 87$	$80 \cdot 37$	$1920 : 24$
$50 \cdot 26$	$2160 : 72$	$40 \cdot 96$	$1480 : 37$
$30 \cdot 64$	$1120 : 56$	$70 \cdot 25$	$3150 : 45$

173. a) $90 \cdot 28$ b) $1360 : 68$ c) $40 \cdot 28$ d) $1150 : 23$
$30 \cdot 35$ $1480 : 37$ $70 \cdot 32$ $2520 : 36$
$50 \cdot 45$ $1500 : 25$ $90 \cdot 23$ $3780 : 42$
$20 \cdot 56$ $1260 : 42$ $60 \cdot 47$ $4560 : 57$

174. a) $60 \cdot 23$ b) $1820 : 96$ c) $30 \cdot 27$ d) $2280 : 57$
$40 \cdot 36$ $1650 : 33$ $50 \cdot 25$ $2880 : 36$
$70 \cdot 28$ $1380 : 46$ $20 \cdot 76$ $2520 : 42$
$90 \cdot 35$ $1680 : 24$ $80 \cdot 34$ $2160 : 24$

175. a) $5 : 120$ b) $250 : 5$ c) $9 \cdot 240$ d) $7 \cdot 199$
$15 \cdot 180$ $360 : 5$ $11 \cdot 270$ $6 \cdot 299$
$11 \cdot 170$ $480 : 5$ $5 \cdot 280$ $3 \cdot 499$
$9 \cdot 140$ $720 : 5$ $15 \cdot 260$ $5 \cdot 399$

176. a) $11 \cdot 350$ b) $3 \cdot 199$ c) $15 \cdot 540$ d) $9 \cdot 670$
$5 \cdot 420$ $9 \cdot 250$ $7 \cdot 399$ $3 \cdot 199$
$15 \cdot 230$ $4 \cdot 299$ $5 \cdot 630$ $11 \cdot 520$
$9 \cdot 560$ $11 \cdot 420$ $8 \cdot 199$ $4 \cdot 399$

177. *Harjutus* $5 \cdot 7 + 72 : 8 - 3 \cdot 8$ *lahenda nii:*

1) $5 \cdot 7 = 35$; 2) $72 : 8 = 9$; 3) $3 \cdot 8 = 24$; 4) $35 + 9 - 24 = 20$.

Kirjuta nii: $5 \cdot 7 + 72 : 8 - 3 \cdot 8 = 20$.

Enne korruta ja jaga, siis alles liida ja lahuta.

Lahenda selle näite eeskujul:

$$5 \cdot 9 - 56 : 8 + 6 \cdot 7.$$

178. Arvuta võimalikult peast:

a) $4 \cdot 7 + 48 : 12 - 16$
b) $44 : 11 + 25 \cdot 3 - 39$
c) $66 : 6 + 91 : 7 + 46$
d) $91 : 13 + 72 : 4 + 25$
e) $32 \cdot 2 - 48 : 3 + 54 : 3$
f) $96 : 4 + 81 : 3 - 2 \cdot 19$
g) $68 : 17 + 57 : 19 - 95 : 19$
h) $96 : 3 + 84 : 4 + 75 : 5$

179. Arvuta võimalikult peast:

a) $96 : 16 \cdot 4 + 24 : 4 \cdot 3$
b) $42 : 6 \cdot 12 - 36 : 12 \cdot 11$
c) $75 : 15 \cdot 12 + 48 : 12 \cdot 10$
d) $32 : 16 \cdot 24 - 91 : 7 \cdot 2$
e) $66 - 12 \cdot 4 : 6 + 16$
f) $43 + 58 : 29 \cdot 14 - 47$
g) $59 - 91 : 13 \cdot 7 + 19$
h) $35 + 96 : 32 \cdot 15 - 57$

180. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
700	900	800	600	500	400	300
: 10	: 9	: 2	: 4	+ 200	· 2	· 9
· 8	· 5	· 9	· 6	· 8	· 9	+ 500
+ 700	· 7	+ 900	· 8	− 500	+ 600	: 4
: 63	− 300	: 15	: 24	: 17	: 39	− 200
· 45	: 4	· 2	+ 200	+ 100	+ 100	: 3

181. Arvuta arvelaual:

a)	b)	c)
387 + 485	2035 + 1875	586 + 474
568 + 739	5008 + 978	863 + 758
245 + 567	3207 + 1593	1507 + 893
854 + 637	680 + 2706	796 + 584

182. Arvuta kirjalikult:

a)	b)	c)	d)
28 · 37	864 : 36	43 · 28	987 : 47
46 · 23	1134 : 42	36 · 57	1008 : 36
58 · 34	924 : 28	23 · 35	2646 : 63
32 · 48	1748 : 46	42 · 21	2385 : 45

183.

a)	b)	c)	d)
27 · 45	903 : 43	32 · 63	864 : 36
32 · 23	713 : 31	58 · 24	1113 : 53
56 · 28	1248 : 48	47 · 38	988 : 38
42 · 31	1924 · 52	22 · 57	1034 : 47

184. *Harjutus 744 : 31 + 22 · 37 − 578 lahenda kirjalikult nii:*

1) 744 | 31
62 | 24
124
124
=

2) 37
×22
74
740
814

3) 814
+ 24
838

4) 838
−578
260

Lahenda selle näite eeskujul:

850 : 34 + 23 · 28 − 187.

185. Arvuta kirjalikult:

a) 672 : 42 + 21 · 39 − 425
b) 37 · 24 − 714 : 14 − 796
c) 46 · 12 − 578 : 17 + 169
d) 437 : 19 + 882 : 63 + 656
e) 987 : 47 + 464 : 29 + 261
f) 962 : 74 + 35 · 27 − 763
g) 948 : 79 + 33 · 17 − 169
h) 456 : 19 + 72 · 13 − 479

II. VEEL ÜLESANDEID TEHETELE ARVUDEGA KUNI KÜMNE TUHANDENI. KONTROLLIMISVÕTTEID.

186. Piimatööstusse toodi pühapäeval 3456 kg piima, esmaspäeval aga 324 kg vähem. Mitu kilogrammi piima toodi piimatööstusse pühapäeval ja esmaspäeval kokku?

187. Teisipäeval toodi piimatööstusse 2986 kg piima, kolmapäeval aga 278 kg rohkem. Mitu kilogrammi piima toodi piimatööstusse teisipäeval ja kolmapäeval kokku?

188. Neljapäeval toodi piimatööstusse 3137 kg piima, reedel 248 kg vähem kui neljapäeval, laupäeval aga 367 kg rohkem kui reedel. Mitu kilogrammi piima toodi piimatööstusse nädala kolmel viimasel päeval kokku?

189. Piimatööstuses valmistati aasta kolme viimase kuuga kokku 9248 kg võid. Oktoobris oli võitoodang 3243 kg, novembris aga 157 kg vähem. Mitu kilogrammi võid tootis piimatööstus detsembris?

190. Piimatööstus tootis aasta kolmel esimesel kuul 9840 kg võid. Jaanuarikuu toodang oli 2987 kg, veebruarikuu toodang aga 278 kg rohkem. Mitu kilogrammi võid tootis piimatööstus märtsikuus?

191. *Harjutus 3687+4568 lahenda kirjalikult nii:*

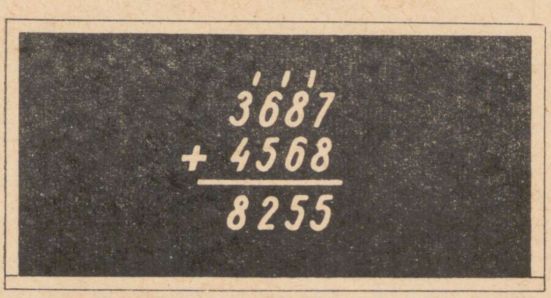

Kontrolli, kas liidetud on õigesti.

Liida selle näite eeskujul:

2865+1788; 5236+1784; 7564+1878.

192. *Liitmisel esinevatele arvudele on antud järgmised nimetused:*

1586	← **liidetav**
+2837	← **liidetav**
4423	← **summa**

Pea need nimetused meeles. Kontrolli, kas liidetud on õigesti.

193. Leia summa, kui liidetavad on: 1) 2000 ja 3000; 2) 4000 ja 2000; 3) 3000 ja 4000.

194. Millise arvu peame liitma arvuga 2000, et saada 3000? arvuga 4000, et saada 6000? arvuga 5000, et saada 8000?

195. Leia teine liidetav, kui üks liidetav on 3000, summa 5000, kui üks liidetav on 4000, summa 7000; üks liidetav on 6000, summa 10 000.

Pea meeles!

Lahutades summast ühe liidetava, saad teise liidetava.

196. Liida kirjalikult ja kontrolli liitmist arvelaua abil:

a)	b)	c)
867+1256	676+5824	6543+2669
5648+2564	5936+2845	1469+3694
2659+4783	7634+ 875	6554+ 876
4735+3486	1462+5873	788+1657

197. *Harjutus 5234—1876 lahenda kirjalikult nii:*

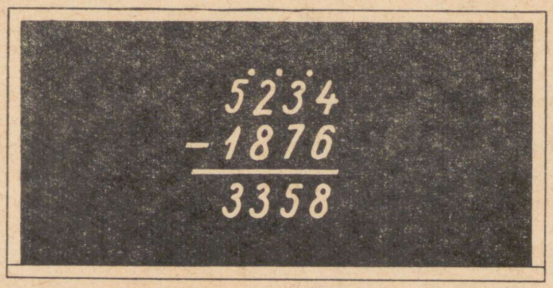

Kontrolli, kas lahutatud on õigesti.

Lahuta selle näite eeskujul:

7233−2567; 5231−1456; 6409−2317.

198. *Lahutamisel esinevatele arvudele on antud järgmised nimetused:*

1234 ←	vähendatav
− 867 ←	lahutatav
367 ←	vahe

Pea need nimetused meeles. Kontrolli, kas lahutatud on õigesti.

199. Leia vahe, kui vähendatav on 5000 ja lahutatav 3000; kui vähendatav on 7000 ja lahutatav 2000; kui vähendatav on 10 000 ja lahutatav 6000.

200. Millisest arvust tuleb lahutada 1000, et saada 2000? Millisest arvust tuleb lahutada 2000, et saada 3000? Millisest arvust tuleb lahutada 3000, et saada 5000?

201. Leia vähendatav, kui: 1) lahutatav on 1000 ja vahe 3000; 2) lahutatav on 3000 ja vahe 5000; 3) lahutatav on 5000 ja vahe 4000.

Pea meeles!

Liites lahutatava ja vahe, saad vähendatava.

202. *Et selgusele jõuda, kas lahutamine on tehtud õigesti, liida vahe lahutatavaga. Kui saad vähendatava, on lahutamine õige. Liitmist teosta arve ümber kirjutamata, liites alt ülespoole nii:*

$$\begin{array}{r} 758 \\ -234 \\ \hline 524 \end{array} \quad \uparrow + \quad \Big|$$

Kontrolli lahutatava ja vahe liitmise teel, kas eelnevas näites on lahutatud õigesti.

203. Lahuta kirjalikult ja kontrolli lahutamist lahutatava ja vahe liitmise teel:

a) 2845 − 976 b) 1234 − 867 c) 9205 − 2587
3223 − 1254 4312 − 1583 2517 − 1863
7531 − 2683 8205 − 3428 4201 − 674
5124 − 3765 6037 − 2458 3312 − 1456

204. *Et selgusele jõuda, kas liitmine on tehtud õigesti, lahuta summast üks liidetav. Kui saad teise liidetava, siis on liitmine õige. Lahutamist teosta arve ümber kirjutamata, lahutades alt ülespoole nii:*

$$\begin{array}{r} 234 \\ +524 \\ \hline 758 \end{array} \quad \begin{array}{c} \uparrow \\ | \\ - \end{array}$$

Kontrolli lahutamise teel, kas eelnevas näites on liidetud õigesti.

205. *Mitme liidetava liitmise puhul kontrollime liitmist liitmise teel teises järjekorras. Kui me algul liitsime ülevalt alla, siis kontrollimisel liidame alt ülespoole. Kui saame mõlemal puhul ühe ja sama summa, on liitmine tehtud õigesti.*

$$\begin{array}{r} 234 \\ 567 \\ 485 \\ \hline 1286 \end{array} \quad \begin{array}{c} \uparrow \\ | \\ | \\ | \end{array} \quad +$$

Kontrolli liitmise teel alt üles, kas juuresolevas näites on liitmine õige.

206. Arvuta kirjalikult. Kontrolli liitmist lahutamise teel ja lahutamist liitmise teel.

a)	b)	c)
6378+2846	4326+1647	2365+4708
3452−1587	5275−2386	1592− 927
1645+7008	1653+5486	4326+1897
2734− 845	3713−2659	8342−6734

207.

a)	b)	c)
827+1251	4375+3926	2936+4837
3458− 869	3753−2659	8342−6734
5123+4578	676+5824	7634+1456
1314− 627	2592− 927	1039− 783

208.

a)	b)	c)	d)	e)
4261	6083	3556	7002	1487
+3865	−2754	+1887	−2327	+3656

209.

a)	b)	c)	d)	e)
5103	2736	6141	2705	5201
−2726	+1264	−1483	+2837	−3623

210. a) 2543 + 1786 b) 5132 − 2453 c) 3322 + 1678 d) 7000 − 2576 e) 7537 + 1683

211. a) 6138 − 1754 b) 1867 + 2358 c) 4234 − 1765 d) 4253 + 2367 e) 7111 − 2323

212. Liida kirjalikult või arvelaua abil. Kontrolli liitmise teel teises järjekorras.

a)	b)	c)	d)	e)	f)
289	506	278	774	265	859
893	794	675	826	557	770
478	373	279	407	934	587
770	818	609	388	835	964

213.

a)	b)	c)	d)	e)
2094	1547	2300	4574	3079
1675	2389	3407	869	77
2759	1874	1688	96	865
2007	1498	2973	2578	2948

214.

a)	b)	c)	d)	e)
4182	3597	97	954	4284
429	308	568	2832	2236
2243	685	2908	408	805
35	1223	2962	1053	1072

215. Arvuta peast:

a)	b)	c)
7000 + 2000	4000 + 1000	2300 + 1000
5000 − 3000	7000 − 5000	5200 − 2000
4000 + 5000	3000 + 5000	4700 + 3000
9000 − 2000	8000 − 3000	9200 − 4000

216.

a)	b)	c)
6500 + 2000	2300 + 5200	3600 + 4200
7800 − 3000	4500 − 1300	6900 − 2500
3600 + 5000	8400 + 1100	4100 + 3500
9600 − 6000	5800 − 2300	9500 − 1300

217.

a)	b)	c)
7500 + 500	5400 + 600	4600 + 400
9000 − 100	7000 − 200	3000 − 500
6200 + 800	1900 + 100	2800 + 200
10 000 − 300	6000 − 700	8000 − 600

218. Tee nii, nagu on juhatatud ülesandes 14. Arvutamisel kasuta arvelauda.

123	47	57	156	18	237	45	97	24	115	
56	243	85	78	246	53	115	203	76	85	
117	93	68	112	36	127	35	128	347	63	
85	112	72	38	82	63	137	32	153	137	
79	57	115	54	64	85	46	59	24	45	

219. Kevaditi korraldavad koolid pikki matku meie kodumaa kaunitesse paikadesse. Tabelis lk. 34 on antud kaugused kilomeetrites maanteed mööda mõnede linnade vahel.

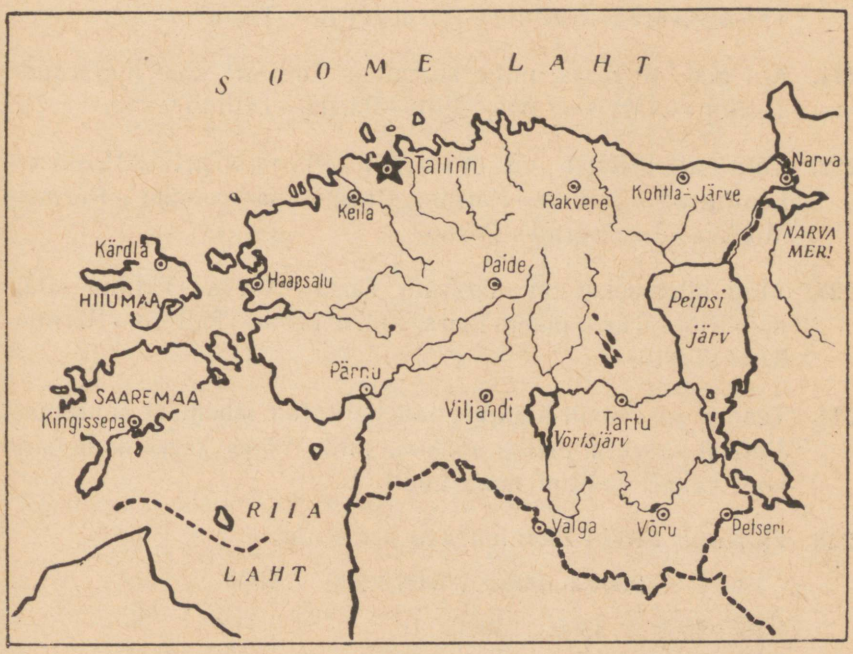

Kui pikk oli matk, mille korraldas Pärnu kool, sõites Pärnust Tallinna, sealt Tartu ja Tartust tagasi Pärnu? Andmed võta tabelist.

Kust \ Kuhu	Moskva	Leningrad	Tallinn	Riia	Tartu	Pärnu	Narva
Moskva	—	726	1093	—	890	1027	874
Leningrad	726	—	367	600	340	469	148
Tallinn	1093	367	—	407	195	135	219
Riia	—	600	407	—	260	198	451
Tartu	890	340	195	260	—	187	191
Pärnu	1027	469	135	198	187	—	312
Narva	874	148	219	451	191	312	—

220. Kui pikk oli matk, mille korraldas Tartu kool marsruudil Tartu—Narva—Tallinn—Pärnu—Riia—Tartu?

221. Kui pikk oli matk, mille korraldas Tallinna kool marsruudil Tallinn—Narva—Tartu—Riia—Pärnu—Tallinn?

222. Mitu kilomeetrit on marsruut Pärnu—Tartu—Moskva—Leningrad—Tallinn—Pärnu pikem marsruudist Pärnu—Moskva—Leningrad—Pärnu?

223. Mitu kilomeetrit on marsruut Tartu—Narva—Tallinn—Pärnu—Riia—Tartu pikem marsruudist Tartu—Tallinn—Pärnu—Riia—Tartu?

224. Teades oma kooli kaugust tabelis antud lähemast suuremast linnast, arvuta matka pikkus, mille võiks korraldada sinu kool vabalt valitud marsruudil.

225. *Harjutus 2800+1200 lahenda peast nii:*

2800+1000 . . . **3800**+200 . . . **4000.**

Ütle: 2800 . . . 3800 . . . 4000.

Kirjuta nii: 2800+1200=4000.

Liida selle näite eeskujul:

3700+2300; 5100+1900; 4200+3800.

226. *Harjutus 5000 – 2600 lahenda nii:*

5000 – 2000 . . . **3000** – 600 . . . **2400.**

Ütle: 5000 . . . 3000 . . . 2400.

Kirjuta nii: 5000 – 2600 = 2400.

Lahuta selle näite eeskujul:

7000 – 1500; 9000 – 3700; 6000 – 2800.

227. Arvuta peast:

a)	b)	c)
1700 + 5300	7500 + 1500	3700 + 4300
3000 – 1500	9000 – 2700	5000 – 2600
6100 + 2900	5600 + 3400	4500 + 3500
7000 – 4200	4000 – 1800	8000 – 5800

228.

a)	b)	c)
3400 + 900	7900 + 600	2700 + 600
5200 – 700	9300 – 400	8100 – 800
4600 + 500	8900 + 700	5700 + 500
2100 – 800	6200 – 900	7300 – 900

229.

a)	b)	c)
2350 + 900	3920 + 700	5680 + 500
4280 – 700	6170 – 300	7290 – 600
7840 + 400	8560 + 800	4750 + 900
5370 – 600	2430 – 700	3270 – 400

230.

a)	b)	c)
3400 + 3 · 300	7900 + 12 · 50	8800 + 4 · 150
5200 – 5 · 140	9300 – 5 · 80	3200 – 18 · 50
4600 + 4 · 200	8500 + 14 · 50	6700 + 10 · 60
2100 – 16 · 50	6200 – 3 · 300	4300 – 20 · 15

231.

a)	b)	c)
6 · 72 + 800	972 : 9 + 1200	5 · 170 + 400
9 · 81 – 500	828 : 4 + 2500	3 · 240 + 800
8 · 62 + 300	735 : 7 + 5600	7 · 120 – 500
7 · 93 – 400	612 : 3 + 7300	4 · 230 – 300

232. Arvuta kirjalikult. Kontrolli tulemusi.

a)	b)	c)
4706 + 1058	8360 + 1758	2304 + 1798
6508 – 5397	4000 – 2956	8539 – 4904
3907 + 2804	5101 + 2939	2586 + 974
8026 – 1962	6000 – 2786	3040 – 1881

233.

a)	b)	c)	d)	e)
5682	7102	1865	9000	3756
+3763	–3287	+ 987	–5876	+2244

234. a) 7002 − 3993 b) 4657 + 2443 c) 6311 − 2487 d) 1854 + 3678 e) 5211 − 3726

235. a) 3624 + 2786 b) 9207 − 5898 c) 1683 + 8317 d) 4024 − 1915 e) 7638 + 1756

236. a) 2425 − 987 b) 5287 + 1835 c) 8001 − 5328 d) 6864 + 987 e) 3211 − 1623

237. Liida kirjalikult või arvelaua abil. Kontrolli summasid liitmise teel teises järjekorras.

a) 1895 + 386 + 59 + 3086
b) 964 + 3279 + 486 + 98
c) 4807 + 93 + 278 + 1695
d) 3086 + 774 + 27 + 2883
e) 574 + 2987 + 395 + 1768
f) 7963 + 49 + 87 + 399
g) 54 + 298 + 3695 + 98
h) 1007 + 309 + 38 + 4685

238. a) 716 + 36 + 5558 + 963 + 96 + 3118
b) 29 + 1237 + 604 + 197 + 69 + 3359
c) 980 + 4594 + 658 + 72 + 3739 + 1454
d) 92 + 996 + 1647 + 550 + 37 + 834

239. Mööblikauplusest müüdi kirjutuslaudu 920 rbl. eest, kirjutuslaua toole 195 rbl. eest ja diivaneid 1342 rbl. eest. Päevane müügiplaan oli 2500 rubla. Mitu rubla puudus veel päevaplaani täitmisest?

240. Teisest mööblikauplusest müüdi raamatukappe 1250 rbl. eest, tugitoole 780 rbl. eest ja diivaneid 1475 rbl. eest. Kui suur oli päevane läbimüük?

241. Kolmandast mööblikauplusest müüdi tugitoole 960 rbl. eest, riidekappe 95 rbl. eest rohkem ja veel diivaneid, millede eest saadi 115 rbl. rohkem kui kappide eest. Kui palju saadi müüdud mööbli eest?

242. Baas märkis arvele mööblikaupluse poolt valitud mööbliesemed ja nende hinna.

Arve	
10 voodit, à 75 rbl.	750.—
20 öökappi, à 44 rbl.	
10 riidekappi, à 125 rbl.	1250.—
10 tualettlauda, à 90 rbl.	900.—
20 tooli, à 12 rbl.	
Kokku	

Kirjuta see arve oma vihikusse, täida lüngad ja arvuta, kui palju tuleb kauplusel maksta.

243. Klubil oli mööbli ostmiseks eelarves 2000 rubla. Klubile osteti raamatukappe 780 rbl. eest, laudu 375 rbl. eest ja 6 diivanit, à 75 rbl. Mitu rubla jäi klubil raha järele?

244. Koolil oli eelarves mööbli ostmiseks 3000 rbl. Osteti raamatukappe 590 rbl. eest, toole, millede eest maksti 175 rbl. rohkem kui kappide eest, ja koolipinke, mis maksid niisama palju kui toolid. Mitu rubla jäi koolil raha veel järele?

245. Kirjuta oma vihikusse järgmine arve ja arvuta, kui palju tuleb selle järgi kokku maksta: 10 voodit, à 72 rbl.; 10 diivanit, à 64 rbl.; 20 öökappi, à 19 rbl.; 10 puhvetkappi, à 94 rbl. ja 10 söögilauda, à 29 rbl.

246. *Harjutus 2500+3700 lahenda peast nii:*

2500+3000 . . . **5500**+700 . . . **6200.**

Ütle: 2500 . . . 5500 . . . 6200.

Kirjuta nii: 2500+3700=6200.

Liida selle näite eeskujul:

3600+1800; 7900+1400; 2800+3400.

247. *Harjutus 5200−1700 lahenda peast nii:*

5200−1000 . . . **4200**−700 . . . **3500.**

Ütle: 5200 . . . 4200 . . . 3500.

Kirjuta nii: 5200−1700=3500.

Lahuta selle näite eeskujul:

9100−2300; 3400−1800; 7300−4600.

248. Arvuta peast:

a)	b)	c)
1800+2600	3900+5600	5200+2900
4500−2800	6300−2500	8300−1700
2700+3500	1600+6800	4800+3400
8100−4300	7400−3700	6400−4600

249.

a)	b)	c)	d)
240+380	290+130	480+250	570+290
730−250	540−290	920−680	330−180
650+170	380+450	270+360	660+370
470−360	810−540	730−470	820−550

250.

a)	b)	c)	d)
486+70	523+90	239+80	397+70
212−80	837−70	658−60	528−90
366+50	375+40	487+40	883+30
721−40	462−80	728−50	942−60

251. Arvuta kirjalikult:

a)	b)	c)	d)	e)
5247	7023	2675	5234	3528
+3895	−1856	+3425	−2867	+2786

252.

a)	b)	c)	d)	e)
8000	5684	4672	1232	9121
−2687	+3578	−1863	+4785	−5682

253.

a)	b)	c)	d)	e)
2453	6000	3457	7023	972
+3547	−1832	+2668	−5837	+3228

254.

a)	b)	c)	d)	e)
4235	8211	5102	1934	9300
−1687	+ 889	−3836	+2566	−2723

255. Liida kirjalikult või arvelaua abil. Kontrolli tulemusi.

a)	b)	c)	d)	e)
1522	347	27	760	3488
38	2627	945	93	84
716	915	79	5698	4225
45	847	3375	75	38
417	76	1720	275	542

256.

a)	b)	c)	d)	e)
64	4320	2307	1639	1085
377	387	4528	58	2396
4623	475	156	1027	167
238	1258	406	378	4083
1114	673	1327	2963	570

257. Järgnev tabel näitab reisijate arvu ühes meie lennujaamas vastavalt kellaaegadele nädala jooksul. Joonista oma vihikusse samasugune tabel ja arvuta: 1) Mitu reisijat kasutas lennukit esmaspäeval? teisipäeval? jne. 2) Mitu reisijat kasutas lennukit kell 8.00? kell 10.00? kell 12.00? kell 15.00? 3) Mitu reisijat kasutas lennukit kokku nädala jooksul? Mitmel viisil võid sa leida vastuse viimasele küsimusele? Kuhu sa selle kirjutad? Kuidas veendud, et vastus on õige?

Nädalapäevad	Reisijate arv				Kokku
	Kellaaeg				
	8.00	10.00	12.00	15.00	
Esmaspäev	25	39	36	42	
Teisipäev	42	31	28	46	
Kolmapäev	37	35	33	40	
Neljapäev	41	34	36	35	
Reede	36	27	25	39	
Laupäev	39	29	37	41	
Pühapäev	24	26	31	38	
Kokku:					

258. Arvuta peast. Kontrolli tulemusi.

a) $36+42+27+56+18$
b) $28+47+35+75+13$
c) $14+8+27+63+35$
d) $43+25+7+37+16$
e) $15+32+27+46+52$
f) $58+7+13+26+45$
g) $32+18+24+48+6$
h) $6+17+35+57+23$

259. Arvuta peast. Kontrolli tulemusi.

a) $75-8-12-7-23$
b) $82-7-15-26-5$
c) $63-6-28-14-9$
d) $91-4-17-7-13$
e) $115-27-18-8-24$
f) $107-28-7-9-15$
g) $123-36-12-7-25$
h) $137-18-15-24-18$

260. a) $94-12-11-13-14$
b) $117-25-13-8-16$
c) $103-17-9-25-7$
d) $81-5-7-18-24$
e) $75-23-8-7-15$
f) $121-7-28-19-26$
g) $132-25-17-16-37$
h) $63-8-5-11-7$

261. Reisilennukil oli sõidetud 1285 km. Nüüd jäi tal veel lennata 320 km rohkem, kui tal juba sõidetud oli. Kui pikk oli lennuki kogu teekond?

262. Kauplusse toodi 2470 m puuvillast riiet ja 1725 m kalevit. Puuvillast riiet müüdi 1760 m ja kalevit 993 m. Kui palju riiet on nüüd kaupluses?

263. Kooli raamatukogus on eestikeelseid raamatuid 3798, venekeelseid raamatuid 2359 eksemplari vähem. Raamatukogusse osteti juurde 176 raamatut. Mitu raamatut on nüüd raamatukogus?

264. Plaani järgi pidi õmblusvabrik andma toodangut 3265 rubla eest nädalas. Esimesel nädalal jäi plaani täitmisest puudu 198 rubla, teisel nädalal ületati plaan 288 rublaga. Mitme rubla eest andis see õmblusvabrik kahe nädalaga toodangut?

265. Üks arvudest on 4003, teine on sellest 1995 võrra väiksem. Leia nende kahe arvu summa.

266. Kolme arvu summa on 7105. Üks neist arvudest on 1998, teine 2009. Leia kolmas arv.

267. Jüri liitis arvud 2397, 4869 ja veel ühe kolmanda arvu ning sai kokku 10 000. Milline oli see kolmas liidetav?

268. Kõrvaloleval joonisel kujutatud kolmnurgakujulise karjamaa piirdetara pikkus on 1297 m. Kahe külje pikkus on joonisel antud. Leia kolmanda külje pikkus.

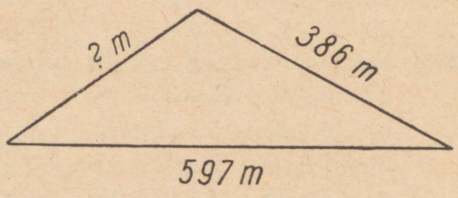

269. Ühel metsalangil kasvas 4302 palgipuud, teisel langil oli 965 puud vähem. Esimeselt langilt võeti maha 2398 puud, teiselt langilt 456 puud. Mitu puud jäi mõlemale langile kokku kasvama?

270. Petrooleumipaaki valati petrooleumi kolmest vaadist. Paagis oli algul 480 l petrooleumi. Pärast esimese vaadi tühjendamist näitas mõõtja 750 l, pärast teise vaadi tühjendamist 1140 l ja pärast kolmanda vaadi tühjendamist 1505 l. Mitu liitrit petrooleumi oli igas vaadis?

271. Korteri voolumõõtja näitas 1. oktoobril 3748, 1. novembril 3859 ja 1. detsembril 3969 kilovatt-tundi elektri kulutamist. Mitu kilovatt-tundi kulutati selles korteris elektrit oktoobri- ja novembrikuus?

272. Leivatööstus saatis kolme baasi leiba ja saia järgmise arvestuse järgi:

	Saia kg	Leiba kg	Kokku kg
1. baas	2400	3080	?
2. baas	1260	?	2020
3. baas	?	2005	3000
Kokku:	?	?	?

Joonista vihikusse samasugune tabel ja kirjuta küsimärkide asemele puuduvad arvud. Kuidas sa veendud, et sa ei teinud arvutamisel viga?

273. Arvuta peast:

a) 1080+2300 b) 3200+2034 c) 4030+3200
4510−3200 5620−4020 7380−5080
2007+5420 8305+1040 2805+3020
9830−6530 6824−3801 10 620−8600

274. a) 3700+2500 b) 1270+350 c) 960+830
8100−5600 2810−530 1250−720
4800+3700 5380+270 840+610
6200−1500 8730−360 1590−950

275. a) 27+18+35+57+13 e) 12+15+37+25+18
b) 9+12+54+38+25 f) 5+ 7+28+ 9+16
c) 15+ 7+ 8+23+17 g) 14+ 8+36+29+13
d) 8+23+47+ 6+35 h) 32+15+27+16+ 8

276. a) 62− 8−13− 5−17 e) 116−18−35−26− 7
b) 93−15−27−18− 9 f) 72− 4−16−37− 8
c) 84−18−13− 7−16 g) 133−27−12− 9−36
d) 125−17−26−37−15 h) 103−18−24−13−35

277. Arvuta kirjalikult:

	a)	b)	c)	d)	e)
	2348	5321	3728	8021	1678
	+5783	−2765	+6272	−5638	+3584

278.

	a)	b)	c)	d)	e)
	5123	3243	7295	1238	9368
	−2875	+2357	−3452	+3457	−7245

279.

	a)	b)	c)	d)	e)
	3657	6301	2648	4503	8627
	+2863	−2456	+3527	−1824	+ 968

280.

	a)	b)	c)	d)	e)
	9237	1827	5103	7253	10 000
	−2465	+ 956	−2768	+ 987	− 2 563

281. Liida kirjalikult või arvelaual. Kontrolli tulemusi.

a)	b)	c)	d)	e)
2238	3128	1584	4083	587
567	87	785	867	3256
48	583	97	1528	1983
1739	2455	2365	35	75
534	308	684	2346	843

282.

a)	b)	c)	d)	e)
259	1263	3758	5038	586
48	586	1634	847	1368
894	984	83	1293	3783
5236	3268	975	785	947

283. Joonista samasugused ruudustikud, nagu on raamatus, ja kirjuta tühjadesse ruutudesse sobivad arvud, nii et neid vasakult paremale, ülevalt alla ja nurgast nurka liites saaksime ikka ühe ja sama arvu.

128			116
84	108	104	96
80		124	68

120			
		102	96
99	93		
84	114	117	75

185		107	167
	155		137
			161
113	173		95

284. Kooli eelarves on palkadeks ette nähtud 1368 rubla kuus. Mitu rubla kulub koolil palga maksmiseks 6 kuuga?

285. *Harjutus 4 · 1283 lahenda nii:*

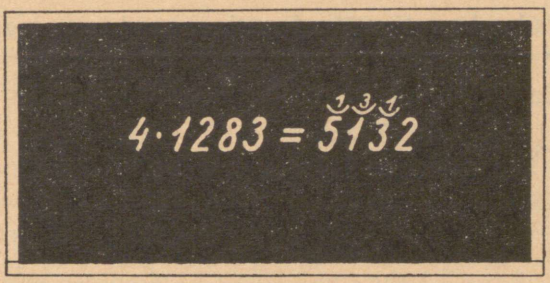

Kontrolli, kas toodud näites on õigesti korrutatud.

Korruta selle näite eeskujul:

$$2 \cdot 4527;\ 3 \cdot 2456;\ 5 \cdot 1367.$$

286. Asutus maksis palkadeks igas kuus 1756 rubla. Mitu rubla maksis asutus palkadeks 3 kuuga?

287. *Korrutamisel esinevatele arvudele on antud järgmised nimetused:*

7	·	358	=	2506
korrutaja		korrutatav		korrutis
tegurid				

Pea need nimetused meeles. Kontrolli, kas on õigesti korrutatud.

288. Leia korrutis, kui tegurid on: 5 ja 483; 8 ja 249; 4 ja 378.

289. Võrdle korrutisi:

1) $4 \cdot 5$ ehk $5+5+5+5$ ja $5 \cdot 4$ ehk $4+4+4+4+4$;
2) $3 \cdot 8$ ehk $8+8+8$ ja $8 \cdot 3$ ehk $3+3+3+3+3+3+3+3$;
3) $2 \cdot 6$ ehk $6+6$ ja $6 \cdot 2$ ehk $2+2+2+2+2+2$.

Mis selgub? Mida me võime öelda korrutisest ja tegurite korrutamise järjekorrast? Too veel näiteid.

290. Mitu korda peame võtma 7, et saada 28? Millise arvu peame korrutama 6-ga, et saada 72? Mitu korda peame võtma arvu 15, et saada 75?

291. Leia teine tegur, kui üks tegur on 8, korrutis aga 32; kui üks tegur on 9 ja korrutis 72; kui üks tegur on 17 ja korrutis 51.

Pea meeles!

Jagades korrutise ühe teguriga, saad teise teguri.

292. Korruta kirjalikult, nagu on näidatud ülesandes nr. 285:

a)	b)	c)	d)
2 · 1287	8 · 368	2 · 4582	7 · 586
5 · 1563	5 · 947	4 · 2109	9 · 475
3 · 2378	9 · 753	6 · 1507	6 · 896
6 · 1436	7 · 684	3 · 2718	8 · 938

293. Kool kulutas 4 kuuga palkadeks 5148 rubla. Mitu rubla kulutati keskmiselt kuus?

294. *Harjutus 8511 : 3 lahenda kirjalikult nii:*

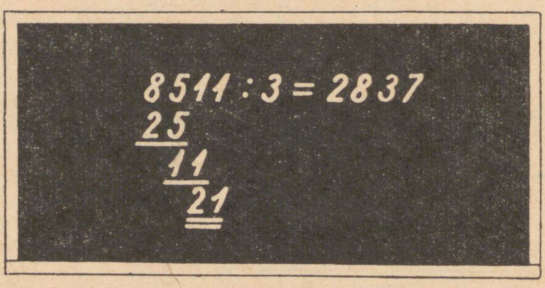

Kontrolli, kas jagatud on õigesti.
Jaga selle näite eeskujul:

9496 : 4; 8675 : 5; 8638 : 7.

295. Kolhoosi kanala andis 3 kuuga 4311 rubla sissetulekut. Mitu rubla saadi keskmiselt kuus?

296. *Jagamisel antakse arvudele järgmised nimetused:*

693	:	3	=	231
jagatav		jagaja		jagatis

Pea need nimetused meeles. Kontrolli, kas jagatud on õigesti.

297. Leia jagatis, kui jagatav on 92 ja jagaja 23; kui jagatav on 72 ja jagaja 24; kui jagatav on 75 ja jagaja 15.

298. Milline arv tuleb jagada 7-ga, et saada 3? Milline arv tuleb jagada 12-ga, et saada 6? Milline arv tuleb jagada 18-ga, et saada 4?

299. Leia jagatav, kui jagaja on 15 ja jagatis 5; kui jagaja on 18 ja jagatis 3; kui jagaja on 24 ja jagatis 4.

Pea meeles!

Korrutades jagaja jagatisega, saad jagatava.

300. *Et selgusele jõuda, kas jagamine on tehtud õigesti, korruta jagatis jagajaga. Kui saad jagatava, on jagamine õige. Jagatis korruta jagajaga, kui võimalik, ilma arve ümber kirjutamata, ja võrdle korrutist jagatavaga.*

$$\begin{array}{r} 5104 : 4 = 1276 \\ \hline 11 \\ \hline 30 \\ \hline 24 \\ \hline\hline \end{array}$$

Kontrolli jagaja ja jagatise korrutamise teel, kas eelnevas näites on jagatud õigesti.

301. Jaga kirjalikult ning kontrolli jagamist jagaja ja jagatise korrutamise teel:

a)	b)	c)	d)
9532 : 4	5256 : 9	8472 : 2	3664 : 8
7536 : 2	2492 : 7	9065 : 5	2688 : 3
6935 : 5	2922 : 3	6912 : 4	6246 : 9
3768 : 3	5096 : 8	6822 : 6	4074 : 7

302. *Et selgusele jõuda, kas korrutamine on tehtud õigesti, jaga korrutis ühe teguriga. Kui saad teise teguri, siis on korrutatud õigesti. Korrutist jaga, kui võimalik, ilma arve ümber kirjutamata, ja võrdle jagatist teise teguriga.*

$$4 \cdot 2346 = 9384$$

Kontrolli korrutise jagamise teel, kas eelnevas näites on korrutatud õigesti.

303. *Mitme teguri korrutamise puhul kontrollime korrutist korrutamise teel teises järjekorras: kui saame ühe ja sama korrutise, siis on korrutatud õigesti.*

$3 \cdot 4 \cdot 2 \cdot 5 = 120.$

Kontrolli korrutamise teel teises järjekorras, kas eelnevas näites on korrutatud õigesti.

304. Arvuta peast ja kontrolli tulemusi korrutamise teel teises järjekorras.

a) $3 \cdot 7 \cdot 5 \cdot 4$
$12 \cdot 3 \cdot 10 \cdot 5$
$8 \cdot 5 \cdot 3 \cdot 10$
$6 \cdot 2 \cdot 4 \cdot 5$

b) $7 \cdot 8 \cdot 3 \cdot 10$
$4 \cdot 9 \cdot 5 \cdot 5$
$7 \cdot 9 \cdot 10 \cdot 2$
$3 \cdot 10 \cdot 8 \cdot 5$

c) $6 \cdot 8 \cdot 2 \cdot 10$
$5 \cdot 7 \cdot 10 \cdot 2$
$3 \cdot 4 \cdot 5 \cdot 8$
$2 \cdot 8 \cdot 15 \cdot 8$

305. Arvuta kirjalikult. Kontrolli korrutisi jagamise ja jagatisi korrutamise teel.

a)	b)	c)	d)
$3 \cdot 1424$	$3376 : 8$	$5 \cdot 1357$	$2555 : 7$
$7 \cdot 763$	$7268 : 2$	$8 \cdot 983$	$6246 : 3$
$4 \cdot 1385$	$8967 : 3$	$6 \cdot 859$	$5355 : 5$
$2 \cdot 3682$	$8325 : 5$	$9 \cdot 784$	$7972 : 4$

306.

a)	b)	c)	d)
$8 \cdot 584$	$8325 : 5$	$4 \cdot 1758$	$8568 : 7$
$2 \cdot 4756$	$7038 : 6$	$6 \cdot 746$	$9488 : 8$
$5 \cdot 973$	$6584 : 4$	$9 \cdot 387$	$5132 : 2$
$3 \cdot 2845$	$6146 : 2$	$7 \cdot 594$	$7137 : 3$

307.

a)	b)	c)	d)
$6 \cdot 1186$	$6426 : 6$	$3 \cdot 2784$	$8146 : 2$
$2 \cdot 3293$	$9126 : 3$	$6 \cdot 968$	$8348 : 4$
$5 \cdot 1389$	$9639 : 9$	$4 \cdot 1836$	$9568 : 8$
$9 \cdot 917$	$8324 : 4$	$7 \cdot 1177$	$6582 : 6$

308.

a)	b)	c)	d)
$4 \cdot 2327$	$9745 : 5$	$2 \cdot 4368$	$3672 : 8$
$7 \cdot 893$	$3826 : 2$	$4 \cdot 975$	$8592 : 6$
$3 \cdot 1586$	$5648 : 4$	$8 \cdot 1125$	$5832 : 3$
$6 \cdot 867$	$4935 : 7$	$5 \cdot 1347$	$7623 : 9$

309.

a)	b)	c)	d)
$2 \cdot 3685$	$5244 \cdot 3$	$3 \cdot 569$	$5286 : 2$
$5 \cdot 1237$	$9376 : 8$	$7 \cdot 963$	$7532 : 4$
$4 \cdot 1584$	$8945 : 5$	$9 \cdot 584$	$8256 : 3$
$6 \cdot 838$	$9359 : 7$	$8 \cdot 834$	$7335 : 9$

310. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
$3 \cdot 306$	$1827 : 3$	$7 \cdot 1008$	$8032 : 4$
$2 \cdot 508$	$6030 : 6$	$5 \cdot 1007$	$9018 : 3$
$4 \cdot 705$	$4012 : 2$	$8 \cdot 204$	$5035 : 5$
$6 \cdot 203$	$5025 : 5$	$9 \cdot 306$	$6054 : 6$

311. a) $4 \cdot 2012$ $2 \cdot 3017$ $5 \cdot 1015$ $3 \cdot 2009$ b) $8042 : 2$ $6024 : 3$ $7049 : 7$ $5045 : 5$ c) $7 \cdot 809$ $9 \cdot 506$ $6 \cdot 903$ $8 \cdot 709$ d) $6345 : 9$ $3216 : 4$ $5424 : 6$ $4235 : 7$

312. a) $9 \cdot 802$ $6 \cdot 704$ $8 \cdot 306$ $5 \cdot 507$ b) $7218 : 9$ $3528 : 7$ $4525 : 5$ $7216 : 8$ c) $3 \cdot 905$ $7 \cdot 803$ $2 \cdot 708$ $4 \cdot 609$ d) $4224 : 6$ $1632 : 4$ $1512 : 3$ $2135 : 7$

313. a) $3 \cdot 2015 - 1045$ $5 \cdot 1009 + 2015$ $2 \cdot 4012 - 5004$ $4 \cdot 2008 + 68$ b) $1815 : 3 + 95$ $1545 : 5 - 59$ $2012 : 2 + 94$ $7056 : 7 - 78$ c) $7 \cdot 605 + 300$ $9 \cdot 803 - 227$ $6 \cdot 408 + 52$ $8 \cdot 307 - 156$

314. a) $2114 : 7 + 500$ $8163 : 9 - 107$ $4812 : 6 + 198$ $5035 : 5 - 400$ b) $2 \cdot 3017 + 66$ $5 \cdot 1015 - 275$ $8 \cdot 803 + 300$ $3 \cdot 2012 - 136$ c) $3514 : 7 + 98$ $4525 : 5 - 205$ $2412 : 3 + 106$ $1842 : 6 - 57$

315.

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
1003	4540	720	80	500	709	2442
$\cdot 5$	$: 10$	$- 12$	$\cdot 5$	$+ 9$	$\cdot 5$	$+ 6$
$+ 385$	$+ 26$	$\cdot 8$	$+ 7$	$\cdot 8$	$+ 55$	$: 8$
$: 6$	$: 16$	$- 64$	$\cdot 9$	$+ 128$	$: 9$	$\cdot 10$
$+ 8$	$\cdot 8$	$: 10$	$- 163$	$: 6$	$+ 7$	$- 51$
$\cdot 5$	$\cdot 3$	$: 7$	$: 7$	$+ 9$	$\cdot 6$	$: 3$

316. Kahes korvis kokku on 98 õuna. Kui ühte korvi 2 õuna juurde panna, siis on mõlemas korvis ühepalju õunu.

Mitu õuna on kahes korvis kokku, kui ühte korvi 2 õuna juurde panna?

Mitu õuna on siis kummaski korvis?

Mitu õuna oli enne teises korvis?

317. Kahes korvis oli kokku 135 õuna. Kui ühest korvist 15 õuna ära võtta, siis jääb kummassegi korvi ühepalju õunu.

Mitu õuna on kahes korvis kokku, kui ühest korvist 15 õuna ära võtta?

Mitu õuna on siis kummaski korvis?

Mitu õuna oli enne teises korvis?

318. Kahes korvis oli kokku 76 muna. Ühes korvis on 4 muna vähem kui teises korvis. Mitu muna on kummaski korvis?

319. Kahes kangas kokku oli 54 m riiet. Ühes kangas oli 6 m rohkem kui teises. Mitu meetrit riiet oli kummaski kangas?

320. Kui me mingi arvu 2-ga korrutame, saame selle arvu kahekordse. Leia 75 kahekordne. Leia 1500 kahekordne. Leia 2800 kahekordne.

321. Millise arvu kahekordne on arv 800? Millise arvu kahekordne on arv 640? arv 720? arv 1500? arv 2800? arv 3600.

322. Toomas ja Jaan on vennad. Toomal oli 75 kopikat. Jaanil 50 kopikat. Mitu kopikat on mõlemal vennal kokku? Mitu kopikat on Toomal rohkem kui Jaanil?

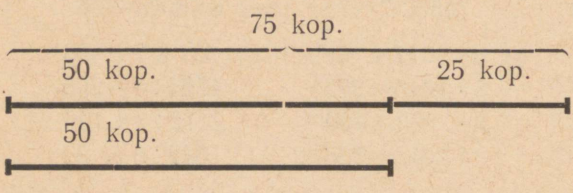

323. Kui Toomas 25 kopikat ära kulutab, kui palju talle siis jääb? Mitu kopikat on nüüd mõlemal vennal kokku? Kumma venna raha kahekordse moodustab nüüd mõlema venna rahade summa?

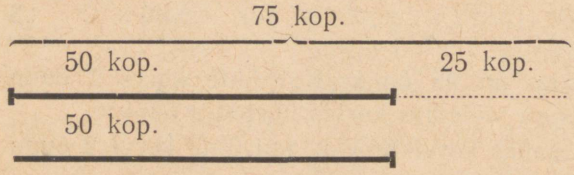

324. Kui me Jaanile 25 kopikat juurde anname, mitu kopikat tal siis on? Mitu kopikat on nüüd mõlemal vennal kokku? Kumma venna raha kahekordse moodustab nüüd mõlema venna rahade summa?

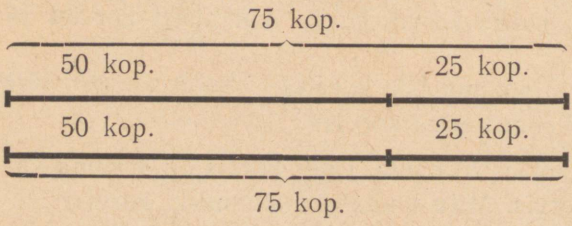

325. Kahes kastis kokku on 480 õuna. Suuremas kastis on 80 õuna rohkem kui väiksemas.

Leia suurema kasti õunte arv.
Leia suurema kasti õunte arvu kahekordne.
Leia väiksema kasti õunte arv.
Leia väiksema kasti õunte arvu kahekordne.

326. Kaks mootorratast maksis kokku 1300 rubla. Üks neist oli 200 rubla kallim kui teine. Mitu rubla maksis kumbki mootorratas?

327. Raamatukogu kahes osakonnas oli kokku 2350 raamatut. Ühes osakonnas oli 50 raamatut rohkem kui teises. Mitu raamatut oli kummaski osakonnas?

328. Jaota 812 rubla kahe kooli vahel nii, et üks neist saaks 140 rubla rohkem kui teine. Mitu rubla saab kumbki?

329. Isa ja ema teenisid kokku 190 rubla kuus. Isa teenis 20 rubla rohkem kui ema. Mitu rubla teenis kumbki?

330. Küttelaos oli I ja II sordi küttepuid kokku 2450 ruumimeetrit. I sordi küttepuid oli 150 ruumimeetrit vähem kui II sordi küttepuid. Mitu ruumimeetrit oli kummagi sordi küttepuid?

331. Koolis oli 560 õpilast. Tütarlapsi oli 8 võrra rohkem kui poisse. Mitu tüdrukut ja mitu poissi oli selles koolis?

332. Kahel metsalangil kokku kasvas 2400 palgipuud. Ühel langil oli 300 puud rohkem kui teisel. Mitu puud kasvas kummalgi langil?

333. Ristküliku pikkus oli 800 m ja laius 700 m. Leia selle ristküliku ümbermõõt. Mis tuleb teha ristküliku pikkuse ja laiuse summaga, et leida tema ümbermõõt?

334. Mis me saame, kui jagame ristküliku ümbermõõdu 2-ga? Leia ristküliku pikkuse ja laiuse summa, kui tema ümbermõõt on 2800 m. Leia selle ristküliku pikkus, kui tema laius on 600 m.

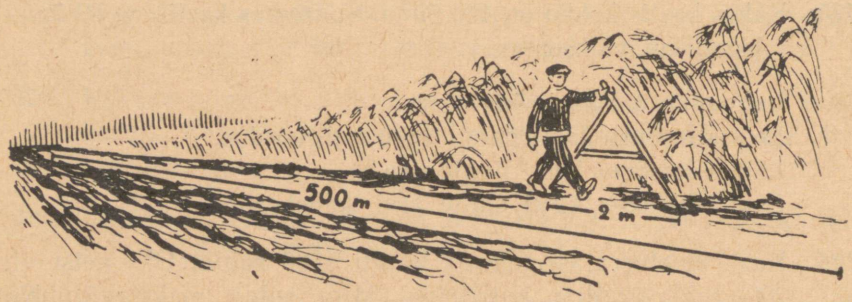

335. Ristküliku ümbermõõt oli 1500 m. Tema pikkus oli 500 m. Kui suur oli selle ristküliku laius?

336. Ristküliku ümbermõõt oli 3200 m. Tema laius oli pikkusest 150 m lühem. Leia selle ristküliku pikkus ja laius.

337. Ristküliku ümbermõõt oli 480 m. Tema pikkuse ja laiuse vahe oli 40 m. Leia selle ristküliku pikkus ja laius.

338. Ruudu ümbermõõt oli 1320 m. Kui pikk oli selle ruudu külg?

339. Kui pikk on ruudu külg, kui tema ümbermõõt on 1732 m?

340. Kolmnurga kõik küljed olid ühepikkused. Kolmnurga ümbermõõt oli 1758 m. Kui pikk oli selle kolmnurga iga külg?

341. Kui pikk on võrdsete külgedega kolmnurga iga külg, kui tema ümbermõõt on 1374 m?

342. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
$7 \cdot 350$	$3360 : 8$	$6 \cdot 280$	$1680 : 2$
$3 \cdot 420$	$4500 : 6$	$4 \cdot 750$	$3650 : 5$
$5 \cdot 930$	$2070 : 9$	$8 \cdot 630$	$2160 : 3$
$2 \cdot 870$	$3280 : 4$	$3 \cdot 540$	$4320 : 6$

343.

a)	b)	c)	d)
$5 \cdot 530$	$2880 : 9$	$2 \cdot 970$	$5520 : 6$
$7\ 210$	$5740 : 7$	$4 \cdot 830$	$3680 : 4$
$3 \cdot 630$	$2790 : 3$	$8 \cdot 320$	$4480 : 7$
$9 \cdot 220$	$4650 : 5$	$6 \cdot 910$	$2350 : 5$

344.

a)	b)	c)
$5 \cdot 720 + 800$	$4500 : 9 + 700$	$7 \cdot 280 - 560$
$3 \cdot 830 - 290$	$6300 : 7 - 400$	$9 \cdot 370 + 270$
$6 \cdot 520 + 180$	$5600 : 8 + 600$	$5 \cdot 840 - 700$
$4 \cdot 950 - 500$	$7200 : 9 - 300$	$8 \cdot 650 + 800$

345. a) $7500:5+3500$ b) $8\cdot509+238$ c) $5100:3+300$
$9100:7-600$ $5\cdot707-235$ $7500:5-700$
$8400:3+1200$ $9\cdot304+164$ $9800:7+600$
$7200:4-1500$ $7\cdot608-256$ $7200:3-800$

346. Arvuta kirjalikult. Kontrolli tulemusi.

a) $3\cdot1875$ b) $8690:5$ c) $9\cdot548$ d) $1584:3$
$4\cdot2138$ $8936:8$ $6\cdot374$ $3435:5$
$7\cdot1118$ $7038:6$ $5\cdot948$ $6566:7$
$2\cdot3836$ $8476:4$ $7\cdot687$ $3832:4$

347. a) $5\cdot1276$ b) $7614:9$ c) $8\cdot584$ d) $5232:4$
$3\cdot2435$ $5872:2$ $6\cdot973$ $7336:8$
$7\cdot987$ $9258:6$ $4\cdot1587$ $4581:3$
$4\cdot1564$ $8576:8$ $7\cdot863$ $6995:5$

348. Arvuta peast. Kontrolli tulemusi korrutamise teel teises järjekorras.

a) $5\cdot6\ 4\cdot7$ b) $8\cdot7\cdot5\cdot2$ c) $8\cdot3\cdot5\cdot2$
$2\cdot8\cdot3\cdot10$ $3\cdot6\cdot9\cdot5$ $10\cdot4\cdot5\cdot2$
$9\cdot3\cdot2\cdot5$ $2\cdot4\cdot10\cdot7$ $7\cdot3\cdot8\cdot10$
$4\cdot5\cdot7\cdot3$ $9\cdot5\cdot6\cdot2$ $9\cdot4\cdot2\cdot5$

349.

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
450	4500	720	7500	1680	6400	1920
$\cdot8$	$:10$	$\cdot5$	$:10$	$:10$	$:4$	$:6$
$+600$	$\cdot6$	$:10$	$\cdot6$	$+12$	$\cdot5$	$\cdot7$
$:7$	$:3$	$\cdot8$	$:9$	$\cdot5$	-400	$+160$
-100	$\cdot8$	-380	$+60$	$\cdot7$	$:4$	$:6$
$\cdot9$	$:10$	$\cdot3$	$\cdot3$	$+100$	$+20$	$+50$

350. Sovhoos müüs kuu jooksul riigile 40 siga, keskmise raskusega 174 kg iga siga. Mitu kilogrammi kaalusid kõik need sead kokku?

351. *Harjutus 60 · 127 lahenda nii:*

$$60\cdot127=6\cdot127\cdot10=762\cdot10=7620.$$

Enne korruta 6-ga ja siis saadud korrutist veel 10-ga.

Korruta selle näite eeskujul:

$$50\cdot135;\ 30\cdot214;\ 40\cdot189.$$

TRÜ Raamatukogu
ARHIIVKOGU

352. a) $70 \cdot 98$ b) $20 \cdot 476$ c) $30 \cdot 276$ d) $40 \cdot 176$
$30 \cdot 158$ $40 \cdot 218$ $70 \cdot 74$ $60 \cdot 113$
$50 \cdot 173$ $60 \cdot 134$ $50 \cdot 147$ $90 \cdot 92$
$80 \cdot 64$ $90 \cdot 83$ $20 \cdot 368$ $80 \cdot 58$

353. Sovhoos müüs kuu jooksul riigile 30 siga, kes kaalusid kokku 5580 kg. Mitu kilogrammi kaalus keskmiselt iga siga?

354. *Harjutus 8650 : 50 lahenda nii:*

$$8650 : 50 = 865 : 5 = 173$$
$$\underline{}$$
$$36$$
$$\underline{}$$
$$15$$
$$=$$

Jaga enne 10-ga ja siis saadud jagatis veel 5-ga.

Jaga selle näite eeskujul:

8680 : 40; 7680 : 30; 6240 : 80.

355. a) 8650 : 50 b) 9920 : 20 c) 4550 : 70 d) 7040 : 40
7170 : 30 6840 : 90 8520 : 30 5670 : 90
6720 : 70 7920 : 60 9350 : 50 7680 : 60
9440 : 40 6160 : 80 7740 : 20 7440 : 80

356. *Harjutus 8220 : 137 lahenda nii:*

$$8220 : 137 = 60$$
$$822$$
$$=$$

Jaga esiteks 822 kümnelist 137-ga, saad 6 kümnelist. Edasi arvuta, mitu kümnelist on jagatud: $6 \cdot 137 = 822$ kümnelist. Seega on jagamine lõppenud ja jagatisse ühelisi ei tule. Sellepärast kirjutame sinna üheliste kohale nulli.

Jaga selle näite eeskujul:

9160 : 229; 9560 : 478; 9850 : 197.

357. Sovhoos müüs riigile saadetise sigu, kes kokku kaalusid 7680 kg. Iga siga kaalus keskmiselt 192 kg. Mitu siga müüs sovhoos riigile?

358. a) 4150 : 83 b) 6860 : 98 c) 6080 : 76 d) 5810 : 83
9120 : 456 4350 : 145 7740 : 387 4230 : 47
7020 : 117 7830 : 87 7080 : 118 5340 : 178
9360 : 234 6850 : 137 7320 : 183 6720 : 84

359. Baasi toodi 60 jalgratast, mille hind oli 115 rubla tükk ja 30 odavamat jalgratast, mille hind oli 88 rbl. Mitu rubla maksid toodud jalgrattad?

360. Baasi toodi 40 kallimat ja 50 odavamat jalgratast, kokku 8230 rubla eest. Iga kallim jalgratas maksis 112 rubla. Mitu rubla maksis odavam jalgratas?

361. Baasi toodi kahte sorti jalgrattaid, kokku 8060 rubla eest. Kallimaid jalgrattaid toodi 20, nende hind oli 115 rubla tükk. Odavamate jalgrataste hinnaks oli 72 rubla. Mitu odavamat jalgratast toodi baasi?

362. Tehases valmistati 30 mootorit, mis kaalusid 184 kg iga mootor, ja 40 mootorit, mille kaal oli 127 kg iga mootor. Kui palju kaalusid valmistatud mootorid kokku?

363. Tehas valmistas 20 suuremat ja 30 väiksemat mootorit, mis kaalusid kokku 8340 kg. Iga suurem mootor kaalus 216 kg. Kui raske oli väiksem mootor?

364. Laos oli suuremaid ja väiksemaid mootoreid, kokku 9800 rubla eest. Väiksemaid mootoreid oli 40 tükki hinnaga 128 rbl. tükk. Suurem mootor maksis 156 rubla. Mitu suuremat mootorit oli laos?

365. Kaupluse kahes laoruumis oli ühehinnalisi mootorrattaid: suuremas laos oli 30 mootorratast, väiksemas laos 20 mootorratast. Suuremas laoruumis asuvad mootorrattad maksid 2360 rbl. rohkem kui väiksemas laoruumis olevad mootorrattad. Kui palju maksid mõlemas laoruumis asuvad mootorrattad kokku?

366. Mööblikauplusest müüdi ühel päeval 30 ja teisel päeval 50 söögilauda. Teisel päeval müüdi söögilaudu 580 rubla eest rohkem kui esimesel päeval. Mitme rubla eest müüdi söögilaudu mõlemal päeval kokku?

367. Arvuta kirjalikult. Kontrolli tulemusi.

a) $60 \cdot 177$	b) $7700 : 20$	c) $50 \cdot 129$	d) $5950 : 35$
$80 \cdot 94$	$6250 : 50$	$30 \cdot 216$	$9080 : 227$
$70 \cdot 83$	$7470 : 90$	$90 \cdot 64$	$7080 : 118$
$40 \cdot 234$	$7020 \cdot 30$	$20 : 458$	$6240 : 78$

368. a) $30 \cdot 314$ b) $9810 : 30$ c) $40 \cdot 219$ d) $8880 : 148$
$50 \cdot 193$ $4060 : 70$ $90 \cdot 73$ $6660 : 74$
$70 \cdot 68$ $8650 : 50$ $60 \cdot 154$ $9000 : 225$
$20 \cdot 356$ $9740 : 20$ $80 \cdot 92$ $9120 : 114$

369. a) $40 \cdot 178$ b) $8280 : 60$ c) $50 \cdot 183$ d) $9150 : 183$
$20 \cdot 427$ $7360 : 80$ $90 \cdot 75$ $9360 : 468$
$60 \cdot 123$ $7740 : 30$ $70 \cdot 125$ $9480 : 237$
$30 \cdot 329$ $8460 : 90$ $40 \cdot 236$ $8120 : 116$

370. a) $60 \cdot 147$ b) $9720 : 30$ c) $50 \cdot 185$ d) $7120 : 178$
$90 \cdot 86$ $8820 : 70$ $20 \cdot 476$ $9360 : 117$
$70 \cdot 113$ $9150 : 50$ $80 \cdot 86$ $8580 : 143$
$40 \cdot 238$ $7360 : 20$ $30 \cdot 174$ $6840 : 76$

371. a) $30 \cdot 286$ b) $9420 : 60$ c) $60 \cdot 157$ d) $7350 : 147$
$50 \cdot 147$ $9720 : 40$ $40 : 246$ $9870 \cdot 329$
$20 \cdot 438$ $9920 : 80$ $70 \cdot 135$ $9660 : 138$
$80 \cdot 123$ $8820 : 90$ $90 \cdot 93$ $7560 : 378$

372. Arvuta peast. Kontrolli tulemusi korrutamise teel teises järjekorras.

a) $5 \cdot 12 \cdot 7 \cdot 10$ b) $18 \cdot 3 \cdot 10 \cdot 2$ c) $9 \cdot 3 \cdot 10 \cdot 2$
$8 \cdot 15 \cdot 3 \cdot 2$ $6 \cdot 7 \cdot 3 \cdot 10$ $14 \cdot 5 \cdot 3 \cdot 4$
$7 \cdot 5 \cdot 10 \cdot 2$ $16 \cdot 4 \cdot 10 \cdot 3$ $17 \cdot 5 \cdot 2 \cdot 8$
$9 \cdot 2 \quad 8 \cdot 5$ $5 \cdot 9 \cdot 6 \cdot 2$ $6 \cdot 9 \cdot 2 \cdot 7$

373. *Harjutus 40 · 208 lahenda peast nii:*

$$4 \cdot \mathbf{208} = \mathbf{832};\ 10 \cdot \mathbf{832} = \mathbf{8320}.$$

Ütle: 208 . . . 832 . . . 8320.
Kirjuta nii: $40 \cdot 208 = 8320$.
Korruta selle näite eeskujul:

$$80 \cdot 107;\ 60 \cdot 109;\ 90 \cdot 108;\ 30 \cdot 306.$$

374. *Harjutus 5350 : 50 lahenda peast nii:*

$$\mathbf{5350} : 10 \ldots \mathbf{535} : 5 \ldots \mathbf{107}.$$

Ütle: 5350 . . . 535 . . . 107.
Kirjuta nii: $5350 : 50 = 107$.
Jaga selle näite eeskujul:

$$7420 : 70;\quad 8360 : 40;\quad 9240 : 30;\quad 8160 : 20.$$

375. *Harjutus 5350 : 107 lahenda peast nii:*

535 kümnelist jagada 107-ga on 5 kümnelist ehk 50.
Kirjuta nii: 5350 : 107 = 50.
Jaga selle näite eeskujul:

7490 : 107; 8360 : 209; 9240 : 308; 8160 : 408.

376. Arvuta peast. Kontrolli tulemusi.

a)	b)	c)	d)
30 · 105	9360 : 90	50 · 107	5450 : 109
20 · 407	8120 : 40	70 · 108	8180 : 409
60 · 108	6420 : 60	90 · 106	8240 : 103
40 · 207	7630 : 70	30 · 208	4160 : 208

377. *Harjutus 20 · 470 lahenda peast nii:*

2 · **470 = 940**; 10 · **940 = 9400**.

Ütle: 470 . . . 940 . . . 9400.
Kirjuta nii: 20 · 470 = 9400.
Korruta selle näite eeskujul:

30 · 290; 60 · 120; 40 · 230; 70 · 130.

378. *Harjutus 7200 : 40 lahenda peast nii:*

7200 : 10 = 720; **720** : 4 = **180**.

Ütle: 7200 . . . 720 . . . 180.
Kirjuta nii: 7200 : 40 = 180.
Jaga selle näite eeskujul:

5100 : 30; 6400 : 40; 9100 : 70; 8700 : 30.

379. *Harjutus 7200 : 180 lahenda peast nii:*

7200 : 10 = 720; **720** : **18** = **40**.

Ütle: 7200 . . . 720 . . . 40.
Kirjuta nii: 7200 : 180 = 40.
Jaga selle näite eeskujul:

5400 : 180; 6800 : 340; 9100 : 270; 7500 : 250.

380. Arvuta peast. Kontrolli tulemusi.

a)	b)	c)	d)
50 · 170	7200 : 30	20 · 360	7800 : 130
80 · 120	7500 : 50	40 · 230	9900 : 110
60 · 140	9600 : 80	70 · 130	8400 : 120
90 · 110	9400 : 20	30 · 250	9200 : 230

381. a) $20 \cdot 306 + 350$ b) $7200 : 40 + 320$ c) $40 \cdot 230 - 700$
$40 \cdot 207 - 130$ $7800 : 60 - 80$ $80 \cdot 120 + 400$
$60 \cdot 104 + 560$ $7500 : 30 + 350$ $50 \cdot 170 - 900$
$30 \cdot 209 - 270$ $9100 : 70 - 70$ $20 \cdot 380 + 600$

382. a) $7350 : 70 + 53$ b) $40 \cdot 180 + 800$ c) $8100 : 270 + 570$
$6120 : 30 - 34$ $30 \cdot 270 - 700$ $6400 : 160 + 260$
$5450 : 50 + 91$ $60 \cdot 104 + 160$ $7500 : 150 + 350$
$8560 : 80 - 27$ $20 \cdot 308 - 160$ $9200 : 230 + 460$

383.

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
120	5400	80	6480	4800	30	8700
$\cdot 60$	$: 30$	$\cdot 120$	$+20$	$: 40$	$\cdot 240$	$: 290$
$+800$	$+27$	-500	$: 50$	-13	$+80$	$\cdot 250$
$: 160$	$\cdot 40$	$: 70$	$+20$	$\cdot 90$	$: 104$	$: 5$
$\cdot 107$	$+120$	-22	$\cdot 30$	-30	$\cdot 130$	-300
$+50$	$: 105$	$\cdot 60$	$+300$	$: 320$	-400	$: 10$

384. Kauplusse toodi 32 mootorratast hinnaga 237 rbl. tükk. Mitu rubla maksid need mootorrattad?

385. *Harjutus $42 \cdot 237$ lahenda kirjalikult nii:*

$$\begin{array}{r} 237 \\ \times\ 42 \\ \hline 474 \\ 9480 \\ \hline 9954 \end{array}$$

Esiteks võta 2 korda 237, saad 474. See on esimene osakorrutis. Kirjuta see joone alla nii, et ühelised on üheliste all, kümnelised kümneliste all jne. Siis võta 40 korda 237. Seda tee nii, et võta esiteks 4 korda 237, saad 948. Korrutades seda siis veel 10-ga, saad 9480. See on teine osakorrutis. Kirjuta see esimese osakorrutise alla nii, et ühelised oleksid üheliste all, kümnelised kümneliste all jne. Lõpuks liida mõlemad osakorrutised. Saad 9954.

$$\begin{array}{r} 237 \\ \times\ 42 \\ \hline 474 \\ 948 \\ \hline 9954 \end{array}$$

Seda tööd on võimalik veel lihtsustada sel teel, et võttes 4 korda 237, kirjuta 8 ühelist kohe esimese osakorrutise kümneliste alla, 4 kümnelist sajaliste alla ja 9 sajalist tuhandeliste kohale. Sellega oled 948 ühtlasi juba korrutanud 10-ga ja võid mõlemad osakorrutised liita, ilma et oleks vajagi teise osakorrutise üheliste kohale nulli kirjutada.

Korruta selle näite eeskujul:

$$28 \cdot 324; \quad 36 \cdot 187; \quad 24 \cdot 318.$$

386. Korruta kirjalikult:

a)	b)	c)	d)
$18 \cdot 456$	$46 \cdot 198$	$56 \cdot 159$	$28 \cdot 317$
$36 \cdot 248$	$67 \cdot 136$	$34 \cdot 247$	$43 \cdot 186$
$57 \cdot 134$	$52 \cdot 154$	$48 \cdot 173$	$65 \cdot 137$
$74 \cdot 118$	$26 \cdot 324$	$14 \cdot 386$	$72 \cdot 135$

387. Tehasele osteti 5244 rubla eest 23 elektrimootorit. Mitu rubla maksis iga mootor?

388. *Harjutus 9184 : 32 lahenda nii:*

9184	32
64	287
278	
256	
224	
224	

Esiteks jaga 91 sajalist 32-ga, saad 2 sajalist. Need 2 sajalist kirjuta joone alla jagatise kohale. Siis arvuta, mitu sajalist on sellega jagatud: $2 \cdot 32 = 64$ sajalist. Lahutanud 91 sajalisest 64 sajalist, näed, et jagamata on veel 27 sajalist. Need 27 sajalist tee kümnelisteks. Saad kokku selle 8 kümnelisega, mis enne oli, 278 kümnelist.

Jagades 278 kümnelist 32-ga, saad 8 kümnelist. Kirjuta need 8 kümnelist jagatisse 2 sajalise järele. Seega on meil juba jagatud $8 \cdot 32 = 256$ kümnelist. Jagada jääb veel $278 - 256 = 22$ kümnelist. Need 22 kümnelist tee ühelisteks. Saad kokku selle 4 ühelisega, mis enne oli, 224 ühelist.

Jagades 224 ühelist 32-ga, saad 7 ühelist. Need 7 ühelist kirjuta jagatisse 8 kümnelise järele. Seega on meil juba jaga-

tud 7 · 32 = 224 ühelist. Et midagi enam jagada ei ole, siis on jagamine lõppenud. Jagatiseks saime 287.

Jaga selle näite eeskujul:

7268 : 23; 9366 : 42; 8991 : 37.

Kontrolli jagatisi korrutamise teel.

389. Jaga kirjalikult. Kontrolli jagatisi korrutamise teel.

a)	b)	c)	d)
8154 : 18	7276 : 34	5208 : 42	9234 : 38
8064 : 72	5904 : 48	7406 : 23	6784 : 16
8151 : 57	8107 : 67	8028 : 36	5828 : 47
8112 : 26	7236 : 54	7524 : 57	7728 : 24

390. Sporditarvete kauplusse toodi 4224 rubla eest kummist paate hinnaga 132 rubla paat. Mitu paati tooodi kauplusse?

391. *Harjutus 6601 : 287 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r|l} 6601 & 287 \\ \cline{2-2} 574 & 23 \\ \cline{1-1} 861 & \\ 861 & \\ \hline\hline \end{array}$$

Esiteks jaga 660 kümnelist 287-ga, saad 2 kümnelist. Need 2 kümnelist kirjuta joone alla jagatise kohale. Siis arvuta, mitu kümnelist on nüüd jagatud: 2 · 287 = 574 kümnelist. Lahutades 660 kümnelisest 574 kümnelist, saad teada, et 86 kümnelist on veel jagada. Need 86 kümnelist tee ühelisteks, saad kokku selle 1 ühelisega, mis meil enne oli, 861 ühelist.

Jagades 861 ühelist 287-ga, saad 3 ühelist. Need 3 ühelist kirjuta jagatisse 2 kümnelise järele. Seega on meil juba jagatud 3 · 287 = 861 ühelist. Et midagi enam jagada ei jää, on jagamine lõppenud. Jagatiseks saime 23.

Jaga selle näite eeskujul:

8532 : 316; 7884 : 438; 8128 : 254.

392. Lahenda kirjalikult. Kontrolli jagatisi korrutamise teel.

a)	b)	c)	d)
6358 : 374	8568 : 136	7824 : 326	8866 : 286
8028 : 223	4004 : 286	8041 : 187	7722 : 143
7176 : 138	7945 : 227	6848 : 428	6516 : 362
7521 : 327	8056 : 152	8136 : 113	8695 : 185

393. Õmblustöökojale osteti 23 õmblusmasinat, mille hind oli 136 rubla, ja 17 õmblusmasinat, mille hind oli 112 rubla. Mitu rubla tuli kogu ostu eest maksta?

394. Valmisriiete kauplusse toodi kaht sorti talvemantleid, kokku 5742 rubla eest, kallimaid mantleid, mille hind oli 142 rubla, toodi 18 tükki. Odavamaid mantleid toodi 27. Kui palju maksis odavam mantel?

395. Valmisriiete kauplusse toodi kaht sorti kasukaid. Kokku 7144 rubla eest. Odavamaid kasukaid, mille hind oli 124 rubla, toodi 28 tükki. Kallima kasuka hind oli 153 rubla. Mitu kallimat kasukat toodi kauplusse?

396. Elektritarvete kauplusse toodi kahel korral kokku 38 ühehinnalist televiisorit, kusjuures esimesel korral toodi 12 televiisorit rohkem kui teisel korral. Esimesel korral toodud televiisorid maksid 2916 rubla rohkem teisel korral toodud televiisoritest. Mitu rubla maksti kummalgi korral toodud televiisorite eest?

397. Mööblivabrikus valmistati oktoobri- ja novembrikuuga kokku 51 ühehinnalist diivanit, kusjuures oktoobrikuul valmistati 13 diivanit vähem kui novembrikuul. Oktoobrikuul valmistatud diivanid maksid 1846 rubla vähem novembrikuus valmistatud diivanitest. Mitme rubla eest valmistas mööblivabrik diivaneid kummalgi kuul?

398. Valmisriiete kauplusse toodi 46 ülikonda hinnaga 124 rubla ülikond ja 50 talvepalitut hinnaga 143 rubla palitu. Mitme rubla eest toodi kauplusse ülikondi ja palituid?

399. Majapidamistarvete kauplusse toodi kahehinnalisi lõunaserviise 9716 rubla eest. Kallimaid serviise toodi 26, hinnaga 218 rubla serviis. Odavamaid serviise toodi 23. Mitu rubla maksis odavam serviis?

400. Majapidamistarvete kauplusse toodi kahehinnalisi lõunaserviise kokku 8804 rubla eest. Odavamaid serviise toodi 26, hinnaga 178 rubla serviis. Kallima serviisi hind oli 232 rubla. Mitu kallimat serviisi toodi kauplusse?

401. Arvuta kirjalikult. Kontrolli tulemusi.

	a)	b)	c)	d)
	17 · 456	7998 : 43	72 · 117	7568 : 473
	32 · 224	5404 : 14	48 · 193	8968 : 236
	57 · 148	8494 : 62	19 · 428	8478 : 157
	28 · 327	8732 : 74	67 · 139	7544 : 328

402.

	a)	b)	c)	d)
	42 · 189	4592 : 16	78 · 116	7452 : 324
	16 · 473	7592 : 52	36 · 247	8056 : 152
	63 · 127	7684 : 34	58 · 153	8208 : 456
	27 · 318	8568 : 72	14 · 352	8878 : 193

403.

	a)	b)	c)	d)
	15 · 495	9045 : 67	24 · 327	8024 : 236
	53 · 154	7925 : 25	66 · 123	8848 : 158
	37 · 227	8738 : 17	13 · 516	6312 : 526
	72 · 119	8148 : 42	46 · 184	8468 : 116

404.

	a)	b)	c)	d)
	28 · 276	8932 : 58	17 · 435	7440 : 438
	65 · 133	5805 : 15	52 · 136	8896 : 139
	18 · 492	8249 : 73	34 · 234	7291 : 317
	49 · 194	8856 : 36	78 · 116	8106 : 193

405.

	a)	b)	c)	d)
	16 · 427	8415 : 55	21 · 458	5782 : 413
	32 · 243	8550 : 75	43 · 263	8742 : 186
	73 · 135	7848 : 18	15 · 533	7128 : 324
	54 · 154	8736 : 39	68 · 134	8448 : 132

406. Korruta peast. Kontrolli tulemusi korrutamise teel teises järjekorras.

	a)	b)	c)
	18 · 3 · 2 · 9	4 · 5 · 3 · 10	9 · 8 · 15 · 2
	7 · 15 · 8 · 10	12 · 5 · 7 · 3	14 · 5 · 3 · 10
	16 · 5 · 7 · 2	8 · 3 · 2 · 5	8 · 7 · 2 · 3
	14 · 3 · 5 · 7	25 · 4 · 6 · 3	6 · 5 · 8 · 7

407. *Harjutus 30 · 112 lahenda peast nii:*

3 · **112** . . . 10 · **336** . . . **3360**.

Ütle: 112 . . . 336 . . . 3360.
Kirjuta nii: 30 · 112 = 3360.

Korruta selle näite eeskujul:

40 · 112; 20 · 324; 30 · 213.

408. Korruta peast:

a)	b)	c)	d)
$30 \cdot 225$	$70 \cdot 111$	$50 \cdot 111$	$40 \cdot 212$
$20 \cdot 315$	$30 \cdot 222$	$30 \cdot 231$	$80 \cdot 111$
$50 \cdot 112$	$50 \cdot 114$	$60 \cdot 112$	$30 \cdot 123$
$40 \cdot 211$	$20 \cdot 412$	$20 \cdot 224$	$50 \cdot 115$

409. *Harjutus 6690 : 30 lahenda peast nii:*

6690 : 10 . . . **669** : 3 . . . **223**.

Ütle: 6690 . . . 669 . . . 223.
Kirjuta nii: 6690 : 30 = 223.
Jaga selle näite eeskujul:

8480 : 20; 8600 : 40; 9690 : 30.

410. Jaga peast:

a)	b)	c)	d)
5550 : 50	4600 : 40	9990 : 90	3330 : 30
4280 : 20	7770 : 70	3960 : 30	4820 : 20
8480 : 40	8240 : 20	8880 : 80	8840 : 40
9630 : 30	5600 : 50	6690 : 30	5600 : 70

411. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
$90 \cdot 107$	6420 : 60	$40 \cdot 225$	6000 : 40
$30 \cdot 140$	8840 : 40	$60 \cdot 120$	7500 : 50
$50 \cdot 109$	5600 : 70	$80 \cdot 110$	8720 : 80
$20 \cdot 424$	8400 : 30	$30 \cdot 150$	9600 : 60

412.

a)	b)	c)	d)
$80 \cdot 106$	9360 : 30	$90 \cdot 106$	9000 : 20
$40 \cdot 230$	8480 : 40	$60 \cdot 130$	6000 : 40
$50 \cdot 120$	5100 : 30	$40 \cdot 215$	5400 : 30
$30 \cdot 212$	8400 : 70	$20 \cdot 450$	7200 : 60

413.

a)	b)	c)
$30 \cdot 150 + 600$	$6400 : 40 + 240$	$90 \cdot 107 - 130$
$80 \cdot 111 - 580$	$5100 : 30 - 80$	$70 \cdot 120 + 600$
$40 \cdot 130 + 300$	$7200 : 60 + 280$	$40 \cdot 150 - 500$
$70 \cdot 120 - 700$	$8400 : 70 - 60$	$60 \cdot 130 + 800$

414.

a)	b)	c)
$4240 : 20 + 188$	$20 \cdot 424 + 120$	$6300 : 70 + 300$
$5550 : 50 - 61$	$50 \cdot 112 - 800$	$5100 : 30 - 100$
$6150 : 30 + 95$	$90 \cdot 111 + 10$	$4800 : 40 + 800$
$8880 : 80 - 31$	$40 \cdot 221 - 340$	$7500 : 50 - 100$

415.

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
112	5200	70	6400	9720	80	2500
· 40	− 100	· 60	: 40	− 120	· 111	· 4
+ 20	: 30	− 600	· 30	: 30	+ 120	: 5
: 30	· 20	: 30	+ 600	· 5	: 20	· 3
− 20	+ 100	· 50	: 60	· 3	· 5	: 40
· 40	: 50	+ 400	· 108	: 60	+ 250	− 38

416. 8120 rubla jaotati kahe kooli vahel nii, et üks sai 1400 rubla rohkem kui teine. Mitu rubla sai kumbki?

417. Laev sõitis 17 tunniga 272 km. Mitu tundi kulub tal niisama kiiresti sõites 576 km sõitmiseks?

418. Kolmelt katselapilt saadi kokku 964 kg kartuleid. Esimeselt katselapilt saadi 522 kg, teiselt aga 3 korda vähem. Kui palju kartuleid saadi kolmandalt katselapilt?

419. Puukoolis on kokku 9627 noort õunapuud. 23 reas on igaühes 253 puud, igas ülejäänud reas aga igaühes 238 puud. Mitu rida noori õunapuid on selles puukoolis?

420. Puukoolis on 40 rida noori õunapuid, kokku 9584 puud. 16 reas on igaühes 245 puud. Ka ülejäänud ridades on igaühes ühepalju puid. Mitu puud on igas ülejäänud reas?

421. Auto kulutas 50 km sõitmiseks 5 l bensiini, mille hind oli 10 kop. liiter. Mitme kopika eest kulub bensiini 1 km sõitmiseks? Mitme rubla eest kulub bensiini 750 km sõitmiseks?

422. Autol on vaja sõita 750 km. Ta on olnud teel juba 6 tundi, sõites keskmiselt 65 km tunnis. Mitu kilomeetrit on tal veel sõita? Mitme tunniga võib ta ülejäänud maa ära sõita, kui ta hakkab sõitma 7 km tunnis rohkem kui enne?

423. Ruudukujulise kopli külje pikkus on 296 m. Kui pikk on koplit piirav tara?

424. Ruudukujulist koplit piirav tara on 1536 m pikk. Kui pikk on selle ruudu külg?

425. Autobuss kaalus tühjalt 3500 kg. Temas oli 16 täiskasvanut ja 12 last. Mitu kilogrammi kaalus buss koos reisijatega, kui arvestada täiskasvanu keskmiseks kaaluks 70 kg ja lapse keskmiseks kaaluks 30 kg?

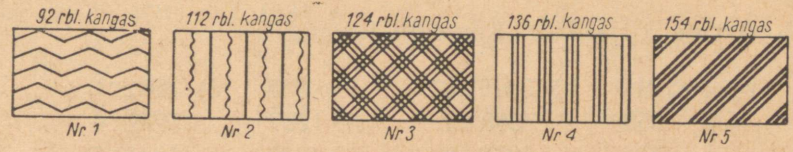

426. Kauplusse toodi 18 kangast riiet nr. 1 ja 23 kangast riiet nr. 2. Mitu rubla maksis toodud riie? (Kangaste hinnad on antud joonisel.)

427. Kauplusse toodi riiet nr. 2 ja riiet nr. 4, kokku 5360 rubla eest. Riiet nr. 4 toodi 18 kangast. Mitu kangast toodi riiet nr. 2?

428. Kauplus tellis baasist 872 rubla eest villast riiet ja peale selle veel riiet nr. 4 ja riiet nr. 5, kõiki kokku 9608 rubla eest. Riiet nr. 4 telliti 28 kangast. Mitu kangast telliti riiet nr. 5?

429. Koolimaja remontimiseks kulus 3682 töötundi. Mitu 7-tunnilist tööpäeva see on?

430. Autokoormas on 4 kg raskused tellised. Mitu tellist on autol, kui koorem kaalub 2412 kg?

431. 4500 kg kartuleid on vaja panna kottidesse. Mitu kotti on selleks vaja, kui iga kott mahutab 50 kg? 60 kg?

432. Tehas valmistas 27 päevaga 1026 pesupesemismasinat. Mitu pesupesemismasinat valmistas tehas päevas?

433. 24 õpilast töötasid kolhoosis kokku 3600 tundi. Mitu tundi töötas keskmiselt iga õpilane?

434. Autol oli vaja sõita 1012 km. 7 tundi sõitis ta 48 km igas tunnis. Ülejäänud maa sõitis ta ära 13 tunniga. Mitu kilomeetrit sõitis ta siis tunnis?

435. Septembrikuus kulus internaatkooli sööklas 9750 rubla eest toiduaineid. Mitme rubla eest kulus toiduaineid oktoobrikuu esimese 24 päeva jooksul, kui iga päev kulus neid niisama palju kui septembris?

436. 87 naiste käekella eest maksis kauplus 3393 rubla. Mitu samahinnalist käekella tellis kauplus järgmisel korral, kui nende eest maksti 4953 rubla?

437. Arvuta kirjalikult. Kontrolli tulmusi.

a)	b)	c)	d)
3 · 1247	3376 : 8	9 · 738	8562 : 3
8 · 658	7268 : 2	5 · 1237	7972 : 4
6 · 736	8976 : 3	6 · 1346	7845 : 7
4 · 1329	6584 : 4	8 · 548	6746 : 2

438.

a)	b)	c)	d)
20 · 493	4780 : 20	30 · 324	8540 : 70
50 · 178	7650 : 90	20 · 427	8640 : 30
40 · 136	9720 : 40	70 · 126	7450 : 50
30 · 256	7920 : 60	50 · 173	8370 : 90

439.

a)	b)	c)	d)
16 · 296	1476 : 12	26 · 318	5016 : 57
15 · 475	1820 : 14	17 · 487	3060 : 68
12 · 346	4224 : 24	28 · 327	5304 : 78
23 · 247	3115 : 35	41 · 217	5610 : 66

440.

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
124	128	261	229	312	478	345
×51	×72	×32	×38	×29	×18	×24

441.

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
286	438	326	154	174	168	218
×24	×13	×23	×57	×68	×73	×37

442.

a)	b)	c)	d)
1242 : 18	1428 : 28	1368 : 114	7344 : 432
2548 : 26	6592 : 32	1612 : 124	8820 : 315
2356 : 19	5074 : 43	2875 : 115	8416 263
6120 : 18	6312 : 24	9630 : 214	7776 : 324

443. Arvuta peast. Kontrolli tulemusi korrutamise teel teises järjekorras.

a)	b)	c)
15 · 4 · 7 · 10	3 · 15 · 2 · 4	50 · 2 · 3 · 4
8 · 7 · 10 · 2	24 · 3 · 10 · 5	5 · 16 · 4 · 10
6 · 10 · 5 · 4	6 · 4 · 15 · 10	14 · 5 · 3 · 10
9 · 8 · 5 · 10	9 · 3 · 10 · 2	9 · 5 · 2 · 7

444. Arvuta peast.

a)	b)	c)	d)
7 · 500	4200 : 6	2 · 700	2500 : 5
3 · 700	5400 : 9	5 · 900	4800 : 8
8 · 900	3600 : 4	9 · 700	3600 : 6
4 · 600	2100 : 7	6 · 400	8100 : 9

445. a) $2 \cdot 903$ b) $4230 : 6$ c) $7 \cdot 504$ d) $1816 : 2$
$4 \cdot 607$ $2772 : 9$ $3 \cdot 807$ $1535 : 5$
$8 \cdot 204$ $2412 : 3$ $6 \cdot 408$ $3256 : 8$
$5 \cdot 309$ $2765 : 7$ $9 \cdot 603$ $3628 : 4$

446. a) $3 \cdot 1800$ b) $7200 : 4$ c) $7 \cdot 1300$ d) $5100 : 3$
$5 \cdot 1700$ $8100 : 9$ $8 \cdot 1200$ $7500 : 5$
$2 \cdot 2600$ $5800 : 2$ $6 \cdot 1500$ $8400 : 7$
$4 \cdot 1600$ $9600 : 8$ $9 \cdot 1100$ $7800 : 6$

447. a) $7 \cdot 610$ b) $1880 : 2$ c) $2 \cdot 830$ d) $3680 : 4$
$3 \cdot 920$ $4260 : 6$ $9 \cdot 310$ $4970 : 7$
$5 \cdot 710$ $3280 : 8$ $6 \cdot 910$ $2530 : 5$
$4 \cdot 612$ $2790 : 3$ $8 \cdot 710$ $3690 : 9$

448. a) $5 \cdot 720$ b) $9600 : 10$ c) $15 \cdot 240$ d) $9800 : 5$
$10 \cdot 840$ $7200 : 5$ $5 \cdot 860$ $3400 : 10$
$11 \cdot 620$ $8600 : 5$ $15 \cdot 320$ $5600 : 5$
$9 \cdot 580$ $4900 : 10$ $11 \cdot 620$ $6830 : 10$

449. a) $40 \cdot 112$ b) $6690 : 30$ c) $50 \cdot 111$ d) $8480 : 20$
$20 \cdot 315$ $7770 : 70$ $30 \cdot 213$ $4840 : 40$
$60 \cdot 112$ $5550 : 50$ $20 \cdot 423$ $9690 : 30$
$30 \cdot 224$ $8460 : 20$ $40 \cdot 212$ $8880 : 80$

450. a) $30 \cdot 207$ b) $6540 : 60$ c) $80 \cdot 106$ d) $6180 : 2$
$50 \cdot 109$ $9720 : 90$ $60 \cdot 109$ $5350 : 5$
$20 \cdot 408$ $7490 : 70$ $90 \cdot 105$ $8240 : 8$
$40 \cdot 209$ $9270 : 30$ $70 \cdot 108$ $4440 : 6$

451. a) $20 \cdot 280$ b) $6500 : 50$ c) $60 \cdot 150$ d) $8400 : 60$
$40 \cdot 160$ $9800 : 70$ $40 \cdot 230$ $5800 : 20$
$60 \cdot 120$ $9900 : 90$ $70 \cdot 120$ $7200 : 30$
$30 \cdot 170$ $9600 : 80$ $20 \cdot 360$ $6800 : 40$

452. a) $40 \cdot 150 - 700$ b) $5100 : 30 + 250$ c) $70 \cdot 109 + 170$
$80 \cdot 110 + 500$ $7500 : 50 - 70$ $50 \cdot 107 - 230$
$30 \cdot 250 - 900$ $9200 : 20 + 800$ $30 \cdot 206 + 120$
$50 \cdot 130 + 800$ $5600 : 40 - 100$ $60 \cdot 108 - 280$

453. a) $9270 : 90 + 250$ b) $30 \cdot 150 + 700$ c) $6500 : 50 + 450$
$8240 : 40 - 76$ $60 \cdot 109 - 240$ $8160 : 20 - 78$
$6140 : 20 + 103$ $70 \cdot 120 + 600$ $7200 : 40 + 270$
$8720 : 80 - 54$ $50 \cdot 107 - 150$ $9540 : 90 - 56$

454.

a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
109	9720	6500	120	307	4240	103
$\cdot 60$	-120	$:50$	$+87$	$\cdot 30$	$+260$	$+205$
-140	$:80$	$+79$	$\cdot 30$	-110	$:30$	$\cdot 30$
$:40$	-13	$\cdot 40$	-210	$:70$	$+56$	$+360$
-52	$\cdot 60$	$+40$	$:20$	-24	$\cdot 30$	$:80$
$\cdot 90$	$+80$	$:70$	$+7$	$\cdot 40$	$:60$	-11

455. Rühm pioneere matkas linnast välja. Paari tunniga jõudsid nad kilomeetritulbani, millel seisis:

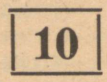

Mitu kilomeetrit oli neil käidud?
Mitu meetrit oli neil käidud?

456. Mitu kilomeetrit oli neil käidud, kui nad jõudsid järgmise, 11. kilomeetritulbani?
Mitu meetrit oli neil siis käidud?

457. Kirjuta meetrites:

15 km; 18 km; 24 km; 36 km; 42 km; 57 km.

Kirjuta nii: 13 km = 13 000 m
Loe kõik kirjutatud arvud.

458. Mitu grammi on 1 kg? Mitu grammi on 2 kg? 7 kg? 18 kg? 24 kg?

459. Kirjuta grammides: 17 kg; 25 kg; 43 kg; 76 kg; 82 kg; 96 kg.
Kirjuta nii: 38 kg = 38 000 g
Loe kõik kirjutatud arvud.

460. Võta arvelaual ja kirjuta numbritega: kakskümmend tuhat; seitsekümmend tuhat; kolmkümmend kaks tuhat; kuuskümmend neli tuhat; kaheksakümmend seitse tuhat; nelikümmend viis tuhat. Loe kõik kirjutatud arvud.

461. Võta arvelaual ja loe kõik arvud:
a) 8 tuhandest 1000-kaupa kuni 12 tuhandeni ja tagasi;
b) 20 tuhandest 1000-kaupa kuni 31 tuhandeni ja tagasi;
c) 56 tuhandest 1000-kaupa kuni 62 tuhandeni ja tagasi;
d) 87 tuhandest 1000-kaupa kuni 93 tuhandeni ja tagasi.

e) loe arvelaualt:

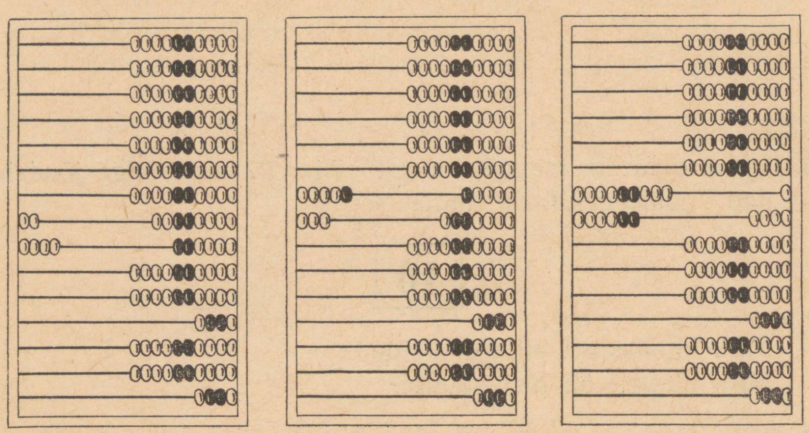

Pea meeles!

Iga 10 ühelist moodustab 1 kümnelise, iga 10 kümnelist moodustab 1 sajalise, iga 10 sajalist moodustab 1 tuhandelise ja iga 10 tuhandelist 1 kümnetuhandelise.

462. Arvuta peast:

a) 10 000 + 10 000
20 000 − 10 000
20 000 + 10 000
30 000 − 10 000

b) 30 000 + 10 000
40 000 − 10 000
40 000 + 10 000
50 000 − 10 000

c) 50 000 + 10 000
60 000 − 10 000
60 000 + 10 000
70 000 − 10 000

463. a) 70 000 + 10 000
80 000 − 10 000
80 000 + 10 000
90 000 − 10 000

b) 90 000 + 10 000
100 000 − 10 000
10 000 + 1000
17 000 − 4000

c) 20 000 + 3000
27 000 − 7000
30 000 + 5000
48 000 − 8000

464. a) 40 000 + 7000
86 000 − 6000
70 000 + 2000
94 000 − 4000

b) 92 000 + 1000
45 000 − 1000
63 000 + 2000
75 000 − 2000

c) 53 000 + 4000
98 000 − 4000
31 000 + 5000
87 000 − 5000

465. a) 29 000 + 1000
40 000 − 1000
38 000 + 2000
50 000 − 2000

b) 75 000 + 5000
90 000 − 5000
63 000 + 7000
80 000 − 7000

c) 14 000 + 6000
30 000 − 6000
22 000 + 8000
60 000 − 8000

466. Arvuta peast:

a)	b)	c)
28 000 + 4000	48 000 + 6000	73 000 + 8000
51 000 − 4000	93 000 − 7000	61 000 − 5000
35 000 + 7000	74 000 + 9000	57 000 + 4000
62 000 − 7000	85 000 − 8000	21 000 − 3000

467.

a)	b)	c)
36 000 + 4000	68 000 + 5000	37 000 + 25 000
80 000 − 5000	91 000 − 3000	42 000 − 16 000
72 000 + 8000	26 000 + 8000	56 000 + 28 000
50 000 − 6000	43 000 − 7000	84 000 − 37 000

468.

a)	b)	c)
76 000 + 15 000	58 000 + 37 000	27 000 + 56 000
93 000 − 48 000	72 000 − 25 000	91 000 − 45 000
29 000 + 57 000	18 000 + 39 000	36 000 + 37 000
81 000 − 38 000	45 000 − 18 000	42 000 − 23 000

469. *Et liita arvelaual 38 000-ga 7000, liida 10 000 ja lahuta need 3000, mis sa ülearu liitsid.*

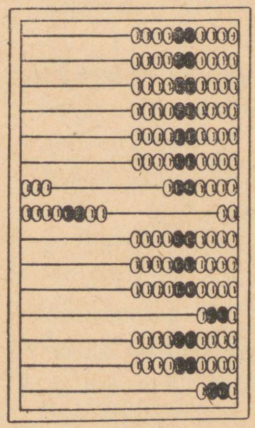

38 000

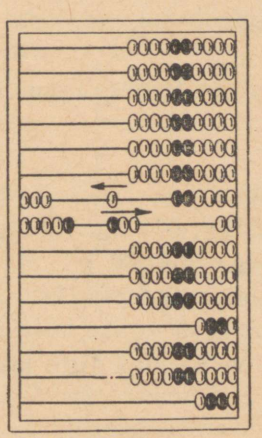

38 000 + 7000

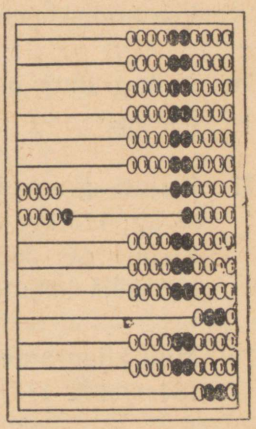

45 000

Liida selle näite eeskujul:

47 000 + 5000; 86 000 + 8000; 25 000 + 6000.

470. Liida arvelaual:

a)	b)	c)
18 000 + 6000	25 000 + 17 000	78 000 + 14 000
75 000 + 8000	38 000 + 23 000	16 000 + 38 000
49 000 + 3000	57 000 + 36 000	45 000 + 29 000
66 000 + 5000	88 000 + 9 000	58 000 + 17 000

471. Auto on sõitnud 100 km. Mitu meetrit see on?

472. Mitu kilomeetrit on auto sõitnud ja mitu meetrit see on, kui ta sõidab veel 1 km? 10 km? 20 km?

473. Kirjuta meetrites: 152 km; 230 km; 375 km; 583 km; 746 km; 897 km.
Kirjuta nii: 428 km = 428 000 m
Loe kõik kirjutatud arvud.

474. Mitu millimeetrit on 1 m? Mitu millimeetrit on 15 m? 36 m? 187 m? 612 m?

475. Kirjuta millimeetrites:
72 m; 96 m; 123 m; 345 m; 587 m; 863 m.
Kirjuta nii: 762 m = 762 000 mm
Loe kõik kirjutatud arvud.

476. Mitu grammi on 1 kg? Mitu grammi on 18 kg? 42 kg? 216 kg? 583 kg?

477. Kirjuta grammides:
68 kg; 113 kg; 423 kg; 672 kg; 736 kg; 987 kg.
Kirjuta nii: 368 kg = 368 000 g
Loe kõik kirjutatud arvud.

478. Mitu kilogrammi on 1 tonn? Mitu kilogrammi on 12 t? 75 t? 164 t? 382 t?

479. Kirjuta kilogrammides:
87 t; 153 t; 384 t; 506 t; 624 t; 815 t.
Kirjuta nii: 436 t = 436 000 kg
Loe kõik kirjutatud arvud.

480. Võta arvelaual ja kirjuta numbritega: sada kolmkümmend neli tuhat; kolmsada kaheksakümmend viis tuhat; viissada kuuskümmend kolm tuhat; seitsesada nelikümmend kaks tuhat; kaheksasada kolm tuhat; üheksasada kuuskümmend tuhat. Loe kõik kirjutatud arvud.

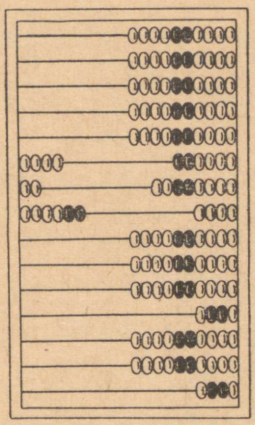

426 000

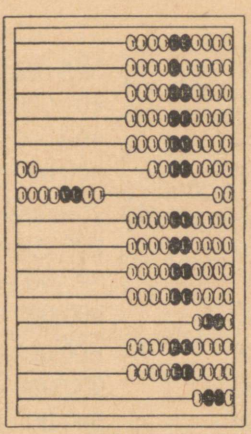

280 000

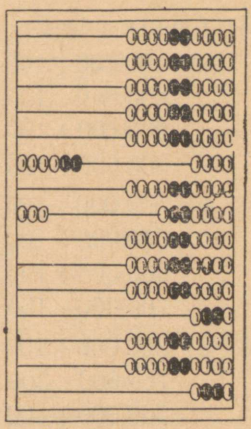

603 000

481. Joonista vihikusse samasugune tabel, nagu on raamatus, ja kirjuta sellesse tabelisse numbritega järgmised arvud: 1) viissada kakskümmend kolm tuhat; 2) kolmsada seitsekümmend kaheksa tuhat; 3) kuussada neli tuhat; 4) kaheksasada seitseteist tuhat; 5) üheksasada kaheksakümmend tuhat; 6) seitsesada tuhat. Võta need arvud ka arvelaual ja loe need arvelaualt või vihikust.

ST	KT	T	S	K	Ü
3	0	8	0	0	0

Märkus: ST tähendab sajatuhandelisi, KT — kümnetuhandelisi, T — tuhandelisi, S — sajalisi, K — kümnelisi, Ü — ühelisi.

482. Võta arvelaual ja loe kõik arvud:

a) 80 tuhandest 10 000 kaupa kuni 130 tuhandeni ja tagasi;
b) 170 tuhandest 10 000 kaupa kuni 220 tuhandeni ja tagasi;
c) 360 tuhandest 10 000 kaupa kuni 410 tuhandeni ja tagasi;
d) 780 tuhandest 10 000 kaupa kuni 830 tuhandeni ja tagasi.

Pea meeles!

Iga 10 kümnelist moodustavad 1 sajalise, iga 10 sajalist moodustavad 1 tuhandelise, iga 10 tuhandelist moodustavad 1 kümnetuhandelise ja iga 10 kümnetuhandelist 1 sajatuhandelise.

483. Arvuta peast:

a) 100 000 + 100 000
200 000 − 100 000
200 000 + 100 000
300 000 − 100 000

b) 300 000 + 100 000
400 000 + 100 000
400 000 − 100 000
500 000 − 100 000

484. a) 500 000 + 100 000
600 000 − 100 000
600 000 + 100 000
700 000 − 100 000

b) 700 000 + 100 000
800 000 − 100 000
800 000 + 100 000
900 000 − 100 000

485. a) 300 000 + 200 000
700 000 − 300 000
200 000 + 400 000
800 000 − 500 000

b) 600 000 + 300 000
900 000 − 700 000
500 000 + 200 000
400 000 − 300 000

486. a) 400 000 + 200 000
800 000 − 600 000
500 000 + 300 000
700 000 − 200 000

b) 200 000 + 600 000
900 000 − 400 000
600 000 + 300 000
800 000 − 200 000

487. a) 350 000 + 200 000
740 000 − 500 000
600 000 + 180 000
930 000 − 200 000

b) 300 000 + 420 000
870 000 − 500 000
280 000 + 600 000
760 000 − 300 000

488. a) 300 000 + 50 000
520 000 − 20 000
800 000 + 40 000
650 000 − 50 000

b) 430 000 + 20 000
780 000 − 30 000
250 000 + 40 000
960 000 − 50 000

489. a) 240 000 + 120 000
480 000 − 230 000
150 000 + 310 000
760 000 − 420 000

b) 320 000 + 430 000
570 000 − 150 000
840 000 + 120 000
980 000 − 530 000

490. a) 580 000 + 20 000
700 000 − 50 000
360 000 + 40 000
900 000 − 70 000

b) 650 000 + 50 000
800 000 − 60 000
220 000 + 80 000
400 000 − 90 000

491. a) 380 000 + 40 000
510 000 − 60 000
790 000 + 30 000
930 000 − 70 000

b) 670 000 + 50 000
120 000 − 60 000
260 000 + 90 000
440 000 − 80 000

492. a) 125 000 + 1000
248 000 − 3000
502 000 + 5000
637 000 − 4000

b) 243 000 + 4000
358 000 − 6000
782 000 + 5000
987 000 − 3000

493. a) 874 000 + 3000
298 000 − 4000
821 000 + 7000
375 000 − 3000

b) 432 000 + 7000
527 000 − 5000
791 000 + 6000
819 000 − 8000

494. *Et liita arvelaual 470 000-ga 80 000, liida 100 000 ja lahuta need 20 000, mis sa ülearu liitsid.*

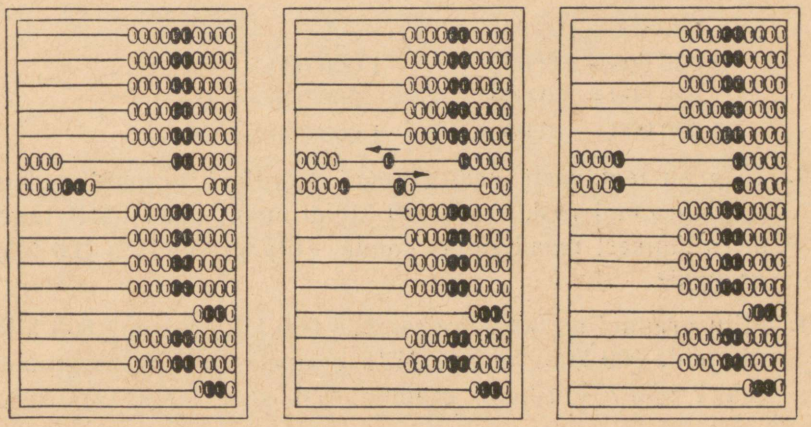

470 000 470 000 + 80 000 550 000

Liida selle näite eeskujul:

560 000 + 70 000; 380 000 + 150 000; 270 000 + 360 000.

495. Liida arvelaual. Kirjuta vastused vihikusse.

a) 180 000 + 350 000
460 000 + 270 000
740 000 + 180 000
250 000 + 360 000

b) 590 000 + 240 000
840 000 + 90 000
370 000 + 360 000
150 000 + 670 000

496. a) 360 000 + 78 000
645 000 + 86 000
197 000 + 32 000
458 000 + 87 000

b) 187 000 + 356 000
473 000 + 289 000
268 000 + 145 000
594 000 + 286 000

497. 1 meeter on teatavasti 1000 millimeetrit. Võrdle 1 millimeetri pikkust 1 meetri pikkusega. Võrdle 1 millimeetri pikkust 100 m pikkusega. Mitu millimeetrit on 100 m?

498. Mitu millimeetrit on 200 meetrit? 400 meetrit? 700 meetrit? 900 meetrit? Mitu millimeetrit on 1000 m ehk 1 km? Võrdle 1 millimeetri pikkust 1 km pikkusega.

499. Tuhat tuhandet on üks miljon. Üks miljon kirjutatakse numbritega nii:

1 000 000

Arvuta peast:

a)
$$\begin{array}{r} 900\,000+100\,000 \\ 1\,000\,000-100\,000 \\ 990\,000+\ 10\,000 \\ 1\,000\,000-\ 10\,000 \end{array}$$

b)
$$\begin{array}{r} 999\,000+1000 \\ 1\,000\,000-1000 \\ 998\,000+2000 \\ 1\,000\,000-2000 \end{array}$$

500. 1 kg on teatavasti 1000 grammi. Võrdle 1 grammi raskust 1 kilogrammi raskusega. 100 kilogrammi jõuab hästi tugev mees lühikest maad seljas kanda. Mitu grammi on 100 kilogrammi?

501. Mitu grammi on 300 kilogrammi? 500 kilogrammi? 800 kilogrammi? 900 kilogrammi? Mitu grammi on 1000 kilogrammi ehk 1 tonn? Võrdle 1 grammi raskust 1 tonni raskusega.

1 tonn ehk 1 000 000 grammi on 2 «Moskvitši» koormat.

502. 1-kopikase mündi paksus on 1 millimeeter. Kui kõrge tulba saaksime, kui me 1 000 000 kopikat üksteise otsa laoksime?

503. Arvuta peast:

a)
$$\begin{array}{r} 800\,000+200\,000 \\ 1\,000\,000-300\,000 \\ 600\,000+400\,000 \\ 1\,000\,000-500\,000 \end{array}$$

b)
$$\begin{array}{r} 950\,000+50\,000 \\ 1\,000\,000-30\,000 \\ 980\,000+20\,000 \\ 1\,000\,000-40\,000 \end{array}$$

504. a) 997 000 + 3000
1 000 000 − 4000
992 000 + 8000
1 000 000 − 7000

b) 750 000 + 250 000
1 000 000 − 120 000
630 000 + 370 000
1 000 000 − 480 000

505. a) 430 000 + 570 000
1 000 000 − 240 000
360 000 + 640 000
1 000 000 − 590 000

b) 530 000 + 470 000
1 000 000 − 350 000
280 000 + 720 000
1 000 000 − 630 000

506. Täpsete mõõtmiste andmeil on kahe linna vahemaa 186 km 682 m. Mitu meetrit see on?

507. *Sada kaheksakümmend kuus tuhat kuussada kaheksakümmend kaks meetrit kirjutatakse numbritega nii:*

186 682 m.

Mitu sajatuhandelist on selles arvus? mitu kümnetuhandelist? mitu tuhandelist? mitu sajalist? mitu kümnelist? mitu ühelist? Miks pole tuhandeliste järele vaja kirjutada kolme nulli?

508. Kirjuta numbritega meetrites:
275 km 456 m; 483 km 187 m; 625 km 936 m; 815 km 326 m; 547 km 215 m; 754 km 803 m.
Kirjuta nii: 385 km 173 m = 385 173 m
Loe kõik kirjutatud arvud ja võta nad arvelaual.

509. Mitmendal kohal vasakult paremale loendades seisavad ühelised? kümnelised? sajalised? tuhandelised? kümnetuhandelised? sajatuhandelised?

510. Millest me teame, et arvus 587 364 number 7 tähendab tuhandelisi? number 8 kümnetuhandelisi? number 5 sajatuhandelisi? Mitu numbrit peab alati olema tuhandeliste järel ja mida igaüks neist tähendab?

511. Mis me peame kirjutama sajaliste kohale, kui me arvust 587 364 lahutame 300, nii et sinna enam sajalisi ei jää? Mis juhtub, kui me jätame selle nulli kirjutamata?

Mis me peame kirjutama kümneliste kohale, kui me samast arvust lahutame veel 60, nii et sinna ka kümnelisi enam ei jää?

512. Kirjuta meetrites:

183 km 400 m; 237 km 380 m; 563 km 23 m; 894 km 7 m; 360 km 2 m; 400 km 1 m; 100 km 1 m; 200 km 2 m.

Kirjuta nii: 500 km 5 m = 500 005 m.

Võta kõik kirjutatud arvud ka arvelaual ja loe need kas vihikust või arvelaualt.

513. Joonista vihikusse samasugune tabel, nagu on raamatus, ja kirjuta sellesse tabelisse järgmised arvud: 1) kolmsada nelikümmend viis tuhat ükssada kakskümmend kaheksa; 2) seitsesada kuuskümmend tuhat kolmkümmend viis; 3) nelisada tuhat kolm; 4) üheksasada tuhat kaksteist; 5) viissada kuuskümmend tuhat üks; 6) kaheksasada tuhat kolm.

ST	KT	T	S	K	Ü
5	2	4	0	6	7

Võta need arvud ka arvelaual ja loe need arvelaualt või vihikust.

514. Kirjuta vihikusse numbritega järgmised arvud: 1) kakssada kolm tuhat viissada seitse; 2) kuussada tuhat viisteist; 3) kolmsada nelikümmend tuhat kuus; 4) sada tuhat üks; 5) viissada kuuskümmend seitse tuhat kolmsada; 6) kaheksasada tuhat kaheksa; 7) nelisada tuhat; 8) miljon.

Võta need arvud ka arvelaual ja loe need arvelaualt või vihikust.

515. Võta arvelaual ja loe kõik arvud:

a) 237 998-st 1-kaupa kuni 238 005-ni ja tagasi;
b) 349 997-st 1-kaupa kuni 350 004-ni ja tagasi;
c) 199 996-st 1-kaupa kuni 200 003-ni ja tagasi;
d) 452 980-st 10-kaupa kuni 453 040-ni ja tagasi;
e) 589 970-st 10-kaupa kuni 590 030-ni ja tagasi;
f) 799 990-st 10-kaupa kuni 800 050-ni ja tagasi;
g) 925 700-st 100-kaupa kuni 926 300-ni ja tagasi;
h) 639 800-st 100-kaupa kuni 640 400-ni ja tagasi;
i) 899 600-st 100-kaupa kuni 900 200-ni ja tagasi.

516. Milline arv asub alltoodud arvude ees ja milline arv neile järgneb?

10 000;	20 000;	50 000;	44 000;	85 000;
100 000;	300 000;	600 000;	78 000;	430 000;
127 000;	340 000;	596 000;	900 000;	1 000 000.

517. Liida peast iga tabelis toodud arvuga ja lahuta igast tabelis toodud arvust:

1) 1; 2) 10; 3) 100; 4) 1000; 5) 10 000; 6) 100 000.

a	b	c	d	e
116 423	592 367	759 294	356 897	491 681
327 356	653 942	428 991	193 269	856 949
415 789	835 493	287 699	699 518	257 630
249 326	398 359	593 492	819 191	900 000

518. Arvuta peast:

a) 415 406 + 600 — b) 203 108 + 900
326 523 − 500 — 532 643 − 600
297 804 + 200 — 845 702 + 300
563 765 − 760 — 173 284 − 280

519. a) 205 406 + 3000 — b) 305 206 + 5000
816 120 − 5000 — 320 648 − 2000
397 502 + 2000 — 407 402 + 3000
122 832 − 1000 — 180 430 − 6000

520. a) 308 205 + 4000 — b) 728 050 + 7000
452 807 − 4000 — 114 206 − 8000
639 568 + 3000 — 416 380 + 6000
721 666 − 5000 — 323 844 − 5000

521. a) 525 317 + 30 000 — b) 352 875 + 50 000
783 234 − 50 000 — 503 128 − 60 000
237 158 + 20 000 — 182 317 + 20 000
868 294 − 40 000 — 401 563 − 30 000

522. a) 328 225 + 800 — b) 615 837 + 5000
243 084 − 600 — 718 024 − 600
719 576 + 500 — 825 387 + 700
724 035 − 400 — 480 264 − 8000

523. a) 754 602 + 80 b) 327 583 + 20 c) 156 348 + 60
106 062 − 50 935 405 − 70 624 501 − 90
825 784 + 20 258 324 + 80 805 357 + 50
517 109 − 60 407 503 − 40 308 204 − 70

524. Liida arvelaual:

a) 234 528 + 65 427 b) 418 256 + 743
542 387 + 618 825 473 + 124 527
368 169 + 1 831 163 584 + 336 416
624 456 + 375 544 564 308 + 35 692

525. *Iga arv koosneb* **järkudest.** *Näiteks arv 384 koosneb sajaliste järgust, kümneliste järgust ja üheliste järgust. Iga järk koosneb* **järguühikuist.**

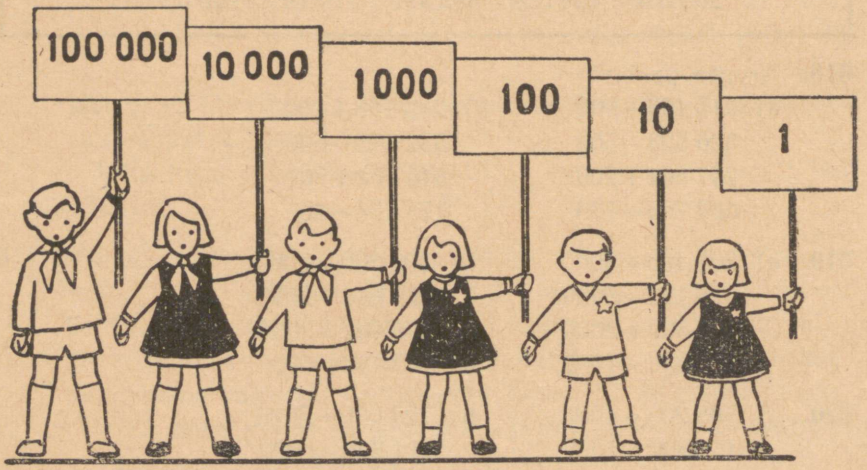

Üks, kümme, sada, tuhat, kümme tuhat ja sada tuhat on järguühikud. Üht nimetatakse 1. järgu ühikuks, kümmet 2. järgu ühikuks, sada 3. järgu ühikuks jne.

Mitmenda järgu ühikuiks nimetatakse tuhandet? kümmet tuhandet? sada tuhandet?

526. *Järgud on kolmekaupa koondatud* **klassideks.** *Nii moodustavad ühelised, kümnelised ja sajalised* **üheliste klassi;** *tuhandelised, kümnetuhandelised ja sajatuhandelised* **tuhandeliste klassi.**

Kirjuta alltoodud arvud vihikusse ja jaota nad klassideks, jättes tuhandeliste järele suurema vahe:

a)	b)	c)	d)	e)
578374	128396	57387	456008	923567
28105	7582	389004	73982	8376
104347	38163	1945	342103	63504

Kirjuta nii: 56 347; 1 284; 643 259.

527. *Arve alates tuhandest kirjutatakse klasside kaupa. Kõigepealt kirjutatakse tuhandeliste klass kas kolme, kahe või ühe numbriga, selle järgi, kui palju tuhandeid on. Siis kirjutatakse üheliste klass, alati kolme numbriga.*

Kirjuta numbritega: 1) kakssada seitsekümmend kolm tuhat viissada kaheksakümmend kaks; 2) viiskümmend kaheksa tuhat nelikümmend üks; 3) seitse tuhat kuus; 4) kolmsada tuhat viisteist; 5) kuussada kakskümmend tuhat kaheksa; 6) sada tuhat üks. Võta need arvud ka arvelaual.

528. *Kui suuremate arvude lugemine toimub klasside kaupa. Kõigepealt nimetatakse tuhandeliste arv, lisades sellele sõna «tuhat». Seejärel nimetatakse ühikute arv üheliste klassis.*

Kirjuta alltoodud arvud nii, nagu sa neid loed:

a)	b)	c)	d)	e)
360 243	456 008	192 405	800 000	200 020
58 207	64 001	7 008	100 000	550 005
120 015	287 300	38 030	101 001	900 009

Kirjuta nii: 500 012 = 500 tuhat 12; 3003 = 3 tuhat 3.

529. *Sageli tarvitatakse nimetusi «kõrgem järk» ja «madalam järk». Kõige madalama järgu moodustavad ühelised, järgmise, kõrgema järgu — kümnelised jne.*

Nimeta järjekorras kõik järgud, mida sa tead, alustades madalamast ja lõpetades kõrgeimaga, ning vastupidi, alustades kõrgeimast ja lõpetades madalaimaga.

530. *Mistahes järgu 10 ühikut moodustavad 1 järgmise kõrgema järgu ühiku. Nii moodustavad 10 ühelist 1 kümnelise, 10 kümnelist 1 sajalise jne.*

Jätka seda näidete rida.

531. *Tegelikult esineb igas järgus kõige rohkem 9 ühikut. Niipea kui 10 ühikut täis saab, moodustavad nad juba 1 kõrgema järgu ühiku ja kantakse järgmisse järku.*

Proovi seda arvelaual, liites 9 ühelisega 1 ühelise; 9 kümnelisega 1 kümnelise; 9 sajalisega 1 sajalise; 9 tuhandelisega 1 tuhandelise jne.

532. *Väikseim arv on 1. Suurim arv, mida me saame teel ühe numbriga kirjutada, on 9. Liites 9-ga veel 1, saame üks teise järgu ühiku ehk 10. See on väikseim arv, mis kirjutatakse kahe numbriga ehk väikseim* **kahekohaline arv.**

Milline on suurim kahekohaline arv?

533. Millise arvu me saame, kui liidame suurima kahekohalise arvuga veel 1? Nimeta väikseim kolmekohaline arv. Nimeta suurim kolmekohaline arv.

534. Nimeta väikseim ja suurim neljakohaline, viiekohaline, kuuekohaline arv.

535. Millise arvu me saame, kui liidame suurima viiekohalise arvuga veel 1? kui lahutame väikseimast viiekohalisest arvust 1?

536. *Liitmisel ja korrutamisel saame sageli järguühikuid üle 9. Niisugusel korral peame need teisendama järgmise kõrgema järgu ühikuiks.*

Mitu kümnelist on 20 ühelist? Mitu kümnelist ja mitu ühelist on 25 ühelist? Mitu sajalist ja mitu kümnelist on 32 kümnelist?

537. Teisenda kõrgema järgu ühikuiks:

a) 30 ü.	b) 20 k.	c) 10 s.	d) 40 t.	e) 30 kt.
42 ü.	18 k.	15 s.	36 t.	12 kt.
27 ü.	25 k.	23 s.	54 t.	28 kt.

Märkus: ü. — tähendab ühelisi, k. — kümnelisi, s. — sajalisi, t. — tuhandelisi, kt. kümnetuhandelisi, st. — sajatuhandelisi.

Kirjuta nii: 30 k.=3 s.; 43 kt.=4 st. 3 kt.

538. *Jagamisel ja lahutamisel on sageli vaja kõrgema järgu ühikuid teisendada madalama järgu ühikuiks.*

Mitu kümnelist on 1 sajaline? 3 sajalist? Mitu tuhandelist on 1 kümnetuhandeline? 2 kümnetuhandelist?

539. Teisenda madalama järgu ühikuiks:

a	b	c	d	e
3 k.	7 s.	1 t.	5 kt.	2 st.
4 k. 2 ü.	1 s. 2 k.	2 t. 3 s.	8 kt. 5 t.	4 st. 1 kt.
5 k. 7 ü.	6 s. 4 k.	7 t. 1 s.	3 kt. 6 t.	9 st. 8 kt.

Kirjuta nii: 7 s.=70 k.; 1 st. 5 kt.=15 kt.

540. Arvuta peast:

a) 1 000 000 − 100 000
1 000 000 − 10 000
1 000 000 − 1 000
1 000 000 − 100

b) 1 000 000 − 10
1 000 000 − 1
1 000 000 − 30
1 000 000 − 7

541. a) 900 000 + 100 000
990 000 + 10 000
999 000 + 1 000
999 900 + 100

b) 999 990 + 10
999 999 + 1
999 960 + 40
999 998 + 2

542. a) 997 + 3
1 000 − 50
910 + 90
1 000 − 6

b) 99 992 + 8
100 000 − 20
99 960 + 40
100 000 − 7

c) 9 997 + 3
10 000 − 80
9 990 + 10
10 000 − 30

543. a) 99 900 + 100
100 000 − 500
99 200 + 800
100 000 − 300

b) 9 300 + 700
10 000 − 400
9 100 + 900
10 000 − 200

c) 75 000 + 25 000
100 000 − 12 000
54 000 + 46 000
100 000 − 32 000

544. Kirjuta, mitmest ja milliseist järguühikuist koosnevad arvud:

a)	b)	c)	d)	e)
387 586	905 087	530 080	756 001	48020
400 504	87 012	25 007	8 050	9 001
30 602	100 001	603 000	230 400	15 000

Kirjuta nii: 703 260=7 st. 3 t. 2 s. 6 k.

545. Kirjuta arvud, mis koosnevad allpool toodud järguühikuist:

a) 3 st. 5 kt. 7 s. 2 ü.
5 st. 8 k. 4 ü.
6 kt. 2 t. 3 s. 5 k.
1 st. 4 s. 8 ü.

b) 7 st. 2 kt. 4 k. 1 ü.
2 st. 2 ü.
4 kt. 5 t. 7 ü.
8 st. 4 t. 5 k.

Kirjuta nii: 2 st. 5 t. 3 s. 4 k.=205 340.

1. Liitmine ja lahutamine.

546. Allpool toodud tabelis esinevad andmed Eesti NSV tähtsamate linnade elanike arvu muutumise kohta 1939. aastast 1956. aastani.

Eesti NSV tähtsamate linnade elanike arvu muutumine

Linna nimetus	Elanike arv	
	1939. aastal	1956. aastal
Tartu	166 726	280 000
Pärnu	60 281	74 000
Narva	21 886	36 300
Kohtla-Järve	22 437	21 300
Tallinn	5 000	21 700

Kui palju on tabelis toodud iga linna elanike arv muutunud 1939. aastast kuni 1956. aastani?

547. Eesti NSV-s valmistati 1940. aastal 21 600 t paberit. 1958. aastal aga valmistati 88 800 t. 1965. aastaks tõusis paberitoodang 119 000 tonnini. Mitu tonni toodeti 1958. aastal rohkem kui 1940. aastal? Mitu tonni toodeti 1965. aastal rohkem kui 1958. aastal?

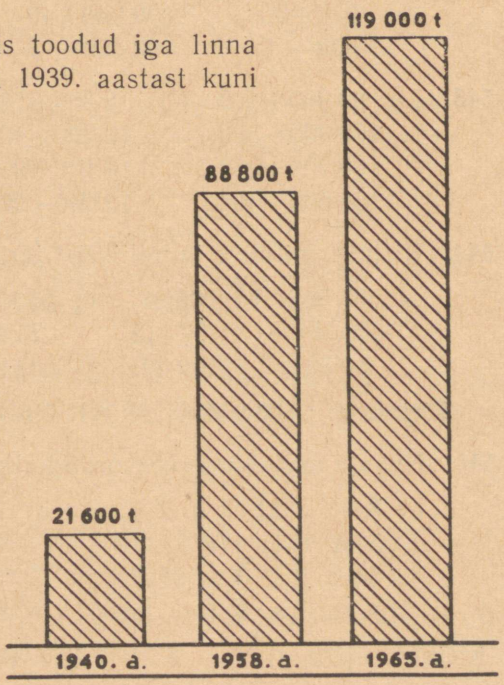

548. 1957. aastal valmistas meie õmblustööstus 195 000 palitut, 136 000 villast ülikonda, 39 000 villast kleiti, 122 000 paari villaseid pükse, 54 000 puuvillast kleiti ning 161 000 siidmantlit ja -jakki. Mitu riietuseset valmistas Eesti NSV õmblustööstus 1957. aastal?

549. 1940. aastal valmistati Eesti NSV-s 13 239 tonni võid, 1958. a. aga 14 085 tonni. 1965. aastaks kasvas meie võitoodang 24 300 tonnini. Mitu tonni kasvas meie võitoodang ajavahemikus 1940. aastast 1958. aastani? Mitu tonni kasvas meie võitoodang 1958. aastast 1965. aastani? 1940. aastast 1965. aastani?

550. 1940. aastal püüti Eesti NSV-s 22 800 tonni kala, 1958. aastal aga 58 100 tonni. Mitu tonni püüti 1958. aastal kala rohkem kui 1940. aastal?

551. Leiba toodeti Eesti NSV-s 1940. aastal 26 900 tonni, 1958. aastal aga 186 900 tonni. 1965. aastaks tõusis leivatoodang 195 000 tonnini. Mitu tonni suurenes leivatoodang nimetatud ajavahemikel?

552. 1945. a. oli Eesti NSV-s 401 400 veist, 1959. aastal aga oli veiseid 452 300. Kui palju kasvas veiste arv nimetatud ajavahemikul?

553. Sigu oli 1945. aastal 196 200, 1959. aastal 431 800. Arvuta!

	a	b	c	d	e
554.	472 534 +328 496	251 412 + 38 608	563 004 + 77058	403 070 + 56 932	140 084 + 83 437
555.	345 842 − 96 073	138 794 − 98 075	460 027 −235 720	572 006 −358 425	504 303 −270 604
556.	112 400 + 46 384	105 421 + 31 263	483 257 + 60 132	884 632 + 12 267	121 573 +234 123
557.	783 211 −625 076	811 745 − 65 033	253 411 − 24 922	842 475 − 71 836	482 504 −239 827

	a	b	c	d	e
558.	138 794 + 98 075	459 886 + 5 724	805 761 + 54 099	385 064 +186 706	76 892 +687 019
559.	100 000 − 4 324	300 000 − 51 319	500 000 − 93 450	400 000 − 29 007	500 000 − 40 404
560.	236 911 +378 019	230 652 + 48 271	6 504 +480 735	47 285 +871 326	49 700 +570 273
561.	400 085 −184 237	500 278 − 94 396	125 370 − 72 690	115 600 − 48 785	700 000 −300 903
562.	98 846 176 208 230 045 359 832	357 802 76 953 274 281 184 008	58 912 7 333 47 521 382 358	267 584 81 239 467 540 071	4 985 800 066 72 543 28
563.	1 000 000 − 35 155	200 000 − 11 111	500 000 − 99 999	800 000 −540 070	600 000 − 80 009

564. Arvuta peast:

a) 570 000 + 80 000
450 000 − 70 000
280 000 + 60 000
820 000 − 50 000

b) 240 000 + 130 000
780 000 − 520 000
360 000 + 230 000
850 000 − 310 000

565. a) 265 000 + 60 000
697 000 − 40 000
323 000 + 50 000
786 000 − 30 000

b) 472 000 + 215 000
898 000 − 342 000
523 000 + 314 000
966 000 − 542 000

566. a) 137 000 + 5 000
452 000 − 6 000
628 000 + 4 000
861 000 − 8 000

b) 753 000 + 25 000
596 000 − 42 000
235 000 + 53 000
389 000 − 67 000

567. a) 932 430 + 900
284 320 − 500
637 840 + 600
375 240 − 400

b) 183 230 + 1500
456 320 − 2300
705 480 + 3200
518 670 − 5400

568. Selles ülesandes tähendavad kõik arvud tuhandeid rublasid. Arvuta peast ja kirjuta vastused vihikusse järgmiselt:

98 tuhat rubla = 98 000 rubla.

a) $38+27+15+18$ b) $95-17-28-15$
$16+38+18+25$ $83-25-16-37$
$43+9+25+17$ $100-18-23-36$
$28+15+36+16$ $92-45-8-17$

Kontrolli tulemusi.

569. Selles ülesandes tähendavad kõik arvud tonne. Arvuta peast ja kirjuta vastused vihikusse järgmiselt:

865 t = 865 000 kg.

a) $113+125+209+318$ b) $587-103-213-140$
$98+132+305+123$ $963-208-117-98$
$125+107+213+84$ $852-307-108-256$
$72+88+307+156$ $793-108-215-345$

Kontrolli tulemusi.

570. 1927. a. oli Eestis 41 500 mesilasperet, 1939. a. aga 105 700 mesilasperet. Mitu mesilasperet oli 12 aasta jooksul juurde tulnud?

571. 1. oktoobril 1958. a. oli Eesti NSV-s 63 132 mesilasperet. Kuidas oli mesilasperede arv Eesti NSV-s Suure Isamaasõja tõttu 1939. aastaga (vt. ülesanne 570) võrreldes muutunud?

572. 1958. a. Eesti NSV-s olemasolevatest mesilasperedest kuulus kolhoosidele 5 100 ja sovhoosidele 3 916 peret. Kõik ülejäänud pered kuulusid individuaalmesinikele. Mitu mesilasperet kuulus individuaalmesinikele?

573. Lähemate aastate jooksul kavatsetakse mesilasperede arv Eesti NSV-s tõsta 120 000-ni. Mitu peret tuleb lähematel aastatel 1958. aastaga (vt. ülesanne 571) võrreldes juurde soetada?

574. Läti NSV-s oli 1958. a. kolhoosides ja sovhoosides kokku 27 000 mesilasperet ja individuaalmesinikel 115 000 mesilasperet. Mitu mesilasperet oli Läti NSV-s 1958. a. kokku? Mitu mesilasperet oli Läti NSV-s rohkem kui Eesti NSV-s (vt. ülesanne 571)?

575. Eesti NSV puukoolid tootsid 1951. a. 190 000, 1952. a. 275 000 ja 1953. a. 305 000 viljapuuistikut. Mitu viljapuuistikut tootsid Eesti NSV puukoolid nimetatud 3 aastaga kokku?

576. a) 70 845 + 35 702
156 501 − 117 968
213 826 + 325 897
428 842 − 196 073

b) 76 008 + 485 992
345 842 − 196 073
284 685 + 279 605
450 086 − 265 738

577. a) 356 238 + 144 919
138 794 − 98 075
484 916 + 167 094
227 603 − 125 427

b) 805 761 + 45 497
167 332 − 38 664
585 064 + 186 736
605 103 − 94 999

	a	b	c	d	e
578.	128 670 + 78 687	586 000 − 135 875	214 376 + 158 745	340 008 − 169 529	76 892 + 154 108
579.	256 900 − 85 895	608 876 + 281 673	1 000 000 − 75 894	30 425 + 57 836	47 509 − 38 725
580.	236 911 + 378 019	460 027 − 235 720	58 648 + 107 954	763 907 − 256 635	230 652 + 148 278
581.	504 303 − 270 064	78 520 + 46 758	359 412 − 178 975	36 504 + 480 738	812 732 − 109 364
582.	550 854 16 373 367 400 8 596	38 756 345 004 58 912 113 248	35 702 150 368 267 584 3 816	280 791 271 254 4 985 32 846	9 516 441 139 75 267 103 984

583. Arvuta peast:

a) 68 000 + 5000
175 000 − 7000
283 000 + 9000
521 000 − 3000

b) 27 500 + 800
192 400 − 600
305 800 + 400
80 100 − 300

c) 90 380 + 70
115 240 − 80
38 170 + 50
600 320 − 60

584. a) 270 000 + 50 000
920 000 − 40 000
380 000 + 70 000
810 000 − 30 000

b) 560 000 + 240 000
700 000 − 180 000
380 000 + 520 000
600 000 − 350 000

585. a) 564 000 + 32 000
279 000 − 45 000
723 000 + 64 000
486 000 − 53 000

b) 356 000 + 122 000
687 000 − 235 000
132 000 + 324 000
894 000 − 251 000

586. a) 385 000 + 15 000
900 000 − 23 000
543 000 + 57 000
700 000 − 68 000

b) 287 000 + 113 000
600 000 − 280 000
175 000 + 325 000
800 000 − 530 000

587. Tee nii, nagu on juhatatud ülesandes 14.

7328	854	1845	786	5438	87	563	96	2583	167	
582	1236	74	246	3284	928	84	527	345	6208	
1780	685	2460	1592	375	1283	1048	3107	1528	364	
58	67	184	687	1500	385	608	1293	704	1528	
3250	478	1800	1056	463	2300	846	34	83	93	

588. Arvuta peast. Kontrolli tulemusi.

a) 213 + 28 + 47 + 15
425 + 17 + 32 + 27
612 + 19 + 25 + 38
318 + 16 + 32 + 17

b) 600 − 12 − 32 − 28
703 − 24 − 18 − 15
304 − 52 − 8 − 16
501 − 47 − 12 − 17

589. Kolmest suuremast linnukasvatussovhoosist oli esimeses 28 756 kana, teises 2 438 kana vähem kui esimeses, kolmandas aga 1 857 kana rohkem kui teises. Mitu kana oli kolmes sovhoosis kokku?

590. Linnukasvatussovhoos sai 3 nädalaga kokku 345 256 muna. Esimesel nädalal saadi 118 132 muna, teisel nädalal 12 568 muna vähem. Mitu muna saadi kolmandal nädalal?

591. Kanafarmis töötas 4 kanatalitajat, kes hooldasid kokku 21 587 kana. Esimene neist hooldas 5 124 kana, teine 278 kana vähem kui esimene ja kolmas 189 kana rohkem kui teine. Mitu kana hooldas neljas kanatalitaja?

592. Kolm linnukasvatussovhoosi müüsid aastas kokku 648 756 kg linnuliha. Esimene neist sovhoosidest müüs 218 358 kg, teine 6728 kg rohkem. Mitu kilogrammi linnuliha müüs kolmas sovhoos?

593. Sovhoos sai kolme kuuga kanamunade müügist 297 584 rubla. Esimesel kuul saadi 102 358 rubla, teisel kuul aga 9683 rubla vähem. Mitu rubla sai sovhoos kolmandal kuul kanamunade müügist?

594. a) 147 238 + 586 496
572 006 − 358 388
84 680 + 27 763
714 201 − 375 056

b) 163 279 + 228 724
783 211 − 650 076
49 768 + 570 273
15 600 − 8 742

595. a) 135 844 + 64 136
900 000 − 78 812
145 667 + 127 356
262 351 − 86 954

b) 530 844 + 172 687
87 012 − 25 876
156 478 + 286 087
1 000 000 − 847 694

	a	b	c	d	e
596.	36 044 + 63 956	253 411 − 24 922	704 682 + 90 868	78 225 − 60 871	38 576 + 74 342
597.	842 475 − 71 836	456 720 + 260 765	482 504 − 239 827	730 851 + 157 849	400 085 − 184 237
598.	386 750 + 207 500	488 764 − 356 578	524 783 + 158 729	371 380 − 256 975	392 567 + 230 428
599.	306 584 − 285 936	180 057 + 768 743	476 008 − 158 578	594 673 + 185 327	1 000 000 − 986 784
600.	7 333 47 528 382 356 1 074	81 239 567 540 072 23 856	800 066 72 543 178 3 562	96 846 176 208 230 045 1 287	357 802 76 953 274 381 9 567

601. Arvuta peast:

a) 426 000 + 132 000
875 000 − 253 000
234 000 + 521 000
768 000 − 345 000

b) 513 000 + 275 000
987 000 − 654 000
324 000 + 426 000
694 000 − 562 000

602. a) 656 000 + 44 000
900 000 − 72 000
173 000 + 27 000
400 000 − 38 000

b) 347 000 + 453 000
800 000 − 350 000
728 000 + 172 000
500 000 − 210 000

603. a) 280 000 + 72 000
620 000 − 50 000
190 000 + 85 000
410 000 − 60 000

b) 540 000 + 93 000
330 000 − 40 000
760 000 + 84 000
840 000 − 70 000

604. a) 128 000 + 5000
324 000 − 6000
916 000 + 8000
763 000 − 9000

b) 14 700 + 500
28 300 − 700
35 900 + 400
52 100 − 300

c) 23 850 + 80
45 630 − 50
78 420 − 70
81 840 − 60

605. a) 428 + 37 + 18 + 9
216 + 15 + 26 + 43
523 + 29 + 13 + 35
338 + 7 + 25 + 24

b) 804 − 18 − 37 − 25
602 − 24 − 15 − 38
403 − 46 − 18 − 7
701 − 32 − 26 − 28

606. Tee nii, nagu on juhatatud ülesandes 96.

6 202	4 648		5 869
	5 647		5 314
5 425		5 092	
4 878			4 537

25 876	10 322	11 433	22 543
	15 877		21432
12 544		24 765	9 211

2. Korrutamine ja jagamine ühelistega.

607. Ühe laeva omahind tehases oli 24 378 rubla. Mitu rubla läks tehasel maksma 8 niisuguse laeva valmistamine?

608. *Harjutus 7 · 36 756 lahenda kirjalikult nii:*

$$7 \cdot 36\,756 = \overset{4}{2}\overset{5}{5}\overset{3}{7}\overset{4}{2}92$$

Korruta esiteks ühelised, siis kümnelised, siis sajalised, siis tuhandelised jne. Korrutis kirjuta võrdusmärgi järele ja kontrolli seda samas jagamise teel, arve ümber kirjutamata.

Korruta selle näite eeskujul:

$$6 \cdot 72\,584; \quad 3 \cdot 128\,637; \quad 5 \cdot 98\,756.$$

609.

a)	b)	c)
$2 \cdot 376\,284$	$5 \cdot 123\,068$	$9 \cdot 36\,053$
$6 \cdot 58\,193$	$3 \cdot 248\,307$	$2 \cdot 480\,367$
$4 \cdot 117\,896$	$8 \cdot 63\,145$	$4 \cdot 74\,508$
$7 \cdot 83\,208$	$6 \cdot 73\,209$	$7 \cdot 28\,914$

610. Kuue laeva valmistamine läks tehasel endal maksma 165 228 rubla. Kui suur oli ühe laeva omahind?

611. *Harjutus 300 496 : 8 lahenda kirjalikult nii:*

$$\begin{array}{r|l} 300496 & 8 \\ \hline 60 & 37\,562 \\ \hline 44 & \\ \hline 49 & \\ \hline 16 & \\ \hline \end{array}$$

Jaga esiteks 30 kümnetuhandelist. Siis tee jääk tuhandelisteks ja jaga tuhandelised jne. Jagatis kirjuta võrdusmärgi järele ja kontrolli seda siinsamas korrutamise teel, arve ümber kirjutamata.

Jaga selle näite eeskujul:

$$705\,441 : 3; \quad 786\,834 : 9; \quad 825\,504 : 6.$$

612.

a)	b)	c)
$857\,134 : 2$	$612\,184 : 8$	$394\,051 : 7$
$587\,748 : 7$	$274\,675 : 5$	$487\,365 : 5$
$936\,624 : 4$	$768\,351 : 3$	$675\,336 : 8$
$589\,410 : 6$	$349\,578 : 9$	$783\,924 : 4$

613. Raudteejaama tuli 8 vagunit mineraalväetist. Mitu kilogrammi oli mineraalväetist, kui igas vagunis oli seda keskmiselt 24 800 kg?

614. Raudteejaama tuli 4 vagunit mineraalväetist, kokku 97 tonni. Mitu kilogrammi mineraalväetist oli keskmiselt igas vagunis?

615. Sadamasse sõitis 3 väikest laeva. Iga laev tõi keskmiselt 287 500 kg kaupa. Mitu kilogrammi kaupa tõid kõik 3 laeva kokku?

616. 4 laeva kokku tõid sadamasse 990 tonni kaupa. Mitu kilogrammi kaupa tõi keskmiselt iga laev?

617. Linnas oli 6 avalikku raamatukogu. Igast raamatukogust anti aasta jooksul lugemiseks välja keskmiselt 128 456 raamatut. Mitu raamatut anti aasta jooksul lugemiseks välja kõigist 6 raamatukogust kokku?

618. Linnas anti 8 avalikust raamatukogust kokku aasta jooksul lugemiseks välja 971 672 raamatut. Mitu raamatut anti välja keskmiselt igast kogust?

619. Käitis maksis oma töölistele ja teenistujatele igas kuus kokku 127 358 rubla töötasu. Mitu rubla töötasu maksis see käitis poole aastaga?

620. Tehas maksis 9 kuuga oma töölistele ja teenistujatele töötasudeks 887 823 rubla. Mitu rubla maksis see tehas töötasusid keskmiselt kuus?

621. Asutuse eelarves oli väljaminekuid ette nähtud 98 000 rubla aastas. Aasta esimesel veerandil kulutati keskmiselt 8 572 rubla kuus, aasta teisel veerandil 8 656 rubla kuus ja aasta lõpuks jäi kasutamata 326 rubla eelarves ettenähtud summast. Mitu rubla kulutati aasta teisel poolel keskmiselt kuus?

622. Vabriku eelarves oli palkadeks ette nähtud 978 000 rubla aastas. Vabrik kulutas aasta esimesel poolel keskmiselt 81 268 rubla kuus. Aasta teisel poolel suurendati vabriku laiendamise tõttu palkadeks ettenähtud summat 263 490 rubla võrra. Mitu rubla võis vabrik aasta teisel poolel keskmiselt kuus palkadeks kulutada?

623. Arvuta kirjalikult:

a) $3 \cdot 250\,307$ b) $738\,652 : 4$ c) $8 \cdot 27\,356$

$5 \cdot 48\,123$ $165\,213 : 9$ $4 \cdot 118\,247$

$2 \cdot 478\,259$ $243\,125 : 5$ $6 \cdot 89\,168$

$7 \cdot 18\,906$ $658\,311 : 3$ $9 \cdot 46\,254$

624. a) 753 714 : 2 b) 5 · 13 274 c) 528 736 : 4
471 504 : 6 3 · 256 819 849 654 : 9
226 992 : 8 7 · 84 507 175 293 : 3
792 792 : 7 4 · 128 316 674 375 : 5

625. a) 6 · 45 813 b) 587 528 : 2 c) 7 · 83 135
8 · 96 127 444 668 : 7 4 · 215 483
2 · 418 236 256 332 : 3 3 · 137 126
9 · 32 184 445 548 : 6 5 · 63 749

626. a) 543 861 : 3 b) 2 · 354 217 c) 129 941 : 7
259 736 : 8 6 · 128 346 95 672 : 4
625 825 : 5 9 · 75 684 350 232 : 6
463 824 : 9 4 · 238 529 497 572 : 2

627. a) 5 · 83 527 b) 701 072 : 4 c) 6 · 123 274
7 · 42 896 51 984 : 8 9 · 83 058
3 · 256 118 446 235 : 3 4 · 237 406
8 · 97 432 807 065 : 5 2 · 408 247

628. *Harjutus 7 · 52 834 – 167 256 : 4 lahenda nii:*

1) $7 \cdot 52\,834 = 3\,\overset{1}{\smile}6\,\overset{5}{\smile}9\,\overset{2}{\smile}8\,\overset{2}{\smile}3\,8$

2) $167\,256 : 4 = 41\,814$

$\overline{7}$

$\overline{32}$

$\overline{5}$

$\overline{16}$

$\overline{\overline{}}$

3)
$$\begin{array}{r} 369\,838 \\ -\ 41\,814 \\ \hline 328\,024 \end{array}$$

Lahenda selle näite eeskujul:

$$475\,625 : 5 + 2 \cdot 57\,836.$$

629. a) $8 \cdot 112\,567 - 675\,372 : 4$
b) $975\,849 : 3 + 7 \cdot 25\,684$
c) $6 \cdot 83\,246 - 475\,382 : 2$
d) $742\,815 : 9 + 5 \cdot 27\,609$

630. a) $2 \cdot 72\,564 + 4 \cdot 18\,897$
b) $987\,562 : 2 - 674\,585 : 5$
c) $3 \cdot 18\,647 + 7 \cdot 15\,693$
d) $858\,356 : 4 - 854\,253 : 9$

631. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
7 · 5000	45 000 : 5	5 · 7000	48 000 : 6
3 · 9000	72 000 : 9	2 · 9000	54 000 : 9
8 · 6000	63 000 : 7	6 · 8000	36 000 : 4
4 · 8000	56 000 : 8	9 · 6000	35 000 : 7

632.

a)	b)	c)	d)
2 · 7000	32 000 : 4	7 · 8000	28 000 : 4
5 · 5000	21 000 : 7	9 · 7000	81 000 : 9
3 · 8000	81 000 : 9	4 · 6000	42 000 : 6
6 · 9000	45 000 : 5	8 · 9000	24 000 : 3

633. *Harjutus 3 · 8700 lahenda peast nii:*
3 korda 87 sajalist on 261 sajalist ehk 26 100.
Korruta selle näite eeskujul:

7 · 3600; 5 · 9300; 8 · 5700.

634. *Harjutus 27 600 : 4 lahenda peast nii:*
24 000 : 4 = 6000; 3600 : 4 = 900; 6000 + 900 = 6900.
Lahenda selle näite eeskujul:

43 500 : 5; 34 400 : 8; 37 200 : 4.

635.

a)	b)	c)	d)
3 · 7200	19 600 : 2	8 · 4600	37 800 : 7
5 · 8300	44 400 : 6	2 · 8700	37 200 : 4
7 · 5600	26 100 : 3	6 · 5600	59 200 : 8
4 · 9300	47 500 : 5	9 · 8200	84 600 : 9

636.

a)	b)	c)	d)
3 · 7600	55 800 : 6	9 · 7300	28 800 : 3
5 · 9300	65 600 : 8	2 · 9800	37 800 : 7
7 · 8200	13 800 : 2	8 · 4400	29 200 : 4
4 · 7500	66 600 : 9	6 · 9200	29 500 : 5

637.

a)	b)	c)	d)
8 · 5800	17 500 : 7	3 · 5600	19 400 : 2
6 · 7200	19 500 : 5	5 · 3500	28 800 : 6
4 · 6700	25 200 : 8	9 · 5200	23 600 : 4
7 · 3600	83 700 : 9	2 · 7800	28 800 : 8

638.

a	b	c	d	e	f
5600	36 400	5200	56 000	7000	5700
· 3	: 7	· 9	: 7	− 500	· 6
+ 3000	+ 400	− 300	− 600	· 8	+ 3600
: 6	· 4	: 5	· 5	+ 2000	: 9
· 8	: 7	· 6	+ 5000	: 9	: 3
+ 10 000	+ 2000	+ 200	: 6	− 300	· 4

3. Korrutamine ja jagamine 100-ga ja 1000-ga.

639. Kauplusse toodi 10 pakki raamatuid, igas pakis 10 raamatut. Mitu raamatut toodi kauplusse?
Raamatu hind oli 85 kopikat. Kui palju maksid kõik need raamatud?

Et teada saada, kui palju maksab 100 raamatut, tuleb võtta

100 · 85.

Seda teeme nii:

Arvutame esiteks, kui palju maksab 1 pakk. Selleks tuleb võtta

10 · 85 = 850 kop.

Edasi arvutame, kui palju maksab 10 pakki ehk 100 raamatut. Selleks korrutame ühe paki hinna, 850 kop., veel 10-ga.

10 · 850 = 8500 kop. = 85 rbl.

Sellest näeme, et kui tahame arvu korrutada 100-ga, siis korrutame ta esiteks 10-ga ja saadud korrutise pärast veel 10-ga. Sellega oleme arvule 2 nulli järele kirjutanud.

Pea meeles!

Arvu korrutamiseks 100-ga kirjutame talle 2 nulli järele.

Leia selle eeskujul 100 kaustiku hind, kui üks kaustik maksab 125 kop.

640.

a)	b)	c)
100 · 35	100 · 126	100 · 1256
100 · 42	100 · 243	100 · 2437
100 · 57	100 · 528	100 · 5781
100 · 68	100 · 642	100 · 9024

641. Kauplusest müüdi 24 rubla eest 10 karpi seepi, igas karbis 10 seebitükki. Mitu seebitükki müüdi? Mitu kopikat maksid kõik seebitükid kokku? Mitu kopikat maksis 1 seebitükk?

Et teada saada, kui palju maksab 1 seebitükk, tuleb

2400 : 100.

Seda teeme nii.

Leiame esiteks 1 karbi hinna. Selleks peame 2400 kop. jagama 10-ga.

2400 : 10 = 240 kop.

Edasi arvutame 1 seebitüki hinna. Selleks jagame 240 kop. veel 10-ga.

240 : 10 = 24 kop.

Sellest näeme, et kui tahame arvu jagada 100-ga, võime teda esiteks jagada 10-ga ja saadud jagatist veel 10-ga. Sellega oleme arvu lõpust 2 nulli ära jätnud.

Pea meeles!

Arvu jagamiseks 100-ga jätame tema lõpust 2 nulli ära.

Leia selle eeskujul ühe seebitüki hind, kui 100 seebitüki eest maksti 17 rubla ehk 1700 kopikat?

642. a) 3800 : 100 b) 15 000 : 100 c) 187 400 : 100
5600 : 100 27 400 : 100 532 100 : 100
7800 : 100 48 700 : 100 813 100 : 100
2300 : 100 92 500 : 100 456 300 : 100

643. Purk värvi maksis 2 rbl. 15 kop. Kui palju maksab 100 purki seda värvi?

644. 100 labida eest maksti 185 rubla ehk 18 500 kopikat. Kui palju maksis 1 labidas?

645. Mootorratas maksis 675 rubla. Mitu rubla saab kauplus 10 niisuguse mootorratta müügist?

646. Kauplus sai 100 ühehinnalise mootorratta müügist 72 500 rubla. Mitu rubla maksis 1 niisugune mootorratas?

647. Ühe inimese toiduks kulus aastas 275 kg leiba. Mitu kilogrammi leiba kulub niisamasuguse tarvitamise puhul 100 inimese toiduks?

648. 100 inimese toiduks kulus aastas 28 300 kg leiba. Mitu kilogrammi leiba kulus keskmiselt 1 inimese toiduks?

649. Üks lehm andis aastas 4245 kg piima. Mitu kilogrammi piima võib saada samasuguse piimaanni puhul 100 lehmalt aastas?

650. Kolhoos sai aastas oma 100 lüpsilehmalt 396 200 kg piima. Mitu kilogrammi piima sai see kolhoos keskmiselt igalt lehmalt?

651. Kana munes aastas 213 muna. Mitu muna võib saada aastas 100 niisuguselt kanalt?

652. 100 kanalt saadi aastas 19 500 muna. Mitu muna munes keskmiselt iga kana?

653.

a)	b)	c)	d)
100 · 7	600 : 100	100 · 75	4300 : 100
100 · 5	900 : 100	100 · 63	7800 : 100
100 · 3	200 : 100	100 · 41	2900 : 100
100 · 8	400 : 100	100 · 36	9100 : 100

654.

a)	b)	c)	d)
100 · 343	82 500 : 100	100 · 1257	912 700 : 100
100 · 752	63 700 : 100	100 · 9348	643 100 : 100
100 · 296	92 400 : 100	100 · 2604	465 300 : 100
100 · 583	48 300 : 100	100 · 5472	824 600 : 100

655.

a)	b)	c)	d)
100 · 100	50 000 : 100	100 · 1000	500 000 : 100
100 · 420	63 000 : 100	100 · 3700	850 000 : 100
100 · 800	42 000 : 100	100 · 5620	467 000 : 100
100 · 560	90 000 : 100	100 · 7000	600 000 : 100

656.

a)	b)	c)
100 · 5287	485 600 : 100	100 · 6000
100 · 23	700 : 100	100 · 5000
100 · 348	72 300 : 100	100 · 70
100 · 8	900 000 : 100	100 · 5200

657.

a)	b)	c)
803 000 : 100	100 · 3028	407 000 : 100
300 : 100	100 · 5	75 000 : 100
68 000 : 100	100 · 400	120 000 : 100
500 000 : 100	100 · 7100	4 000 : 100

658.

a	b	c	d	e	f
5700	170	350	37 800	42 400	500 000
: 100	+ 80	· 100	− 1 800	: 100	: 100
+ 143	· 100	− 200	: 100	+ 200	+ 2 000
· 100	− 7000	: 100	+ 40	· 100	· 100
− 3000	: 100	+ 30	· 100	− 12 400	− 130 000
: 100	+ 170	· 100	+ 2 400	· 10	: 100

659. Raamatukauplusse toodi 100 pakki raamatuid, igas pakis 10 raamatut. Mitu raamatut toodi raamatukauplusse?

Raamatu 1 eksemplar maksab 1 rbl. 85 kop. Mitu kopikat see on? Kui palju maksavad kõik 1000 raamatut?

Et teada saada, kui palju maksab 1000 raamatut, tuleb võtta

$$1000 \cdot 185.$$

Seda teeme nii.

Esiteks arvutame, kui palju maksab 1 pakk raamatuid. Selleks tuleb võtta

$$10 \cdot 185 = 1850 \text{ kop.}$$

Edasi arvutame, kui palju maksab 100 pakki, see on kõik 1000 raamatut. Selleks korrutame 1 paki hinna, 1850 kop., veel 100-ga.

$$100 \cdot 1850 = 185\,000 \text{ kop.} = 1850 \text{ rbl.}$$

Sellest näeme, et kui tahame arvu korrutada 1000-ga, võime teda korrutada esiteks 10-ga ja siis saadud korrutist veel 100-ga. Sellega oleme arvule 3 nulli järele kirjutanud.

Pea meeles!

Arvu korrutamiseks 1000-ga kirjutame talle 3 nulli järele.

Leia selle eeskujul, kui palju maksab 1000 raamatut, kui ühe eksemplari hind on 2 rbl. 15 kop. ehk 215 kop.

660. a) $1000 \cdot 27$, $1000 \cdot 8$, $1000 \cdot 35$, $1000 \cdot 83$

b) $1000 \cdot 124$, $1000 \cdot 356$, $1000 \cdot 892$, $1000 \cdot 637$

c) $1000 \cdot 964$, $1000 \cdot 4$, $1000 \cdot 78$, $1000 \cdot 582$

661. Raamatukauplusse toodi 100 pakki üht ja sama raamatut, igas pakis 10 raamatut, kokku 1750 rubla väärtuses. Mitu raamatut toodi raamatukauplusse ja kui palju maksis selle raamatu 1 eksemplar?

Et teada saada, kui palju maksab 1 raamat, peame 1750 rubla ehk 175 000 kopikat jagama 1000-ga.

$$175\,000 : 1000$$

Seda teeme nii.
Esiteks leiame 1 paki väärtuse. Selleks peame 175 000 kopikat jagama 100-ga.

175 000 : 1750 kop.

Edasi arvutame, kui palju maksab 1 raamat. Selleks jagame 1750 kopikat veel 10-ga.

1750 : 10 = 175 kop.

Sellest näeme, et kui tahame arvu jagada 1000-ga, võime teda esiteks jagada 100-ga ja siis saadud jagatist veel 10-ga. Sellega oleme arvu lõpust kokku 3 nulli ära jätnud.

Pea meeles!

Arvu jagamiseks 1000-ga jätame tema lõpust 3 nulli ära.

Leia selle eeskujul raamatu 1 eksemplari hind, kui 1000 eksemplari eest maksti 2350 rubla ehk 235 000 kopikat.

662.

a)	b)	c)
9 000 : 1000	73 000 : 1000	567 000 : 1000
13 000 : 1000	128 000 : 1000	48 000 : 1000
6 000 : 1000	92 000 : 1000	836 000 : 1000
28 000 : 1000	327 000 : 1000	61 000 : 1000

663. Voodilina maksis 3 rbl. 85 kop. Kui palju maksab 1000 voodilina?

664. 1000 paari lastekingade eest maksti 4000 rubla. Kui palju maksab 1 paar neid kingi?

665. Töölise keskmine kuuteenistus vabrikus oli 117 rubla. Selles vabrikus oli 1000 töölist. Mitu rubla tuli vabrikul neile kõigile kuus maksta?

666. Vabrikus maksti 1000 töölisele kuus kokku 125 000 rubla töötasu. Mitu rubla teenis iga tööline keskmiselt kuus?

667. Klaveri omahind oli 875 rubla. Mitu rubla saab vabrik 1000 niisuguse klaveri valmistamise eest?

668. Tehas sai 1000 motorolleri eest 425 000 rubla. Kui palju maksab 1 niisugune motoroller?

669. Kanafarmis saadi igalt kanalt keskmiselt 182 muna aastas. Mitu muna saadi selles farmis 1000 kanalt aastas?

670. Kanafarmis saadi 1000 kanalt aastas 193 000 muna. Mitu muna saadi aastas keskmiselt igalt kanalt?

671. Kanafarmis kulus aastas iga kana toitmiseks 15 kg kartuleid. Mitu kilogrammi kartuleid kulus 1000 kana toitmiseks?

672. Kanafarmis kulus aastas 1000 kana toitmiseks 5 tonni silo. Mitu kilogrammi silo kulus aastas ühe kana toitmiseks?

673.

a)	b)	c)
$1000 \cdot 8$	$9000 : 1000$	$1000 \cdot 13$
$1000 \cdot 5$	$4000 : 1000$	$1000 \cdot 27$
$1000 \cdot 7$	$6000 : 1000$	$1000 \cdot 56$
$1000 \cdot 3$	$2000 : 1000$	$1000 \cdot 82$

674.

a)	b)	c)
$74\,000 : 1000$	$1000 \cdot 134$	$243\,000 : 1000$
$38\,000 : 1000$	$1000 \cdot 415$	$568\,000 : 1000$
$42\,000 : 1000$	$1000 \cdot 728$	$392\,000 : 1000$
$95\,000 : 1000$	$1000 \cdot 967$	$618\,000 : 1000$

675.

a)	b)	c)
$1000 \cdot 523$	$750\,000 : 1000$	$1000 \cdot 500$
$1000 \cdot 47$	$236\,000 : 1000$	$1000 \cdot 60$
$1000 \cdot 140$	$80\,000 : 1000$	$1000 \cdot 45$
$1000 \cdot 60$	$107\,000 : 1000$	$1000 \cdot 320$

676.

a)	b)	c)
$900\,000 : 1000$	$1000 \cdot 102$	$340\,000 : 1000$
$503\,000 : 1000$	$1000 \cdot 3$	$10\,000 : 1000$
$78\,000 : 1000$	$1000 \cdot 65$	$6\,000 : 1000$
$100\,000 : 1000$	$1000 \cdot 200$	$400\,000 : 1000$

677.

a)	b)	c)
$100 \cdot 263$	$564\,000 : 1000$	$100 \cdot 1256$
$1000 \cdot 547$	$752\,000 : 100$	$1000 \cdot 340$
$100 \cdot 96$	$83\,000 : 100$	$100 \cdot 780$
$1000 \cdot 157$	$120\,000 : 1000$	$1000 \cdot 18$

678.

a	b	c	d	e	f
84 000	75	24 300	120	45 000	540
: 1 000	· 1 000	+ 100 000	+ 480	− 40 000	· 100
− 21	+ 200 000	: 100	· 100	· 100	− 12 000
· 100	: 1 000	− 43	: 1000	− 20 000	: 1 000
+ 1 200	− 32	· 100	− 15	: 1 000	· 2
: 100	· 100	: 1 000	· 1000	+ 60	· 1000

4. Korrutamine ja jagamine sajaliste ja tuhandelistega.

679. Kasukas maksab 196 rubla. Mitu rubla saab kauplus 300 niisuguse kasuka müügist?

680. *Harjutus 200 · 324 lahenda nii:*

$$200 \cdot 324 = 64\,800.$$

Korruta enne 2-ga ja saadud korrutist veel 100-ga. Selleks kirjuta korrutisele 2 nulli järele.

Korruta selle näite eeskujul:

$$400 \cdot 78; \quad 300 \cdot 147; \quad 500 \cdot 235.$$

681.

a)	b)	c)	d)
200 · 286	300 · 257	400 · 1234	700 · 1316
500 · 67	700 · 526	200 · 2758	900 · 384
800 · 132	900 · 384	800 · 427	600 · 1107
400 · 83	600 · 783	500 · 523	300 · 2085

682. Valmisriiete kauplus sai 400 talvemantlit, kokku 71 200 rubla väärtuses. Mitu rubla maksab niisugune talvemantel?

683. *Harjutus 85 800 : 300 lahenda nii:*

$$85\,800 : 300 = 858 : 3 = 286$$
$$25$$
$$18$$

Jaga enne 100-ga ja siis saadud jagatist veel 3-ga.

Jaga selle näite eeskujul:

$$65\,200 : 400; \quad 49\,800 : 600; \quad 59\,200 : 800.$$

684.

a)	b)	c)
743 600 : 200	854 400 : 400	217 500 : 300
797 400 : 600	787 200 : 800	50 400 : 600
769 200 : 300	879 500 : 500	167 400 : 200
548 100 : 700	580 500 : 900	39 200 : 700

685. Kauplus sai saadetise televiisoreid, kokku 82 500 rubla väärtuses. Televiisori hind oli 275 rubla. Mitu televiisorit oli selles saadetises?

686. *Harjutus 147 200 : 368 lahenda nii:*

$$\begin{array}{l} 147\,200 : 368 = 400 \\ 1472 \\ \hline\hline \end{array}$$

Jaga 1472 sajalist 368-ga, saad 4 sajalist. Korrutades 368 neljaga, saad 1472. Selgub, et jagatisse kümnelisi ega üheliisi ei tule, seepärast kirjuta jagatisse kümneliste ja üheliste kohale nullid.

Jaga selle näite eeskujul:

126 400 : 158; 40 800 : 68; 367 500 : 735.

687.

a)	b)	c)
327 400 : 1637	312 000 : 624	77 400 : 86
421 000 : 842	58 100 : 83	322 200 : 537
67 200 : 96	153 600 : 256	428 400 : 1428
829 600 : 2074	307 200 : 768	770 400 : 963

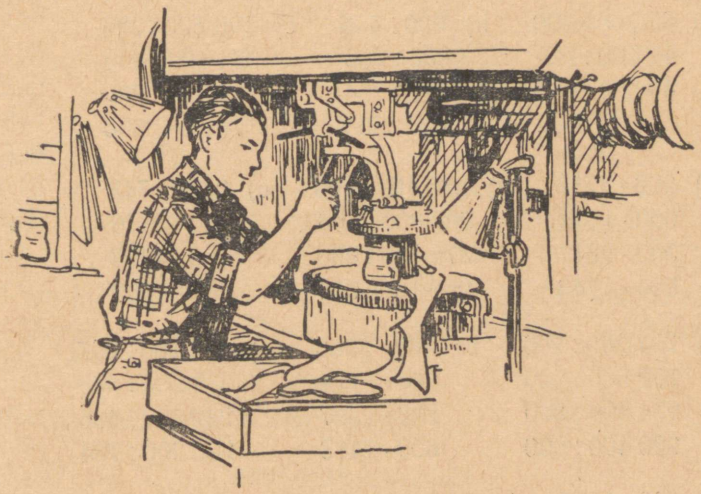

688. Üks paar meestekingi maksab 23 rubla. Mitu rubla saab kauplus 600 paari niisuguste kingade müügist?

689. Kauplus sai 300 raadioaparaati, kokku 28 500 rubla väärtuses. Mitu rubla maksab niisugune raadioaparaat?

690. Kauplus sai saadetise raadioaparaate, kokku 37 800 rubla väärtuses. Üks niisugune raadioaparaat maksis 54 rubla. Mitu raadioaparaati kauplus sai?

691. Automootor maksis 345 rubla. Mitu rubla saab kauplus 500 niisuguse mootori müügist?

692. Kauplus sai 400 raadioaparaati, kokku 38 400 rubla eest. Mitu rubla maksis selline raadioaparaat?

693. Kauplus sai 25 200 rubla eest valmisülikondi hinnaga 42 rubla ülikond. Mitu valmisülikonda kauplus sai?

694. Kolhoosi aita toodi 200 kotti rukist. Mitu kilogrammi rukist toodi aita, kui igas kotis oli seda keskmiselt 67 kg?

695. Mitu kotti läheb vaja 26 tonni nisu mahutamiseks, kui igasse kotti pandi 65 kg?

696. Sovhoosi aita toodi 300 kotti rukist, kokku 22 500 kg. Mitu kilogrammi rukist oli keskmiselt igas kotis?

697.

a)	b)	c)
25 200 : 300	600 : 458	196 800 : 200
47 600 : 700	800 : 236	334 400 : 400
40 500 : 900	300 : 784	537 600 : 800
45 600 : 600	700 : 563	178 500 : 500

698.

a)	b)	c)
200 · 4756	854 400 : 400	900 · 743
600 · 1532	898 800 : 700	400 · 2376
300 · 2817	875 700 : 900	700 · 1358
500 · 1743	950 100 : 300	200 · 4869

699.

a)	b)	c)
797 200 : 200	300 · 2568	171 400 : 857
736 500 : 500	800 · 1174	269 200 : 673
974 400 : 800	200 · 4527	232 500 : 465
920 400 : 600	600 · 1483	235 200 : 784

700.

a)	b)	c)
400 · 1936	929 400 : 1549	400 · 2168
700 · 584	330 300 : 367	900 · 754
500 · 1297	891 800 : 1274	500 · 1695
900 · 78	75 200 : 94	700 · 283

701.

a)	b)	c)
905 400 : 4527	300 · 2456	942 200 : 1346
481 500 : 963	600 · 893	57 600 : 64
553 800 : 1846	200 · 3588	970 800 : 1618
113 600 : 284	800 · 94	282 400 : 353

702. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
500 · 15	7200 : 900	700 · 12	7200 : 12
200 · 36	3500 : 700	900 · 16	6400 : 16
400 : 23	5600 : 800	600 · 24	5400 : 18
300 · 28	4800 : 600	800 · 17	4500 : 15

703.

a)	b)	c)	d)
600 · 15	10 000 : 400	300 · 23	8400 : 12
200 · 48	5 600 : 200	800 · 24	9900 : 11
900 · 14	7 500 : 500	500 · 17	7800 : 13
400 · 18	7 200 : 300	700 · 13	9600 : 12

704.

a)	b)	c)	d)
800 · 12	3800 : 200	400 · 38	8700 : 29
200 · 36	2400 : 600	700 · 23	9200 : 23
900 · 42	5100 : 300	300 · 45	5400 : 18
500 · 24	6000 : 500	600 · 32	7200 : 24

705.

a	b	c	d	e	f
32	7200	28	5400	19	400
· 200	− 700	− 5	: 300	− 2	· 12
+ 800	: 13	· 400	+ 7	· 500	: 300
: 300	+ 200	− 700	· 400	− 700	· 600
+ 12	· 12	: 17	− 500	: 26	− 3200
· 200	: 300	+ 4900	: 500	+ 100	: 200

706. Vabriku laost saadeti müügile 3000 raadioaparaati hinnaga 125 rubla aparaat. Mitme rubla eest saadeti raadioaparaate müügile?

707. *Harjutus 4000 · 218 lahenda nii:*

$$4000 \cdot 218 = 872\,000.$$

Korruta enne 4-ga ja saadud korrutist veel 1000-ga. Selleks kirjuta arvule 3 nulli järele.

Korruta selle näite eeskujul:

$$2000 \cdot 487; \quad 5000 \cdot 186; \quad 7000 \cdot 138.$$

708. Vabriku laost saadeti müügile 2000 televiisorit, kokku 516 000 rubla väärtuses. Mitu rubla maksab iga televiisor?

709. *Harjutus 882 000 : 6000 lahenda nii:*

$$882\,000 : 6000 = 882 : 6 = 147$$
$$28$$
$$42$$

Jaga enne 1000-ga ja siis saadud jagatist veel 6-ga.
Jaga selle näite eeskujul:

992 000 : 8000; 708 000 : 3000; 651 000 : 7000.

710.

a)	b)	c)
685 000 : 5000	992 000 : 2000	576 000 : 8000
858 000 : 3000	858 000 : 6000	954 000 : 3000
868 000 : 7000	738 000 : 9000	665 000 : 7000
872 000 : 4000	795 000 : 5000	908 000 : 4000

711. Vabriku laost saadeti müügile 940 000 rubla eest mootorrattaid hinnaga 235 rubla mootorratas. Mitu mootorratast saadeti müügile?

712. *Harjutus 975 000 : 325 lahenda nii:*

$$975\,000 : 325 = 3000$$
$$975$$

Jaga 975 tuhandelist 325-ga, saad 3 tuhandelist. Korrulades 325 kolmega, saad 975 tuhandelist, millest selgub, et jääki ei ole ja jagamine on lõppenud. Sellepärast kirjuta jagatisse sajaliste, kümneliste ja üheliste kohale nullid.
Jaga selle näite eeskujul:

765 000 : 85; 882 000 : 147; 972 000 : 243.

713.

a)	b)	c)
734 000 : 367	885 000 : 177	736 000 : 92
664 000 : 83	612 000 : 68	865 000 : 173
855 000 : 285	804 000 : 134	878 000 : 439
644 000 : 92	944 000 : 236	392 000 : 56

714. Vabrikus valmistati 2000 vaipa hinnaga 256 rubla vaip. Mitme rubla eest valmistati neid vaipu?

715. Vabrikus valmistati 3000 külmutuskappi koguväärtusega 705 000 rubla. Mitu rubla maksab 1 niisugune külmutuskapp?

716. Vabrikus valmistati 748 000 rubla väärtuses vaipu hinnaga 187 rubla vaip. Mitu vaipa valmistati?

717. Vabrikus valmistati 5000 külmutuskappi hinnaga 165 rubla kapp. Mitme rubla eest valmistati külmutuskappe?

718. Tehases valmistati 3000 elektrimootorit koguväärtusega 552 000 rubla. Mitu rubla maksis niisugune mootor?

719. Tehases valmistati 804 000 rubla eest elektrimootoreid hinnaga 134 rubla mootor. Mitu mootorit valmistati?

720. Mitu tonni sealiha saab 4000 seast, kui sea keskmine tapakaal on 118 kg?

721. Mitu kilogrammi peab olema sea keskmine tapakaal, et 9000 seast saada 882 tonni sealiha?

722. 3000 seast saadi 372 tonni sealiha. Mitu kilogrammi oli sea keskmine tapakaal?

723. Tehases valmistati 2000 kohviserviisi hinnaga 75 rubla serviis. Mitme rubla eest valmistati neid serviise?

724. Tehases valmistati 4000 külmutuskappi koguväärtusega 740 000 rubla. Mitu rubla maksis 1 niisugune külmutuskapp?

725. Tehas valmistas 52 500 rubla eest külmutuskappe hinnaga 175 rubla kapp. Mitu külmutuskappi valmistati?

726.

a)	b)	c)
2000 · 47	312 000 : 4000	9000 · 85
5000 · 35	498 000 : 6000	4000 · 73
7000 · 28	456 000 : 8000	8000 · 96
3000 · 64	315 000 : 5000	6000 · 68

727.

a)	b)	c)
282 000 : 94	5000 · 185	981 000 : 3000
483 000 : 69	2000 · 487	666 000 : 9000
172 000 : 86	4000 · 236	948 000 : 6000
235 000 : 47	7000 · 123	984 000 : 8000

728.

a)	b)	c)
6000 · 137	984 000 : 246	2000 · 386
3000 · 256	868 000 : 124	9000 · 96
8000 · 124	915 000 : 183	5000 · 169
4000 · 218	956 000 : 478	7000 · 138

729.

a)	b)	c)
852 000 : 3000	8000 · 37	336 000 : 48
282 000 : 6000	6000 · 56	965 000 : 193
684 000 : 9000	9000 · 62	752 000 : 94
652 000 : 4000	3000 · 185	738 000 : 246

730. a) $200 \cdot 1689$ b) $345\,000 : 5000$ c) $7000 \cdot 1283$
$6000 \cdot 154$ $879\,200 : 1256$ $800 \cdot 1187$
$900 \cdot 753$ $972\,000 : 324$ $3000 \cdot 2316$
$4000 \cdot 238$ $909\,600 : 800$ $500 \cdot 1643$

731. Arvuta peast.

	a	b	c	d
	$3000 \cdot 15$	$36\,000 : 4000$	$7000 \cdot 13$	$75\,000 : 15$
	$5000 \cdot 12$	$42\,000 : 6000$	$9000 \cdot 11$	$84\,000 : 12$
	$2000 \cdot 28$	$27\,000 : 3000$	$6000 \cdot 14$	$54\,000 : 18$
	$4000 \cdot 16$	$24\,000 : 2000$	$800 \cdot 12$	$72\,000 : 24$
732.	$9000 \cdot 15$	$84\,000 : 7000$	$8000 \cdot 23$	$96\,000 : 12$
	$5000 \cdot 17$	$75\,000 : 5000$	$3000 \cdot 47$	$65\,000 : 13$
	$2000 \cdot 36$	$48\,000 : 3000$	$7000 \cdot 26$	$99\,000 : 11$
	$6000 \cdot 16$	$96\,000 : 8000$	$400 \cdot 32$	$75\,000 : 15$
733.	$2000 \cdot 48$	$51\,000 : 3000$	$7000 \cdot 18$	$92\,000 : 23$
	$5000 \cdot 17$	$60\,000 : 5000$	$3000 \cdot 29$	$54\,000 : 18$
	$9000 \cdot 43$	$72\,000 : 4000$	$6000 \cdot 42$	$84\,000 : 28$
	$6000 \cdot 25$	$91\,000 : 7000$	$8000 \cdot 45$	$76\,000 : 19$

734. a) 36 b) 7600 c) 42 000 d) 78 000
$\cdot 2000$ $+800$ $\cdot 2$ $: 26$
$+3000$ $: 12$ $: 7000$ $+5000$
$: 5000$ $\cdot 8$ $+3$ $\cdot 12$
$+4$ $: 400$ $\cdot 5000$ -5000
$\cdot 400$ $\cdot 3000$ $+3000$ $: 7000$

e) 13 f) 84 000
$\cdot 5000$ -3000
-1000 $: 27$
$: 16$ $+3000$
$+2000$ $\cdot 12$
$\cdot 14$ $: 2000$

5. Korrutamine ja jagamine mitmekohalise arvuga.

735. Autobaasis oli 75 veoautot. Iga auto sõitis keskmiselt 8685 km kuus. Mitu kilomeetrit sõitsid selle baasi autod kuu jooksul kokku?

736. *Harjutus 87 · 7528 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 7528 \\ \times\ 87 \\ \hline 52696 \\ 60224 \\ \hline 654936 \end{array}$$

Võta esiteks 7 korda 7528, saad 52 696. See on esimene osakorrutis. Kirjuta see joone alla. Siis võta 80 korda 7528. Tee seda nii, et võta 8 korda 7528, kuid kirjuta korrutise ühelised kohe esimese osakorrutise kümneliste alla, korrutise kümnelised esimese osakorrutise sajaliste alla jne. Sellega korrutad seda ühteaegu ka 10-ga ja pole enam vajagi nulli järele kirjutada. Nii saad teiseks osakorrutiseks tegelikult 602 240, olgugi et tal null lõpust puudub. Edasi liida mõlemad osakorrutised. Saad 654 936.

Korruta selle näite eeskujul:

68 · 9473; 92 · 8634; 56 · 7953.

737.

a)	b)	c)	d)
48 · 8938	73 · 3274	87 · 5238	56 · 3263
37 · 7584	65 · 2567	43 · 974	78 · 4376
83 · 896	29 · 9803	68 · 2363	35 · 8907
96 · 658	58 · 846	34 · 7586	87 · 793

738. Autobaasi veoautod sõitsid kuu jooksul 708 624 km, kusjuures iga auto sõitis keskmiselt 8436 km. Mitu veoautot oli selles baasis?

739. *Harjutus 609 714 : 9678 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r|l} 609714 & 9678 \\ 58068 & \overline{63} \\ \hline 29034 & \\ 29034 & \\ \hline\hline \end{array}$$

Jagatavat vaadates näed, et 6 sajatuhandelist, 60 kümnetuhandelist, 609 tuhandelist ega 6097 sajalist ei saa 9678-ga jagada. Sellepärast jaga 60 971 kümnelist. Edasi leia proovimise teel, mitu korda 9678 on ligikaudu 60 971. Proovi tee peast. Esialgu võib selleks kasutada ka eri paberilehte. Selgub, et 6 · 9678 = 58 068. Jagatise esimene number on seega

6 kümnelist. Korrutis 58 068 kirjuta 60 971 alla ja lahuta sellest. See ei tohi kunagi olla suurem kui jagatav, s. o. 60 971.

Lahutamisel saadud jääk 2903 peab olema väiksem kui jagaja. Ta näitab, et 2903 kümnelist on veel jagada. Need 2903 kümnelist tee ühelisteks. Saad kokku selle 4 ühelisega, mis meil enne oli, 29 034 ühelist.

Jagades 29 034 ühelist 9678-ga, leiad proovimise teel, et $3 \cdot 9678 = 29\,034$. Jagatise teine number on seega 3. Korrutis 29 034 kirjuta jagatava 29 034 alla ja võrdle mõlemaid. Selgub, et ühelised on kõik jagatud ja jagamine on lõppenud. Said jagatiseks 63.

Kontrolli jagatist korrutamise teel.

Jaga selle näite eeskujul:

96 368 : 2536; 456 981 : 9723; 316 288 : 5648.

740.

a)	b)	c)
81 098 : 943	200 448 : 3456	145 236 : 1596
60 912 : 846	178 816 : 2794	219 631 : 4673
29 382 : 354	123 464 : 5368	350 392 : 6257
49 920 : 768	475 670 : 7318	267 072 : 8346

741. Autobussibaasi bussid vedasid aasta jooksul 423 684 reisijat. Selles baasis oli 54 bussi. Mitu reisijat vedas keskmiselt iga buss aastas?

742. *Harjutus 379 008 : 72 lahenda nii:*

```
379008 | 72
360    |-----
-----  | 5264
 190
 144
 ---
  460
  432
  ---
   288
   288
   ===
```

Esiteks jaga 379 tuhandelist 72-ga, saad 5 tuhandelist. Korrutades 5 tuhandelist 72-ga, saad 360 tuhandelist, ja lahutades 379 tuhandelisest 360 tuhandelist, näed, et 19 tuhandelist on veel jagada. Need 19 tuhandelist tee sajalisteks, saad 190 sajalist.

Jagades 190 sajalist 72-ga, saad 2 sajalist. Korrutades 2 sajalist 72-ga, saad 144 sajalist, ja lahutades 190 sajalisest

144 sajalist, näed, et jagada on veel 46 sajalist. Need 46 sajalist tee kümnelisteks, saad 460 kümnelist.

Jagades nüüd 460 kümnelist 72-ga, saad 6 kümnelist. Korrutades 6 kümnelist 72-ga, saad 432 kümnelist, ja lahutades 460 kümnelisest 432 kümnelist, näed, et jagada jääb veel 28 kümnelist. Need 28 kümnelist tee ühelisteks, saad kokku nende 8 ühelisega, mis meil enne oli, 288 ühelist. Jagades 288 ühelist 72-ga, saad 4 ühelist. Korrutades 4 ühelist 72-ga, saad ka 288 ühelist. Sellest näed, et kõik ühelised on jagatud ja jagamine on seega lõppenud. Said jagatiseks 5264.

Kontrolli jagatist korrutamise teel.

Jaga selle näite eeskujul:

165 132 : 36; 273 222 : 43; 196 768 : 26.

743.

a)	b)	c)
71 262 : 74	105 051 : 57	266 172 : 82
50 054 : 58	63 802 : 73	299 432 : 56
76 224 : 96	43 392 : 64	198 666 : 27
46 166 : 82	246 525 : 75	161 190 : 45

744. Rajoonis oli 48 avalikku raamatukogu. Igas raamatukogus oli keskmiselt 6584 raamatut. Mitu raamatut oli kõikides rajooni raamatukogudes kokku?

745. Rajooni kõikides avalikes raamatukogudes kokku oli 213 416 raamatut, kusjuures igas raamatukogus oli keskmiselt 5768 raamatut. Mitu avalikku raamatukogu oli rajoonis?

746. Rajooni 27 avalikus raamatukogus oli kokku 87 912 raamatut. Mitu raamatut oli keskmiselt igas raamatukogus?

747. Kauplus müüs aasta jooksul 76 mootorratast, hinnaga 575 rubla mootorratas. Mitu rubla sai kauplus nende mootorrataste müügist?

748. Tehas valmistas kuu jooksul 34 695 rubla eest kokkupandavaid maju hinnaga 1285 rubla maja. Mitu niisugust maja valmistas tehas kuu jooksul?

749. Kauplus müüs aasta jooksul 93 ühesugust mööblikomplekti, kokku 32 085 rubla eest. Mitu rubla maksis niisugune mööblikomplekt?

750. Kauplus müüs 35 kallimat ja 43 odavamat motorolleri! kokku 31 000 rubla eest. Kallima motorolleri hind oli 425 rubla. Mitu rubla maksis odavam motoroller?

751. Tehas valmistas suuremaid ja väiksemaid kokkupandavaid maju, kokku 95 850 rubla väärtuses. Suurema maja hind oli 1875 rubla ja neid valmistati 23. Väiksemaid maju valmistati 37. Mitu rubla maksis väiksem maja?

752.

a)	b)	c)
87 · 587	46 656 : 648	76 · 637
56 · 896	32 504 : 956	28 · 954
48 · 763	76 798 : 817	94 · 482
63 · 985	24 111 : 893	39 · 853

753.

a)	b)	c)
49 704 : 76	23 · 8287	46 398 : 1254
35 112 : 42	58 · 3549	234 005 : 2753
53 382 : 93	84 · 6752	272 835 : 6345
35 376 : 67	65 · 9316	334 016 : 5219

754.

a)	b)	c)
95 · 3478	259 726 : 34	79 · 5236
43 · 5684	452 384 : 67	36 · 2593
27 · 8196	262 416 : 28	54 · 6217
89 · 4753	171 926 : 59	93 · 4375

755.

a)	b)	c)
52 046 : 53	24 · 5317	61 685 : 845
298 936 : 79	86 · 683	143 948 : 2716
35 532 : 42	33 · 2834	79 378 : 923
507 123 : 67	98 · 756	176 526 : 3269

756.

a)	b)	c)
32 · 4788	355 782 : 43	93 · 723
73 · 536	62 916 : 98	65 · 2584
44 · 2593	188 676 : 36	86 · 652
67 · 846	47 742 : 73	29 · 4586

757. *Harjutus 32 · 7000 lahenda nii:*

7 · 32 = 224; 1000 · 224 = 224 000.

Arvuta peast. Kui on vaja kirjutada, siis kirjuta kas nii:

700 · 32 = 224 000

või nii:

32 · 700 = 224 000,

aga mitte nii

$$\begin{array}{r} 7000 \\ \times\ \ 32 \\ \hline 14000 \\ 21000 \\ \hline 224000 \end{array}$$

Üldse tuleb korrutamisel alati arvutada nii, nagu on hõlpsam, ja kirjutada nii, et oleks võimalikult vähe kirjutamist. Tegurite järjekord selle juures pole oluline, sest sellest korrutis ei olene.

Korruta selle näite eeskujul peast:

$$48 \cdot 5000; \quad 12 \cdot 6000; \quad 34 \cdot 2000.$$

758. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
$48 \cdot 3000$	$36 \cdot 5000$	$24 \cdot 3000$	$96 \cdot 2000$
$27 \cdot 5000$	$87 \cdot 2000$	$45 \cdot 2000$	$32 \cdot 4000$
$56 \cdot 2000$	$63 \cdot 3000$	$78 \cdot 5000$	$82 \cdot 7000$
$73 \cdot 4000$	$92 \cdot 4000$	$53 \cdot 4000$	$65 \cdot 5000$

759. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
$3 \cdot 42\,000$	$72\,000 : 2$	$2 \cdot 85\,000$	$51\,000 : 3$
$5 \cdot 17\,000$	$36\,000 : 4$	$6 \cdot 25\,000$	$42\,000 : 7$
$4 \cdot 23\,000$	$48\,000 : 6$	$4 \cdot 38\,000$	$76\,000 : 4$
$2 \cdot 36\,000$	$21\,000 : 7$	$7 \cdot 13\,000$	$85\,000 : 5$

760.

a)	b)	c)
$5 \cdot 18\,000$	$36\,000 : 6000$	$8 \cdot 120\,000$
$7 \cdot 23\,000$	$72\,000 : 8000$	$3 \cdot 250\,000$
$9 \cdot 42\,000$	$56\,000 : 7000$	$5 \cdot 160\,000$
$6 \cdot 58\,000$	$54\,000 : 9000$	$2 \cdot 480\,000$

761.

a)	b)	c)
$240\,000 : 3$	$9 \cdot 110\,000$	$280\,000 : 7000$
$560\,000 : 2$	$7 \cdot 130\,000$	$420\,000 : 6000$
$720\,000 : 4$	$4 \cdot 250\,000$	$640\,000 : 8000$
$350\,000 : 5$	$6 \cdot 140\,000$	$180\,000 : 3000$

762.

a)	b)	c)	d)
8	15 000	13 000	10 000
$\cdot 12\,000$	$+3000$	$\cdot 6$	-2000
$:8000$	$:2$	$+6000$	$\cdot 7$
$\cdot 6000$	$\cdot 11$	$:3000$	-5000
$+3000$	-8000	-3	$:3000$
$:5$	$:7$	$\cdot 400$	$+6$

e)	f)
23	63 000
$\cdot 4000$	$+2000$
-1000	$:13$
$:13\,000$	$\cdot 9$
$\cdot 8000$	-5000
$+7000$	$:5000$

763. Kolhoosi karjafarmis oli 283 lehma. Iga lehm andis aastas keskmiselt 3185 kg piima. Mitu kilogrammi piima saadi aastas?

764. *Harjutus 354 · 2368 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 2368 \\ \times\ 354 \\ \hline 9472 \\ 11840 \\ 7104 \\ \hline 838272 \end{array}$$

Võta esiteks 4 korda 2368, saad 9472. See on esimene osakorrutis. Kirjuta see joone alla. Siis võta 50 korda 2368. Seda tee nii, et võta 5 korda 2368, kuid kirjuta korrutise ühelised kahe esimese osakorrutise kümneliste alla, korrutise kümnelised esimese osakorrutise sajaliste alla jne. Sellega korrutad arvu ühteaegu ka 10-ga ja pärast pole enam vaja talle nulli järele kirjutada. Nii saad teiseks osakorrutiseks tegelikult 118 400, olgugi et tal null lõpust puudub. Edasi võta 300 korda 2368. Seda tee nii, et võta 3 korda 2368, kuid kirjuta korrutise ühelised kohe esimese osakorrutise sajaliste alla, korrutise kümnelised esimese osakorrutise tuhandeliste alla jne. Sellega korrutad arvu ühteaegu ka 100-ga ja pärast pole vaja talle kaht nulli järele kirjutada. Nii saad kolmandaks osakorrutiseks tegelikult 710 400, olgugi et tal kaks nulli lõpust puuduvad. Nüüd liida kõik kolm osakorrutist, saad 838 272.

Korruta selle näite eeskujul:

247 · 3256; 763 · 1234; 536 · 1587.

765.

a)	b)	c)	d)
424 · 242	376 · 564	735 · 1187	268 · 3256
842 · 324	234 · 986	583 · 1538	413 · 2384
316 · 236	184 · 854	193 · 4832	628 · 1272
515 · 158	654 · 763	354 · 2463	813 · 1154

766. Kolhoosi karjafarm andis aasta jooksul 839 105 kg piima. Iga lehma keskmine aastatoodang oli 3265 kg piima. Mitu lehma oli selles kolhoosis?

767. *Harjutus 642 564 : 2746 lahenda nii:*

642564	2746
5492	234
9336	
8238	
10984	
10984	

Jagatavat vaadates näed, et ei 6 sajatuhandelist, 64 kümnetuhandelist ega 642 tuhandelist ei saa 2746-ga jagada. Sellepärast jaga 6425 sajalist. Leia proovimise teel, mitu korda 2746 on ligikaudu 6425. Selgub, et 2 · 2746 = 5492. Jagatises on seega 2 sajalist. Korrutis 5492 kirjuta jagatava 6425 alla ja lahuta sellest.

Lahutamisel saadud jääk 933 näitab, et 933 sajalist on veel jagada. Need tee kümnelisteks, saad kokku selle 6 kümnelisega, mis meil enne oli, 9336 kümnelist.

Jagades 9336 kümnelist 2746-ga, leiad proovimise teel, et 3 · 2746 = 8238. Jagatises on seega 3 kümnelist. Korrutis 8238 kirjuta jagatava 9336 alla ja lahuta sellest.

Lahutamisel saadud jääk 1098 näitab, et nii palju kümnelisi on veel jagada. Need tee ühelisteks, saad kokku selle 4 ühelisega, mis meil enne oli, 10 984 ühelist.

Jagades 10 984 ühelist 2746-ga, leiad proovimise teel, et 4 · 2746 = 10 984. Jagatises on seega 4 ühelist. Korrutis 10 984 kirjuta jagatava 10 984 alla ja võrdle mõlemaid. Selgub, et ühelised on kõik jagatud ja jagamine on lõppenud. Jagatiseks said 234.

Kontrolli jagatist korrutamise teel.

Jaga selle näite eeskujul:

860 455 : 3247; 620 432 : 4562; 676 512 : 783.

768.

a)	b)	c)
914 602 : 2426	947 304 : 1784	891 475 : 2743
949 088 : 1784	670 336 : 5237	866 096 : 1628
841 161 : 3273	938 982 : 7634	745 632 : 3452
985 764 : 2314	906 528 : 4256	779 250 : 6234

769. Kolhoos sai aasta jooksul 247 lehmalt kokku 858 325 kg piima. Mitu kilogrammi piima andis keskmiselt iga lehm?

770. *Harjutus 769 488 : 328 lahenda nii:*

769488	328
656	2346
1134	
984	
1508	
1312	
1968	
1968	

Jaga esiteks 769 tuhandelist 328-ga, saad 2 tuhandelist. Korrutades 2 tuhandelist 328-ga, saad 656 tuhandelist, ja lahutades 769 tuhandelisest 656 tuhandelist, näed, et 113 tuhandelist jääb veel jagada. Need 113 tuhandelist tee sajalisteks, saad koos selle 4 sajalisega, mis meil enne oli, 1134 sajalist.

Jagades 1134 sajalist 328-ga, saad 3 sajalist. Korrutades 3 sajalist 328-ga, saad 984 sajalist, ja lahutades 1134 sajalisest 984 sajalist, näed, et 150 sajalist jääb veel jagada. Need 150 sajalist tee kümnelisteks, saad kokku selle 8 kümnelisega, mis meil enne oli, 1508 kümnelist.

Jagades 1508 kümnelist 328-ga, saad 4 kümnelist. Korrutades 4 kümnelist 328-ga, saad 1312 kümnelist, ja lahutades 1508 kümnelisest 1312 kümnelist, näed, et 196 kümnelist jääb veel jagada. Need 196 kümnelist tee ühelisteks. Saad kokku selle 8 ühelisega, mis meil enne oli, 1968 ühelist. Jagades 1968 ühelist 328-ga, saad 6 ühelist. Korrutades 6 ühelist 328-ga, saad 1968 ühelist. Sellest näed, et kõik ühelised on jagatud ja jagamine seega lõppenud. Jagatiseks said 2346.

Kontrolli jagatist korrutamise teel.

Jaga selle näite eeskujul:

927 751 : 437; 648 585 : 213; 693 474 : 123.

771.

a)	b)	c)
831 618 : 938	559 124 : 452	148 532 : 523
194 256 : 568	266 832 : 816	899 744 : 124
182 245 : 635	722 848 : 126	734 988 : 138
226 446 : 517	200 616 : 643	197 808 : 634

772. Kaupluse keskmine läbimüük päevas oli 6245 rbl. Kui suur oli kaupluse läbimüük septembrist detsembrikuuni (4 kuu jooksul)?

773. Autobaasi veoautod läbisid kuu jooksul 818 685 km, kusjuures iga auto läbis keskmiselt 7245 km. Mitu veoautot oli selles baasis?

774. Taksopargi 153 autot läbis kokku 822 375 km. Mitu kilomeetrit läbis keskmiselt iga auto?

775. Raadioaparaat maksis 92 rubla. Raadiotehas valmistas 1248 niisugust raadioaparaati. Mitu rubla maksavad kõik need raadioaparaadid kokku?

776. *Harjutus 2526 · 87*

lahenda nii:	*Aga mitte nii:*
2526	87
×87	×2526
17682	522
20208	174
219762	435
	174
	219762

Kirjuta tegurid alati nii ja korruta nii, et osakorrutisi oleks võimalikult vähe.
Korruta selle näite eeskujul:

2346 · 58; 2537 · 184; 3893 · 46.

777.

a)	b)	c)
1543 · 82	3278 · 234	748 · 32
1234 · 76	5614 · 113	964 · 27
986 · 93	8526 · 63	7814 · 23
4573 · 45	2145 · 287	536 · 84

778. Tehas valmistas 1234 kallimat fotoaparaati, igaüks 170 rubla, ja 1315 odavamat fotoaparaati, igaüks 135 rubla. Mitu rubla maksis kogu see toodang?

779. Tehas valmistas 1587 kallimat ja 1635 odavamat fotoaparaati, kokku 643 680 rubla eest. Kallim fotoaparaat maksis 215 rbl. Mitu rubla maksis odavam fotoaparaat?

780. Tehas valmistas kallimaid ja odavamaid fotoaparaate, kokku 619 328 rubla väärtuses. Odavamaid fotoaparaate valmistati 1653 hinnaga 192 rubla tükk. Kallima fotoaparaadi hind oli 224 rubla. Mitu kallimat fotoaparaati valmistati?

770. *Harjutus 769 488 : 328 lahenda nii:*

769488	328
656	2346
1134	
984	
1508	
1312	
1968	
1968	

Jaga esiteks 769 tuhandelist 328-ga, saad 2 tuhandelist. Korrutades 2 tuhandelist 328-ga, saad 656 tuhandelist, ja lahutades 769 tuhandelisest 656 tuhandelist, näed, et 113 tuhandelist jääb veel jagada. Need 113 tuhandelist tee sajalisteks, saad koos selle 4 sajalisega, mis meil enne oli, 1134 sajalist.

Jagades 1134 sajalist 328-ga, saad 3 sajalist. Korrutades 3 sajalist 328-ga, saad 984 sajalist, ja lahutades 1134 sajalisest 984 sajalist, näed, et 150 sajalist jääb veel jagada. Need 150 sajalist tee kümnelisteks, saad kokku selle 8 kümnelisega, mis meil enne oli, 1508 kümnelist.

Jagades 1508 kümnelist 328-ga, saad 4 kümnelist. Korrutades 4 kümnelist 328-ga, saad 1312 kümnelist, ja lahutades 1508 kümnelisest 1312 kümnelist, näed, et 196 kümnelist jääb veel jagada. Need 196 kümnelist tee ühelisteks. Saad kokku selle 8 ühelisega, mis meil enne oli, 1968 ühelist. Jagades 1968 ühelist 328-ga, saad 6 ühelist. Korrutades 6 ühelist 328-ga, saad 1968 ühelist. Sellest näed, et kõik ühelised on jagatud ja jagamine seega lõppenud. Jagatiseks said 2346.

Kontrolli jagatist korrutamise teel.

Jaga selle näite eeskujul:

927 751 : 437; 648 585 : 213; 693 474 : 123.

771.

a)	b)	c)
831 618 : 938	559 124 : 452	148 532 : 523
194 256 : 568	266 832 : 816	899 744 : 124
182 245 : 635	722 848 : 126	734 988 : 138
226 446 : 517	200 616 : 643	197 808 : 634

772. Kaupluse keskmine läbimüük päevas oli 6245 rbl. Kui suur oli kaupluse läbimüük septembrist detsembrikuuni (4 kuu jooksul)?

773. Autobaasi veoautod läbisid kuu jooksul 818 685 km, kusjuures iga auto läbis keskmiselt 7245 km. Mitu veoautot oli selles baasis?

774. Taksopargi 153 autot läbis kokku 822 375 km. Mitu kilomeetrit läbis keskmiselt iga auto?

775. Raadioaparaat maksis 92 rubla. Raadiotehas valmistas 1248 niisugust raadioaparaati. Mitu rubla maksavad kõik need raadioaparaadid kokku?

776. *Harjutus 2526 · 87*

lahenda nii:	*Aga mitte nii:*
2526	87
×87	×2526
17682	522
20208	174
219762	435
	174
	219762

Kirjuta tegurid alati nii ja korruta nii, et osakorrutisi oleks võimalikult vähe.
Korruta selle näite eeskujul:

2346 · 58; 2537 · 184; 3893 · 46.

777.

a)	b)	c)
1543 · 82	3278 · 234	748 · 32
1234 · 76	5614 · 113	964 · 27
986 · 93	8526 · 63	7814 · 23
4573 · 45	2145 · 287	536 · 84

778. Tehas valmistas 1234 kallimat fotoaparaati, igaüks 170 rubla, ja 1315 odavamat fotoaparaati, igaüks 135 rubla. Mitu rubla maksis kogu see toodang?

779. Tehas valmistas 1587 kallimat ja 1635 odavamat fotoaparaati, kokku 643 680 rubla eest. Kallim fotoaparaat maksis 215 rbl. Mitu rubla maksis odavam fotoaparaat?

780. Tehas valmistas kallimaid ja odavamaid fotoaparaate, kokku 619 328 rubla väärtuses. Odavamaid fotoaparaate valmistati 1653 hinnaga 192 rubla tükk. Kallima fotoaparaadi hind oli 224 rubla. Mitu kallimat fotoaparaati valmistati?

781. Tehas valmistas 1213 odavamat motorollerit, mille omahind oli 386 rubla, ja 715 kallimat motorollerit, mille omahind oli 582 rubla. Mitu rubla läks kogu see toodang vabrikul endal maksma?

782. Tehas valmistas 1116 odavamat ja 742 kallimat mootorratast, mille omahind kokku oli 950 700 rubla. Kallima mootorratta omahind oli 624 rubla. Mitu rubla oli odavama mootorratta omahind?

783. Tehas valmistas odavamaid ja kallimaid mootorrattaid, mille omahind kokku oli 832 049 rubla. Odavama mootorratta omahind oli 396 rubla ja neid valmistati 1224. Kallima mootorratta omahind oli 635 rubla. Mitu kallimat mootorratast valmistati?

784. *Tsentner on kilogrammist raskem ja tonnist kergem raskusmõõt. 1 tsentner on 100 kg. Tsentner kirjutatakse lühendatult* ts. *Mitu tsentnerit on 1 tonn?*

Pea meeles!

1 ts = 100 kg

785. Kolhoos müüs aasta jooksul kolhoositurul 567 ts sealiha keskmise hinnaga 153 rubla tsentner. Sealiha omahind selles kolhoosis oli 112 rubla tsentner. Mitu rubla sai kolhoos sealiha müügist sissetulekut? Mitu rubla sai kolhoos sealiha müügist kasumit?

Märkus. Kasumiks nimetatakse seda osa sissetulekust, mis saadakse müümisel üle omahinna.

786. Kolhoos müüs aasta jooksul kolhoositurul 428 ts sealiha, kokku 69 336 rubla eest, saades seejuures 33 812 rubla kasumit. Mitu rubla oli kogu müüdud sealiha omahind? Mitu rubla oli selles kolhoosis sealiha tsentneri omahind?

787. Kolhoos müüs aasta jooksul kolhoositurul 74 382 rubla eest sealiha, saades seejuures 17 388 rubla kasumit. Sealiha tsentneri omahind selles kolhoosis oli 118 rubla. Mitu rubla oli kogu müüdud sealiha omahind? Mitu tsentnerit sealiha müüdi?

788. Kolhoos müüs aasta jooksul kolhoositurul 236 ts loomaliha keskmise hinnaga 124 rubla tsentner. Loomaliha omahind selles kolhoosis oli 74 rubla tsentner. Mitu rubla sai kolhoos loomaliha müügist kasumit?

789. Kolhoos müüs aasta jooksul kolhoositurul 218 ts loomaliha, kokku 29 648 rubla eest, saades seejuures 10 246 rubla kasumit. Mitu rubla oli selles kolhoosis loomaliha tsentneri omahind?

790. Kolhoos müüs aasta jooksul kolhoositurul 23 241 rubla eest loomaliha, saades seejuures 9333 rubla kasumit. Loomaliha tsentneri omahind selles kolhoosis oli 76 rubla. Mitu tsentnerit loomaliha kolhoos müüs?

791.

a)	b)	c)
234 · 568	861 651 : 987	564 · 236
125 · 374	282 834 : 827	816 · 452
321 · 219	348 996 : 762	659 · 173
475 · 314	137 578 : 634	942 · 624

792.

a)	b)	c)
214 935 : 623	312 · 758	82 944 : 256
262 493 : 487	536 · 672	199 581 : 937
263 088 : 812	821 · 456	260 946 : 763
135 248 : 316	283 · 964	475 728: 583

793.

a)	b)	c)
213 · 2584	922 982 : 4313	352 · 2816
521 · 1675	840 834 : 1354	612 · 1456
142 · 3218	978 095 : 3145	821 · 1132
456 · 2126	764 691: 6217	726 · 1214

794.

a)	b)	c)
797 088 : 912	423 · 2123	967 458 · 2526
755 699 : 623	236 · 4117	719 305 : 547
925 352 : 824	518 · 1246	864 368 : 1214
923 012 : 436	174 · 5132	695 032 : 326

795. Arvuta peast.

a)	b)	c)
3 · 115 000	693 000 : 3000	5000 · 112
2 · 321 000	846 000 : 2000	8000 · 111
4 · 112 000	488 000 : 4000	3000 · 213
6 · 120 000	996 000 : 3000	6000 · 103

796.

a)	b)	c)
315 000 : 105	206 · 4000	535 000 : 107 000
612 000 : 306	107 · 8000	972 000 : 108 000
972 000 : 108	409 · 2000	615 000 : 205 000
836 000 : 209	108 · 6000	818 000 : 409 000

797. a) $5 \cdot 109\,000$ b) $836\,000 : 4$ c) $5 \cdot 150\,000$
$3 \cdot 307\,000$ $545\,000 : 5$ $3 \cdot 180\,000$
$8 \cdot 108\,000$ $872\,000 : 8$ $7 \cdot 130\,000$
$2 \cdot 406\,000$ $327\,000 : 3$ $2 \cdot 450\,000$

798. a) $510\,000 : 3$ b) $140\,000 \cdot 5$ c) $420\,000 : 3000$
$720\,000 : 6$ $280\,000 \cdot 2$ $540\,000 : 2000$
$480\,000 : 4$ $120\,000 \cdot 6$ $910\,000 : 7000$
$840\,000 : 7$ $230\,000 \cdot 4$ $750\,000 : 5000$

799.

a	b	c	d	e
250	750 000	872 000	6000	120
$\cdot 3000$	$+90\,000$	$: 109$	$\cdot 9$	$\cdot 6000$
$-30\,000$	$: 120$	-3000	-2000	$+1000$
$: 6000$	$+2000$	$\cdot 120$	$\cdot 2$	$: 7$
$+30$	$\cdot 108$	$+24\,000$	$+16\,000$	-3000
$\cdot 5000$	$-100\,000$	$: 104$	$: 1000$	$: 400$

6. Korrutamine ja jagamine arvudega, milles esinevad nullid.

800. Tehasest saadeti müügile 2500 fotoaparaati, mille omahind oli 123 rubla. Mitu rubla oli terve saadetise omahind?

Et teada saada, kui palju maksavad kõik 2500 fotoaparaati vabrikul endal, peame võtma

$$2500 \cdot 123.$$

Korrutise leiame nii.

Kujutleme, et kõik need aparaadid olid 25-kaupa kastidesse pakitud. Niisuguseid kaste pidi olema siis 100. Arvutame esiteks, mitu rubla maksavad aparaadid 1 kastis. Selleks peame võtma $25 \cdot 123$. Et teada saada, kui palju maksavad kõik aparaadid, peame saadud korrutise korrutama veel 100-ga. Kirjalikult teeme seda nii:

$$\begin{array}{r} 123 \\ \times 2500 \\ \hline 615 \\ 246 \\ \hline 307500 \text{ rbl.} \end{array}$$

Esiteks korrutame 123 ainult 25-ga, jättes nullid tähele panemata. Nii saame teada, et kõik ühte kasti pakitud fotoaparaadid maksavad 3075 rubla. Et niisuguseid kaste oli 100, siis peame saadud tulemust korrutama veel 100-ga. Selleks kirjutame korrutisele 2 nulli järele. Nii saame teada, et kõik fotoaparaadid maksavad 307 500 rubla.

Arvuta selle näite eeskujul, kui palju maksavad vabrikul enda 4200 fotoaparaati, kui iga aparaadi omahind on 136 rubla.

801. a) $1500 \cdot 183$ b) $1800 \cdot 523$ c) $7500 \cdot 113$
$2700 \cdot 245$ $5400 \cdot 112$ $4800 \cdot 124$
$3100 \cdot 315$ $2100 \cdot 236$ $1400 \cdot 387$
$4200 \cdot 117$ $6300 \cdot 125$ $5300 \cdot 152$

802. *Harjutus $240 \cdot 1256$ lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 1256 \\ \times 240 \\ \hline 5024 \\ 2512 \\ \hline 301440 \end{array}$$

Korruta esiteks 24-ga ja siis saadud korrutist veel 10-ga, kirjutades tulemusele ühe nulli järele.

Korruta selle näite eeskujul:

$370 \cdot 1572$; $480 \cdot 2136$; $260 \cdot 1834$.

803. a) $580 \cdot 1317$ b) $360 \cdot 1458$ c) $580 \cdot 647$
$210 \cdot 3624$ $620 \cdot 1213$ $230 \cdot 896$
$430 \cdot 1853$ $810 \cdot 1117$ $460 \cdot 973$
$720 \cdot 1126$ $170 \cdot 4568$ $850 \cdot 734$

804. *Harjutus $2400 \cdot 360$ lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 360 \\ \times 2400 \\ \hline 144 \\ 72 \\ \hline 864000 \end{array}$$

Võta esiteks 24 korda 36 kümnelist, saad 864 kümnelist, see on 8640. Korrutist korruta veel 100-ga, kirjutades tulemuse lõppu 2 nulli. Saad 864 000.

Mitu nulli oli meil kokku mõlema teguri lõpul?

Mitu nulli me kirjutasime 36 ja 24 korrutise järele?

Pea meeles!

Kui tegurite lõpul esinevad nullid, siis korruta neid tegureid esiteks nullidele tähelepanu pööramata. Saadud korrutisele kirjuta aga nii mitu nulli järele, kui mitu neid on mõlema teguri lõpul kokku.

Korruta eelneva näite eeskujul:

$230 \cdot 3200$; $5600 \cdot 170$; $340 \cdot 2100$.

805. a) $280 \cdot 2500$ b) $1700 \cdot 530$ c) $490\ 1800$
$470 \cdot 1200$ $2400 \cdot 360$ $260 \cdot 3700$
$850 \cdot 1100$ $5800 \cdot 150$ $150 \cdot 1600$
$320 \cdot 2400$ $7200 \cdot 130$ $160 \cdot 6200$

806. Tehasest saadeti müügile 2500 fotoaparaati, mille omahind oli kokku 317 500 rubla. Mitu rubla oli 1 fotoaparaadi omahind?

Et teada saada, mitu rubla on 1 fotoaparaadi omahind, peame

317 500 : 2500.

Jagatise leiame nii.

Kujutleme jälle, et aparaadid on pakitud 100 kasti, à 25 aparaati. Esiteks arvutame ühe kastitäie aparaatide omahinna. Selleks peame 317 500 rubla jagama 100-ga. Saame 3175 rubla. Et aga igas kastis oli 25 aparaati, peame aparaadi omahinna leidmiseks 3175 rubla veel 25-ga jagama. Kirjalikult teeme seda nii:

317500 : 2500 = 3175 : 25 = 127 rbl.

25
67
50
175
175

Leia selle näite eeskujul fotoaparaadi omahind, kui 3200 aparaadi omahind on 422 400 rubla.

807. a) 640 800 : 1800 b) 957 600 : 2800 c) 823 500 : 4500
759 500 : 3500 858 600 : 5300 916 800 : 1600
825 500 : 6500 934 800 : 7600 923 400 : 3800
864 800 : 4700 854 700 : 3700 768 800 : 6200

808. *Harjutus 546 000 : 42 000 lahenda nii:*

$$546\,000 : 42\,000 = 546 : 42 = 13$$
$$42$$
$$\overline{126}$$
$$126$$
$$=$$

Jaga esiteks 1000-ga ja siis saadud jagatis veel 42-ga.
Jaga selle näite eeskujul:

456 000 : 12 000; 714 000 : 34 000; 784 000 : 56 000.

809. a) 945 000 : 35 000 b) 996 000 : 83 000
864 000 : 72 000 646 000 : 38 000
576 000 : 48 000 896 000 : 56 000
837 000 : 27 000 945 000 : 63 000

810. *Harjutus 320 840 : 260 lahenda nii:*

$$320\,840 : 260 = 32084 : 26 = 1234$$
$$26$$
$$\overline{60}$$
$$52$$
$$\overline{88}$$
$$78$$
$$\overline{104}$$
$$104$$
$$=$$

Jaga esiteks 10-ga ja siis saadud jagatis veel 26-ga.
Jaga selle näite eeskujul:

995 450 : 430; 399 040 : 320; 964 880 : 560.

811. a) 813 740 : 230 b) 903 680 : 640 c) 916 920 : 810
442 440 : 180 973 940 : 380 825 340 : 580
683 280 : 520 853 480 : 760 869 040 : 170
817 750 : 250 648 760 : 490 814 680 : 620

812. Tehasest saadeti müügile raadioaparaate 374 400 rubla väärtuses, kusjuures ühe raadioaparaadi hind oli 117 rubla. Mitu raadioaparaati saatis tehas müügile?

Et teada saada, mitu raadioaparaati tehas müügile saatis, tuleb

374 400 : 117.

Seda teeme nii:

$$\begin{array}{r|l} 374400 & 117 \\ 351 & \overline{3200} \\ \overline{234} & \\ 234 & \\ \overline{} & \end{array}$$

Jagame esiteks 374 tuhandelist 117-ga, saame 3 tuhandelist. Jagamata on veel 23 tuhandelist. Kui me need 23 tuhandelist teeme sajalisteks, saame kokku selle 4 sajalisega, mis meil enne oli, 234 sajalist. Jagades 234 sajalist 117-ga, saame 2 sajalist ilma jäägita. Seega on jagamine lõppenud ja me peame jagatisse kümneliste ja üheliste kohale kirjutama nullid. Nii saime teada, et tehas saatis müügile 3200 raadioaparaati.

Arvuta selle eeskujul, mitu fotoaparaati saatis tehas müügile, kui kogu saadetise väärtus oli 715 500 rubla ja ühe aparaadi hind 135 rubla.

813. a) 894 600 : 213 b) 844 800 : 132 c) 610 500 : 165
569 400 : 438 947 600 : 412 918 400 : 224
910 200 : 123 604 800 : 216 877 700 : 131
795 200 : 142 700 800 : 438 960 500 : 113

814. *Harjutus 575 000 : 23 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r|l} 575\,000 & 23 \\ 46 & \overline{25000} \\ \overline{115} & \\ 115 & \\ \overline{} & \end{array}$$

Jagatises saadud 25 tähendab tuhandelisi, sellepärast tuleb jagatisse sajaliste, kümneliste ja üheliste kohale kirjutada nullid.

Jaga selle näite eeskujul:

868 000 : 28; 714 000 : 42; 512 000 : 16.

815. a) 672 000 : 56 b) 504 000 : 24 c) 636 000 : 53
774 000 : 18 816 000 : 48 448 000 : 32
851 000 : 37 792 000 : 72 806 000 : 62
765 000 : 45 804 000 : 67 945 000 : 27

816. *Harjutus 42 840 : 153 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r|l} 42840 & 153 \\ 306 & \overline{280} \\ \overline{1224} & \\ 1224 & \\ \overline{} & \end{array}$$

Jagatises saadud 28 tähendab kümnelisi, seepärast tuleb jagatisse üheliste kohale kirjutada null.
Jaga selle eeskujul:

227 180 : 614; 506 350 : 1235; 30 510 : 27.

817. a) 632 960 : 2752 b) 719 950 : 4235 c) 328 440 : 782
138 260 : 62 152 520 : 246 163 880 : 964
90 440 : 532 481 950 : 567 145 080 : 78
270 720 : 423 291 380 : 34 68 040 : 324

818. Ajalehepaberi rullis on 3600 m paberit. Trükikojale toodi 240 rulli niisugust paberit. Mitu meetrit paberit toodi trükikojale?

819. Trükikojale toodi suurte rullidena 576 000 m ajalehepaberit, igas rullis 3600 m paberit. Mitu rulli paberit toodi trükikojale?

820. Puukoolis oli 120 rida viljapuuistikuid, igas reas 240 istikut. Mitu viljapuuistikut oli puukoolis?

821. Puukoolis oli 150 ühepikkuses reas 34 500 viljapuuistikut. Mitu istikut oli igas reas?

822. Kauplus müüs aasta jooksul 123 mootorratast hinnaga 860 rubla tükk ja 117 mootorratast hinnaga 750 rubla tükk. Mitme rubla eest müüdi mõlemaid nimetatud mootorrattaid kokku?

823. Kauplus müüs aasta jooksul kahesuguseid mootorrattaid kokku 123 270 rubla eest. Kallimaid mootorrattaid, mille hind oli 830 rubla, müüdi 75. Odavama mootorratta hind oli 540 rubla. Mitu odavamat mootorratast müüdi?

824. Kauplus müüs aasta jooksul 121 kallimat ja 87 odavamat mootorratast, kokku 150 930 rubla eest. Odavama mootorratta hind oli 650 rubla. Kui palju maksis kallim mootorratas?

825. a) 370 · 48 b) 30 660 : 420 c) 980 · 26 d) 39 760 : 71
560 · 74 40 950 : 630 730 · 43 8 840 : 52
230 · 85 27 840 : 870 460 · 58 31 980 : 39
180 · 93 34 960 : 380 650 · 37 33 920 : 64

826. a) $490 \cdot 580$ b) $150\,800 : 580$ c) $160 \cdot 930$ d) $355\,200 : 960$
$810 \cdot 370$ $295\,200 : 820$ $350 \cdot 490$ $239\,200 : 920$
$540 \cdot 780$ $229\,400 : 740$ $780 \cdot 210$ $379\,600 : 520$
$230 \cdot 650$ $112\,700 : 490$ $920 \cdot 560$ $352\,600 : 430$

827. a) $5200 \cdot 87$ b) $13\,800 : 2300$ c) $4300 \cdot 58$ d) $205\,200 : 38$
$3400 \cdot 46$ $550\,400 : 6400$ $9500 \cdot 73$ $358\,400 : 56$
$1600 \cdot 98$ $163\,400 : 4300$ $2800 \cdot 64$ $211\,700 : 73$
$6700 \cdot 75$ $490\,200 : 8600$ $7900 \cdot 85$ $89\,300 : 47$

828. a) $1300 \cdot 540$ b) $864\,000 : 3600$ c) $5200 \cdot 123$
$4600 \cdot 170$ $756\,000 : 1800$ $7400 \cdot 112$
$3100 \cdot 250$ $636\,000 : 5300$ $3900 \cdot 232$
$2400 \cdot 320$ $825\,000 : 7500$ $6500 \cdot 137$

829. a) $816\,400 : 2600$ b) $4370 \cdot 130$ c) $425\,500 : 370$
$894\,600 : 4200$ $2500 \cdot 315$ $888\,300 : 423$
$552\,500 : 1700$ $7120 \cdot 120$ $716\,800 : 140$
$471\,200 : 3800$ $3600 \cdot 223$ $717\,600 : 312$

830. Arvuta peast:

a) $3 \cdot 1070$ b) $8320 : 4$ c) $9 \cdot 1070$ d) $8180 : 2$
$5 \cdot 1090$ $6540 : 6$ $6 \cdot 1090$ $6420 : 6$
$4 \cdot 2060$ $9810 : 9$ $8 \cdot 1060$ $9150 : 3$
$2 \cdot 3080$ $7350 : 7$ $7 \cdot 1080$ $5450 : 5$

831. a) $4 \cdot 1800$ b) $7200 : 2400$ c) $7 \cdot 1200$ d) $6400 : 4$
$2 \cdot 4800$ $5600 : 2800$ $9 \cdot 1100$ $5100 : 3$
$5 \cdot 1500$ $7200 : 1800$ $6 \cdot 1300$ $7500 : 5$
$3 \cdot 1700$ $9100 : 1300$ $8 \cdot 1200$ $9200 : 4$

832. a) $2 \cdot 30\,700$ b) $43\,200 : 10\,800$ c) $4 \cdot 20\,800$ d) $54\,500 : 5$
$7 \cdot 10\,800$ $84\,800 : 10\,600$ $9 \cdot 10\,300$ $72\,800 : 7$
$3 \cdot 20\,600$ $91\,200 : 30\,400$ $6 \cdot 10\,900$ $97\,200 : 9$
$5 \cdot 10\,500$ $52\,500 : 10\,500$ $8 \cdot 10\,600$ $65\,400 : 6$

833. a) $6 \cdot 12\,000$ b) $75\,000 : 15\,000$ c) $7 \cdot 13\,000$ d) $64\,000 : 4$
$4 \cdot 23\,000$ $84\,000 : 28\,000$ $3 \cdot 24\,000$ $85\,000 : 5$
$2 \cdot 36\,000$ $51\,000 : 17\,000$ $8 \cdot 12\,000$ $42\,000 : 3$
$5 \cdot 13\,000$ $78\,000 : 13\,000$ $9 \cdot 11\,000$ $72\,000 : 6$

834.

a	b	c	d	e	f
1500	4 200	61 200	65 000	1 200	600
· 3	· 7	: 10 200	: 13 000	· 80	· 90
+ 300	+ 600	· 1700	· 1 070	: 24 000	− 3000
: 1200	: 15 000	+ 700	+ 1 010	· 10 700	: 3
· 1080	+ 4	· 6	: 6	− 800	+ 43 000
− 120	· 10 200	− 400	+ 140	: 70	: 40

835. Paberivabrik töötab aastas 308 päeva, andes päevas keskmiselt 93 tonni paberit. Mitu tonni paberit andis see vabrik aastas?

836. *Harjutus 706 · 428 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 428 \\ \times 706 \\ \hline 2568 \\ 2996 \\ \hline 302168 \end{array}$$

Võta esiteks 6 korda 428 ja kirjuta korrutis 2568 joone alla. Siis võta 700 korda 428. Seda tee nii, et võta 7 korda 428 ja kirjuta korrutise ühelised kohe esimese osakorrutise sajaliste alla. Sellega korrutad seda ühtaegu ka 100-ga ja pole enam vajagi kaht nulli järele kirjutada. Nii saad teiseks osakorrutiseks tegelikult 299 600, olgugi et tal 2 nulli lõpust puuduvad. Edasi liida mõlemad osakorrutised, saad kokku 302 168.

Korruta selle näite eeskujul:

403 · 254; 908 · 67; 507 · 318.

837.

	b)	c)
506 · 328	802 · 183	302 · 617
203 · 564	308 · 543	508 · 362
702 · 83	604 · 456	706 · 96
504 · 684	901 · 87	509 · 246

838. *Harjutus 2004 · 283 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 283 \\ \times 2004 \\ \hline 1132 \\ 566 \\ \hline 567132 \end{array}$$

Võta esiteks 4 korda 283 ja kirjuta korrutis joone alla. Siis võta 2000 korda 283. Seda tee nii, et võta 2 korda 283 ja kirjuta korrutise ühelised kahe esimese osakorrutise tuhandeliste alla. Sellega korrutad teda ühtlasi ka 1000-ga ja pole enam vajagi korrutisele kolme nulli järele kirjutada. Nii saad teiseks osakorrutiseks tegelikult 566 000, olgugi et tal 3 nulli lõpust puuduvad. Edasi liida mõlemad osakorrutised, saad 567 132.

Korruta selle näite eeskujul:

$$3008 \cdot 243; \quad 4006 \cdot 217; \quad 1007 \cdot 625.$$

839.

a)	b)	c)
$5006 \cdot 132$	$3002 \cdot 314$	$7005 \cdot 117$
$2008 \cdot 426$	$6009 \cdot 121$	$2003 \cdot 367$
$4003 \cdot 223$	$8001 \cdot 135$	$3008 \cdot 324$
$1007 \cdot 734$	$5007 \cdot 142$	$7003 \cdot 128$

840. Paberivabrik andis aasta jooksul keskmiselt 87 tonni paberit päevas. Mitu päeva töötas see vabrik aastas, kui tema aastane toodang oli 26 709 tonni?

841. *Harjutus 111 488 : 536 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r|l} 111488 & 536 \\ \cline{2-2} 1072 & 208 \\ \cline{1-1} 4288 & \\ 4288 & \\ \hline\hline \end{array}$$

Jagades 1114 sajalist 536-ga, saad 2 sajalist, jääk 42 sajalist. Kui teed 42 sajalist kümnelisteks, saad kokku nende 8 kümnelisega, mis meil enne oli, 428 kümnelist. Et 428 kümnelist ei saa 536-ga jagada, siis jagatisse kümnelisi ei tule ja sa pead sinna kümneliste kohale nulli kirjutama. Edasi tee 428 kümnelist ühelisteks, saad kokku nende 8 ühelisega, mis meil enne oli, 4288 ühelist. Jagades 4288 ühelist 536-ga, saad 8 ühelist. Jääki ei jää. Jagatis on seega 208.

Jaga selle näite eeskujul:

$$38\,592 : 96; \quad 76\,581 : 127; \quad 484\,872 : 534.$$

842.

a)	b)	c)
$153\,088 : 736$	$173\,056 : 832$	$328\,812 : 564$
$216\,008 : 536$	$49\,373 : 97$	$67\,963 : 73$
$63\,595 : 79$	$90\,524 : 854$	$175\,123 : 247$
$82\,583 : 269$	$265\,356 : 378$	$369\,765 : 913$

843. *Harjutus 952 268 : 317 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r|l} 952268 & 317 \\ \cline{2-2} 951 & 3004 \\ \cline{1-1} 1268 & \\ 1268 & \\ \hline \end{array}$$

Jagades 952 tuhandelist 317-ga, saad 3 tuhandelist, jääk 1 tuhandeline. Kui teed selle tuhandelise sajalisteks, saad kokku nende 2 sajalisega, mis meil enne oli, 12 sajalist. Et 12 sajalist ei saa 317-ga jagada, siis jagatisse sajalisi ei tule ja sa pead sinna sajaliste kohale nulli kirjutama. Nüüd tee need 12 sajalist kümnelisteks, saad kokku nende 6 kümnelisega, mis meil enne oli, 126 kümnelist. Et ka 126 kümnelist ei saa 317-ga jagada, siis ei tule jagatisse ka kümnelisi ja sa pead ka kümneliste kohale nulli kirjutama. Edasi tee 126 kümnelist ühelisteks, saad kokku nende 8 ühelisega, mis meil enne oli, 1268 ühelist. Jagades 1268 ühelist 317-ga, saad 4 ühelist. Jääki ei ole. Seega on jagamine lõppenud ja jagatis on 3004.

Jaga selle näite eeskujul:

775 548 : 387; 550 914 : 546; 937 404 : 234.

844.

a)	b)	c)
686 096 : 137	953 428 : 238	751 705 : 745
876 125 : 125	848 115 : 423	858 715 : 143
850 698 : 283	938 402 : 134	764 032 : 254
858 971 : 853	880 704 : 176	984 861 : 123

845. Põllutööriistade tehas valmistas päevas 74 külvimasinat. Mitu külvimasinat valmistas see tehas 307 päevaga, mis ta aastas töötas?

846. Põllutööriistade tehas valmistas 68 atra päevas. Aasta jooksul valmistas tehas 20 808 atra. Mitu päeva töötas tehas sel aastal?

847. Kauplus müüs aasta jooksul 803 televiisorit hinnaga 187 rubla tükk. Mitme rubla eest müüdi neid televiisoreid?

848. Kauplus müüs aasta jooksul ühehinnalisi televiisoreid 158 625 rubla eest. Mitu televiisorit ta müüs, kui nende hind oli 225 rubla tükk?

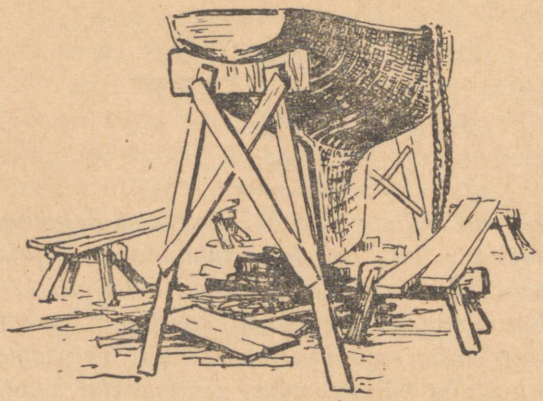

849. Kombinaat valmistas aastas 5007 paati hinnaga 168 rubla paat. Mitme rubla eest valmistati neid paate?

850. Kombinaat valmistas aastas 534 712 rubla eest paate hinnaga 178 rubla paat. Mitu paati valmistati?

851. Raadiotehas valmistas aastas 2005 raadioaparaati hinnaga 185 rubla aparaat. Mitme rubla eest valmistati raadioaparaate?

852. Tehas valmistas aastas 387 695 rubla eest televiisoreid hinnaga 385 rubla televiisor. Mitu televiisorit valmistati?

853.

a)	b)	c)	d)
806 · 73	34 545 : 49	607 · 428	165 425 : 325
408 · 56	28 551 : 93	204 · 876	86 881 : 283
903 · 84	62 514 : 69	705 · 567	540 548 : 674
509 · 68	18 096 : 87	901 · 283	331 704 : 813

854.

a)	b)	c)	d)
603 · 274	252 048 : 356	308 · 378	156 148 : 758
109 · 586	48 694 : 97	503 · 95	35 088 : 86
905 · 63	217 872 : 712	804 · 467	142 911 : 237
208 · 639	175 926 : 218	402 · 83	56 606 : 58

855.

a)	b)	c)
604 · 1387	885 248 : 4256	2008 · 96
405 · 2123	716 391 : 1413	8002 · 78
702 · 1218	630 347 : 5783	3004 · 87
508 · 1432	716 346 : 2341	6003 · 59

856. a) 332 581 : 83 b) 8003 · 115 c) 687 781 : 683
882 196 : 98 6008 · 152 765 306 : 153
469 335 : 67 2006 · 437 897 024 : 128
375 225 : 75 3001 · 325 974 187 : 243

857. a) 7005 · 123 b) 667 296 : 1324 c) 4002 · 236
806 · 564 837 254 : 418 705 · 587
6007 · 152 388 873 : 97 2008 · 354
908 · 856 808 756 : 2678 307 · 863

858. Arvuta peast:

a) 5 · 8003 b) 25 045 : 5 c) 6 · 703 d) 1827 : 9
7 · 3008 64 032 : 8 2 · 906 3264 : 8
4 · 6007 27 054 : 9 9 · 605 5642 : 7
8 · 9006 42 035 : 7 3 · 809 2781 : 9

859. a) 4 · 7009 b) 81 036 : 9 c) 5 · 907 d) 6349 : 7
7 · 8007 54 048 : 6 8 · 703 4854 : 6
5 · 9003 48 072 : 8 4 · 608 2832 : 4
8 · 7006 35 015 : 5 7 · 804 5640 : 8

860. a) 3 · 84 000 b) 235 000 : 5 c) 4 · 23 000 d) 96 000 : 4
5 · 72 000 576 000 : 8 6 · 12 000 72 000 : 3
8 · 36 000 272 000 : 4 7 · 13 000 85 000 : 5
2 · 28 000 384 000 : 6 9 · 11 000 78 000 : 6

861. a) 5 · 150 000 b) 560 000 : 2 c) 7 · 1200 d) 5600 : 8
3 · 240 000 750 000 : 5 9 · 800 4200 : 6
6 · 120 000 510 000 : 3 5 · 1400 5400 : 9
2 · 360 000 760 000 : 4 3 · 2500 2800 : 7

862. a) 120 b) 72 000 c) 180 d) 32 056 e) 1800 f) 27
· 300 + 32 · 500 − 28 · 5 · 2000
+ 9000 : 8 + 2000 : 4 − 2000 + 6000
: 3 · 4 : 23 · 9 · 12 · 3
· 5 − 16 + 7 − 63 − 3000 : 3000
− 3000 : 200 · 8 : 40 : 3000 · 2

7. Tehete järjekord.

863. *Harjutus* $308 \cdot 47 - 37\,115 : 65 - 72\,675 : 85$ *lahenda nii:*

1) $\begin{array}{r} 47 \\ \times 308 \\ \hline 376 \\ 141 \\ \hline 14476 \end{array}$ 2) $\begin{array}{r|l} 37115 & 65 \\ 325 & \overline{571} \\ \hline 461 & \\ 455 & \\ \hline 65 & \\ 65 & \\ \hline \end{array}$ 3) $\begin{array}{r|l} 72675 & 85 \\ 680 & \overline{855} \\ \hline 467 & \\ 425 & \\ \hline 425 & \\ 425 & \\ \hline \end{array}$ 4) $\begin{array}{r} 14\,476 \\ - \quad 571 \\ \hline 13\,905 \end{array}$ 5) $\begin{array}{r} 13\,905 \\ - \quad 855 \\ \hline 13\,050 \end{array}$

Kontrolli, kas see ülesanne on õigesti lahendatud.
Lahenda selle ülesande eeskujul:

$$5002 \cdot 147 - 380 \cdot 270 + 587\,632 : 4.$$

Pea meeles!

Enne korruta ja jaga, siis alles liida ja lahuta.

864. $65\,254 : 79 - 75\,563 : 97$
865. $714 \cdot 46 + 77\,517 : 99$
866. $57\,211 : 77 + 44\,550 : 66 + 61\,462 : 79$
867. $37\,895 : 53 + 61\,256 : 76 - 86\,063 : 89$
868. $24\,563 : 29 - 48\,032 : 79 + 32\,912 : 88$
869. $43\,808 : 74 - 59\,415 : 699 - 59\,204 : 779$
870. $707 \cdot 83 - 51\,350 : 65 - 58\,941 : 59$
871. $370 \cdot 207 - 22\,374 : 66 - 30\,632 : 56$
872. $407 \cdot 720 - 350 \cdot 509 - 43\,212 : 78$
873. $62\,928 : 57 + 800\,020 - 296\,316 + 746 \cdot 507$

874. Arvuta peast:

a) $46 : 2 - 15 + 84 : 12$
b) $43 \cdot 2 - 27 - 36 : 2$
c) $23 \cdot 3 - 35 - 33 : 11$
d) $46 \cdot 2 + 6 - 39 : 13$
e) $86 - 74 : 2 - 36 : 3$
f) $74 + 46 : 23 - 25 \cdot 3$
g) $81 - 63 : 9 - 81 : 27$
h) $45 + 12 \cdot 4 - 39 : 3$

875. a) $90 : 2 - 60 : 4 - 30 : 6$
b) $96 : 3 + 84 : 4 + 75 : 5$
c) $68 : 17 + 57 : 19 - 95 : 19$
d) $96 : 4 + 81 : 3 - 2 \cdot 19$
e) $66 - 12 \cdot 4 : 6 + 16$
f) $43 + 58 : 29 \cdot 14 - 47$
g) $59 - 91 : 13 \cdot 7 + 19$
h) $35 + 96 : 32 \cdot 15 - 57$

876. Arvuta kirjalikult:

a) $6615 : 49 + 205\,390 : 235 + 365\,957 : 1249$
b) $309\,400 : 728 + 41\,241 : 59 + 99\,792 : 176$
c) $37\,642 : 59 + 586\,720 : 608 - 589\,900 : 425$
d) $369\,376 : 68 + 101\,976 : 7 - 549\,890 : 55$

877. Arvuta peast:

a) $48 : 7 + 12$ $\quad$ $19 + 32 : 8$ $\quad$ $81 : 9 + 15$ $\quad$ $18 + 40 : 5$

b) $65 : 5 \cdot 4$ $\quad$ $3 \cdot 12 : 9$ $\quad$ $42 : 3 \cdot 7$ $\quad$ $5 \cdot 15 : 3$

c) $64 : 8 + 72 : 9$ $\quad$ $63 : 3 - 44 : 4$ $\quad$ $25 : 5 + 24 : 6$ $\quad$ $57 : 3 - 48 : 4$

878. Arvuta kirjalikult:

a) $107 \cdot 98 + 204 \cdot 56 - 307 \cdot 17$
b) $39\,690 : 98 + 616\,170 : 705 + 731\,914 : 2498$
c) $738\,752 : 17 + 305\,928 : 7 - 99\,770 : 110$

8. Mitmesuguseid ülesandeid.

879. Paberivabrik saatis trükikojale 230 rulli paberit, igas rullis 750 m, ja 105 rulli, igas rullis 670 m. Mitu meetrit paberit saadeti trükikojale?

880. Paberivabrik saatis lattu 160 rulli valget ja 120 rulli värvilist paberit, kokku 200 000 m. Värvilise paberi rullis oli paberit 680 m. Mitu meetrit valget paberit oli igas rullis?

881. Laost saadeti kauplustele pakkimispaberit 250 275 m. Õhemat paberit oli selles saadetises 140 rulli, igas rullis keskmiselt 780 m. Paksemat paberit oli igas rullis keskmiselt 675 m. Mitu rulli paksemat paberit saadeti kauplustele?

882. Tehas valmistas kuu jooksul 103 televiisorit hinnaga 260 rubla televiisor ja 3 korda niipalju televiisoreid hinnaga 180 rubla televiisor. Mitme rubla eest valmistas tehas neid televiisoreid kuus?

883. Tehas valmistas 408 väiksemat ja 4 korda vähem suuremaid televiisoreid, kokku 119 340 rubla eest. Väiksema televiisori hind oli 225 rubla. Mitu rubla maksis suurem televiisor?

884. Tehas valmistas televiisoreid, kokku 121 645 rubla väärtuses. Kallimaid televiisoreid valmistati 205, hinnaga 265 rubla aparaat. Odavam televiisor oli kallimast televiisorist 45 rubla odavam. Mitu odavamat televiisorit valmistati?

885. Tehas valmistas odavamaid ja kallimaid külmutuskappe, kokku 2800 kappi. Odavamaid külmutuskappe valmistati 200 rohkem kui kallimaid. Odavam külmutuskapp maksis 250 rubla, kallim külmutuskapp 280 rubla. Mitme rubla eest valmistati mõlemaid külmutuskappe kokku?

886. Tehas valmistas odavamaid ja kallimaid külmutuskappe, kokku 661 000 rubla eest. Kallimaid külmutuskappe valmistati 11 000 rubla eest rohkem kui odavamaid. Kallima külmutuskapi hind oli 280 rubla ja odavama külmutuskapi hind 250 rubla. Mitu odavamat ja mitu kallimat külmutuskappi valmistati?

887. Tehases valmistati kallimaid ja odavamaid kokkupandavaid maju, kokku 512 maja. Odavamaid maju valmistati 104 vähem kui kallimaid. Odavama maja hind oli 1120 rubla ja kallima maja hind 1250 rubla. Mitme rubla eest valmistati mõlemaid maju kokku?

888. Tehases valmistati kallimaid ja odavamaid kokkupandavaid maju, kokku 497 300 rubla eest. Odavamaid maju valmistati 21 200 rubla eest rohkem kui kallimaid maju. Odavam maja maksis 850 rubla, kallim maja aga 1150 rubla. Mitu odavamat ja mitu kallimat maja valmistati?

889. Kolhoos saatis müügile kartuleid. 302 kotis oli igaühes 56 kg ja 205 kotis igaühes 65 kg kartuleid. Mitu kilogrammi kartuleid saatis kolhoos müügile?

890. Kolhoos müüs 18 810 kg kartuleid. 206 kotis oli igaühes 63 kg, kõigis ülejäänud kottides aga igaühes 54 kg. Mitmes kotis oli 54 kg kartuleid?

891. Kauplus müüs poole aasta jooksul 350 külgkorviga mootorratast hinnaga 750 rubla mootorratas ja 130 autot hinnaga 3800 rubla auto. Mitme rubla eest müüdi mootorrattaid ja autosid kokku?

892. Kauplus müüs 6 kuuga 430 mootorratast ja 120 autot, kokku 830 800 rubla eest. Mootorratta hind oli 760 rubla. Mitu rubla maksis auto?

893. Kauluses oli 128 televiisorit hinnaga 224 rubla televiisor ja 207 raadioaparaati hinnaga 185 rubla aparaat. Mitme rubla eest oli kaupluses televiisoreid ja raadioaparaate kokku?

894. Kaupluses oli 203 odavamat ja 112 kallimat televiisorit, kokku 56 567 rubla eest. Odavam televiisor maksis 165 rubla. Mitu rubla maksis kallim televiisor?

895. Kolhoosi karjafarmis lüpsis detsembris 248 lehma, jaanuaris aga 237 lehma. Detsembris saadi igalt lehmalt keskmiselt 318 liitrit piima, jaanuaris aga keskmiselt 323 liitrit. Mitu liitrit piima saadi selles farmis detsembri- ja jaanuarikuus kokku?

896. Kolhoosi karjafarmis saadi veebruaris ja märtsis kokku 200 490 kg piima. Veebruaris lüpsis 250 lehma ja iga lehm andis keskmiselt 384 kg piima. Märtsis lüpsis 258 lehma. Mitu kilogrammi piima saadi keskmiselt igalt lehmalt märtsis?

897. Kolhoosil oli kaks karjafarmi. Ühes farmis oli 208 ja teises 260 lehma. Esimeses farmis valmistati iga lehma kohta 102 ts silo, teises farmis aga 114 ts. Mitu tsentnerit silo valmistati mõlemas farmis kokku?

898. Kolhoosis valmistati kahe karjafarmi jaoks kokku 4751 tonni silo. Esimeses farmis oli 280 lehma ja iga lehma jaoks valmistati 78 ts silo. Teises farmis valmistati iga lehma jaoks 85 ts silo. Mitu lehma oli teises farmis?

899.

a)	b)	c)
424 · 242	259 080 : 635	704 · 328
842 · 324	492 219 : 819	205 · 473
311 · 232	150 626 : 742	402 · 587
515 · 151	842 624 : 928	602 · 295

900.

a)	b)	c)
549 450 : 135	208 · 213	948 060 : 458
630 378 : 126	540 · 723	173 052 : 836
713 700 : 234	306 · 314	255 524 : 503
973 080 : 318	650 · 712	629 375 : 625

901.

a)	b)	c)
9002 · 111	187 200 : 520	207 · 3567
2003 · 463	339 200 : 640	306 · 2483
4007 · 126	273 600 : 480	708 · 1232
3008 · 312	481 600 : 560	403 · 2218

902. a) 914 602 : 2426 b) 372 · 2568 c) 861 246 : 123
985 764 : 2314 183 · 4376 949 264 : 316
841 161 : 3273 458 · 1814 728 784 : 723
542 913 : 5271 231 · 3562 945 652 : 236

903. a) 218 · 3089 b) 660 814 · 613 c) 847 · 526
123 · 4016 845 836 : 412 608 · 234
312 · 2043 868 536 : 216 417 · 302
507 · 1058 960 212 : 314 703 · 816

904. a) 924 384 : 2 b) 9 · 72 583 c) 582 468 : 6
508 672 : 4 6 · 87 029 247 833 : 9
800 736 : 8 5 · 93 207 158 942 : 7
401 502 : 3 7 · 64 118 471 065 : 5

905. a) 508 · 213 + 328 · 207 − 478 564 : 4
b) 8 · 57 283 + 359 748 : 2 − 947 352 : 6
c) 15 · 2347 − 12 · 1869 + 743 023 : 47
d) 432 288 : 36 − 977 138 : 127 + 679 185 : 45

906. Arvuta peast:

a) 102 · 45 b) 3672 : 36 c) 204 · 12 d) 2665 : 13
105 · 12 1854 : 18 205 · 13 3060 : 15
107 · 13 2448 : 24 203 · 17 4872 : 24
103 · 24 1236 : 12 201 · 36 7236 : 36

907. a) 301 · 24 b) 4530 : 15 c) 401 · 11 d) 6030 : 15
302 · 17 3672 : 12 403 · 15 9246 : 23
304 · 15 5265 : 13 405 · 12 7218 : 18
303 · 18 5436 : 18 404 · 13 6480 : 16

908. a) 3 · 1800 b) 7500 : 3 c) 8 · 12 000 d) 84 000 : 3
4 · 1200 5800 : 2 5 · 17 000 56 000 : 4
2 · 2700 6500 : 5 3 · 24 000 78 000 : 6
5 · 1300 9200 : 4 4 · 19 000 85 000 : 5

909. a) 9 · 108 000 b) 756 000 : 7 c) 3 · 250 000
3 · 304 000 832 000 : 4 2 · 380 000
5 · 107 000 654 000 : 6 5 · 170 000
2 · 409 000 864 000 : 8 4 · 180 000

910. a) 18 · 203 − 54 · 20 : 9 · 15

b) 120 000 + 60 000 · 3 : 2 − 20 000 · 4

c) 1 000 000 : 4000 − 10 · 300 + 15 000 : 29

d) 3000 · 108 − 9000 : 3 · 9 + 9000

e) 954 000 : 9000 · 7000 + 8000 : 3000 · 4

f) 1000 · 84 : 7 · 6 : 4 : 1000

1. Mitmenimeliste arvude kirjutamine koma abil.

911. *3 rbl. 24 kop. kirjutatakse koma abil rublades nii:*

3,24 rbl.

Seda loetakse: «**Kolm koma kakskümmend neli rubla.**» *Koma pannakse alati rublade järele. Koma järel esimesel kohal on kümned kopikad, koma järel teisel kohal ühed kopikad.*

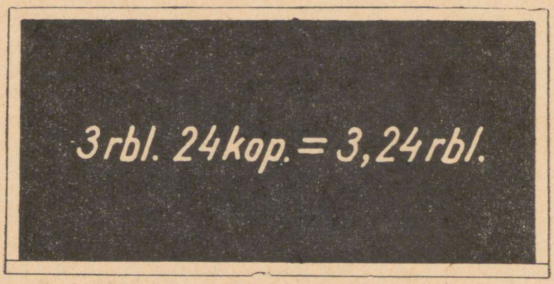

Kirjuta selle näite eeskujul rublades:

a) 2 rbl. 13 kop.; b) 5 rbl. 36 kop.; c) 8 rbl. 28 kop.; d) 13 rbl. 62 kop.; e) 24 rbl. 56 kop.; f) 32 rbl. 75 kop.
Kirjuta nii: 7 rbl. 18 kop.=7,18 rbl.
Loe kõik kirjutatud arvud.

912. Kirjuta järgmised koma abil rublades kirjutatud arvud rublades ja kopikates:
4,12 rbl.; 5,27 rbl.; 12,32 rbl.; 8,75 rbl.; 24,56 rbl.; 10,80 rbl.
Kirjuta nii: 18,43 rbl.=18 rbl. 43 kop.

913. *Kirjutades rublasid ja kopikaid koma abil rublades, peame meeles pidama, et esimene number koma järel näitab kümnekopikalisi. Kui kümnekopikalisi ei ole, siis peame nende kohale kirjutama nulli.*

Kirjuta koma abil rublades:

a) 5 rbl. 7 kop.; b) 8 rbl. 3 kop.; c) 2 rbl. 5 kop.;
d) 17 rbl. 6 kop.; e) 9 rbl. 4 kop.; f) 1 rbl. 1 kop.

Kirjuta nii: 5 rbl. 2 kop. = 5,02 rbl.

5,02 rbl. loetakse: **«Viis koma null kaks rubla.»**

Loe selle eeskujul kõik arvud, mis sa kirjutasid.

914. Kirjuta järgmised koma abil rublades kirjutatud arvud rublades ja kopikates:

8,07 rbl.; 3,02 rbl.; 1,01 rbl.; 15,04 rbl.; 28,06 rbl.; 5,09 rbl.

Kirjuta nii: 7,08 rbl. = 7 rbl. 8 kop.

915. *Me võime koma abil rublades kirjutada ka ainult kopikaid. Kui rublasid ei ole, siis peame rublade kohale koma ette nulli kirjutama.*

Kirjuta koma abil rublades:

28 kop.; 74 kop.; 36 kop.; 52 kop.; 83 kop.; 15 kop.

Kirjuta nii: 42 kop. = 0,42 rbl.

0,42 rbl. loetakse: **«Null koma nelikümmend kaks rubla.»**

Loe selle eeskujul kõik arvud, mis sa kirjutasid.

916. Kirjuta järgmised koma abil rublades kirjutatud arvud kopikates:

0,58 rbl.; 0,12 rbl.; 0,63 rbl.; 0,84 rbl.; 0,48 rbl.

Kirjuta nii: 0,36 rbl. = 36 kop.

917. *Kui rublad ja kümnekopikalised mõlemad puuduvad, siis peame nende mõlema kohale nullid kirjutama.*

Kirjuta koma abil rublades:

7 kop.; 2 kop.; 5 kop.; 4 kop.; 9 kop.

Kirjuta nii: 8 kop. = 0,08 rbl.

0,08 rbl. loetakse: **«Null koma null kaheksa rubla.»**

Loe selle eeskujul kõik arvud, mis sa kirjutasid.

918. Kirjuta järgmised koma abil rublades kirjutatud arvud kopikates:

0,09 rbl.; 0,02 rbl.; 0,05 rbl.; 0,07 rbl.; 0,01 rbl.

Kirjuta nii: 0,03 rbl. = 3 kop.

919. Kirjuta koma abil rublades:

a)	b)	c)
5 rbl. 18 kop.	2 rbl. 45 kop.	12 rbl. 34 kop.
7 rbl. 6 kop.	28 rbl. 1 kop.	2 kop.
27 kop.	6 rbl. 70 kop.	9 rbl. 3 kop.
18 rbl. 5 kop.	6 kop.	53 kop.

920. Kirjuta järgmised koma abil rublades kirjutatud arvud rublades ja kopikates:

a)	b)	c)	d)
5,73 rbl.	75,12 rbl.	0,84 rbl.	7,32 rbl.
12,05 rbl.	8,50 rbl.	1,01 rbl.	0,75 rbl.
0,28 rbl.	0,05 rbl.	17,60 rbl.	0,03 rbl.
0,06 rbl.	0,67 rbl.	0,08 rbl.	3,04 rbl.

921. *2 m 34 cm kirjutatakse koma abil meetrites nii: 2,34 m. Seda loetakse:* «**Kaks koma kolmkümmend neli meetrit.**» *Koma pannakse alati meetrite järele. Koma järel esimesel kohal on kümned sentimeetrid ehk detsimeetrid, koma järel teisel kohal ühed sentimeetrid.*

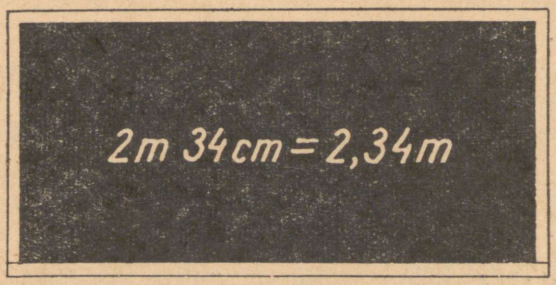

Kirjuta selle näite eeskujul koma abil meetrites:

a) 3 m 28 cm; b) 5 m 62 cm; c) 9 m 15 cm;
d) 7 m 74 cm; e) 4 m 95 cm; f) 2 m 37 cm.

Kirjuta nii: 6 m 18 cm=6,18 m.

Loe kõik arvud, mis sa kirjutasid.

922. Kirjuta järgmised koma abil meetrites kirjutatud arvud meetrites ja sentimeetrites:

8,65 m; 1,83 m; 6,15 m; 3,27 m; 7,41 m; 5,92 m.

Kirjuta nii: 4,36 m=4 m 36 cm.

923. Mis tuleb kirjutada koma järele esimesele kohale, kui arvus detsimeetrid ehk kümned sentimeetrid puuduvad? Mis tuleb kirjutada koma ette, kui arvus meetrid puuduvad?

Kirjuta koma abil meetrites:

a)	b)	c)	d)
4 m 7 cm	58 cm	8 cm	5 m 2 cm
8 m 2 cm	18 cm	3 cm	67 cm
5 m 6 cm	42 cm	5 cm	1 m 1 cm
9 m 1 cm	85 cm	1 cm	7 cm

Kirjuta nii:

6 m 8 cm = 6,08 m
34 cm = 0,34 m
2 cm = 0,02 m

Loe kõik need arvud, mis sa kirjutasid.

924. Kirjuta järgmised koma abil meetrites kirjutatud arvud meetrites ja sentimeetrites:

a)	b)	c)	d)
8,37 m	25,42 m	0,92 m	36,56 m
5,63 m	6,80 m	13,07 m	0,01 m
0,58 m	0,07 m	4,20 m	10,50 m
0,09 m	0,39 m	0,04 m	0,24 m

Kirjuta nii:

1,03 m = 1 m 3 cm;
0,72 m = 72 cm;
0,06 m = 6 cm.

925. Kirjuta koma abil meetrites:

a)	b)	c)	d)
3 m 45 cm	9 m 7 cm	2 m 36 cm	11 m 46 cm
7 m 8 cm	4 m 15 cm	4 cm	6 m 80 cm
96 cm	24 cm	52 cm	8 cm
3 cm	1 m 5 cm	3 m 3 cm	75 cm

926. Kirjuta järgmised koma abil meetrites kirjutatud arvud meetrites ja sentimeetrites:

a)	b)	c)	d)
5,12 m	3,93 m	7,86 m	12,75 m
0,36 m	0,08 m	0,60 m	0,05 m
0,02 m	0,16 m	0,08 m	0,55 m
0,80 m	1,01 m	0,07 m	3,06 m

927. *1 km 853 m kirjutatakse koma abil kilomeetrites nii:*

1,853 km

Seda loetakse: **«Üks koma kaheksasada viiskümmend kolm kilomeetrit.»** *Koma pannakse alati kilomeetrite järele. Koma järel esimesel kohal on sajad meetrid, teisel kohal kümned meetrid ja kolmandal kohal ühed meetrid.*

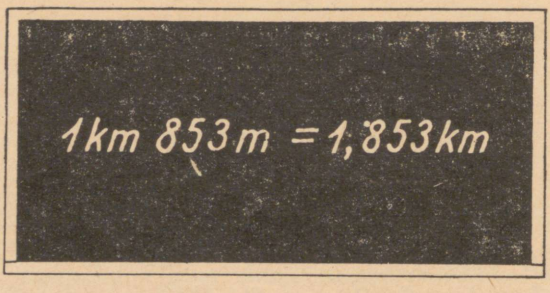

Kirjuta selle näite eeskujul koma abil kilomeetrites:

a)	b)	c)
5 km 456 m	9 km 752 m	12 km 625 m
7 km 187 m	5 km 108 m	8 km 806 m
3 km 201 m	2 km 500 m	3 km 472 m
6 km 300 m	4 km 923 m	7 km 305 m

Kirjuta nii: 9 km 205 m = 9,205 km.

Loe kõik arvud, mis sa kirjutasid.

928. Kirjuta järgmised koma abil kilomeetrites kirjutatud arvud kilomeetrites ja meetrites:

2,567 km; 6,208 km; 3,400 km; 7,115 km; 5,602 km; 8,985 km.

Kirjuta nii: 4,500 km = 4 km 500 m.

929. Mis tuleb kirjutada koma ette, kui arvus kilomeetrid puuduvad? Mis tuleb kirjutada koma järele esimesele kohale, kui arvus sajad meetrid puuduvad? Mis tuleb kirjutada koma järele teisele kohale, kui arvus kümned meetrid puuduvad? Kirjuta koma abil kilomeetrites:

a)	b)	c)
5 km 85 m	7 km 16 m	9 km 56 m
423 m	75 m	8 m
1 km 4 m	2 km 38 m	380 m
68 m	7 m	1 km 1 m

Kirjuta nii: 4 km 68 m = 4,068 km
912 m = 0,912 km
2 m = 0,002 km

Loe kõik arvud, mis sa kirjutasid.

930. Kirjuta järgmised koma abil kilomeetrites kirjutatud arvud kilomeetrites ja meetrites:

a)	b)	c)	d)
3,287 km	9,005 km	0,001 km	0,500 km
5,056 km	0,008 km	0,750 km	0,003 km
0,187 km	1,034 km	2,040 km	0,013 km
0,096 km	0,502 km	4,106 km	0,118 km

Kirjuta nii: 4,023 km = 4 km 23 m
0,567 km = 567 m
0,038 km = 38 m
0,006 km = 6 m

931. Kirjuta koma abil kilomeetrites:

a) 8 km 215 m
3 km 7 m
563 m
1 km 30 m

b) 4 km 9 m
900 m
75 m
6 km 82 m

c) 2 km 183 m
18 m
3 m
7 km 5 m

932. Kirjuta järgmised koma abil kilomeetrites kirjutatud arvud kilomeetrites ja meetrites:

a) 1,875 km
0,750 km
0,083 km
0,002 km

b) 4,205 km
7,006 km
0,132 km
0,056 km

c) 8,347 km
5,024 km
0,005 km
0,903 km

d) 3,042 km
0,008 km
0,504 km
0,075 km

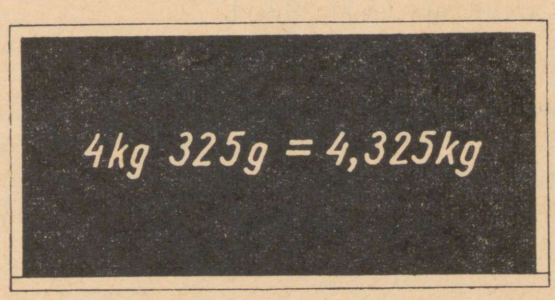

933. Kuhu tuleb panna koma, kui tahetakse kilogramme ja gramme kirjutada koma abil kilogrammides?

Kirjuta koma abil kilogrammides:

a) 7 km 328 g
5 kg 167 g
2 kg 850 g
8 kg 483 g

b) 15 kg 614 g
9 kg 706 g
3 kg 230 g
1 kg 900 g

c) 4 kg 650 g
6 kg 500 g
12 kg 720 g
5 kg 112 g

Kirjuta nii: 8 kg 352 g = 8,352 kg.

Loe kõik arvud, mis sa kirjutasid.

Mitmendal kohal koma järel seisavad sajad grammid? kümned grammid? ühed grammid?

934. Kirjuta järgmised koma abil kilogrammides kirjutatud arvud kilogrammides ja grammides:

3,287 kg; 7,500 kg; 2,453 kg; 5,406 kg; 3,250 kg; 9,112 kg.

Kirjuta nii: 6,305=6 kg 305 g.

935. Mis tuleb kirjutada koma ette, kui arvus kilogrammid puuduvad? Mis tuleb kirjutada koma järele esimesele kohale, kui arvus puuduvad sajad grammid? Mis tuleb kirjutada koma järele teisele kohale, kui arvus puuduvad kümned grammid?

Kirjuta koma abil kilogrammides:

a)	b)	c)
4 kg 32 g	1 kg 18 g	5 kg 83 g
245 g	54 g	7 g
2 kg 8 g	8 kg 9 g	420 g
43 g	6 g	3 kg 5 g

Kirjuta nii: 7 kg 85 g=7,085 kg
1 kg 1 g=1,001 kg
415 g=0,415 kg
8 g=0,008 kg

Loe kõik arvud, mis sa kirjutasid.

936. Kirjuta järgmised koma abil kilogrammides kirjutatud arvud kilogrammides ja grammides:

a)	b)	c)	d)
6,483 kg	7,008 kg	0,002 kg	0,400 kg
5,036 kg	0,005 kg	0,850 kg	0,004 kg
0,187 kg	0,907 kg	2,070 kg	0,060 kg
0,054 kg	0,081 kg	8,205 kg	0,464 kg

Kirjuta nii: 3,087 kg=3 kg 87 g
0,750 kg= 750 g
0,045 kg= 45 g
0,009 kg= 9 g

937. Kirjuta koma abil kilogrammides:

a)	b)	c)
9 kg 456 g	5 kg 5 g	3 kg 564 g
5 kg 8 g	400 g	25 g
752 g	32 g	6 g
2 kg 40 g	7 kg 18 g	4 kg 3 g

938. Kirjuta järgmised koma abil kilogrammides kirjutatud arvud kilogrammides ja grammides:

a)	b)	c)	d)
2,563 kg	5,307 kg	7,586 kg	9,058 kg
0,250 kg	8,006 kg	3,054 kg	0,001 kg
0,075 kg	0,582 kg	0,005 kg	0,605 kg
0,008 kg	0,097 kg	0,706 kg	0,086 kg

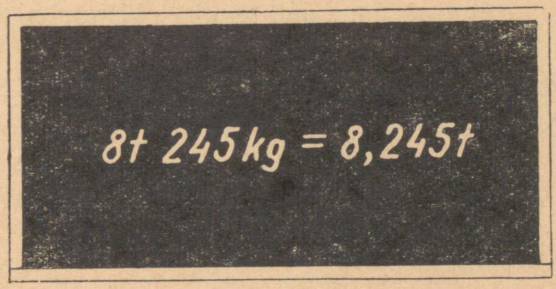

939. Kuhu tuleb panna koma, kui tahetakse tonne ja kilogramme kirjutada koma abil tonnides?

Kirjuta koma abil tonnides:

a)	b)	c)
2 t 587 kg	16 t 425 kg	1 t 200 kg
7 t 163 kg	4 t 502 kg	15 t 170 kg
5 t 608 kg	6 t 450 kg	9 t 360 kg
8 t 500 kg	3 t 700 kg	2 t 118 kg

Kirjuta nii: 4 t 580 kg = 4,580 t

Loe kõik arvud, mis sa kirjutasid.

Mitmendal kohal koma järel seisavad sajad kilogrammid? kümned kilogrammid? ühed kilogrammid?

940. Kirjuta järgmised koma abil tonnides kirjutatud arvud tonnides ja kilogrammides:

5,872 t; 5,700 t; 3,452 t; 6,405 t; 2,350 t; 1,912 t.

Kirjuta nii: 7,605 t = 7 t 605 kg.

941. Mis tuleb kirjutada koma ette, kui arvus tonnid puuduvad? Mis tuleb kirjutada koma järele esimesele kohale, kui arvus puuduvad sajad kilogrammid? Mis tuleb kirjutada koma järele teisele kohale, kui arvus puuduvad kümned kilogrammid?

Kirjuta koma abil tonnides:

a)	b)	c)
5 t 27 kg	3 t 16 kg	7 t 38 kg
542 kg	45 kg	5 kg
8 t 6 kg	9 t 8 kg	240 kg
34 kg	4 kg	6 t 3 kg

Kirjuta nii: 5 t 87 kg = 5,087 t
236 kg = 0,236 t
1 kg = 0,001 t
42 kg = 0,042 t

Loe kõik arvud, mis sa kirjutasid.

942. Kirjuta järgmised koma abil tonnides kirjutatud arvud tonnides ja kilogrammides:

a)	b)	c)	d)
3,285 t	2,005 t	0,001 t	0,500 t
5,063 t	0,004 t	0,350 t	0,050 t
0,395 t	0,706 t	0,040 t	0,005 t
0,024 t	0,054 t	6,502 t	0,555 t

Kirjuta nii: 4,075 t=4 t 75 kg
0,280 t= 280 kg
0,050 t= 50 kg
0,003 t= 3 kg

943. Kirjuta koma abil tonnides:

a)	b)	c)
3 t 564 kg	2 t 2 kg	6 t 645 kg
8 t 5 kg	600 kg	52 kg
527 kg	48 kg	8 kg
5 t 30 kg	4 t 12 kg	7 t 3 kg

944. Kirjuta järgmised koma abil tonnides kirjutatud arvud tonnides ja kilogrammides:

a)	b)	c)	d)
3,256 t	7,305 t	5,678 t	8,059 t
0,520 t	6,008 t	4,053 t	0,002 t
0,065 t	0,285 t	0,005 t	0,506 t
0,004 t	0,097 t	0,603 t	0,084 t

945. *1 tsentner (ts) on 100 kg.*
Kirjuta kilogrammides:
2 ts; 5 ts; 8 ts; 12 ts; 25 ts; 32 ts.
Kirjuta nii: 42 ts=4200 kg

946. Kirjuta tsentnerites:
600 kg; 900 kg; 1500 kg; 2800 kg; 3600 kg; 7500 kg.
Kirjuta nii: 8400 kg=84 ts

947. Kirjuta kilogrammides:
3 ts 15 kg; 12 ts 25 kg; 8 ts 50 kg; 4 ts 75 kg;
25 ts 30 kg; 48 ts 90 kg.
Kirjuta nii: 58 ts 32 kg=5832 kg

948. Kirjuta tsentnerites ja kilogrammides:
312 kg; 540 kg; 1875 kg; 5036 kg; 208 kg; 485 kg.
Kirjuta nii: 6050 kg=60 ts 50 kg
508 kg= 5 ts 8 kg

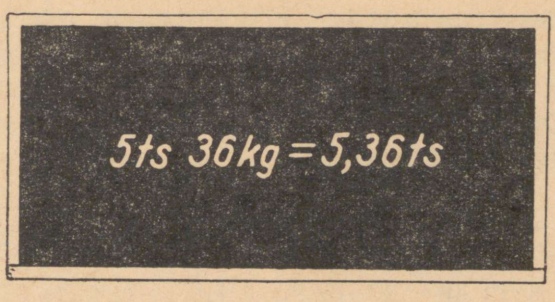

949. Kuhu tuleb panna koma, kui tahetakse tsentnereid ja kilogramme kirjutada koma abil tsentnerites?

Kirjuta koma abil tsentnerites:

a)	b)	c)
3 ts 56 kg	18 ts 75 kg	1 ts 90 kg
6 ts 72 kg	4 ts 50 kg	8 ts 24 kg
2 ts 18 kg	9 ts 15 kg	15 ts 80 kg
5 ts 20 kg	7 ts 43 kg	6 ts 75 kg

Kirjuta nii: 4 ts 32 kg = 4,32 ts.

Loe kõik arvud, mis sa kirjutasid.

Mitmendal kohal koma järel seisavad kümned kilogrammid? Ühed kilogrammid?

950. Kirjuta järgmised koma abil tsentnerites kirjutatud arvud tsentnerites ja kilogrammides:

5,63 ts; 2,75 ts; 7,18 ts; 3,12 ts; 8,50 ts; 1,25 ts.

Kirjuta nii: 5,24 ts = 5 ts 24 kg.

951. Mis tuleb kirjutada koma ette, kui arvus tsentnerid puuduvad? Mis tuleb kirjutada koma järele esimesele kohale, kui arvus puuduvad kümned kilogrammid?

Kirjuta koma abil tsentnerites:

a)	b)	c)	d)
3 ts 8 kg	4 ts 2 kg	1 ts 1 kg	28 kg
62 kg	5 kg	75 kg	3 kg
5 ts 6 kg	2 ts 9 kg	8 ts 6 kg	93 kg
35 kg	8 kg	54 kg	8 kg

Kirjuta nii: 6 ts 3 kg = 6,03 ts
85 kg = 0,85 ts
9 kg = 0,09 ts

Loe kõik arvud, mis sa kirjutasid.

952. Kirjuta järgmised koma abil tsentnerites kirjutatud arvud tsentnerites ja kilogrammides:

a) 7,25 ts b) 3,02 ts c) 9,05 ts d) 0,05 ts
0,36 ts 0,18 ts 0,01 ts 0,50 ts
0,08 ts 5,06 ts 0,24 ts 0,02 ts
2,50 ts 0,04 ts 0,64 ts 0,20 ts

Kirjuta nii: 6,08 ts=6 ts 8 kg
0,24 ts= 24 kg
0,03 ts= 3 kg

953. Kirjuta koma abil tsentnerites:

a) 5 ts 12 kg b) 15 ts 3 kg c) 8 ts 52 kg
12 ts 7 kg 6 kg 85 kg
63 kg 1 ts 1 kg 3 kg
4 ts 5 kg 32 kg 3 ts 9 kg

954. Kirjuta järgmised koma abil tsentnerites kirjutatud arvud tsentnerites ja kilogrammides:

a) 4,85 ts b) 7,08 ts c) 5,12 ts d) 18,09 ts
0,15 ts 0,01 ts 0,68 ts 0,06 ts
0,16 ts 3,50 ts 0,04 ts 0,60 ts
2,02 ts 8,07 ts 1,02 ts 6,66 ts

955. *1 tonn on 10 tsentnerit.*

Kirjuta tsentnerites: 2 t; 5 t; 18 t; 32 t; 46 t; 57 t.

Kirjuta nii: 62 t=620 ts.

956. Kirjuta tonnides:

50 ts; 80 ts; 40 ts; 120 ts; 350 ts; 600 ts.

Kirjuta nii: 630 ts=63 t.

957. Kirjuta tsentnerites:

3 t 2 ts; 5 t 8 ts; 14 t 3 ts; 28 t 6 ts; 32 t 5 ts; 10 t 3 ts;

Kirjuta nii: 45 t 2 ts=452 ts.

958. Kirjuta tonnides ja tsentnerites:

35 ts; 24 ts; 18 ts; 156 ts; 284 ts; 507 ts.

Kirjuta nii: 305 ts=30 t 5 ts.

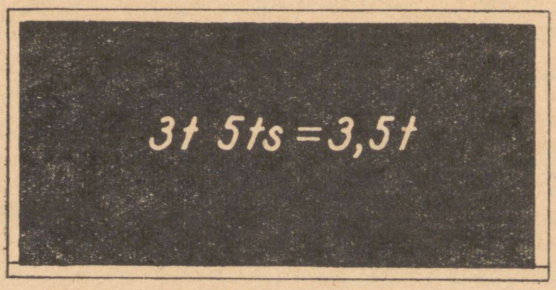

959. Kuhu tuleb panna koma, kui tahetakse tonne ja tsentnereid kirjutada koma abil tonnides? Mis tuleb kirjutada koma ette, kui arvus tonnid puuduvad?
Kirjuta koma abil tonnides:

a)	b)	c)	d)
5 t 3 ts	4 t 8 ts	8 t 4 ts	25 t 8 ts
2 ts	15 t 3 ts	6 ts	30 t 2 ts
1 t 1 ts	5 ts	6 t 9 ts	1 ts
3 t 6 ts	2 t 9 ts	4 ts	42 t 7 ts

Kirjuta nii: 20 t 3 ts = 20,3 t
8 ts = 0,8 t

960. Kirjuta järgmised koma abil tonnides kirjutatud arvud tonnides ja tsentnerites:
3,8 t; 5,2 t; 0,8 t; 25,4 t; 10,5 t; 36,7 t.
Kirjuta nii: 40,6 t = 406 ts
0,1 t = 1 ts

961. Kirjuta koma abil tonnides:

a)	b)	c)	d)
5 t 2 ts	18 t 3 ts	5 ts	16 t 8 ts
8 ts	2 t 1 ts	7 t 3 ts	2 ts
1 t 3 ts	7 ts	15 t 9 ts	48 t 3 ts
6 ts	5 t 3 ts	4 ts	9 ts
3 t 4 ts	1 ts	30 t 6 ts	20 t 5 ts

962. Kirjuta järgmised koma abil tonnides kirjutatud arvud tonnides ja tsentnerites:

a)	b)	c)	d)
4,5 t	7,5 t	25,3 t	48,3 t
0,8 t	0,4 t	8,5 t	0,2 t
3,6 t	15,2 t	14,2 t	38,7 t
0,1 t	0,9 t	0,7 t	0,5 t

963. Võrdle mõõdulindil millimeetrit ja sentimeetrit. Mitu millimeetrit on sentimeetris?

964. Kirjuta millimeetrites.
2 cm; 5 cm; 14 cm; 28 cm; 32 cm; 57 cm.
Kirjuta nii: 75 cm = 750 mm.

965. Kirjuta sentimeetrites:
10 mm; 20 mm; 50 mm; 180 mm; 250 mm; 340 mm.
Kirjuta nii: 640 mm = 64 cm.

966. Kirjuta millimeetrites:
6 cm 2 mm; 2 cm 8 mm; 4 cm 3 mm; 1 cm 6 mm; 8 cm 5 mm; 16 cm 4 mm.

Kirjuta nii: 7 cm 2 mm = 72 mm.

967. Kirjuta sentimeetrites ja millimeetrites:
58 mm; 45 mm; 18 mm; 125 mm; 347 mm; 218 mm.

Kirjuta nii: 725 mm = 72 cm 5 mm.

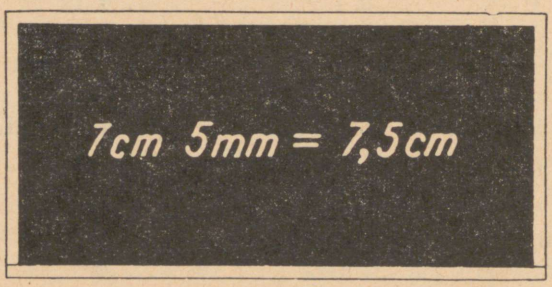

968. Kuhu tuleb panna koma, kui tahetakse sentimeetreid ja millimeetreid kirjutada koma abil sentimeetrites? Mis tuleb kirjutada koma ette, kui arvus sentimeetrid puuduvad?
Kirjuta koma abil sentimeetrites:

a) 5 cm 2 mm
8 mm
3 cm 6 mm
5 mm

b) 4 cm 7 mm
1 mm
2 cm 9 mm
4 mm

c) 5 cm 3 mm
9 mm
6 cm 7 mm
8 mm

d) 7 cm 5 mm
28 cm 1 mm
4 cm 2 mm
6 mm

Kirjuta nii: 50 cm 6 mm = 50,6 cm
7 mm = 0,7 cm

969. Kirjuta järgmised koma abil sentimeetrites kirjutatud arvud sentimeetrites ja millimeetrites:

a)	b)	c)	d)
3,5 cm	12,7 cm	0,1 cm	9,3 cm
0,6 cm	0,9 cm	36,7 cm	50,1 cm
1,8 cm	25,3 cm	0,8 cm	7,5 cm
0,2 cm	0,4 cm	42,5 cm	62,9 cm

Kirjuta nii: 10,6 cm = 10 cm 6 mm
0,2 cm = 2 mm

970. Kirjuta koma abil sentimeetrites:

a) 5 cm 3 mm
6 mm
1 cm 9 mm
4 mm

b) 9 cm 5 mm
12 cm 7 mm
8 mm
3 cm 2 mm

č) 21 cm 4 mm
5 mm
6 cm 1 mm
9 mm

d) 7 cm 8 mm
7 mm
38 cm 6 mm
1 mm

971. Kirjuta järgmised koma abil sentimeetrites kirjutatud arvud sentimeetrites ja millimeetrites:

a)	b)	c)	d)
5,8 cm	42,3 cm	0,9 cm	30,4 cm
0,4 cm	9,1 cm	22,8 cm	0,6 cm
3,6 cm	0,5 cm	8,3 cm	2,4 cm
3,2 cm	18,7 cm	0,1 cm	0,8 cm

2. Koma abil kirjutatud arvude liitmine ja lahutamine.

972. Jaanuar

Kuupäev	Sissekannete seletused	Tulud rbl.	Kulud rbl.
01.01.	Oli raha	1,54	
11.01.	Isalt sooja eine jaoks	3,00	
11.01.	Sooja eine eest		0,87
17.01	Kinopilet		0,30
19.01.	Sooja eine eest		0,87
20.01	Emalt kulutusteks	0,75	
23.01.	Sooja eine eest		0,87
25.01.	8 vihiku eest		1,3
	Kokku		

Ain pidas oma tulude ja kulude täpset arvestust, kirjutades tulud ühte veergu ja kulud teise veergu. Leia Aini arvestusvihiku jaanuarikuu tulude veeru summa. Leia sama kuu kulude veeru summa.

973. *Harjutus 12,49 rbl.+7,58 rbl.+15,67 rbl. lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} {\scriptstyle 1\,1\,2} \\ 12{,}49 \\ 7{,}58 \\ 15{,}67 \\ \hline 35{,}74\ \textit{rbl.} \end{array}$$

Kirjuta kõik kolm liidetavat üksteise alla nii, et komad oleksid kohakuti. Siis jäävad rublad rublade alla, kümnekopikalised kümnekopikaliste alla ja kopikalised kopikaliste alla.

Esiteks liida kopikalised. Saad 24 kopikalist. See on 4 kopikalist ja 2 kümnekopikalist. 4 kopikalist kirjuta kopikaliste alla, 2 kümnekopikalist aga üles kümnekopikaliste kohale ja liida koos nendega. Kümnekopikaliste liitmisel saad 17 kümnekopikalist. See on 1 rbl. ja 7 kümnekopikalist. 7 kümnekopikalist kirjuta kümnekopikaliste alla, 1 rbl. aga üles rublaliste kohale ja liida koos nendega. Rublaliste liitmisel saad 15 rublalist. See on 5 rublalist ja 1 kümnerublaline. 5 rublalist kirjuta rublaliste alla, aga 1 kümnerublaline üles kümnerublaliste kohale ja liida koos nendega. Kümnerublaliste liitmisel saad 3 kümnerublalist. Need kirjuta kümnerublaliste alla. Rublade järele pane koma. Said kokku 35,74 rubla.

Liida selle näite eeskujul:

1) 15,83 rbl.+17,68 rbl.+ 9,56 rbl.
2) 8,93 rbl.+16,75 rbl.+28,46 rbl.
3) 19,47 rbl.+38,25 rbl.+ 7,63 rbl.

Märkus: Ülesande lahenduses kirjuta nimetus ainult vastuse järele.

974. a) 2,78 rbl.+9,85 rbl.
6,75 rbl.+8,67 rbl.
2,90 rbl.+8,54 rbl.
8,05 rbl.+7,38 rbl.

b) 5,25 rbl.+3,78 rbl.
6,18 rbl.+4,23 rbl.
10,45 rbl.+4,70 rbl.
7,65 rbl.+6,97 rbl.

975. Leia, mitu rubla pidi Ainil (vt. ülesanne 972) jaanuari lõpul raha olema. Selleks lahuta tulude veeru summast kulude veeru summa.

976. *Harjutus 21,32 rbl.—8,75 rbl. lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} \dot{2}\dot{1},\dot{3}2 \\ -\ 8,75 \\ \hline 12,57\ \text{rbl.} \end{array}$$

Kirjuta arvud teineteise alla nii, et komad oleksid kohakuti. Alusta lahutamist kopikalistest. Et 2 kopikalisest ei saa lahutada 5 kopikalist, siis võta kümnekopikaliste juurest 1 kümnekopikaline ja tee kopikalisteks. Saad kokku selle 2 kopikalisega, mis meil enne oli, 12 kopikalist. Lahutades 12 kopikalisest 5 kopikalist, saad 7 kopikalist. Need 7 kopikalist kirjuta kopikaliste alla.

Edasi lahutame kümnekopikalised. Et 2 kümnekopikalisest ei saa lahutada 7 kümnekopikalist, siis võtame rublaliste juurest ühe rublalise ja teeme kümnekopikalisteks. Saad kokku selle 2 kümnekopikalisega, mis meil enne oli, 12 kümnekopikalist. Lahutades 12 kümnekopikalisest 7 kümnekopikalist, saad 5 kümnekopikalist. Need kirjuta kümnekopikaliste alla.

Nüüd lahutame rublalised. Et vähendatavas rublalisi ei ole, siis võtame kümnerublaliste juurest 1 kümnerublalise ja teeme rublalisteks. Saame 10 rublalist. Lahutades 10 rublalisest 8 rublalist, saame 2 rublalist. Need kirjutame rublaliste alla ja paneme rublade järele koma. Rublaliste ette kirjutame ka selle 1 kümnerublalise, mis vähendatavasse pärast seda jäi, kui me sealt 1 kümnerublalise ära võtsime. Saime seega kokku 12,57 rbl.

Lahutada selle näite eeskujul:

1) 15,62 rbl.—9,87 rbl. 2) 7,25 rbl.—3,48 rbl.
3) 12,06 rbl.—5,68 rbl. 4) 8,39 rbl.—5,12 rbl.

977. a) 23,02 rbl.—18,15 rbl.
11,41 rbl.— 7,23 rbl.
32,40 rbl.—15,28 rbl.
43,17 rbl.—25,68 rbl.

b) 30,00 rbl.—15,87 rbl.
50,15 rbl.—28,60 rbl.
72,36 rbl.—35,12 rbl.
13,24 rbl.— 6,85 rbl.

978. Kangast müüdi ühele ostjale 6,75 m ja teisele ostjale 7,50 m riiet. Siis jäi kangasse veel 15,18 m riiet järele. Mitu meetrit riiet oli selles kangas alguses?

979. *Harjutus 8,57 m+16,28 m+17,75 m lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} \overset{2}{\smile}\overset{1}{\smile}\overset{2}{\smile} \\ 8{,}57 \\ 16{,}28 \\ 17{,}75 \\ \hline 42{,}60 \text{ m} \end{array}$$

Kirjuta arvud üksteise alla nii, et komad oleksid kohakuti. Siis tulevad meetrid meetrite alla, detsimeetrid detsimeetrite alla ja sentimeetrid sentimeetrite alla. Esiteks liida sentimeetrid, siis detsimeetrid ja lõpuks meetrid. Koma pane meetrite järele.

Liida selle näite eeskujul:

1) 25,78 m+18,56 m+15,16 m
2) 19,23 m+12,87 m+ 9,48 m
3) 5,85 m+24,43 m+16,75 m

980. a) 15,28 m+15,90 m
7,47 m+ 8,56 m
16,83 m+ 9,14 m
19,36 m+13,80 m

b) 27,80 m+15,76 m
18,25 m+14,80 m
6,34 m+17,48 m
25,65 m+18,76 m

981. Kangas oli 32,50 m riiet. Sellest müüdi ära 17,75 m. Mitu meetrit riiet jäi kangasse järele?

982. *Harjutus 14,32 m−8,74 m lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} \dot{1}\dot{4}{,}\dot{3}\dot{2} \\ -\ 8{,}74 \\ \hline 5{,}58 \text{ m} \end{array}$$

Kirjuta lahutatav vähendatava alla nii, et komad oleksid kohakuti, ja lahuta esiteks sentimeetrid, siis detsimeetrid ja lõpuks meetrid. Koma pane meetrite järele.

Lahuta selle näite eeskujul:

1) 15,12 m− 7,35 m
2) 8,32 m− 4,75 m
3) 23,21 m−18,43 m
4) 13,45 m− 8,50 m

983. a) 6,42 m− 4,18 m
12,05 m− 7,26 m
9,20 m− 3,54 m
24,10 m−17,80 m

b) 16,02 m− 9,25 m
20,13 m−12,50 m
10,30 m− 3,72 m
7,08 m− 4,23 m

984. Antsu jalgratas on varustatud kilomeetrimõõtjaga. Sellega sõites sai ta teada, et kodust sillani on 3,856 km ja sealt koolimajani veel 2,787 km. Mitu kilomeetrit on Antsu kodust koolimajani?

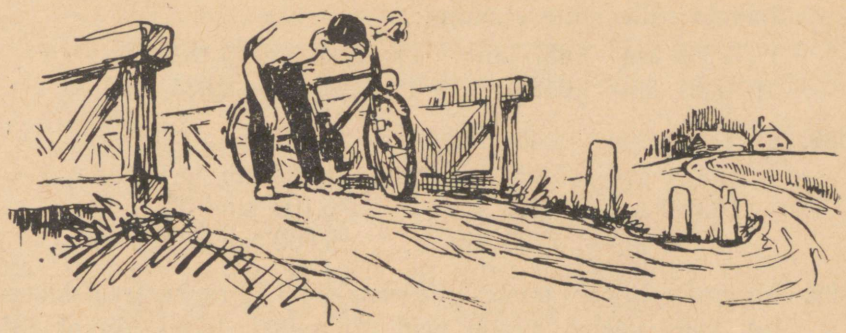

985. *Harjutus 7,587 km+1,864 km lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} \overset{1}{7}\overset{1}{,}\overset{1}{5}87 \\ +1{,}864 \\ \hline 9{,}451 \text{ km} \end{array}$$

Kirjuta arvud üksteise alla nii, et komad oleksid kohakuti. Liida esiteks meetrid ja siis kilomeetrid. Koma pane kilomeetrite järele.

Liida selle näite eeskujul:

1) 5,867 km+2,485 km 2) 7,205 km+0,876 km
3) 8,048 km+4,560 km 4) 0,956 km+1,670 km

986. a) 12,850 km+8,780 km
8,187 km+6,534 km
16,234 km+9,187 km
3,850 km+7,409 km

b) 7,390 km+15,075 km
18,104 km+ 9,856 km
13,368 km+ 6,632 km
0,058 km+ 0,042 km

987. Antsu kodust (vt. ülesanne 984) rahvamajani oli 7,230 km. Tee rahvamaja juurde viis üle silla, kuhu Antsu kodust oli 3,856 km. Mitu kilomeetrit oli sillalt veel rahvamajani?

988. *Harjutus 7,020 km−3,854 km lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} \dot{7}\dot{,}0\dot{2}0 \\ -3{,}854 \\ \hline 3{,}166 \text{ km} \end{array}$$

Kirjuta arvud üksteise alla nii, et komad oleksid kohakuti. Lahuta esiteks meetrid ja siis kilomeetrid. Et vähendatavas on meetreid vähem kui lahutatavas, siis võta kilomeetrite juurest 1 km ja tee meetriteks. Koma pane kilomeetrite järele.

Lahuta selle näite eeskujul:

1) 5,736 km − 3,857 km 2) 8,042 km − 5,187 km
3) 4,001 km − 1,652 km 4) 7,000 km − 2,035 km

989. a) 17,254 km − 12,568 km
9,002 km − 5,124 km
15,000 km − 3,856 km
1,100 km − 0,738 km

b) 13,052 km − 7,500 km
11,387 km − 4,148 km
6,103 km − 3,231 km
9,000 km − 6,250 km

990. Seemnekaupluses müüdi lilleseemneid 5 kg raskustes pakikestes. Ühel päeval müüdi neid 275 pakki, teisel päeval 235 pakki. Mitu kilogrammi lilleseemneid müüdi kummalgi päeval? Mitu kilogrammi lilleseemneid müüdi kahel päeval kokku?

991. *Harjutus 2,580 kg + 3,450 kg lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} \overset{1}{2},\overset{1}{5}80 \\ +3,450 \\ \hline 6,030 \text{ kg} \end{array}$$

Esiteks liida grammid, siis kilogrammid. Koma pane kilogrammide järele.

Liida selle näite eeskujul:

1) 7,380 kg + 5,370 kg 2) 3,870 kg + 4,180 kg
3) 0,875 kg + 1,750 kg 4) 5,200 kg + 3,450 kg

992. a) 2,540 kg + 3,180 kg
4,560 kg + 1,970 kg
7,420 kg + 2,580 kg
3,500 kg + 0,850 kg

b) 0,875 kg + 2,125 kg
5,080 kg + 3,860 kg
0,987 kg + 0,013 kg
2,840 kg + 1,560 kg

993. Seemnekaupluses oli valmis kaalutud pakikestena 2,275 kg lilleseemneid. Neist müüdi ära 1,890 kg. Mitu kilogrammi lilleseemneid jäi järele?

994. *Harjutus 2,130 kg − 0,850 kg lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 2,130 \\ -0,850 \\ \hline 1,280 \text{ kg} \end{array}$$

Enne lahuta grammid, siis kilogrammid. Et vähendatavas on gramme vähem kui lahutatavas, siis võta kilogrammide juurest 1 kg ja tee grammideks. Koma pane kilogrammide järele.

Lahuta selle näite eeskujul:

1) 7,250 kg − 3,780 kg 2) 2,115 kg − 0,248 kg
3) 1,500 kg − 0,875 kg 4) 4,150 kg − 3,275 kg

995. a) 6,210 kg − 2,750 kg
0,815 kg − 0,538 kg
5,000 kg − 1,875 kg
0,700 kg − 0,083 kg

b) 9,700 kg − 2,450 kg
6,500 kg − 3,280 kg
8,250 kg − 5,670 kg
7,200 kg − 4,550 kg

996. Piimatööstuses valmistati jaanuaris 3,528 tonni ja veebruaris 3,275 tonni võid. Mitu tonni võid valmistati seal mõlemal kuul kokku?

997. *Harjutus 2,875 t + 5,689 t lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} \overset{1}{2},\overset{1}{8}\overset{1}{7}5 \\ +5,689 \\ \hline 8,564\ \text{t} \end{array}$$

Esiteks liida kilogrammid, siis tonnid. Koma pane kilogrammide järele.

Liida selle näite eeskujul:

1) 3,628 t + 5,873 t 2) 2,560 t + 1,875 t
3) 0,875 t + 0,528 t 4) 3,480 t + 2,436 t

998. a) 7,925 t + 5,867 t
3,850 t + 2,780 t
1,380 t + 3,560 t
2,456 t + 0,544 t

b) 5,845 t + 3,758 t
0,587 t + 1,694 t
0,975 t + 2,855 t
1,850 t + 3,150 t

999. Meiereis valmistati veebruaris ja märtsis kokku 9,300 tonni võid. Veebruaris valmistati 4,515 tonni. Mitu tonni võid valmistati märtsis?

1000. *Harjutus 8 t − 6,875 t lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} \dot{8},\dot{0}\dot{0}\dot{0} \\ -6,875 \\ \hline 1,125\ \text{t} \end{array}$$

Esiteks lahuta kilogrammid, siis tonnid. Et vähendatavas kilogramme pole, siis võta tonnide juurest 1 tonn ja tee kilogrammideks. Koma pane tonnide järele.

Lahuta selle näite eeskujul:

1) 3 t −2,570 t 2) 5 t −3,500 t
3) 1,500 t−0,875 t 4) 0,800 t−0,525 t

1001. a) 4,050 t−2,725 t b) 6,500 t−3,250 t
2 t −1,820 t 3,600 t−2,825 t
0,900 t−0,275 t 7 t −5,650 t
1,250 t−0,915 t 4,080 t−3,225 t

1002. Juurviljakaupluses müüdi kartuleid paberist kottides, igas kotis 3 kg. Esmaspäeval müüdi 78 ja teisipäeval 69 niisugust kotti kartuleid. Mitu tsentnerit kartuleid müüdi kummalgi päeval? Mitu tsentnerit kartuleid müüdi mõlemal päeval kokku?

1003. *Harjutus 8,27+5,86 ts lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 8{,}27 \\ +5{,}86 \\ \hline 14{,}13 \text{ ts} \end{array}$$

Esiteks liida kilogrammid, siis tsentnerid. Koma pane tsentnerite järele.

Liida selle näite eeskujul:

1) 15,75 ts+28,47 ts 2) 18,38 ts+56,76 ts
3) 23,82 ts+38,59 ts 4) 16,85 ts+13,15 ts

1004. a) 3,46 ts+18,58 ts b) 32,27 ts+19,75 ts
0,98 ts+ 1,85 ts 34,58 ts+28,86 ts
17,25 ts+ 2,75 ts 2,86 ts+ 0,74 ts
12,43 ts+ 5,07 ts 15,08 ts+ 6,12 ts

1005. Juurviljakaupluses müüdi kolmapäeval ja neljapäeval kokku 52,20 ts kartuleid. Kolmapäeval müüdi 27,36 ts. Mitu tsentnerit kartuleid müüdi neljapäeval?

1006. *Harjutus 25,50 ts – 18,85 ts lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 25{,}50 \\ -\,18{,}85 \\ \hline 6{,}65 \text{ ts} \end{array}$$

Esiteks lahuta kilogrammid, siis tsentnerid. Et vähendatavas on kilogramme vähem kui lahutatavas, siis võta tsentnerite juurest 1 ts ja tee kilogrammideks. Koma kirjuta tsentnerite järele.

Lahuta selle näite eeskujul:

1) 15,20 ts – 13,75 ts 2) 8,10 ts – 5,52 ts
3) 60 ts – 42,50 ts 4) 2,11 ts – 0,38 ts

1007. a) 16 ts – 13,87 ts
5,50 ts – 4,85 ts
32 ts – 25,25 ts
7,05 ts – 2,50 ts

b) 5,60 ts – 3,85 ts
1,80 ts – 0,98 ts
3,02 ts – 2,56 ts
9 ts – 4,05 ts

1008. Kaupluses oli kuu alguses kaupa 21 379,56 rubla eest. Kuu jooksul toodi kaupa juurde 127 589,42 rubla eest. Mitme rubla eest oleks kaupa olnud kuu lõpul, kui müüki poleks toimunud?

Tegelikult aga oli kaupa kuu lõpul 25 684,78 rubla eest. Mitme rubla eest oli kuu jooksul kaupa läbi müüdud?

1009. Teises kaupluses oli kuu alguses 12 759,07 rubla eest kaupa. Kuu jooksul toodi kaupa juurde 65 796,27 rubla eest ja kuu lõpul oli kaupa järel 11 943,15 rubla eest. Mitme rubla eest oli selles kaupluses kuu jooksul kaupa läbi müüdud?

1010. Kooli müügipunktis oli kuu alguses kaupa 83,75 rubla eest. Kuu jooksul toodi kaupa juurde 257,88 rubla eest ja sama aja jooksul müüdi 249,65 rubla eest. Mitme rubla eest pidi kaupa kuu lõpul järel olema?

1011. Kaupluses oli kuu alguses saiajahu 4,58 ts. Kuu jooksul toodi seda juurde 18 ts ja kuu lõpul oli seda järel 3,78 ts. Mitu tsentnerit saiajahu oli kaupluses kuu jooksul läbi müüdud?

1012. Kaupluses oli kuu alguses 32,750 kg võid. Kuu jooksul toodi seda juurde 300 kg ja kuu lõpul oli seda veel järel 24,860 kg. Mitu kilogrammi võid oli selles kaupluses kuu jooksul läbi müüdud?

1013. Suhkrut oli kaupluses kuu alguses 0,72 ts. Kuu jooksul toodi juurde 15 ts ja kuu lõpul oli järel 1,85 ts. Mitu tsentnerit suhkrut oli selles kaupluses kuu jooksul läbi müüdud?

1014. Kaubastule tuli 2 vagunit kaupa. Ühes vagunis oli 18,578 t kaupa, teises vagunis aga 0,752 t rohkem. Mitu tonni kaupa oli mõlemas vagunis kokku?

1015. Kahes vagunis kokku oli 37,453 t kaupa. Ühes vagunis oli seda 18,758 t. Mitu tonni kaupa oli teises vagunis?

1016. Kaubastule tuli raudteega 85,142 t kaupa. Sellest veeti kauplustesse 27,386 t, ülejäänud kaup veeti lattu. Mitu tonni kaupa veeti lattu?

1017. Laud oli 6 m pikk. Selle otsast saeti üks 1,58 m ja teine 2,45 m pikkune tükk maha. Kui pikk tükk lauda jäi järele?

1018. Laud oli 5,50 m pikk. Selle otsast saeti maha kolm tükki: esimese pikkus oli 1,25 m, teise pikkus 1,80 m ja kolmanda pikkus 2,40 m. Kui pikk tükk lauda jäi järele?

1019. Ühele ostjale müüdi 3,15 m riiet, teisele 0,20 m vähem. Mitu meetrit riiet müüdi mõlemale ostjale kokku?

1020. Kangas oli 24,48 m riiet. Sellest müüdi ühele ostjale 3,25 m, teisele 4,45 m ja kolmandale 5,35. Mitu meetrit riiet jäi siis veel kangasse?

1021. Koolis koguti vanapaberit. Maret tõi seda 3,750 kg. Rein aga 0,500 kg rohkem. Mitu kilogrammi vanapaberit tõid mõlemad lapsed kokku?

1022. Nõu piimaga kaalub 2,650 kg. Tühi nõu kaalub 0,480 kg. Kui palju kaalub nõus olev piim?

1023. Tühi petrooleuminõu kaalub 1,480 kg. Nõusse kallati 9,750 kg petrooleumi. Kui palju kaalub see nõu nüüd koos petrooleumiga?

1024. Kera traati kaalus 3,450 kg. Sealt lõigati ära tükk, mis kaalus 0,875 kg. Kui palju traati jäi järele?

1025. Järve sügavuse mõõtmiseks pisteti vette 7 m pikkune latt. Selgus, et järve põhja savikihti ulatus see latt 0,08 m ja pealepoole veepinda jäi latist 1,09 m. Kui sügav oli järv mõõdetavas kohas?

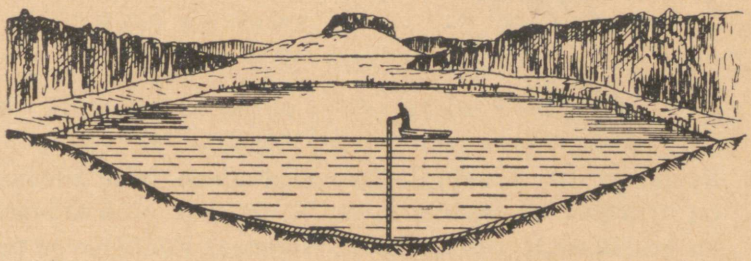

1026. Vagun kaalub 12,750 t. Vagunis on kaupa 17,085 t. Kui palju kaalub see vagun koos kaubaga?

1027. Kolhoos sai ühelt põllult 280,75 ts vilja, teiselt põllult aga 17,50 ts vähem. Mitu tsentnerit vilja sai kolhoos mõlemalt põllult kokku?

1028. Jaanil oli vaja Metsakülast Järvesoole minna. Kui palju maad on Metsakülast Ristmetsa kaudu Järvesoole? Kui palju maad on Metsakülast Aruküla kaudu Järvesoole? Kumb tee on lühem ja mitu kilomeetrit? (Vaata joonist!)

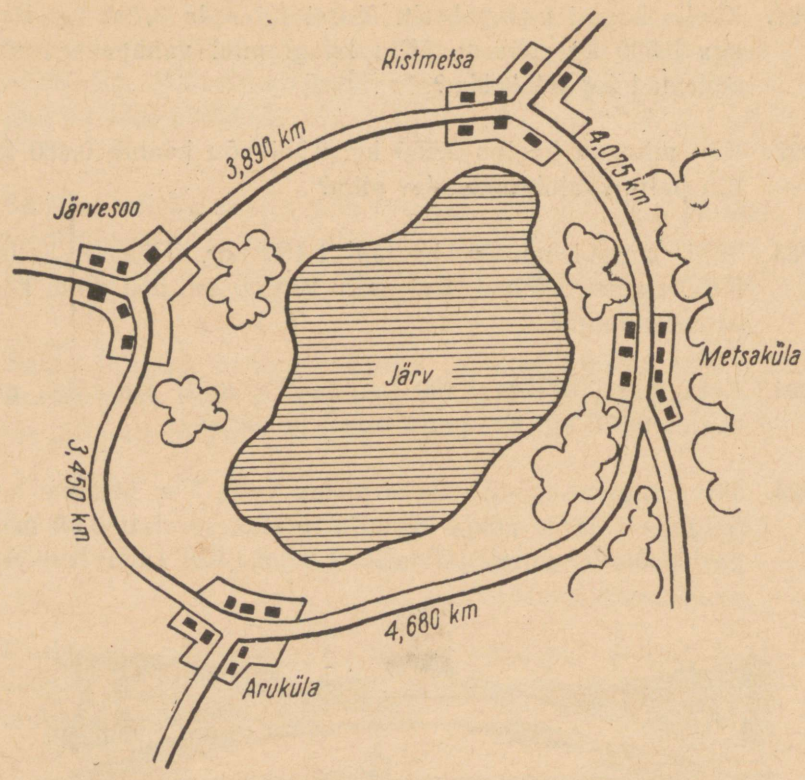

1029. Reinul on vaja Arukülast Ristmetsa minna. Mitu kilomeetrit on Arukülast Metsaküla kaudu Ristmetsa? Mitu kilomeetrit on Arukülast Järvesoo kaudu Ristmetsa? Kumb tee on pikem ja mitu kilomeetrit?

1030. Rein sõitis kord jalgrattal Arukülast Metsaküla kaudu Ristmetsa ja sealt Järvesoo kaudu Arukülasse tagasi. Mitu kilomeetrit tuli tal kokku sõita?

1031. Kolmnurga üks külg on 4,7 cm, teine 3,6 cm ja kolmas 4,9 cm pikk. Kui pikk on selle kolmnurga ümbermõõt?

1032. Kolmnurga ümbermõõt on 15,1 cm. Üks külg on 5,7 cm ja teine 4,8 cm. Kui pikk on kolmas külg?

1033. Nelinurga küljed on 7,8 cm, 6,3 cm, 8,5 cm ja 5,7 cm. Kui pikk on selle nelinurga ümbermõõt?

1034. Nelinurga ümbermõõt on 33,2 cm. Üks külg on 7,8 cm, teine 9,3 cm, kolmas 8,6 cm. Kui pikk on selle nelinurga neljas külg?

1035. a) 2,78 rbl. + 9,85 rbl.
6,25 rbl. − 4,58 rbl.
32,90 rbl. + 8,18 rbl.
48,05 rbl. − 39,27 rbl.

b) 5,25 rbl. − 3,78 rbl.
9,86 rbl + 7,15 rbl.
12,05 rbl. − 5,18 rbl.
25,65 rbl. + 36,47 rbl.

1036. a) 5,28 m + 4,75 m
13,50 m − 6,28 m
3,47 m + 9,56 m
10,05 m − 3,48 m

b) 8,56 m + 7,85 m
4 m − 2,75 m
9,80 m + 3,45 m
8 m − 6,28 m

1037. a) 4,850 km + 3,780 km
6 km − 1,250 km
12,400 km + 7,830 km
8,075 km − 5,680 km

b) 3,700 km + 5,900 km
15,100 km − 8,450 km
7,860 km + 6,350 km
9 km − 7,180 km

1038. a) 15,240 kg + 12,180 kg
8,510 kg − 3,850 kg
5,890 kg + 4,750 kg
4 kg − 0,830 kg

b) 11,800 kg + 14,700 kg
9,230 kg − 7,560 kg
6,750 kg + 8,600 kg
3,020 kg − 1,575 kg

1039. a) 35,876 t + 18,524 t
12,115 t − 7,428 t
0,987 t + 1,635 t
6 t − 2,547 t

b) 19,680 t + 24,850 t
21,302 t − 12,525 t
2,380 t + 0,875 t
5,010 t − 3,283 t

1040. a) 528,4 t + 375,8 t
100 t − 92,6 t
387,8 t + 158,5 t
418,2 t − 396,4 t

b) 402,5 t + 187,8 t
201,3 t − 76,5 t
163,5 t + 87,6 t
50 t − 18,8 t

1041. a) 12,53 ts + 15,48 ts
9,12 ts − 5,25 ts
0,68 ts + 1,85 ts
1,02 ts − 0,78 ts

b) 27,38 ts + 18,85 ts
8 ts − 3,28 ts
56,70 ts + 28,65 ts
13,05 ts − 7,86 ts

1042. a) 4,8 cm + 18,3 cm
9,2 cm − 5,6 cm
12,7 cm + 8,8 cm
1,2 cm − 0,6 cm

b) 7,6 cm + 6,8 cm
5 cm − 3,2 cm
6,9 cm + 8,7 cm
13 cm − 7,5 cm

1043. a) 1865,47 rbl.+9867,78 rbl.+586 rbl.
b) 736,50 rbl.+5234 rbl.+857,28 rbl.
c) 2453,28 rbl.+963,18 rbl.+756,85 rbl.

1044. *Harjutuse 5 rbl.+60 kop. võid lahendada kas nii:*

500+60=560 kop.

või nii:

5+0,60=5,60 rbl.

Esimesel juhul saad vastuse kopikates, teisel juhul rublades. Lahenda selle eeskujul kahel viisil:

1) 7 rbl.+52 kop. 2) 8 rbl.−20 kop.
3) 3 m+35 cm 4) 5 m−50 cm

1045. Arvuta peast. Vastus ütle rublades.

a) 3 rbl.+85 kop. b) 7 rbl.+18 kop.
6 rbl.−32 kop. 4 rbl.−65 kop.
2 rbl.+50 kop. 8 rbl.+48 kop.
5 rbl.−75 kop. 9 rbl.−25 kop.

1046. Arvuta peast. Vastus ütle meetrites.

a) 15 m+85 cm b) 12 m+50 cm
8 m−56 cm 6 m−25 cm
3 m+42 cm 18 m+36 cm
5 m−75 cm 2 m−60 cm

1047. Arvuta peast. Vastus ütle tonnides.

a) 25 t+8 ts b) 32 t+5 ts
42 t−3 ts 18 t−9 ts
34 t+7 ts 53 t−4 ts
8 t−6 ts 9 t−2 ts

1048. Arvuta peast. Vastus ütle sentimeetrites.

a) 25 cm+6 mm b) 32 cm+8 mm
12 cm−5 mm 45 cm−3 mm
51 cm+7 mm 8 cm+1 mm
60 cm−4 mm 16 cm−2 mm

1049. Arvuta peast. Vastus ütle kilomeetrites.

a) 5 km+800 m b) 3 km+500 m
7 km−200 m 8 km−300 m
4 km+700 m 6 km+400 m
2 km−100 m 1 km−600 m

1050. Arvuta peast. Vastus ütle kilogrammides.

a) 9 kg+700 g b) 5 kg+200 g
6 kg−100 g 7 kg−800 g
2 kg+500 g 4 kg+600 g
8 kg−900 g 3 kg−300 g

1051. Arvuta peast. Vastus ütle tsentnerites.

a) 17 ts+80 kg b) 15 ts+20 kg
25 ts−50 kg 32 ts−70 kg
8 ts+90 kg 6 ts+40 kg
12 ts−30 kg 18 ts−60 kg

3. Koma abil kirjutatud arvude korrutamine ja jagamine.

1052. Koolile osteti 6 ühesugust söögilauda. Üks laud maksis 18,75 rubla. Mitu rubla tuli nende laudade eest maksta?

1053. *Harjutus 4 · 13,56 rbl. lahenda nii:*

4 · 13,56 = 54,24 rbl.

Esiteks korruta ühekopikalised, siis kümnekopikalised, siis rublalised ja lõpuks kümnerublalised. Koma pane rublaliste järele. Nimetus kirjuta ainult korrutise järele.

Korruta selle näite eeskujul:

1) 6 · 2,87 rbl.; 2) 4 · 12,83 rbl.; 3) 6 · 15,87 rbl.

1054. a) 3 · 16,72 rbl. b) 5 · 18,43 rbl. c) 4 · 13,18 rbl.
8 · 7,96 rbl. 9 · 5,87 rbl. 8 · 15,17 rbl.
2 · 48,75 rbl. 6 · 0,78 rbl. 2 · 3,09 rbl.
7 · 5,93 rbl. 3 · 0,98 rbl. 5 · 16,75 rbl.

1055. *Nii nagu korrutatakse rublasid ja kopikaid, korrutatakse ka meetreid ja sentimeetreid.*
Harjutus 3 · 4,15 m lahenda nii:

3 · 4,15 = 12,45 m.

Esiteks korruta sentimeetrid, siis meetrid. Koma pane meetrite järele. Nimetus kirjuta ainult korrutise järele.

Korruta selle näite eeskujul:

1) 5 · 7,23 m; 2) 8 · 2,46 m; 3) 2 · 9,37 m.

1056. a) 7 · 15,35 m b) 3 · 24,56 m c) 5 · 17,13 m
9 · 12,83 m 5 · 19,08 m 8 · 0,54 m
8 · 25,17 m 2 · 0,75 m 6 · 9,87 m
6 · 14,38 m 4 · 7,26 m 9 · 4,18 m

1057. Koolile osteti 6 luupi, makstes nende eest kokku 19,50 rbl. Mitu rubla maksis 1 luup?

1058. *Harjutus 42,56 rbl. : 8 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 42{,}56 : 8 = 5{,}32 \text{ rbl.} \\ \underline{25} \\ \underline{16} \\ = \end{array}$$

Esiteks jaga rublad ja pane jagatisse rublade järele koma. Rublade jääk tee kümnekohalisteks ja jaga siis kümnekopikalised. Kümnekopikaliste jääk tee kopikalisteks jne. Nimetus kirjuta ainult jagatise järele. Kontrolli jagatist korrutamise teel, arvusid ümber kirjutamata.

Jaga selle näite eeskujul:

1) 13,24 rbl. : 4; 2) 27,54 rbl. : 6; 3) 18,52 rbl. : 2.

1059.

a)	b)	c)
14,25 rbl. : 5	47,34 rbl. : 6	56,34 rbl. : 3
73,47 rbl. : 3	25,48 rbl. : 6	68,15 rbl. : 5
25,84 rbl. : 8	17,71 rbl. : 7	97,34 rbl. : 2
19,52 rbl. : 2	85,05 rbl. : 9	39,28 rbl. : 4

1060. *Nii nagu jagatakse rublasid ja kopikaid, jagatakse ka meetreid ja sentimeetreid. Harjutus 17,82 m : 6 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 17{,}82 : 6 = 2{,}97 \text{ m} \\ \underline{58} \\ \underline{42} \\ = \end{array}$$

Esiteks jaga meetrid. Meetrite jääk tee detsimeetriteks ja jaga siis detsimeetrid. Detsimeetrite jääk tee sentimeetriteks jne. Koma pane meetrite järele. Nimetus kirjuta ainult jagatise järele.

Kontrolli jagatist korrutamise teel, arvusid ümber kirjutamata.

Jaga selle näite eeskujul:

1) 12,85 m : 5; 2) 17,61 m : 3; 3) 27,68 m : 8.

1061.

a)	b)	c)
8,34 m : 6	19,36 m : 4	7,52 m : 8
5,28 m : 2	18,48 m : 7	9,18 m : 2
12,75 m : 5	8,73 m : 9	6,24 m : 4
7,32 m : 3	13,25 m : 5	3,54 m : 6

1062. Ruudukujulise niidu külje pikkus on 1,248 km. Kui suur on selle niidu ümbermõõt?

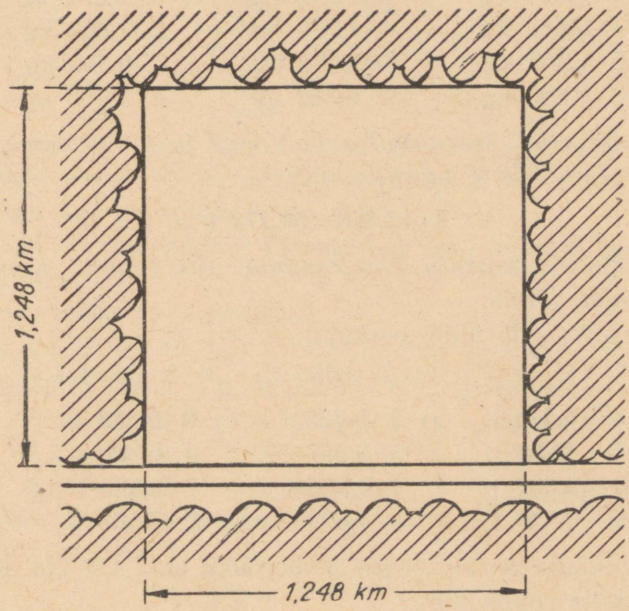

1963. *Harjutus 3 · 2,576 lahenda nii:*

3 · 2,576 = 7,728 km

Esiteks korruta meetrid, siis kilomeetrid. Koma pane kilomeetrite järele. Nimetus kirjuta ainult korrutise järele.

Korruta selle näite eeskujul:

1) 5 · 3,175 km; 2) 7 · 3,584 km; 3) 4 · 2,568 km

1064. a) 6 · 3,875 km
2 · 5,218 km
5 · 0,975 km
8 · 4,176 km

b) 4 · 1,856 km
7 · 6,517 km
9 · 2,036 km
2 · 5,869 km

c) 8 · 0,793 km
3 · 4,085 km
6 · 1,784 km
4 · 0,376 km

1065. *Nii nagu korrutatakse kilomeetreid ja meetreid, korrutatakse ka kilogramme ja gramme. Harjutus 5 · 3,528 kg lahenda nii:*

5 · 3,528 = 17,640 kg

Esiteks korruta grammid, siis kilogrammid. Koma pane kilogrammide järele.

Korruta selle näite eeskujul:

1) 4 · 5,234 kg; 2) 7 · 0,684 kg; 3) 3 · 1,750 kg.

1066. a) 2 · 8,500 kg
7 · 0,687 kg
5 · 1,250 kg
3 · 0,860 kg

b) 8 · 0,540 kg
4 · 1,750 kg
6 · 2,080 kg
9 · 0,362 kg

c) 5 · 0,367 kg
2 · 1,860 kg
7 · 0,350 kg
4 · 2,400 kg

1067. *Samal viisil korrutatakse ka tonne ja kilogramme. Harjutus 4 · 12,568 t lahenda nii:*

4 · 12,568 = 50,272 t

Esiteks korruta kilogrammid, siis tonnid. Koma pane tonnide järele.

Korruta selle näite eeskujul:

1) 7 · 13,735 t; 2) 2 · 5,675 t; 3) 5 · 0,584 t.

1068. a) 4 · 16,574 t
7 · 8,958 t
9 · 3,067 t
6 · 0,734 t

b) 2 · 5,768 t
5 · 0,957 t
3 · 9,806 t
8 · 4,692 t

c) 9 · 0,543 t
4 · 6,800 t
7 · 2,980 t
2 · 7,508 t

1069. Ruudukujulise metsatüki ümbermõõt on 7,412 km. Kui pikk on selle ruudu külg?

1070. *Harjutus 22,758 km : 3, lahenda nii:*

22,758 : 3 = 7,586 km
17
25
18

Esiteks jaga kilomeetrid ja pane jagatisse kilomeetrite järele koma. Kilomeetrite jääk tee meetriteks ja jaga siis meetrid. Nimetus kirjuta ainult jagatise järele.

Kontrolli jagatist korrutamise teel, arvusid ümber kirjutamata.

Jaga selle näite eeskujul:

1) 3,578 km : 2; 2) 3,175 km : 5; 3) 1,752 km : 3.

1071. a) 8,564 km : 4
3,661 km : 7
2,832 km : 3
5,974 km : 2

b) 2,856 km : 6
7,254 km : 9
6,072 km : 4
0,952 km : 7

c) 4,560 km : 8
2,145 km : 5
1,425 km : 3
8,580 km : 6

1072. *Nii nagu jagatakse kilomeetreid ja meetreid, jagatakse ka kilogramme ja gramme. Harjutus 5,480 kg : 4 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 5{,}480 : 4 = 1{,}370 \text{ kg} \\ \hline 14 \\ \hline 28 \\ \hline\hline \end{array}$$

Esiteks jaga kilogrammid ja pane jagatisse kilogrammide järele koma. Kilogrammide jääk tee grammideks ja jaga siis grammid.

Kontrolli jagatist korrutamise teel, arvusid ümber kirjutamata.

Jaga selle näite eeskujul:

1) 2,536 kg : 4; 2) 1,718 kg : 2; 3) 0,853 kg : 6.

1073. a) 3,275 kg : 5 b) 0,582 kg : 6 c) 0,875 kg : 7
0,783 kg : 9 4,720 kg : 8 0,450 kg : 5
1,536 kg : 4 2,580 kg : 3 0,870 kg : 2
5,684 kg : 2 7,380 kg : 9 2,340 kg : 4

1074. *Harjutus 7,512 : 3 lahenda nii:*

$$\begin{array}{r} 7{,}512 : 3 = 2{,}504 \text{ t} \\ \hline 15 \\ \hline 12 \\ \hline\hline \end{array}$$

Esiteks jaga tonnid ja kirjuta jagatisse tonnide järele koma. Tonnide jääk tee kilogrammideks ja jaga siis kilogrammid.

Kontrolli jagatist korrutamise teel, arvusid ümber kirjutamata.

Jaga selle näite eeskujul:

1) 52,450 t : 5; 2) 13,536 t : 8; 3) 0,564 t : 6.

1075. a) 45,376 t : 8 b) 18,564 t : 7 c) 0,756 t : 4
37,850 t : 5 0,958 t : 2 1,850 t : 2
8,127 t : 9 13,452 t : 6 0,260 t : 5
0,372 t : 4 7,143 t : 3 12,736 t : 8

1076. Kooli katsemesilas oli 7 taru. Igast tarust saadi keskmiselt 42,750 kg mett. Mitu kilogrammi mett sai kool?

1077. Kooli katsemesilas oli 5 taru. Kool sai neist kokku 182,500 kg mett. Mitu kilogrammi mett sai kool keskmiselt igast tarust?

1078. Kool sai oma katsemesila iga taru kohta 1,250 kg vaha. Mitu kilogrammi vaha sai kool katsemesilast, kui selles oli 9 taru?

1079. Kool sai oma katsemesila 5 tarust kokku 7,620 kg vaha. Mitu kilogrammi vaha saadi keskmiselt igast tarust?

1080. J. F. Cooperi «Hirveküti» 1 eksemplar maksab 1,05 rbl. Mitu rubla tuleb maksta selle raamatu 5 eksemplari eest?

1081. J. F. Cooperi «Viimase mohikaanlase» 3 eksemplari eest maksti 2,58 rubla. Mitu rubla maksab selle raamatu 1 eksemplar?

1082. Koolile osteti 8 paari tange hinnaga 0,85 rubla paar ja 7 haamrit hinnaga 0,72 rubla haamer. Mitu rubla tuli selle ostu eest maksta?

1083. Koolile osteti 3 höövlit ja 9 rasplit, kokku 8,46 rubla eest. Raspel maksis 0,24 rubla. Mitu rubla maksis höövel?

1084. Koolile osteti 5 koolilauda ja 1 raamatukapp, kokku 190,75 rubla eest. Raamatukapp maksis 78 rubla. Mitu rubla maksis 1 koolilaud?

1085. Osteti 6 tooli hinnaga 7,25 rubla ja söögilaud hinnaga 32 rubla. Kui palju tuli selle ostu eest maksta?

1086. Kangas oli 28 m riiet. Sellest õmmeldi 7 ülikonda. Iga ülikonna jaoks kulus 3,25 m riiet. Mitu meetrit riiet jäi järele?

1087. Kangas oli 30 m riiet. Sellest õmmeldi 5 kooliülikonda ja siis jäi veel 16,25 m riiet järele. Mitu meetrit riiet kulus iga ülikonna jaoks?

1088. Mantli õmblemiseks kulub 2,80 m ja ülikonna õmblemiseks 3,15 m riiet. Mitu meetrit riiet kulub 7 niisuguse mantli ja 5 niisuguse ülikonna õmblemiseks?

1089. 5 mantli ja 3 ülikonna õmblemiseks kulus kokku 24,50 m riiet. Iga ülikonna jaoks kulus 3,25 m riiet. Mitu meetrit riiet kulus iga mantli õmblemiseks?

1090. Jalgrattur sõitis keskmiselt 12,500 km tunnis. Tal oli vaja sõita 70 km. Mitu kilomeetrit jäi tal veel sõita, kui ta oli juba 5 tundi sõitnud?

1091. Jalgratturil oli vaja sõita 60 km. Kui ta oli 4 tundi sõitnud, siis jäi tal veel 8 km sõita. Mitu kilomeetrit oli ta sõitnud keskmiselt tunnis?

1092. Mootorpaat sõitis 8 minutiga 1,920 km. Mitu kilomeetrit võiks ta niisama suure kiiruse puhul sõita 5 minutiga?

1093. Mootorpaat sõitis pärivett ühest asulast teise 3 tunniga, sõites 16,500 km tunnis. Vastuvett tagasi sõites kulus tal sellesama maa sõitmiseks 5 tundi. Mitu kilomeetrit jõudis ta tagasisõidul tunnis edasi?

1094. Kolhoosist saadeti esmaspäeval turule 8 siga, kusjuures ühe sea keskmine tapakaal oli 1,36 ts, ja teisipäeval 6 siga, keskmise tapakaaluga 1,28 ts. Mitu kilogrammi sealiha saadeti kolhoosist turule mõlemal päeval kokku?

1095. Kolhoosist saadeti turule kolmapäeval 3 ja neljapäeval 4 siga, kokku 9,57 ts. Iga kolmapäeval saadetud sea keskmine kaal oli 1,35 ts. Mitu tsentnerit kaalus keskmiselt iga neljapäeval turule saadetud siga?

1096. Kaupluses oli esmaspäeval 2,58 ts suhkrut. Nädala jooksul toodi juurde 7 ts. Müüdi keskmiselt 1,24 ts päevas. Mitu tsentnerit suhkrut pidi laupäeva õhtul järel olema?

1097. Kaupluses oli esmaspäeva hommikul 1,84 ts suhkrut. Nädala jooksul toodi juurde 9 ts. Laupäeva õhtul oli suhkrut järel 1,48 ts. Mitu tsentnerit suhkrut oli nädala jooksul keskmiselt päevas müüdud?

1098. Vedur koos tendriga kaalub 90,7 t, tühi vagun aga 12,5 t. Kui palju kaalub rong, mis koosneb vedurist koos tendriga ja 9 tühjast vagunist?

1099. Kaubastule tuli 4 vagunit suhkrut, kokku 74 t. Mitu tonni suhkrut oli keskmiselt igas vagunis?

1100. Kolhoosist veeti kahe autoga kartuleid linna. Üks auto oli 3-tonnine. Selle kasti mahtus 2,8 t kartuleid. Teine auto oli 5-tonnine. See mahutas 4,8 t. Esimene auto viis 4 koormat, teine 3 koormat. Mitu tonni kartuleid veeti kolhoosist linna?

1101. Ruudu külg on 5,8 cm pikk. Kui pikk on selle ruudu ümbermõõt?

1102. Ruudu ümbermõõt on 30,4 cm. Kui pikk on selle ruudu külg?

1103. Kolmnurga kõik kolm külge on ühepikkused. Kui suur on selle kolmnurga ümbermõõt, kui ühe külje pikkus on 9,8 cm?

1104. Ühepikkuste külgedega kolmnurga ümbermõõt on 37,2 cm. Kui pikk on selle kolmnurga üks külg?

1105. Ristküliku pikkus on 7,8 cm ja laius 5,6 cm. Kui suur on selle ristküliku ümbermõõt?

1106.

a)	b)	c)
3 · 64,75 rbl.	7,52 rbl. : 2	5 · 73,55 rbl.
5 · 87,64 rbl.	14,80 rbl. : 4	8 · 13,08 rbl.
2 · 93,36 rbl.	17,37 rbl. : 9	3 · 44,63 rbl.
6 · 39,28 rbl.	23,45 rbl. : 5	6 · 15,47 rbl.

1107.

a)	b)	c)
78,18 rbl. : 6	4 · 0,78 rbl.	57,48 rbl. : 2
25,84 rbl. : 8	7 · 18,09 rbl.	17,04 rbl. : 4
19,35 rbl. : 3	9 · 10,15 rbl.	23,58 rbl. : 9
32,34 rbl. : 7	2 · 56,87 rbl.	72,35 rbl. : 5

1108.

a)	b)	c)
2 · 4,71 m	8,52 m : 6	4 · 5,32 m
5 · 7,53 m	12,87 m : 9	9 · 6,90 m
3 · 8,69 m	1,52 m : 2	6 · 3,28 m
8 · 2,16 m	5,04 m : 3	3 · 7,18 m

1109.

a)	b)	c)
7,45 m : 5	5 · 3,78 m	3,58 m : 2
9,94 m : 7	8 · 0,97 m	13,86 m : 9
5,32 m : 4	3 · 7,84 m	9,12 m : 6
12,72 m : 8	7 · 1,65 m	16,40 m : 5

1110.

a)	b)	c)
3 · 2,587 km	3,745 km : 5	5 · 3,047 km
7 · 0,853 km	5,073 km : 3	8 · 0,854 km
4 · 1,670 km	1,827 km : 9	6 · 4,750 km
2 · 8,504 km	1,645 km : 7	9 · 1,560 km

1111.

a)	b)	c)
1,580 kg : 2	4 · 0,956 kg	9,240 kg : 6
4,730 kg : 5	2 · 7,580 kg	7,350 kg : 3
2,080 kg : 4	5 · 1,240 kg	4,320 kg : 8
8,680 kg : 7	3 · 6,500 kg	3,560 kg : 5

1112.

a)	b)	c)
7 · 52,8 t	27,6 t : 6	2 · 1,586 t
3 · 18,4 t	55,8 t : 9	4 · 0,783 t
6 · 9,3 t	16,5 t : 5	9 · 0,657 t
8 · 5,7 t	37,2 t : 4	5 · 1,053 t

1113. a) 2,56 ts : 4 b) 3 · 13,85 ts c) 23,76 ts : 9
15,72 ts : 6 7 · 12,96 ts 17,34 ts : 3
8,94 ts : 2 9 · 5,37 ts 18,69 ts : 7
7,15 ts : 5 4 · 8,75 ts 9,12 ts : 8

1114. a) 8 · 15,3 cm b) 45,8 cm : 2 c) 2 · 54,7 cm
5 · 13,7 cm 63,5 cm : 5 4 · 46,3 cm
3 · 25,6 cm 93,6 cm : 8 6 · 18,9 cm
7 · 12,8 cm 52,4 cm : 4 9 · 25,4 cm

1115. a) 2,564 km : 4 b) 6 · 0,587 kg c) 56,4 t : 3
0,786 t : 2 2 · 9,46 ts 25,2 cm : 6
36,5 cm : 5 7 · 2,183 kg 19,2 t : 8
7,584 km : 6 5 · 6,39 ts 36,4 cm : 7

1116. Arvuta peast kopikates. Vastus ütle rublades.
a) 5 · 0,70 rbl. b) 2,80 rbl. : 4 c) 7 · 0,90 rbl.
3 · 0,50 rbl. 5,60 rbl. : 8 2 · 0,70 rbl.
9 · 0,40 rbl. 4,20 rbl. : 6 9 · 0,30 rbl.
4 · 0,80 rbl. 1.80 rbl. : 3 6 · 0,40 rbl.

1117. a) 7,20 rbl : 9 b) 7 · 0,60 rbl. c) 5,60 rbl. : 7
2,10 rbl. : 3 5 · 0,50 rbl. 8,10 rbl. : 9
2,40 rbl. : 8 8 · 0,70 rbl. 2,80 rbl. : 4
5,40 rbl. : 6 3 · 0,90 rbl. 3,60 rbl. : 6

1118. Arvuta peast sentimeetrites. Vastus ütle meetrites.
a) 2 · 0,90 m b) 6,40 m : 8 c) 3 · 0,80 m
5 · 0,30 m 4,20 m : 6 6 · 0,90 m
7 · 0,70 m 5,40 m : 9 8 · 0,70 m
4 · 0,80 m 3,60 m : 4 5 · 0,30 m

1119. a) 3,60 m : 6 b) 9 · 0,80 m c) 6,30 m : 9
1,20 m : 3 2 · 0,70 m 3,20 m : 4
2,50 m : 5 4 · 0,60 m 1,60 m : 2
4,20 m : 7 7 · 0,40 m 4,50 m : 5

1120. Arvuta peast grammides, vastus ütle kilogrammides.
a) 3 · 0,800 kg b) 7,200 kg : 8 c) 4 · 0,600 kg
5 · 0,300 kg 4,800 kg : 6 6 · 0,300 kg
7 · 0,600 kg 6,300 kg : 9 2 · 0,900 kg
9 · 0,500 kg 5,600 kg : 7 8 · 0,700 kg

1121. Arvuta peast meetrites, vastus ütle kilomeetrites.

a) 4,800 km : 8 b) 5 · 0,900 km c) 3,200 km : 8
3,600 km : 4 3 · 0,700 km 2,800 km : 4
3,500 km : 7 7 · 0,800 km 3,600 km : 6
2,400 km : 6 4 · 0,900 km 8,100 km : 9

1122. Arvuta peast kilogrammides, vastus ütle tonnides.

a) 9 · 0,600 t b) 1,500 t : 3 c) 7 : 0,500 t
5 · 0,800 t 6,400 t : 8 2 · 0,800 t
3 · 0,800 t 2,800 t : 4 4 · 0,600 t
6 · 0,300 t 4,500 t : 5 8 · 0,500 t

1123. Arvuta peast kilogrammides, vastus ütle tsentnerites.

a) 2,80 ts : 7 b) 3 · 0,90 ts c) 1,60 ts : 2
1,60 ts : 4 6 · 0,50 ts 4,20 ts : 6
5,40 ts : 9 8 · 0,70 ts 2,70 ts : 3
1,50 ts : 5 4 · 0,60 ts 2,40 ts : 8

1124. Arvuta peast millimeetrites, vastus ütle sentimeetrites.

a) 5 · 1,3 cm b) 4,2 cm : 3 c) 7 · 1,2 cm
4 · 2,5 cm 7,5 cm : 5 2 · 2,8 cm
2 · 3,6 cm 8,4 cm : 7 9 · 0,7 cm
6 · 1,3 cm 5,6 cm : 4 3 · 2,4 cm

1125. Arvuta peast:

a) 4,500 kg : 5 b) 3 · 1,200 km c) 1,800 t : 3
5,600 t : 8 7 · 0,90 ts 4,900 kg : 7
3,200 kg : 4 5 · 1,300 km 2,800 t : 2
5,400 t : 6 8 · 0,70 ts 7,200 kg : 4

1. Pool.

1126. Millise osa õunast saab kumbki laps, kui 1 õun võrdselt 2 lapse vahel ära jaotada? Mis peab selleks õunaga tegema?

1127. «**Pool**» *kirjutatakse numbritega nii:*

$$\frac{1}{2}$$

Mida näitab 1 joone peal? Mida näitab 2 joone all? Nende vahel olevat kriipsukest nimetatakse **murrujooneks.**

1128. Mitu tervet õuna ja veel millise osa õunast saab kumbki laps, kui 2 lapse vahel võrdselt ära jaotada 3 õuna? 5 õuna? 7 õuna? 9 õuna?

1129. «**Poolteist**» *ehk* «**üks ja pool**» *kirjutatakse numbritega nii:*

$$1\frac{1}{2}$$

Kirjuta selle eeskujul numbritega: «kaks ja pool», «kolm ja pool», «neli ja pool», «viis ja pool». Loe vihikust kõik arvud, mis sa kirjutasid.

1130. *Harjutus 15 : 2 lahenda nii:*

$15 : 2 = 7$, *jääk* 1; $1 : 2 = \frac{1}{2}$; *seega*

$$15 : 2 = 7\frac{1}{2}.$$

Lahenda selle eeskujul:

$11 : 2$; $17 : 2$; $25 : 2$.

Kirjuta nii: $19 : 2 = 9\frac{1}{2}$.

1131. a) 13 : 2 b) 35 : 2 c) 75 : 2 d) 55 : 2
21 : 2 47 : 2 67 : 2 97 : 2
23 : 2 59 : 2 93 : 2 49 : 2
27 : 2 63 : 2 45 : 2 65 : 2

1132. Mitu poolt sa saad, kui lõikad poolteks 2 õuna? 3 õuna? 5 õuna? 7 õuna?

1133. *«4 poolt» kirjutatakse numbritega nii:*

$$\frac{4}{2}$$

Mida näitab siin 4 murrujoone peal? Mida näitab 2 murrujoone all?

Kirjuta selle eeskujul numbritega:

3 poolt; 4 poolt; 5 poolt; 7 poolt; 8 poolt; 10 poolt.

1134. Mitmest õunast me saame 2 poolt? 4 poolt? 8 poolt? 16 poolt? 48 poolt?

Kirjuta nii: $\frac{6}{2} = 3$.

1135. Kuidas me saame 3 poolt? 5 poolt? 7 poolt? 11 poolt? 25 poolt? Mitu tervet õuna ja mitu poolt peab meil selleks iga kord olema?

Kirjuta nii: $\frac{9}{2} = 4\frac{1}{2}$.

1136. Juuresolevalt jooniselt on näha, mis vahe on $2\frac{1}{2}$ õuna ja $\frac{5}{2}$ õuna vahel. Kuidas me saame $2\frac{1}{2}$ õunast $\frac{5}{2}$ õuna?

Kumb on suurem, kas $2\frac{1}{2}$ õuna või $\frac{5}{2}$ õuna?

1137. Selgita sõnadega, mis vahe on $4\frac{1}{2}$ õuna ja $\frac{9}{2}$ õuna vahel. Mis vahe on $3\frac{1}{2}$ õuna ja $\frac{7}{2}$ õuna vahel? Mis vahe on $5\frac{1}{2}$ õuna ja $\frac{11}{2}$ õuna vahel?

1138. Kaalu grammikaalul $2\frac{1}{2}$ õuna. Siis lõika mõlemad terved õunad poolteks, saad $\frac{5}{2}$ õuna, ja kaalu uuesti. Mis selgub? Mis me võime selle põhjal öelda ka $5\frac{1}{2}$ õuna ja $\frac{11}{2}$ õuna kohta? $7\frac{1}{2}$ ja $\frac{15}{2}$ õuna kohta? $6\frac{1}{2}$ ja $\frac{13}{2}$ õuna kohta?

1139. Kirjuta pooltena 6 õuna; $8\frac{1}{2}$ õuna; 9 õuna; $10\frac{1}{2}$ õuna; 13 õuna; $15\frac{1}{2}$ õuna.

Kirjuta nii: $5\frac{1}{2}=\frac{11}{2}$.

1140. Kirjuta, mitmest tervest õunast ja veel mitmest poolest on saadud $\frac{19}{2}$ õuna; $\frac{35}{2}$ õuna; $\frac{29}{2}$ õuna; $\frac{25}{2}$ õuna; $\frac{33}{2}$ õuna.

Kirjuta nii: $\frac{17}{2}=8\frac{1}{2}$.

1141. Üks õun jaotati võrdselt 2 lapse vahel. Õun kaalus 150 g. Millise osa õunast sai kumbki laps? Mitu grammi see on?

1142. Mitu grammi õuna oleks saanud kumbki laps, kui 2 lapse vahel oleks võrdselt jaotatud õun, mis kaalub 170 g? 180 g? 190 g?

1143. 12 cm pikkune pael lõigati pooleks. Kui pikk on kumbki osa?

1144. 15 m pikkune kangas lõigati pooleks. Kui pikk on kumbki pool?

1145. Mitmeks osaks tuleb tervik jaotada, et saada pool? Kuidas nimetatakse osi, mis me saame, kui jaotame mingi terviku 2 võrdseks osaks? Kui palju on pool ehk $\frac{1}{2}$ arvudest: 20; 28; 52; 84; 112; 250.

1146. Jaan luges 84 lehekülge, Juhan poole sellest. Mitu lehekülge luges Juhan?

1147. 5,4 m pikkune laud saeti pooleks. Kui pikk on kumbki tükk?

1148. Leia pool ehk $\frac{1}{2}$ 8 sentimeetrist; 1,4 meetrist; 2,6 detsimeetrist; 1,800 kilomeetrist.

1149. Mitu minutit on $\frac{1}{2}$ tundi? $1\frac{1}{2}$ tundi?

1150. Jaan kulutas jäätise ostmiseks $1\frac{1}{2}$ rubla. Mitu kopikat see on?

1151. Mitu meetrit on $\frac{1}{2}$ km? $2\frac{1}{2}$ km?

1152. Väikese veoauto kandejõud on $\frac{1}{2}$ t. Mitu kilogrammi see on?

1153. Suurema veoauto kandejõud on $2\frac{1}{2}$ t. Mitu kilogrammi see on?

1154. Mitu kilogrammi on $\frac{1}{2}$ tsentnerit? $3\frac{1}{2}$ tsentnerit?

1155. Mitu millimeetrit on $\frac{1}{2}$ sentimeetrit? $5\frac{1}{2}$ sentimeetrit?

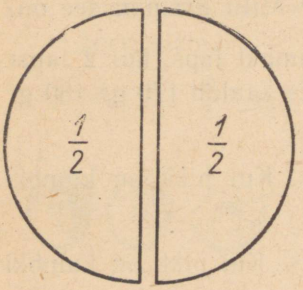

1156. Vaatle juuresolevat joonist ja ütle, mis me saame, kui liidame $\frac{1}{2}$ ringi ja $\frac{1}{2}$ ringi. Mis me saame, kui lahutame tervest ringist $\frac{1}{2}$ ringi?

1157. Mitu kopikat on 1 rubla? Mitu kopikat on $\frac{1}{2}$ rubla? Mis me saame, kui liidame $\frac{1}{2}$ rubla ja $\frac{1}{2}$ rubla? Mis me saame, kui lahutame 1 rublast $\frac{1}{2}$ rubla?

1158. Mitu minutit on 1 tund? Mitu minutit on $\frac{1}{2}$ tundi? Mis me saame, kui liidame $\frac{1}{2}$ tundi ja $\frac{1}{2}$ tundi? Mis me saame, kui lahutame 1 tunnist $\frac{1}{2}$ tundi?

1159. Mis me saame, kui liidame 2 rublaga $\frac{1}{2}$ rubla? kui lahutame 3 rublast $\frac{1}{2}$ rubla?

1160. Mis me saame, kui liidame 3 tunniga $\frac{1}{2}$ tundi? kui lahutame 4 tunnist $\frac{1}{2}$ tundi?

1161.

a)	b)	c)	d)
$\frac{1}{2}+\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}+\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}+2\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}+7\frac{1}{2}$
$1-\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	$6-1\frac{1}{2}$	$15-9\frac{1}{2}$
$3+\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}+\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{2}+5\frac{1}{2}$	$12\frac{1}{2}+3\frac{1}{2}$
$4-\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	$10-3\frac{1}{2}$	$10-4\frac{1}{2}$

1162.

a)	b)	c)	d)
$19\frac{1}{2}+13\frac{1}{2}$	$15\frac{1}{2}+17\frac{1}{2}$	$56\frac{1}{2}+28\frac{1}{2}$	$75\frac{1}{2}+24\frac{1}{2}$
$45-18\frac{1}{2}$	$42\frac{1}{2}-36\frac{1}{2}$	$62-45\frac{1}{2}$	$100-56\frac{1}{2}$
$17\frac{1}{2}+37\frac{1}{2}$	$38\frac{1}{2}+15$	$26\frac{1}{2}+37\frac{1}{2}$	$39\frac{1}{2}+60\frac{1}{2}$
$36-18\frac{1}{2}$	$57\frac{1}{2}-16$	$40-13\frac{1}{2}$	$90-44\frac{1}{2}$

1163.

a)	b)	c)	d)
$45\frac{1}{2}+37\frac{1}{2}$	$83\frac{1}{2}+16\frac{1}{2}$	$48\frac{1}{2}+11\frac{1}{2}$	$23\frac{1}{2}+23\frac{1}{2}$
$56\frac{1}{2}-28\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{2}-18\frac{1}{2}$	$60-18\frac{1}{2}$	$57-28\frac{1}{2}$
$26\frac{1}{2}+53\frac{1}{2}$	$75\frac{1}{2}+14\frac{1}{2}$	$19\frac{1}{2}+17\frac{1}{2}$	$19\frac{1}{2}+19\frac{1}{2}$
$90-45\frac{1}{2}$	$80-32\frac{1}{2}$	$52-25\frac{1}{2}$	$51-25\frac{1}{2}$

2. Veerand.

1164. Millise osa õunast saab iga laps, kui jaotame õuna võrdselt 4 lapse vahel? Mis peab selleks õunaga tegema?

1165. **Veerand** *ehk* **üks neljandik** *kirjutatakse numbritega nii:*

$$\frac{1}{4}$$

Mida näitab 1 murrujoone peal? Mida näitab 4 murrujoone all?

1166. Mitu tervet õuna ja veel millise osa õunast saab iga laps, kui jaotame 5 õuna võrdselt 4 lapse vahel? Mitu tervet õuna ja veel millise osa õunast saab iga laps, kui jaotame võrdselt 4 lapsele 9 õuna? 13 õuna? 17 õuna? 21 õuna?

1167. **Üks ja veerand** *kirjutatakse numbritega nii:*

$$1\frac{1}{4}$$

Kirjuta selle eeskujul numbritega «kaks ja veerand», «kolm ja veerand», «neli ja veerand», «viis ja veerand». Loe vihikust kõik, mis sul on kirjutatud.

1168. *Harjutus 13 : 4 lahenda nii:*

$13 : 4 = 3$, *jääk* 1; $1 : 4 = \frac{1}{4}$. *Seega siis*

$$13 : 4 = 3\frac{1}{4}.$$

Lahenda selle eeskujul:

17 : 4; 21 : 4; 9 : 4.

1169.

a)	b)	c)	d)
5 : 4	29 : 4	49 : 4	61 : 4
21 : 4	37 : 4	45 : 4	65 : 4
25 : 4	33 : 4	53 : 4	69 : 4
33 : 4	41 : 4	57 : 4	73 : 4

1170. Millise osa õunast saab iga laps, kui jaotame 2 õuna võrdselt 4 lapse vahel? Mis me peame mõlema õunaga tegema, et igaüks neljast lapsest saaks oma osa?

1171. Mitu tervet õuna ja veel millise osa õunast saab iga laps, kui jaotame 4 lapse vahel võrdselt 6 õuna? 10 õuna? 14 õuna?

1172. *Harjutus 22 : 4 lahenda nii:*

$$22 : 4 = 5,\ \textit{jääk}\ 2;\ 2 : 4 = \frac{1}{2};\ \textit{seega siis}$$

$$22 : 4 = 5\frac{1}{2}.$$

Lahenda selle eeskujul:

$$26 : 4;\quad 34 : 4;\quad 42 : 4.$$

1173.

a)	b)	c)	d)
18 : 4	46 : 4	98 : 4	82 : 4
30 : 4	50 : 4	102 : 4	94 : 2
38 : 4	58 : 4	74 : 4	90 : 4
42 : 4	62 : 4	78 : 4	86 : 4

1174. Et jaotada 3 õuna võrdselt 4 lapse vahel, talitas ema nii. Esiteks lõikas ta 1 õuna veeranditeks. Sellest sai iga laps 1 veerandi ehk neljandiku. Teisest õunast sai iga laps veel 1 veerandi ja kolmandast õunast veel 1 veerandi. Mitu veerandit ehk neljandikku sai seega iga laps 3 õunast?

1175. **3 veerandit** *kirjutatakse numbritega nii:*

$$\frac{3}{4}$$

Mida näitab siin 3 murrujoone peal? Mida näitab 4 murrujoone all?

1176. Mitu tervet õuna ja veel mitu ja millist osa õunast saab iga laps, kui jaotame võrdselt 4 lapsele 7 õuna? 13 õuna? 15 õuna?

1177. *Harjutus 23 : 4 lahenda nii:*

$23 : 4 = 5$, *jääk* 3; $3 : 4 = \frac{3}{4}$; *seega siis*

$$23 : 4 = 5\frac{3}{4}.$$

Jaga selle eeskujul:

19 : 4; 27 : 4; 35 : 4.

1178.

a)	b)	c)	d)
31 : 4	103 : 4	99 : 4	55 : 4
39 : 4	87 : 4	75 : 4	71 : 4
47 : 4	59 : 4	67 : 4	79 : 4
43 : 4	51 : 4	91 : 4	83 : 4

1179. Mitu veerandit sa saad, kui lõikad veerandiks 2 õuna? 3 õuna? 5 õuna? 8 õuna?

1180. **8 veerandit** *ehk* **8 neljandikku** kirjutatakse numbritega nii:

$$\frac{8}{4}$$

Mida näitab siin 8 murrujoone peal? Mida näitab 4 murrujoone all?

Kirjuta selle eeskujul numbritega:
7 veerandit; 9 veerandit; 12 veerandit; 15 veerandit; 17 veerandit.

1181. Mitmest õunast me saame 8 veerandit? 12 veerandit? 20 veerandit? 28 veerandit? 16 veerandit?

Kirjuta nii: $\frac{24}{4}=6$.

1182. Kuidas me saame 9 veerandit? 13 veerandit? 15 veerandit? 21 veerandit? 17 veerandit? 19 veerandit? Mitu tervet õuna ja mitu veerandit peab meil selleks iga kord olema?

Kirjuta nii: $\frac{25}{4}=6\frac{1}{4}$; $\frac{27}{4}=6\frac{3}{4}$.

1183. Juuresolev joonis selgitab, mis vahe on $2\frac{1}{4}$ õuna ja $\frac{9}{4}$ õuna vahel. Mis me peame tegema 2 terve õunaga, et $2\frac{1}{4}$ õunast saada $\frac{9}{4}$ õuna? Kumb on rohkem, kas $2\frac{1}{4}$ õuna või $\frac{9}{4}$ õuna?

1184. Kaalu grammikaalul $2\frac{1}{4}$ õuna. Siis lõika mõlemad terved õunad neljandikeks, saad $\frac{9}{4}$, ja kaalu uuesti. Mis selgub?

Mis me võime selle põhjal öelda ka $3\frac{1}{4}$ õuna ja $\frac{13}{4}$ õuna kohta? $5\frac{3}{4}$ õuna ja $\frac{23}{4}$ õuna kohta? $4\frac{1}{4}$ õuna ja $\frac{17}{4}$ õuna kohta?

1185. Selgita sõnadega, mis vahe on $2\frac{1}{4}$ õuna ja $\frac{9}{4}$ õuna vahel. Mis vahe on $6\frac{3}{4}$ õuna ja $\frac{27}{4}$ õuna vahel?

1186. Kirjuta neljandikena 3 õuna; $4\frac{3}{4}$ õuna; $5\frac{1}{4}$ õuna; 6 õuna; $7\frac{1}{4}$ õuna; $9\frac{3}{4}$ õuna.

Kirjuta nii: $6\frac{1}{4}=\frac{25}{4}$; $5\frac{3}{4}=\frac{23}{4}$.

1187. Kirjuta, mitmest tervest õunast ja mitmest neljandikust on saadud $\frac{13}{4}$ õuna; $\frac{19}{4}$ õuna; $\frac{15}{4}$ õuna; $\frac{17}{4}$ õuna; $\frac{23}{4}$ õuna; $\frac{25}{4}$ õuna.

Kirjuta nii: $\frac{29}{4} = 7\frac{1}{4}$; $\frac{27}{4} = 6\frac{3}{4}$.

1188. Üks õun jaotati võrdselt 4 lapse vahel. Õun kaalus 160 g. Millise osa õunast sai iga laps? Mitu grammi see peab olema?

1189. Mitu grammi õuna peaks saama iga laps, kui 4 lapse vahel jaotada võrdselt õun, mis kaalub 180 g? 200 g? 172 g?

1190. Meetripikkune pael jaotati neljaks võrdseks osaks. Kuidas me nimetame iga osa? Mitu sentimeetrit on iga osa?

1191. 12 m pikkune kangas lõigati neljandikeks. Kui pikk on iga neljandik?

1192. Mitmeks osaks tuleb terve jaotada, et saada veerandid ehk neljandikud? Kuidas nimetatakse iga osa, kui me jaotame terviku 4 võrdseks osaks? Kui palju on veerand ehk $\frac{1}{4}$ arvudest 20; 24; 32; 48; 76; 92?

1193. Ema tõi 8 apelsini. $\frac{1}{4}$ neist andis ta Virvele. Mitu apelsini andis ema Virvele?

1194. Jüril oli 12 õuna. $\frac{1}{4}$ neist sõi ta ära. Mitu õuna sõi Jüri ära? Mitu õuna jäi tal järele?

1195. Tõnu leidis 36 pähklit. $\frac{1}{4}$ neist olid ussitanud. Mitu pähklit oli ussitanud?

1196. 8 m pikkuse laua otsast saeti ära $\frac{1}{4}$ sellest. Ülejäänud laud saeti pooleks. Kui pikk oli iga tükk?

1197. Mitu sentimeetrit on $\frac{1}{4}$ meetrit? Mitu sentimeetrit on $1\frac{1}{4}$ meetrit?

1198. Aastas on 52 nädalat. Mitu nädalat on $\frac{1}{4}$ aastas?

1199. Mitu minutit on $\frac{1}{4}$ tundi? Mitu minutit on $2\frac{1}{4}$ tundi?

1200. Mitu meetrit on $\frac{1}{4}$ kilomeetrit? Mitu grammi on $\frac{1}{4}$ kilogrammi? Mitu kilogrammi on $\frac{1}{4}$ tonni? Mitu kilogrammi on $\frac{1}{4}$ tsentnerit?

1201. Valve ostis raamatu. Ta sai 1 rublast $\frac{1}{4}$ rubla tagasi. Kui palju maksis raamat?

1202. Pioneeridel on vaja matkata 56 km. Sellest on käidud $\frac{1}{4}$. Mitu kilomeetrit on veel käia?

1203. Reedal on 144-leheküljelisest raamatust loetud $\frac{1}{4}$. Mitu lehekülge on tal veel lugeda?

1204. Mitu kuud on $\frac{1}{4}$ aastat? $1\frac{1}{4}$ aastat? $2\frac{1}{4}$ aastat?

1205. Ühes kotis oli 84 kg jahu, teises $\frac{1}{4}$ ja kolmandas $\frac{1}{2}$ sellest, mis oli esimeses. Mitu kilogrammi jahu oli kolmes kotis kokku?

1206. Aias oli 80 tulpi. Pooled neist olid punased, $\frac{1}{4}$ kollased, teised kõik roosad. Mitu roosat tulpi oli selles aias?

1207. Ainol oli kauplusse minnes $\frac{1}{2}$ rubla raha. Kaupluses kulutas ta $\frac{1}{4}$ rubla ära. Kui palju raha jäi tal järele?

1208. Pudel kaalub tühjalt 125 g, piimaga täidetult aga 485 g. $\frac{1}{4}$ sellest piimast valati klaasi. Kui palju kaalub klaasi valatud piim?

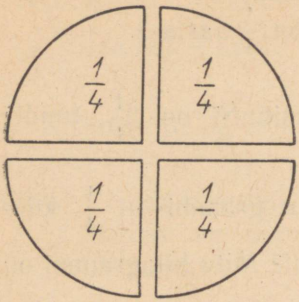

1209. Vaatle juuresolevat joonist ja ütle, mis me saame, kui liidame:

1) $\frac{1}{4}$ ringile $\frac{1}{4}$ ringi;

2) $\frac{1}{4}$ ringile $\frac{1}{4}$ ringi ja veel $\frac{1}{4}$ ringi;

3) $\frac{1}{4}$ ringile $\frac{1}{4}$ ringi, $\frac{1}{4}$ ringi ja veel $\frac{1}{4}$ ringi.

1210. Otsusta juuresoleva joonise abil ja ütle, mis me saame, kui lahutame: 1) 1 ringist $\frac{1}{4}$ ringi; 2) $\frac{3}{4}$ ringist $\frac{1}{4}$ ringi; 3) $\frac{1}{2}$ ringist $\frac{1}{4}$ ringi.

1211. Mitu veerandit on pooles ringis? kolmveerandis ringis? terves ringis?

Pea meeles:

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4}$$

1212. Mitu minutit on $\frac{1}{4}$ tundi? $\frac{1}{2}$ tundi? Kui palju on $\frac{1}{4}$ tundi + $\frac{1}{4}$ tundi? $\frac{1}{2}$ tundi $-\frac{1}{4}$ tundi?

1213. Mitu kopikat on $\frac{1}{4}$ rubla? $\frac{1}{2}$ rubla? Kui palju on $\frac{1}{4}$ rubla + $\frac{1}{4}$ rubla? $\frac{1}{2}$ rubla $-\frac{1}{4}$ rubla?

1214. Mitu sentimeetrit on $\frac{1}{4}$ m? $\frac{1}{2}$ m? Kui palju on $\frac{1}{4}$ m + $\frac{1}{4}$ m? $\frac{1}{2}$ m $-\frac{1}{4}$ m?

1215.

a) $\frac{1}{4}+\frac{1}{4}$ b) $\frac{3}{4}-\frac{1}{2}$ c) $1+\frac{1}{4}$ d) $1\frac{3}{4}-\frac{1}{2}$

$\frac{1}{2}-\frac{1}{4}$ $\frac{3}{4}+\frac{1}{4}$ $1\frac{1}{4}-\frac{1}{4}$ $1\frac{3}{4}-\frac{3}{4}$

$\frac{1}{2}+\frac{1}{4}$ $1-\frac{1}{4}$ $1+\frac{1}{4}$ $1\frac{1}{2}+\frac{1}{4}$

$\frac{3}{4}-\frac{1}{4}$ $1-\frac{3}{4}$ $1\frac{3}{4}-\frac{1}{4}$ $1\frac{1}{2}-\frac{1}{4}$

1216.

a) $2+1\frac{1}{4}$ b) $3+2\frac{3}{4}$ c) $5\frac{1}{4}+2\frac{1}{4}$ d) $3\frac{1}{4}+3\frac{1}{2}$

$3-\frac{1}{4}$ $5-\frac{3}{4}$ $4\frac{1}{2}-3\frac{1}{4}$ $8\frac{3}{4}-5\frac{1}{2}$

$3+2\frac{1}{4}$ $4+3\frac{3}{4}$ $6\frac{1}{2}+2\frac{1}{4}$ $6\frac{3}{4}+2\frac{1}{4}$

$4-1\frac{1}{4}$ $7-2\frac{3}{4}$ $9\frac{3}{4}-5\frac{1}{4}$ $10-3\frac{3}{4}$

1217. *Harjutus* $\frac{3}{4}+\frac{3}{4}$ *lahenda nii:*

3 veerandit ja 3 veerandit on kokku 6 veerandit. 6 veerandit aga on 1 terve ja 2 veerandit ehk 1 terve ja pool.

Seega:

$$\frac{3}{4}+\frac{3}{4}=1\frac{1}{2}.$$

1218. Mitu minutit on veerand tundi? kolmveerand tundi? pool tundi? poolteist tundi? Kui palju on 45 min.+45 min.? Mitu tundi ja minutit see on?

1219.

a) $\frac{3}{4}+\frac{3}{4}$ b) $5\frac{3}{4}+7\frac{3}{4}$ c) $4\frac{3}{4}+8\frac{3}{4}$ d) $5\frac{1}{4}+7\frac{3}{4}$

$1\frac{1}{2}-\frac{1}{4}$ $9\frac{3}{4}-3\frac{1}{2}$ $6\frac{3}{4}-2\frac{1}{4}$ $12-4\frac{1}{4}$

$2\frac{3}{4}+3\frac{3}{4}$ $12\frac{1}{4}+5\frac{3}{4}$ $15\frac{1}{4}+3\frac{1}{4}$ $6\frac{3}{4}+6\frac{1}{4}$

$8\frac{1}{2}-2\frac{1}{4}$ $10-6\frac{3}{4}$ $18\frac{1}{2}-9\frac{1}{4}$ $17-8\frac{3}{4}$

1220.

a) $12\frac{1}{4}+15\frac{1}{4}$ b) $16\frac{1}{4}+6\frac{1}{2}$ c) $14\frac{3}{4}+8\frac{3}{4}$ d) $9\frac{1}{2}+5\frac{1}{4}$

$28\frac{1}{2}-12\frac{1}{4}$ $32\frac{1}{2}-17\frac{1}{4}$ $28-11\frac{3}{4}$ $12\frac{3}{4}+7\frac{1}{2}$

$15\frac{1}{2}+7\frac{1}{4}$ $15\frac{3}{4}+16\frac{3}{4}$ $17\frac{3}{4}+5\frac{1}{4}$ $17\frac{3}{4}+8\frac{3}{4}$

$23\frac{3}{4}-8\frac{1}{4}$ $21\frac{1}{2}-7\frac{1}{4}$ $32-16\frac{1}{4}$ $25\frac{1}{2}-12\frac{1}{4}$

3. Kümnendik.

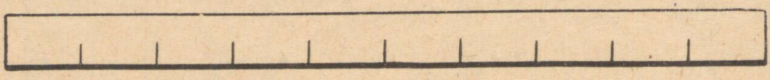

1221. Joonisel on kujutatud 1 dm. Mitu sentimeetrit on detsimeeter? Mitmeks võrdseks osaks peame jaotama 1 detsimeetri, et saada 1 cm?

1222. Kui jaotasime terviku 4-ks võrdseks osaks, nimetasime iga osa neljandikuks. Kuidas peaksime selle eeskujul nimetama iga osa, kui jaotame detsimeetri 10-ks võrdseks osaks? Milline osa detsimeetrist on seega 1 cm?

1223. **Üks kümnendik** *kirjutatakse numbritega nii:*

$$\frac{1}{10}$$

Mida näitab siin 1 joone peal? Mida näitab 10 joone all?

1224. Kui 1 cm on $\frac{1}{10}$ dm, milline osa detsimeetrist on siis 2 cm? 3 cm? 5 cm? 7 cm? 9 cm?

Kirjuta nii: 4 cm $=\frac{4}{10}$ dm.

1225. Mitu detsimeetrit on meetris? Mitmeks võrdseks osaks peame jaotama meetri, et saada 1 dm? Milline osa meetrist on seega 1 dm? 2 dm? 4 dm? 6 dm? 8 dm? 9 dm?

Kirjuta nii: 3 dm $=\frac{3}{10}$ m.

1226. Mitu millimeetrit on sentimeetris? Mitmeks võrdseks osaks peame jaotama sentimeetri, et saada 1 mm? Milline osa sentimeetrist on seega 1 mm? 3 mm? 5 mm? 7 mm? 8 mm? 9 mm?

Kirjuta nii: 2 mm $= \frac{2}{10}$ cm.

1227. Mitu tsentnerit on tonnis? Mitmeks võrdseks osaks peame jaotama tonni, et saada 1 ts? Milline osa tonnist on seega 1 ts? 3 ts? 5 ts? 6 ts? 8 ts? 9 ts?

Kirjuta nii: 2 ts $= \frac{2}{10}$ t.

1228. Mitmeks võrdseks osaks peame jaotama terviku, et saada kümnendikud? Kuidas nimetatakse iga osa, kui jagame mingi terviku kümneks võrdseks osaks? Mitu kümnendikku on tervikus?

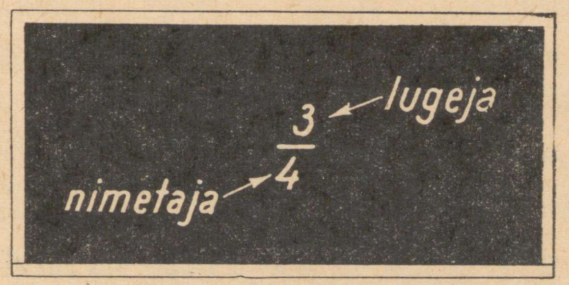

1229. *Murdu kirjutatakse kahe arvuga, millest üks asub murrujoone peal, teine murrujoone all. Murrujoone peale kirjutatud arvu nimetatakse murru* **lugejaks.** *Murru lugeja näitab, mitu osa on murrus.*

Nimeta murdude $\frac{5}{2}$; $\frac{3}{4}$; $\frac{7}{10}$ lugejad.

1230. *Murrujoone alla kirjutatud arv näitab, mitmeks osaks on tervik jaotatud. Et murru osad saavad sellest oma nimetuse, nimetatakse seda arvu murru* **nimetajaks.**

Nimeta murdude $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ ja $\frac{7}{10}$ nimetajad.

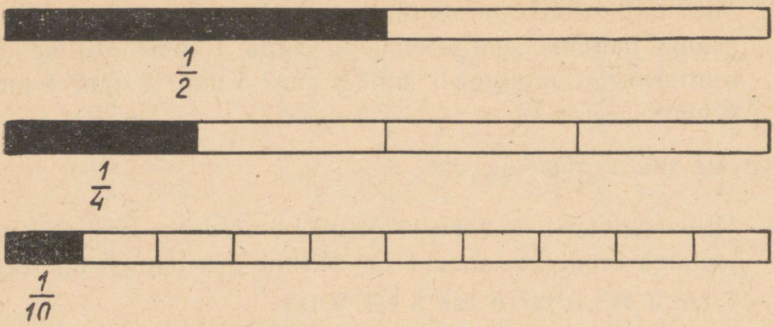

1231. *Murru nimetaja näitab ka osade suurust. Joonisest näeme, et kõige suuremad on osad siis, kui tervik on jaotatud ainult 2-ks osaks. Mida suuremaks muutub osade arv tervikus, seda väiksemaks jäävad osad.*

Millal saab iga laps suurema torditüki: kas siis, kui tort jaotatakse võrdselt 2 lapse vahel, või siis, kui see jaotatakse võrdselt 10 lapse vahel?

1232. Mitu millimeetrit on 1 dm? $\frac{1}{2}$ dm? $\frac{1}{4}$ dm? $\frac{1}{10}$ dm? Võrdle nende kolme murru suurust.

1233. Mitu minutit on $\frac{1}{2}$ tundi? $\frac{1}{4}$ tundi? $\frac{1}{10}$ tundi? Võrdle.

1234. *Harjutus 3 dm : 10 lahenda nii:*

3 dm ehk 30 cm jagada 10-ga on 3 cm ehk $\frac{3}{10}$ *dm.*

Kirjuta nii: $3 : 10 = \frac{3}{10}$ dm.

Jaga selle eeskujul:

2 dm : 10; 5 dm : 10; 7 dm : 10; 9 dm : 10; 4 dm : 10;
6 dm : 10; 8 dm : 10.

1235. *Harjutus 5 cm : 10 lahenda nii:*

5 cm ehk 50 mm jagada 10-ga on 5 mm ehk $\frac{5}{10}$ *cm.*

Kirjuta nii: $5 : 10 = \frac{5}{10}$ cm.

Jaga selle eeskujul:

3 cm : 10; 7 cm : 10; 2 cm : 10; 4 cm : 10;
60 cm : 10; 9 cm : 10; 8 cm : 10.

1236. *Harjutus 7 t : 10 lahendada nii:*

7 t ehk 70 ts jagada 10-ga on 7 ts ehk $\frac{7}{10}$ *t.*

Kirjuta nii: $7 : 10 = \frac{7}{10}$ t.

Jaga selle eeskujul:

2 t : 10; 5 t : 10; 3 t : 10; 6 t : 10; 4 t : 10; 9 t : 10; 8 t : 10.

1237. *Harjutus 23 : 10 lahenda nii:*

$23 : 10 = 2$; *jääk* 3; $3 : 10 = \frac{3}{10}$; *seega* $23 : 10 = 2\frac{3}{10}$.

Jaga selle eeskujul:

37 : 10; 19 : 10; 25 : 10.

1238.

a)	b)	c)	d)
11 : 10	82 : 10	92 : 10	21 : 10
27 : 10	56 : 10	14 : 10	46 : 10
49 : 10	68 : 10	57 : 10	75 : 10
35 : 10	73 : 10	89 : 10	38 : 10

1239. 1 pakk kompvekke, mis kaalus 1,200 kg, jaotati võrdselt 10 lapse vahel. Millise osa pakist sai iga laps? Mitu grammi see on?

1240. 250 cm pikkune pael jaotati kümnendikeks ehk 10 võrdseks osaks? Kui pikk on iga osa?

1241. Mitmeks osaks peame terviku jaotama, et saada $\frac{1}{10}$ sellest. Leida $\frac{1}{10}$ arvudest: 240; 360; 180; 470; 23; 59.

1242. Mitu kilogrammi on $\frac{1}{10}$ tonni? $\frac{1}{10}$ tsentnerit?

1243. Mitu meetrit on $\frac{1}{10}$ kilomeetrit? Mitu meetrit on $2\frac{1}{10}$ kilomeetrit?

1244. Mitu grammi on $\frac{1}{10}$ kilogrammi? Mitu grammi on $\frac{1}{4}$ kilogrammi suurem kui $\frac{1}{10}$ kilogrammi?

1245. Raamatus oli 320 lehekülge. Ainol oli sellest veel lugeda $\frac{1}{10}$. Mitu lehekülge oli juba loetud?

1246. Raamatus oli 120 lehekülge. Jüri luges sellest esimesel päeval $\frac{1}{10}$, teisel päeval aga poole ülejäänust. Mitu lehekülge jäi siis veel lugeda?

1247. Jaagul oli 170 kop. $\frac{1}{10}$ sellest kulutas ta kaustiku ostmiseks. Mitu kopikat jäi tal järele?

1248. Reinul oli 2,40 rbl. $\frac{1}{2}$ sellest kulutas ta raamatu ostmiseks, $\frac{1}{4}$ värviliste pliiatsite ostmiseks ja $\frac{1}{10}$ ülejäänust tindi ostmiseks. Mitu kopikat maksis tint?

1249. Kastis oli 60 õuna. Üks ostja ostis sellest poole, teine $\frac{1}{4}$ ja kolmas $\frac{1}{10}$. Mitu õuna jäi veel kasti?

1250. Kastis oli 40 apelsini. Üks ostja võttis neist $\frac{1}{10}$, teine $\frac{1}{4}$ ülejäänust. Mitu apelsini jäi veel kasti?

1251. Kangas oli 40 m riiet. Üks ostja ostis $\frac{1}{10}$ sellest riidest, teine $\frac{1}{4}$ ülejäänust. Mitu meetrit riiet jäi järele?

1252. Kotis oli 50 kg jahu. Kaks ostjat ostsid kumbki $\frac{1}{10}$ sellest jahust, kolmas ostja ostis $\frac{1}{4}$ ülejäänust. Mitu kilogrammi jahu jäi järele?

1253. Leida $\frac{1}{10}$ arvudest 180; 1250; 42 900; 127; 49; 563.

1254.

a)	b)	c)	d)
$\frac{1}{10}+\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}+\frac{1}{10}$	$\frac{8}{10}+\frac{2}{10}$	$\frac{6}{10}+\frac{3}{10}$
$\frac{3}{10}-\frac{1}{10}$	$1-\frac{1}{10}$	$1-\frac{2}{10}$	$\frac{7}{10}-\frac{5}{10}$
$\frac{7}{10}+\frac{1}{10}$	$\frac{3}{10}+\frac{2}{10}$	$\frac{5}{10}+\frac{3}{10}$	$\frac{5}{10}+\frac{5}{10}$
$\frac{9}{10}-\frac{1}{10}$	$\frac{7}{10}-\frac{3}{10}$	$\frac{9}{10}-\frac{4}{10}$	$1-\frac{5}{10}$

1255.

a) $3\frac{1}{10}+1\frac{1}{10}$ b) $9\frac{1}{10}+3\frac{4}{10}$ c) $3\frac{8}{10}+2\frac{2}{10}$ d) $5\frac{7}{10}+3\frac{3}{10}$

$4\frac{2}{10}-2\frac{1}{10}$ $12\frac{8}{10}-5\frac{2}{10}$ $8-3\frac{1}{10}$ $15-8\frac{6}{10}$

$6\frac{3}{10}+2\frac{2}{10}$ $3\frac{4}{10}+2\frac{3}{10}$ $7\frac{5}{10}+4\frac{5}{10}$ $9\frac{6}{10}+3\frac{4}{10}$

$8\frac{6}{10}-4\frac{3}{10}$ $8\frac{5}{10}-4\frac{4}{10}$ $12-3\frac{4}{10}$ $18-9\frac{7}{10}$

1256. Ühes tervikus on $\frac{10}{10}$. Mitu tervikut ja veel mitu kümnendikku on $\frac{17}{10}$? $\frac{23}{10}$? $\frac{37}{10}$? $\frac{49}{10}$? $\frac{51}{10}$? $\frac{73}{10}$?

Kirjuta nii: $\frac{19}{10}=1\frac{9}{10}$.

1257. *Harjutus* $\frac{7}{10}+\frac{9}{10}$ *lahenda nii:*

7 kümnendikku ja 9 kümnendikku on 16 kümnendikku, see on 1 terve ja 6 kümnendikku.

Kirjuta nii: $\frac{7}{10}+\frac{9}{10}=1\frac{6}{10}$.

1258. *Harjutus* $2\frac{1}{10}-\frac{7}{10}$ *lahenda nii:*

21-st kümnendikust lahuta 7 kümnendikku, saad 14 kümnendikku, see on 1 terve ja 4 kümnendikku.

Kirjuta nii: $2\frac{1}{10}-\frac{7}{10}=1\frac{4}{10}$.

1259.

a) $\frac{7}{10}+\frac{7}{10}$ b) $\frac{9}{10}+\frac{6}{10}$ c) $\frac{8}{10}+\frac{7}{10}$ d) $\frac{6}{10}+\frac{8}{10}$

$1\frac{2}{10}-\frac{4}{10}$ $1\frac{1}{10}-\frac{5}{10}$ $1\frac{6}{10}-\frac{8}{10}$ $1\frac{4}{10}-\frac{7}{10}$

$\frac{8}{10}+\frac{6}{10}$ $\frac{8}{10}+\frac{9}{10}$ $\frac{7}{10}+\frac{1}{10}$ $\frac{5}{10}+\frac{9}{10}$

$1\frac{3}{10}-\frac{5}{10}$ $1\frac{5}{10}-\frac{7}{10}$ $1\frac{3}{10}-\frac{8}{10}$ $1\frac{7}{10}-\frac{9}{10}$

1246. Raamatus oli 120 lehekülge. Jüri luges sellest esimesel päeval $\frac{1}{10}$, teisel päeval aga poole ülejäänust. Mitu lehekülge jäi siis veel lugeda?

1247. Jaagul oli 170 kop. $\frac{1}{10}$ sellest kulutas ta kaustiku ostmiseks. Mitu kopikat jäi tal järele?

1248. Reinul oli 2,40 rbl. $\frac{1}{2}$ sellest kulutas ta raamatu ostmiseks, $\frac{1}{4}$ värviliste pliiatsite ostmiseks ja $\frac{1}{10}$ ülejäänust tindi ostmiseks. Mitu kopikat maksis tint?

1249. Kastis oli 60 õuna. Üks ostja ostis sellest poole, teine $\frac{1}{4}$ ja kolmas $\frac{1}{10}$. Mitu õuna jäi veel kasti?

1250. Kastis oli 40 apelsini. Üks ostja võttis neist $\frac{1}{10}$, teine $\frac{1}{4}$ ülejäänust. Mitu apelsini jäi veel kasti?

1251. Kangas oli 40 m riiet. Üks ostja ostis $\frac{1}{10}$ sellest riidest, teine $\frac{1}{4}$ ülejäänust. Mitu meetrit riiet jäi järele?

1252. Kotis oli 50 kg jahu. Kaks ostjat ostsid kumbki $\frac{1}{10}$ sellest jahust, kolmas ostja ostis $\frac{1}{4}$ ülejäänust. Mitu kilogrammi jahu jäi järele?

1253. Leida $\frac{1}{10}$ arvudest 180; 1250; 42 900; 127; 49; 563.

1254.

a)	b)	c)	d)
$\frac{1}{10}+\frac{1}{10}$	$\frac{9}{10}+\frac{1}{10}$	$\frac{8}{10}+\frac{2}{10}$	$\frac{6}{10}+\frac{3}{10}$
$\frac{3}{10}-\frac{1}{10}$	$1-\frac{1}{10}$	$1-\frac{2}{10}$	$\frac{7}{10}-\frac{5}{10}$
$\frac{7}{10}+\frac{1}{10}$	$\frac{3}{10}+\frac{2}{10}$	$\frac{5}{10}+\frac{3}{10}$	$\frac{5}{10}+\frac{5}{10}$
$\frac{9}{10}-\frac{1}{10}$	$\frac{7}{10}-\frac{3}{10}$	$\frac{9}{10}-\frac{4}{10}$	$1-\frac{5}{10}$

1255.

a) $3\frac{1}{10}+1\frac{1}{10}$ b) $9\frac{1}{10}+3\frac{4}{10}$ c) $3\frac{8}{10}+2\frac{2}{10}$ d) $5\frac{7}{10}+3\frac{3}{10}$

$4\frac{2}{10}-2\frac{1}{10}$ $12\frac{8}{10}-5\frac{2}{10}$ $8-3\frac{1}{10}$ $15-8\frac{6}{10}$

$6\frac{3}{10}+2\frac{2}{10}$ $3\frac{4}{10}+2\frac{3}{10}$ $7\frac{5}{10}+4\frac{5}{10}$ $9\frac{6}{10}+3\frac{4}{10}$

$8\frac{6}{10}-4\frac{3}{10}$ $8\frac{5}{10}-4\frac{4}{10}$ $12-3\frac{4}{10}$ $18-9\frac{7}{10}$

1256. Ühes tervikus on $\frac{10}{10}$. Mitu tervikut ja veel mitu kümnendikku on $\frac{17}{10}$? $\frac{23}{10}$? $\frac{37}{10}$? $\frac{49}{10}$? $\frac{51}{10}$? $\frac{73}{10}$?

Kirjuta nii: $\frac{19}{10}=1\frac{9}{10}$.

1257. *Harjutus* $\frac{7}{10}+\frac{9}{10}$ *lahenda nii:*

7 kümnendikku ja 9 kümnendikku on 16 kümnendikku, see on 1 terve ja 6 kümnendikku.

Kirjuta nii: $\frac{7}{10}+\frac{9}{10}=1\frac{6}{10}$.

1258. *Harjutus* $2\frac{1}{10}-\frac{7}{10}$ *lahenda nii:*

21-st kümnendikust lahuta 7 kümnendikku, saad 14 kümnendikku, see on 1 terve ja 4 kümnendikku.

Kirjuta nii: $2\frac{1}{10}-\frac{7}{10}=1\frac{4}{10}$.

1259.

a) $\frac{7}{10}+\frac{7}{10}$ b) $\frac{9}{10}+\frac{6}{10}$ c) $\frac{8}{10}+\frac{7}{10}$ d) $\frac{6}{10}+\frac{8}{10}$

$1\frac{2}{10}-\frac{4}{10}$ $1\frac{1}{10}-\frac{5}{10}$ $1\frac{6}{10}-\frac{8}{10}$ $1\frac{4}{10}-\frac{7}{10}$

$\frac{8}{10}+\frac{6}{10}$ $\frac{8}{10}+\frac{9}{10}$ $\frac{7}{10}+\frac{1}{10}$ $\frac{5}{10}+\frac{9}{10}$

$1\frac{3}{10}-\frac{5}{10}$ $1\frac{5}{10}-\frac{7}{10}$ $1\frac{3}{10}-\frac{8}{10}$ $1\frac{7}{10}-\frac{9}{10}$

1260.

a) $2\frac{7}{10}+\frac{5}{10}$ b) $1\frac{8}{10}+\frac{9}{10}$ c) $4\frac{5}{10}+\frac{8}{10}$ d) $9\frac{5}{10}+\frac{5}{10}$

$5\frac{2}{10}-\frac{6}{10}$ $10\frac{4}{10}-\frac{8}{10}$ $6\frac{4}{10}-\frac{7}{10}$ $15-\frac{8}{10}$

$7\frac{9}{10}+\frac{6}{10}$ $3\frac{9}{10}+\frac{6}{10}$ $2\frac{8}{10}+\frac{9}{10}$ $8\frac{6}{10}+\frac{8}{10}$

$8\frac{3}{10}-\frac{7}{10}$ $9\frac{1}{10}-\frac{3}{10}$ $5\frac{5}{10}-\frac{7}{10}$ $14\frac{1}{10}-\frac{6}{10}$

4. Sajandik.

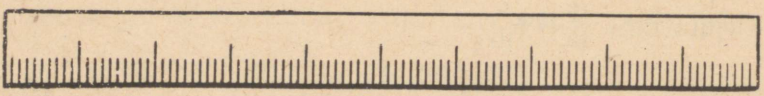

1261. Joonisel on kujutatud 1 dm. Mitu millimeetrit on 1 detsimeetris? Mitmeks võrdseks osaks peame jaotama 1 dm, et saada 1 mm?

1262. Kui me jaotasime detsimeetri 10-ks võrdseks osaks, siis nimetasime iga osa kümnendikuks. Kuidas peaksime selle eeskujul nimetama iga osa, kui jaotame detsimeetri 100-ks võrdseks osaks?

1263. **Üks sajandik** *kirjutatakse numbritega nii:*

$$\frac{1}{100}$$

Mida näitab siin lugeja? Mida näitab nimetaja?

1264. Kui 1 mm on $\frac{1}{100}$ dm, milline osa detsimeetrist on siis 3 mm? 5 mm? 8 mm? 4 mm? 7 mm? 9 mm? 13 mm? 25 mm? 38 mm? 54 mm? 87 mm? 79 mm?

Kirjuta nii: 63 mm $=\frac{63}{100}$ dm.

1265. Mitu sentimeetrit on meetris? Mitmeks võrdseks osaks peame jaotama 1 m, et saada 1 cm? Milline osa meetrist on

seega 1 cm? 5 cm? 13 cm? 27 cm? 49 cm? 68 cm? 71 cm? 52 cm? 86 cm? 93 cm?

Kirjuta nii: 37 cm = $\frac{37}{100}$ m.

1266. Mitu kilogrammi on tsentneris? Mitmeks võrdseks osaks peame jaotama 1 ts, et saada 1 kg? Milline osa tsentnerist on seega 1 kg? 3 kg? 17 kg? 39 kg? 41 kg? 63 kg? 72 kg? 95 kg? 57 kg? 86 kg?

Kirjuta nii: 23 kg = $\frac{23}{100}$ ts.

1267. Mitmeks võrdseks osaks peame jaotama terviku, et saada sajandikud? Kuidas nimetatakse iga osa, kui jaotame mingi terviku sajaks osaks? Mitu sajandikku on tervikus?

1268. Mida näitab lugeja murdudes: $\frac{1}{2}$; $\frac{3}{4}$; $\frac{7}{10}$; $\frac{43}{100}$? Mida näitab nimetaja nendessamades murdudes? Millest saavad murru osad oma nimetuse? Kuidas võime murru nimetaja järgi otsustada murru osade suuruse üle?

1269. Näita detsimeetril $\frac{1}{100}$ dm ja siis $\frac{1}{10}$ dm. Võrdle mõlemaid. Mitu sajandikku on $\frac{1}{10}$? Millise osa moodustavad $\frac{10}{100}$?

1270. Mitu ja millist osa moodustavad $\frac{20}{100}$? $\frac{30}{100}$? $\frac{50}{100}$? $\frac{90}{100}$? $\frac{70}{100}$? $\frac{60}{100}$?

Kirjuta nii: $\frac{40}{100} = \frac{4}{10}$.

1271. Näita detsimeetril $\frac{1}{2}$ dm, siis $\frac{5}{10}$ dm ja lõpuks ka $\frac{50}{100}$ dm. Mis selgub?

Pea meeles:

$$\frac{1}{2} = \frac{5}{10} = \frac{50}{100}$$

1272. Mitu millimeetrit on $\frac{1}{4}$ dm? Näita detsimeetril $\frac{1}{4}$ dm ja siis $\frac{25}{100}$ dm. Mis selgub?

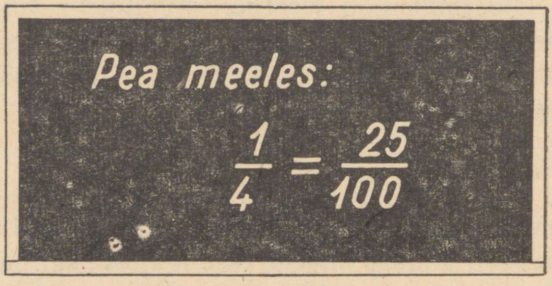

1273. *Harjutus 7 m : 100 lahenda nii:*

7 m ehk 700 cm jagada 100-ga on 7 cm ehk $\frac{7}{100}$ *m.*

Kirjuta nii: $7 : 100 = \frac{7}{100}$ m.

Jaga selle eeskujul:

23 m : 100; 57 m : 100; 91 m : 100.

1274. *Harjutus 3 dm : 100 lahenda nii:*

3 dm ehk 300 mm jagada sajaga on 3 mm ehk $\frac{3}{100}$ *dm.*

Kirjuta nii: $3 : 100 = \frac{3}{100}$ dm.

Jaga selle eeskujul:

31 dm : 100; 63 dm : 100; 79 dm : 100.

1275. *Harjutus 27 t : 100 lahenda nii:*

27 ts ehk 2700 kg jagada 100-ga on 27 kg ehk $\frac{27}{100}$ ts.

Kirjuta nii: $27 : 100 = \frac{27}{100}$ *ts.*

1276. *Harjutus 457 : 100 lahenda nii:*

$457 : 100 = 4$, *jääk* 57; $57 : 100 = \frac{57}{100}$. *Seega*

$$457 : 100 = 4\frac{57}{100}.$$

Jaga selle eeskujul:

153 : 100; 241 : 100; 549 : 100.

1277. a) 5 : 100 b) 23 : 100 c) 35 : 100 d) 17 : 100
7 : 100 49 : 100 52 : 100 65 : 100
4 : 100 61 : 100 78 : 100 8 : 100
9 : 100 84 : 100 93 : 100 31 : 100

1278. a) 132 : 100 b) 328 : 100 c) 913 : 100 d) 529 : 100
247 : 100 593 : 100 627 : 100 913 : 100
453 : 100 716 : 100 274 : 100 387 : 100
921 : 100 117 : 100 851 : 100 491 : 100

1279. Koolis oli 100 õpilast. Nääriõhtul jaotati nende vahel võrdselt kotitäis kompvekke. Millise osa neist kompvekkidest sai iga laps? Mitu grammi kompvekke sai iga laps, kui kotis oli neid 8 kg?

1280. Samas koolis jaotati nääriõhtul võrdselt 100 õpilase vahel kotitäis küpsiseid. Millise osa neist küpsistest sai iga laps? Mitu grammi küpsiseid sai iga laps, kui kotis oli neid 12 kg?

1281. Koolis jaotati nääriõhtul võrdselt 100 õpilase vahel kastitäis õunu. Millise osa neist õuntest sai iga laps? Mitu õuna sai iga laps, kui kastis oli 400 õuna?

1282. Mitmeks osaks tuleb jaotada tervik, kui tahame saada $\frac{1}{100}$ sellest? Leida $\frac{1}{100}$ arvudest 600; 1500; 2900; 623; 459; 317.

1283. Mitu meetrit on $\frac{1}{100}$ kilomeetrist? Mitu meetrit on $1\frac{1}{100}$ kilomeetrit?

1284. Mitu kilogrammi on $\frac{1}{100}$ tonnist? Mitu kilogrammi on $3\frac{1}{100}$ tonni?

1285. Mitu grammi on $\frac{1}{100}$ kilogrammist? Mitu grammi on $5\frac{1}{100}$ kilogrammi?

1286. Isa sai kuus 90 rubla palka. $\frac{1}{100}$ sellest maksis ta ametiühingu liikmemaksuks. Mitu rubla maksis isa kuus ametiühingu liikmemaksu? Mitu rubla maksis ta aastas?

1287. Ema kuupalk oli 70 rubla. Kõik ametiühingu liikmed maksavad liikmemaksu igas kuus $\frac{1}{100}$ oma kuupalgast. Mitu rubla maksis ema aastas ametiühingu liikmemaksu?

1288. Maie isa kuupalk oli 80 rubla. $\frac{1}{100}$ sellest läks ametiühingu liikmemaksuks, $\frac{1}{10}$ kulus raamatute ostmiseks ning $\frac{1}{2}$ toitlustamiseks. Mitu rubla jäi siis veel muudeks kuludeks?

1289. Vanaisa pani sügisel 800 õuna keldrisse hoiule. Näärideks saatis ta $\frac{1}{2}$ neist lastelastele, $\frac{1}{4}$ olid nad vanaemaga ise ära söönud, $\frac{1}{10}$ kinkis naabrilastele ja $\frac{1}{100}$ oli seismisel mädanema läinud. Mitu õuna jäi veel keldrisse?

1290. Leia $\frac{1}{100}$ arvudest 6700; 42 500; 153 400; 37 800; 900; 1500.

1291. Arvuta:

a) $\frac{1}{100}+\frac{1}{100}$; $\frac{5}{100}-\frac{1}{100}$; $\frac{7}{100}+\frac{6}{100}$; $\frac{9}{100}-\frac{4}{100}$

b) $\frac{27}{100}+\frac{8}{100}$; $\frac{42}{100}-\frac{5}{100}$; $\frac{56}{100}+\frac{9}{100}$; $\frac{75}{100}-\frac{7}{100}$

c) $\frac{25}{100}+\frac{32}{100}$; $\frac{48}{100}-\frac{15}{100}$; $\frac{63}{100}+\frac{12}{100}$; $\frac{75}{100}-\frac{21}{100}$

d) $\frac{19}{100}+\frac{17}{100}$; $\frac{36}{100}-\frac{18}{100}$; $\frac{48}{100}+\frac{25}{100}$; $\frac{71}{100}-\frac{34}{100}$

1292.

a) $\frac{18}{100}+\frac{56}{100}$; $\frac{82}{100}-\frac{35}{100}$; $\frac{73}{100}-\frac{48}{100}$; $\frac{92}{100}-\frac{56}{100}$

b) $\frac{84}{100}+\frac{16}{100}$; $1-\frac{35}{100}$; $\frac{75}{100}+\frac{25}{100}$; $1-\frac{42}{100}$

c) $\frac{19}{100}+\frac{81}{100}$; $1-\frac{38}{100}$; $\frac{58}{100}+\frac{42}{100}$; $1-\frac{15}{100}$

d) $\frac{38}{100}+\frac{47}{100}$; $\frac{91}{100}-\frac{53}{100}$; $\frac{45}{100}+\frac{27}{100}$; $\frac{32}{100}-\frac{15}{100}$

5. Veel ülesandeid murdudele.

1293. Õpilased istutasid uue koolimaja ümbruse kaunistamiseks 60 puud. $\frac{1}{10}$ neist olid kased, $\frac{1}{4}$ pärnad ja $\frac{1}{2}$ kuused, ülejäänud puud olid vahtrad. Mitu iga nimetatud liiki puud istutati?

1294. Kolhoosi viljapuuaias oli 1200 viljapuud. $\frac{1}{100}$ neist olid pirnipuud. Ploomi- ja kirsipuid oli kumbagi $\frac{1}{100}$. Kõik ülejäänud viljapuud olid õunapuud. Mitu õunapuud oli selle kolhoosi aias?

1295. Matil oli 0,40 rubla. $\frac{1}{10}$ sellest rahast kulutas ta pliiatsi ostmiseks, $\frac{1}{4}$ kaustiku ostmiseks ja $\frac{1}{2}$ õpiku ostmiseks. Mitu kopikat jäi tal siis veel järele?

1296. Miku vanemal vennal oli 80 rubla. $\frac{1}{4}$ sellest kulutas ta kingade ostmiseks ja ülejäänud raha ülikonna ostmiseks. Mitu rubla maksis ülikond?

1297. Küttelaos oli laupäeva hommikul 1200 t turvast. Laupäeval müüdi $\frac{1}{100}$ sellest kogusest ja kogu järgmise nädala jooksul $\frac{1}{10}$. Mitu tonni turvast oli küttelaos järgmise laupäeva õhtul, kui vahepeal uut turvast juurde ei toodud?

1298. Küttelaos oli kuu algul 1600 t turvast. Kütteladu oli kuu jooksul avatud 27 tööpäeval ja iga päev müüdi keskmiselt $\frac{1}{100}$ kuu algul laos olnud turbakogusest. Mitu tonni turvast oli selles küttelaos kuu lõpul, kui kuu jooksul uut turvast juurde ei toodud?

1299. Matkateekond oli 560 km. $\frac{1}{10}$ sellest teest sõideti laevaga ja $\frac{1}{2}$ raudteel. Mitu kilomeetrit jäi siis veel matkata? Sellest

veel matkamata jäänud teest käidi $\frac{1}{4}$ jalgsi ja ülejäänud osa sõideti omnibussiga. Mitu kilomeetrit sõideti omnibussiga?

1300. Kaupluses müüdi 320 kg õunu. $\frac{1}{4}$ neist õuntest müüdi hinnaga 50 kop. kilogramm. Kui palju saadi nende õunte müügist?

Ülejäänud õunad müüdi hinnaga 60 kop. kilogramm. Mitu rubla saadi ülejäänud õunte müügist? Mitu rubla saadi kõikide õunte müügist?

1301. Leia $\frac{1}{2}$ arvudest 570; 360; 1150; 7; 5; 3.

1302. Leia $\frac{1}{4}$ arvudest 1240; 560; 720; 9; 15; 23.

1303. Leia $\frac{1}{10}$ arvudest 12 560; 1750; 840; 71; 13; 7.

1304. Leia $\frac{1}{100}$ arvudest 3600; 7000; 12 800; 3; 17; 111.

1305. Mitu kilogrammi on $\frac{1}{2}$ tonni? $\frac{1}{4}$ tonni? $\frac{1}{10}$ tonni? $\frac{1}{100}$ tonni?

1306. $\frac{1}{4}$ kooliaiast on viljapuude ja $\frac{1}{4}$ marjapõõsaste all. Milline osa kooliaiast on kokku viljapuude ja marjapõõsaste all?

1307. $\frac{1}{2}$ kooliaiast on köögivilja ja kartuli all. $\frac{1}{4}$ kooliaiast on kartulite all. Milline osa kooliaiast on köögivilja all?

1308. Neljas klass koristas kevadel $\frac{1}{10}$ kooliaiast, viies klass aga $\frac{2}{10}$. Millise osa kooliaiast koristasid mõlemad nimetatud klassid kokku?

1309. $\frac{9}{10}$ kooliaiast on juba koristatud. Milline osa kooliaiast on veel koristamata?

1310. Kraavikaevamismasin kaevas kraavi valmis kolme päevaga. Esimesel päeval kaevas ta $\frac{1}{4}$ ja teisel päeval $\frac{1}{2}$ kogu kraavist. Milline osa kraavist jäi kaevata kolmandaks päevaks?

1311. Traktoribrigaad kündis esimesel päeval $\frac{3}{10}$ kogu põllust, teisel päeval aga $\frac{1}{10}$ rohkem kui esimesel päeval. Millise osa põllust kündis brigaad kahel päeval kokku? Milline osa põllust jäi siis veel künda?

1312. Kombain koristas esimesel päeval $\frac{2}{10}$ põllust, teisel päeval $\frac{1}{10}$ vähem. Millise osa põllust koristas kombain kahe päevaga? Milline osa põllust jäi siis veel koristamata?

1313. Toomas sai emalt ühel päeval $\frac{9}{10}$ rubla ja teisel päeval $\frac{1}{10}$ rubla vähem. Mitu rubla sai Toomas kahe päevaga kokku?

1314. Emal oli kaks tükki põlleriiet: ühes tükis oli $3\frac{1}{2}$ m, teises tükis $5\frac{1}{4}$ m. Ta tarvitas sellest riidest 7 m ära. Mitu meetrit riiet jäi emal järele?

1315. Kaupluses müüdi $15\frac{1}{2}$ m pikkuse kanga otsast ühele ostjale $1\frac{1}{2}$ m, teisele ostjale $3\frac{1}{4}$ m ja kolmandale ostjale $4\frac{1}{4}$ m riiet. Mitu meetrit riiet jäi siis veel järele?

1316. Perekonnal kulus ühel nädalal $9\frac{1}{2}$ kg leiba, teisel nädalal aga $1\frac{1}{2}$ kg vähem. Mitu kilogrammi leiba kulus perekonnal kahel nädalal kokku?

1317. Luule luges ühel päeval $\frac{17}{100}$ juturaamatust, teisel päeval aga $\frac{4}{100}$ rohkem. Millise osa juturaamatust luges Luule kahe päevaga kokku? Milline osa juturaamatust jäi siis veel lugeda?

1318.

a) $\frac{1}{2}+\frac{1}{2}$ $1-\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}+\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}-\frac{1}{4}$

b) $\frac{3}{4}+\frac{1}{4}$ $\frac{3}{4}-\frac{1}{4}$ $1+\frac{1}{4}$ $1-\frac{1}{4}$

c) $\frac{1}{10}+\frac{1}{10}$ $\frac{7}{10}-\frac{1}{10}$ $\frac{9}{10}+\frac{1}{10}$ $1-\frac{1}{10}$

d) $\frac{1}{100}+\frac{1}{100}$ $\frac{15}{100}-\frac{13}{100}$ $\frac{75}{100}+\frac{25}{100}$ $1-\frac{38}{100}$

1319.

a) $7\frac{1}{2}+8\frac{1}{2}$ $15-9\frac{1}{2}$ $6\frac{3}{4}+5\frac{1}{4}$ $13-7\frac{1}{4}$

b) $15\frac{1}{2}+8\frac{1}{4}$ $27\frac{3}{4}-15\frac{1}{4}$ $19\frac{1}{4}+7\frac{1}{2}$ $32\frac{3}{4}-24\frac{1}{2}$

c) $17\frac{1}{10}+5\frac{7}{10}$ $24\frac{9}{10}-11\frac{5}{10}$ $6\frac{3}{10}+8\frac{7}{10}$ $24-12\frac{1}{10}$

d) $\frac{47}{100}+\frac{15}{100}$ $\frac{62}{100}-\frac{45}{100}$ $\frac{77}{100}+\frac{22}{100}$ $1-\frac{38}{100}$

1320.

a) $13\frac{7}{10}+5\frac{2}{10}$ $18\frac{3}{4}-7\frac{1}{2}$ $23\frac{1}{4}+9\frac{1}{2}$ $17\frac{9}{10}-6\frac{3}{10}$

b) $\frac{56}{100}+\frac{44}{100}$ $1-\frac{72}{100}$ $\frac{25}{100}+\frac{75}{100}$ $1-\frac{85}{100}$

c) $15\frac{1}{4}+24\frac{3}{4}$ $42-16\frac{3}{4}$ $7\frac{8}{10}+5\frac{2}{10}$ $13-7\frac{3}{10}$

d) $19\frac{1}{2}+10\frac{1}{2}$ $30-15\frac{1}{2}$ $72\frac{3}{4}+27\frac{1}{4}$ $100-63\frac{1}{4}$

1. Ristkülik ja ruut.

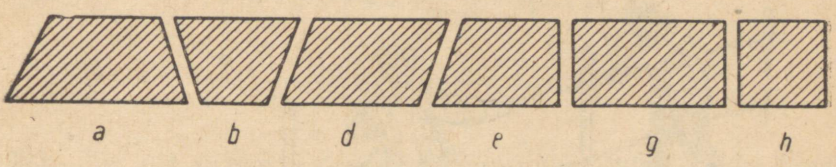

1321. Mitu nurka ja mitu külge on joonisel toodud igal kujundil? Kuidas nimetatakse neid kujundeid? Tee vajalikud mõõtmised ja arvuta iga kujundi ümbermõõt.

1322. Mille poolest erinevad nelinurgad *g* ja *h* teistest nelinurkadest? Kontrolli nurklaua abil nende nurki. Mis selgub? Kuidas nimetatakse nelinurka, mille nurgad on kõik täisnurgad?

1323. Kuidas nimetatakse ristküliku külgi, mis asetsevad vastastikku? Kuidas nimetatakse neid külgi, mis nurkades kokku puutuvad? Mõõda mõõtjoonlaua abil joonisel kujutatud ristküliku vastaskülgede pikkus.

1324. Mida me võime öelda ristküliku vastaskülgede pikkuse kohta? Kuidas on kõige hõlpsam arvutada ristküliku ümbermõõtu? Leia ristküliku ümbermõõt, kui selle: 1) pikkus on 5 cm ja laius 4 cm; 2) pikkus on 7 cm ja laius 6 cm; 3) pikkus on 12 cm ja laius 8 cm.

1325. Mille poolest erineb ristkülik *h* ristkülikust *g*? Kuidas nimetatakse ristkülikut, mille küljed on kõik ühepikkused?

1326. Kuidas me arvutame ruudu ümbermõõtu? Leia ruudu ümbermõõt, kui selle külje pikkus on: 1) 5 cm, 2) 7 cm, 3) 9 cm, 4) 12 cm.

1327. Kolhoosi aed on nelinurgakujuline. Selle aia külgede pikkused on 387 m, 246 m, 220 m ja 198 m. Kui pikk on selle aia piirdetara?

1328. Nelinurkse karjakopli ümber ehitati kahest traadist tara. Mitu meetrit traati kulus selleks, kui kopli külgede pikkused on 224 m, 195 m, 220 m ja 192 m?

1329. Ristkülikukujulise kooliaia pikkus on 175 m ja laius 150 m. Kui pikk on selle kooliaia piirdetara?

1330. Ruudukujulise karjakopli ühe külje pikkus on 75 m. Mitu meetrit traati läheb vaja selle karjakopli piiramiseks kahest traadist taraga?

1331. Kolhoosi viljapuuaed on ruudukujuline. Aia külje pikkus on 124 m. Kui pikk on tara selle aia ümber?

1332. Aed koosneb kahest osast, millest üks on ristküliku-, teine ruudukujuline. Leia joonise andmetel seda aeda piirava tara pikkus.

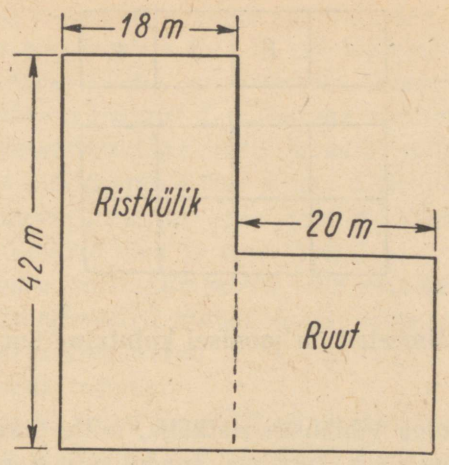

1333. Mis me saame, kui jagame ristküliku ümbermõõdu 2-ga? Leia ristküliku laius, kui tema: 1) ümbermõõt on 18 m, pikkus 5 m; 2) ümbermõõt on 32 m, pikkus 9 m; 3) ümbermõõt on 42 m, pikkus 13 m.

1334. Leia ristküliku pikkus, kui tema: 1) ümbermõõt on 20 m, laius 4 m; 2) ümbermõõt on 34 m, laius 7 m; 3) ümbermõõt on 48 m, laius 10 m.

1335. Kuidas me leiame ruudu ümbermõõdu järgi tema külje pikkuse? Leia ruudu külje pikkus, kui tema ümbermõõt on 20 m; 28 m; 32 m; 48 m; 64 m; 72 m.

1336. *Joonisel on ruut, mille külje pikkus on 1 cm. Selle ruudu pindala on 1* **ruutsentimeeter.** *Ruutsentimeeter kirjutatakse lühendatult* **cm²**.

Joonista oma vihikusse ruut, mille pindala on 1 ruutsentimeeter. Mitu vihiku ruutu mahub ruutsentimeetrisse?

1337. *Ruutsentimeetrit kasutatakse mõõduühikuna* **pindala** *mõõtmiseks. Joonisel kujutatud väiksemasse ristkülikusse mahub 4 cm², sellepärast öeldakse selle kohta, et tema pindala on 4 cm².*

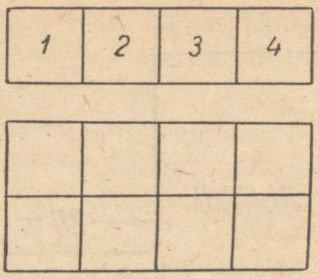

Mitu ruutsentimeetrit on joonisel kujutatud suurema ristküliku pindala?

1338. Joonista oma vihikusse ristkülik, mille pikkus on 4 cm ja laius 3 cm. Siis joonista ruudulisele paberile ruutsentimeeter, lõika see kääridega välja ja proovi sellega, mitu ruutsentimeetrit mahub äsja joonistatud ristkülikusse.

1339. *Et pindala mõõtmine ruutsentimeetriga on väga tülikas ja võtab palju aega, talitatakse teisiti. Me paneme tähele, et ristküliku pikkuse iga sentimeetri kohta mahub parajasti 1 cm².*

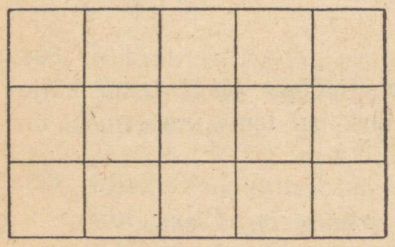

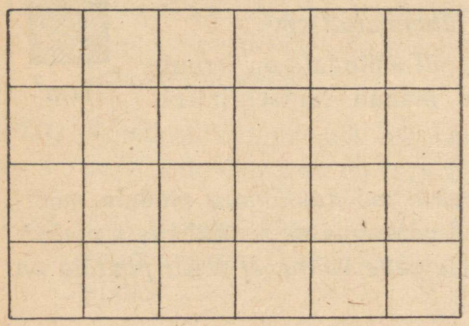

Mitu ruutsentimeetrit mahub ristkülikusse igasse ritta, kui ristküliku pikkus on 4 cm? 5 cm? 6 cm? Kontrolli seda juuresolevatel joonistel.

1340. Mitu ruutsentimeetrit mahub ristkülikusse igasse ritta, kui ristküliku pikkus on 8 cm? 10 cm? 15 cm? 24 cm?

1341. *Edasi paneme tähele, et ristküliku laiuse iga sentimeetri kohta mahub parajasti 1 niisugune ruutsentimeetrite rida.* Mitu ruutsentimeetrite rida mahub ristkülikusse, mille laius on 1 cm? 2 cm? 3 cm? 4 cm? Kontrolli seda joonistel.

1342. Mitu ruutsentimeetrite rida mahub ristkülikusse, mille laius on 6 cm? 8 cm? 10 cm? 15 cm?

1343. *Teades, mitu ruutsentimeetrite rida mahub ristkülikusse ja mitu ruutsentimeetrit mahub igasse ritta, leiame ristküliku pindala arvutamise teel.*

Kuidas me seda teeme?

Arvuta raamatus antud joonistel esinevate ristkülikute pindala.

1344. Ristküliku pikkus on 8 cm ja laius 6 cm. Seleta sõnadega, mida me otsustame ristküliku pikkuse järgi, mida otsustame ristküliku laiuse järgi ja kuidas me arvutame selle ristküliku pindala. Kui suur on selle ristküliku pindala?

1345. Mõõda joonisel kujutatud iga ristküliku pikkus ja laius ning arvuta ristküliku pindala.

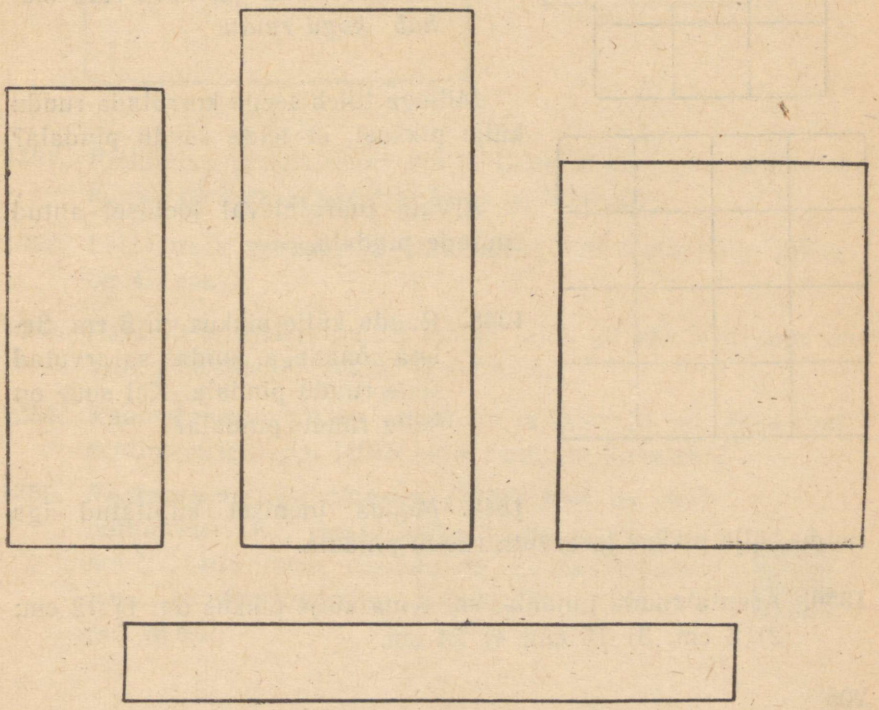

Pea meeles!

Ristküliku pindala võrdub tema pikkuse ja laiuse korrutisega.

1346. Leia ristküliku pindala, kui tema: 1) pikkus on 18 cm ja laius 12 cm; 2) pikkus on 24 cm ja laius 15 cm; 3) pikkus on 28 cm ja laius 18 cm; 4) pikkus on 36 cm ja laius 24 cm.

Kirjuta nii: 1) $7 \cdot 8 = 56$ cm²;

2)
$$\begin{array}{r} 35 \\ \times 17 \\ \hline 245 \\ 35 \\ \hline 595 \end{array}$$
cm² jne.

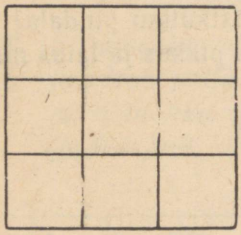

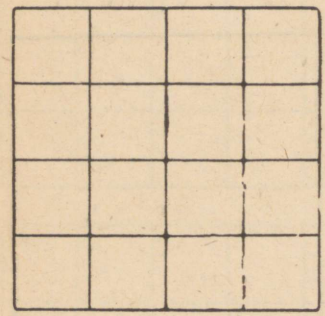

1347. *Et ruudu küljed on kõik ühepikkused, siis mahub ruudu igasse ritta just niisama palju ruutsentimeetreid, kui mitu rida mahub kogu ruutu.*

Millega tuleb seega korrutada ruudu külje pikkust, et leida ruudu pindala?

Arvuta juuresoleval joonisel antud ruutude pindala.

1348. Ruudu külje pikkus on 6 cm. Seleta sõnadega, kuidas sa arvutad selle ruudu pindala. Kui suur on selle ruudu pindala?

1349. Mõõda joonisel kujutatud iga ruudu külje pikkus ja arvuta ruudu pindala.

1350. Arvuta ruudu pindala, kui tema külje pikkus on: 1) 12 cm; 2) 8 cm; 3) 15 cm; 4) 24 cm.

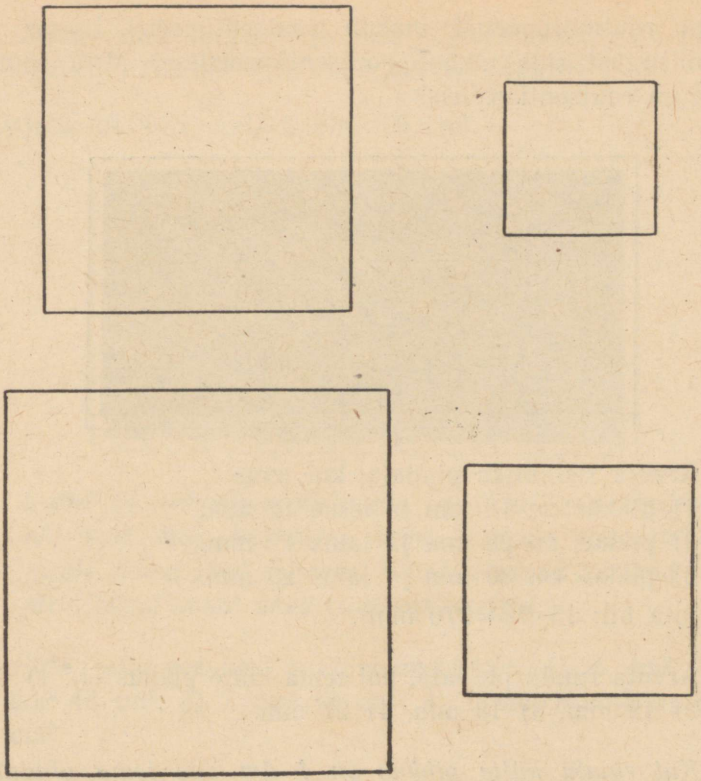

1351. Ristküliku pikkus on 48 cm ja laius 36 cm. Leia selle ristküliku pindala ja seejärel tema ümbermõõt.

1352. Leia ruudu pindala ja ümbermõõt, kui tema külje pikkus on 42 cm.

1353. Paberilehe pikkus on 29 cm ja laius 20 cm. Kui suur on selle paberilehe pindala? ümbermõõt?

1354. Raamatukaane pikkus on 20 cm ja laius 13 cm. Mitu ruutsentimeetrit pappi läheb selle raamatu kaanteks?

1355. *Ruutsentimeetrist väiksem pindalaühik on* **ruutmillimeeter.** *Kui ruudu külje pikkus on 1 millimeeter, siis tema pindala on 1 ruutmillimeeter. Ruutmillimeeter kirjutatakse lühendatult* **mm²**.

Mitu ruutmillimeetrit mahub ruutsentimeetri igasse ritta? Mitu niisugust rida mahub ruutsentimeetrisse? Mitu ruutmillimeetrit on ruutsentimeetris?

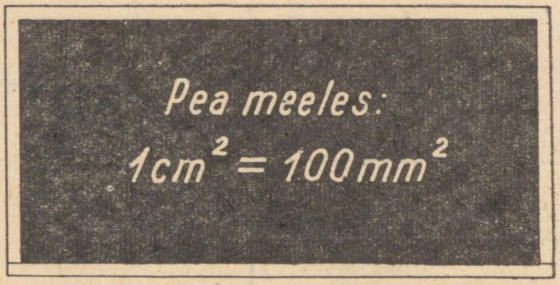

1356. Arvuta ristküliku pindala, kui tema
1) pikkus on 18 mm ja laius 12 mm;
2) pikkus on 25 mm ja laius 17 mm;
3) pikkus on 36 mm ja laius 26 mm.

Kirjuta nii: $15 \cdot 18 = 270$ mm^2.

1357. Arvuta ruudu pindala, kui tema külje pikkus on: 1) 9 mm, 2) 15 mm, 3) 18 mm, 4) 27 mm.

1358. *Kui ruudu külje pikkus on 1 dm, siis tema pindala on 1* **ruutdetsimeeter.** *Ruutdetsimeeter kirjutatakse lühendatult* **dm^2.**

Joonista oma vihikusse ruutdetsimeeter ja jaota see ruutsentimeetriteks.

1359. Mitu ruutsentimeetrit mahub ruutdetsimeetrile igasse ritta? Mitu niisugust rida mahub ruutdetsimeetrisse? Mitu ruutsentimeetrit on ruutdetsimeetri pindala?

1360. Mitu ruutsentimeetrit on 2 dm^2? 5 dm^2? 7 dm^2? 9 dm^2? 12 dm^2? 8 dm^2?

Kirjuta nii: 6 dm^2 = 600 cm^2.

1361. Mitu ruutsentimeetrit on 200 cm^2? 400 cm^2? 600 cm^2? 300 cm^2? 700 cm^2? 500 cm^2?

Kirjuta nii: 800 cm^2 = 8 dm^2.

1362. Mitu ruutdetsimeetrit ja mitu ruutsentimeetrit on 125 cm^2? 348 cm^2? 536 cm^2? 752 cm^2? 285 cm^2? 463 cm^2?

Kirjuta nii: 615 $cm^2 = 6\ dm^2\ 15\ cm^2$.

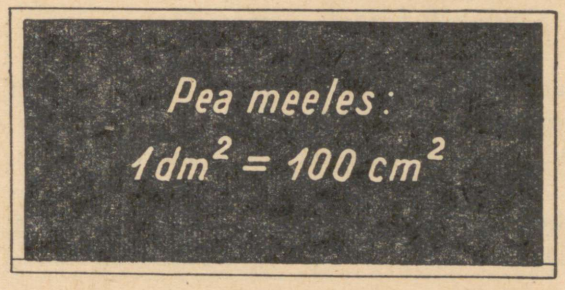

1363. *2 dm^2 54 cm^2 võime kirjutada koma abil ruutdetsimeetrites nii:* **2,54 dm^2**, *kusjuures koma paneme ruutdetsimeetrite järele, koma järel esimesel kohal seisavad kümned ja koma järel teisel kohal ühed ruutsentimeetrid.*

Kirjuta selle eeskujul ruutdetsimeetrites: 1) 5 dm^2 72 cm^2; 2) 3 dm^2 45 cm^2; 3) 7 dm^2 18 cm^2; 4) 2 dm^2 8 cm^2; 5) 85 cm^2; 6) 6 cm^2.

Kirjuta nii:

8 dm^2 5 $cm^2 = 8{,}05\ dm^2$
46 $cm^2 = 0{,}46\ dm^2$
3 $cm^2 = 0{,}03\ dm^2$

1364. Kirjuta ruutdetsimeetrites ja ruutsentimeetrites järgmised koma abil ruutdetsimeetrites kirjutatud arvud: 1) 12,35 dm^2; 2) 8.63 dm^2; 3) 4,05 dm^2; 4) 0,87 dm^2; 5) 0,02 dm^2; 6) 7,50 dm^2.

Kirjuta nii:

1,53 $dm^2 = 1\ dm^2\ 53\ cm^2$
0,80 $dm^2 = 80\ cm^2$
3,07 $dm^2 = 3\ dm^2\ 7\ cm^2$

1365. Klassitahvlile on joonistatud ristkülik, mille pikkus on 6 dm ja laius 4 dm. Seleta suuliselt, kuidas sa arvutad selle ristküliku pindala ruutdetsimeetrites. Kui suur on selle ristküliku pindala?

1366. Klassitahvlile on joonistatud ruut, mille külje pikkus on 6 dm. Seleta suuliselt, kuidas sa arvutad selle ruudu pindala. Kui suur on selle ruudu pindala?

1367. Papitahvli pikkus on 12 dm ja laius 8 dm. Kui suur on selle papitahvli pindala ümbermõõt?

1368. Seinalehe aluse pikkus on 15 dm ja laius 8 dm. Mitu ruutdetsimeetrit on seinalehe aluse pindala? Mitu detsimeetrit liistu kulub seinalehe alusele raami tegemiseks?

1369. Ruudu külg on 8 dm. Mitu ruutdetsimeetrit on selle ruudu pindala?

1370. Vineeritahvli pikkus on 12 dm ja laius 7 dm. Mitu ruutdetsimeetrit on selle vineeritahvli pindala?

1371. Klassitahvli pikkus on 15 dm ja laius 8 dm. Kui suur on selle tahvli pindala?

1372. Ruudukujulise aknaklaasi külje pikkus on 5 dm. Mitu ruutdetsimeetrit on selle ruudu pindala?

1373. Ristküliku pikkus on 7,2 dm ja laius 5 dm. Leia selle ristküliku pindala.

1374. Peegli pikkus on 4,3 dm ja laius 3 dm. Mitu ruutdetsimeetrit on selle peegli pindala?

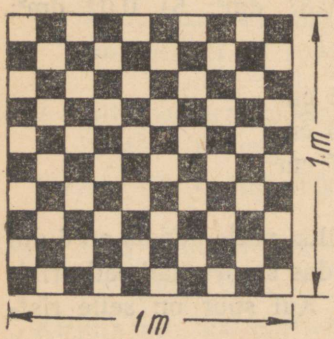

1375. *Kui ruudu külje pikkus on 1 m, siis tema pindala on 1* **ruutmeeter.** *Ruutmeeter kirjutatakse lühendatult* **m²**.

Vaatle ruutdetsimeetriteks jaotatud ruutmeetrit ja seleta suuliselt, kuidas sa arvutad, mitu ruutdetsimeetrit on ruutmeetris.

1376. Mitu ruutdetsimeetrit on 3 m^2? 5 m^2? 7 m^2? 2 m^2? 4 m^2? 8 m^2?

Kirjuta nii: 6 $m^2 = 600$ dm^2.

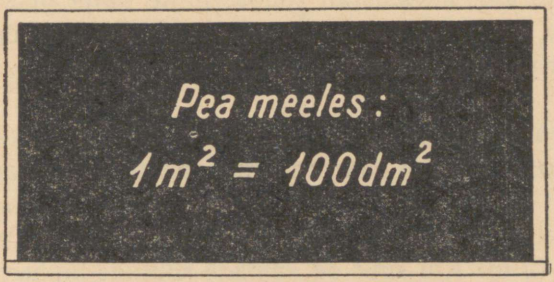

1377. Mitu ruutmeetrit on 200 dm^2? 400 dm^2? 600 dm^2? 300 dm^2? 500 dm^2? 700 dm^2?

Kirjuta nii: 800 $dm^2 = 8$ m^2.

1378. Mitu ruutmeetrit ja mitu ruutdetsimeetrit on 248 dm^2? 156 dm^2? 312 dm^2? 525 dm^2? 786 dm^2? 432 dm^2?

Kirjuta nii: 624 $dm^2 = 6$ m^2 24 dm^2.

1379. *1 m^2 25 dm^2 võime kirjutada koma abil ruutmeetrites nii:*

1,25 m^2.

Kuhu me paneme koma? Mis seisavad esimesel ja mis teisel kohal koma järel?

Kirjuta selle eeskujul koma abil ruutmeetrites: 1) 2 m^2 38 dm^2; 2) 5 m^2 42 dm^2; 3) 67 dm^2; 4) 8 dm^2; 5) 3 m^2 2 dm^2; 6) 7 m^2 50 dm^2.

Kirjuta nii: 4 m^2 3 $dm^2 = 4{,}03$ m^2
75 $dm^2 = 0{,}75$ m^2
1 $dm^2 = 0{,}01$ m^2

1380. Kirjuta ruutmeetrites ja ruutdetsimeetrites järgmised koma abil ruutmeetrites kirjutatud arvud: 1) 6,58 m^2; 2) 0,32 m^2; 3) 0,07 m^2; 4) 2,05 m^2; 5) 1,50 m^2; 6) 3,04 m^2.

Kirjuta nii: 8,02 $m^2 = 8$ m^2 2 dm^2
0,60 $m^2 =$ 60 dm^2
0,05 $m^2 =$ 5 dm^2

1381. Toa pikkus on 5 m ja laius 4 m. Seleta suuliselt, kuidas sa arvutad selle toa põranda pindala. Kui suur on see pindala?

1382. Toa põrand moodustab ruudu, mille külje pikkus on 4 m. Seleta suuliselt, kuidas sa arvutad selle toa põranda pindala. Kui suur on see pindala?

1383. Kui suur on ristküliku pindala, kui tema pikkus on 10 m ja laius 7 m? Kui suur on sama ristküliku ümbermõõt?

1384. Kui suur on ruudu pindala, kui tema külje pikkus on 5 m? 8 m? 10 m? Kui suur on samade ruutude ümbermõõt?

1385. Kooliaed on ristkülikukujuline. Aia pikkus on 87 m ja laius 68 m. Kui suur on selle aia pindala? Kui pikk on seda aeda piirav tara?

1386. Klassi pikkus on 8 m ja laius 6 m. Klassis on 24 õpilast. Mitu ruutmeetrit põrandapinda tuleb iga õpilase kohta?

1387. Kooli ristkülikukujulise puuviljaaia pikkus on 80 m ja laius 60 m. Aias kasvab 75 õunapuud. Mitu ruutmeetrit pinda tuleb ühe õunapuu kohta?

1388. Ristkülikukujulise tiigi pikkus on 25 m, laius aga 9 m lühem kui pikkus. Kui suur on selle tiigi pindala? ümbermõõt?

1389. Kolhoosi marjapõõsaste all oleva ristkülikukujulise maatüki pikkus on 120 m, laius aga on pikkusest 2 korda lühem. Kui suur on selle aia pindala ja ümbermõõt?

1390. Ristkülikukujulise ujumisbasseini pikkus on 50 m. Laius on pool pikkusest. Kui suur on selle basseini pindala ja ümbermõõt?

1391. Kooliõue pikkus on 120 m, laius on pikkusest 3 korda lühem. Kui suur on kooliõue pindala ja ümbermõõt?

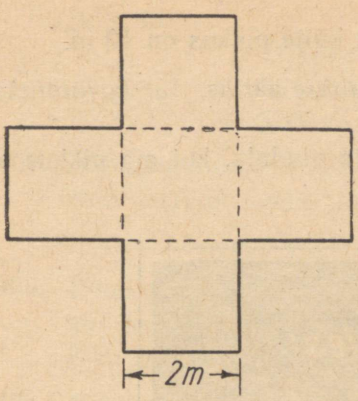

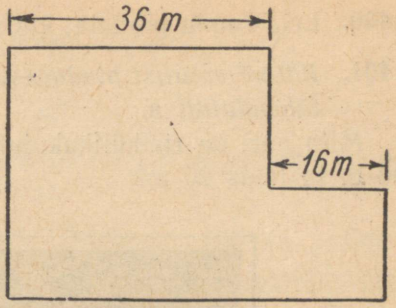

1392. Lillepeenar koosneb viiest võrdsest ruudust. Iga sellise ruudu külg on 2 m. Kui suur on selle peenra pindala ja ümbermõõt? (Vt. vasakpoolset joonist.)

1393. Aed koosneb ühest suuremast ja ühest väiksemast ruudukujulisest osast. Arvuta parempoolsel joonisel antud andmete järgi selle aia pindala ja tara pikkus.

1394. Klassi pikkus on 8 m ja laius 6,75 m. Mitu ruutmeetrit on selle klassi põranda pindala?

1395. Toa põranda pindala on 21,25 m^2. Toa pikkus on 5 m. Leia selle toa laius.

1396. Ristkülikukujulise lillepeenra pikkus on 7 m ja laius 1,25 m. Leia selle peenra pindala.

1397. Ristkülikukujulise lillepeenra pindala on 6,25 m^2. Peenra pikkus on 5 m. Leia selle peenra laius.

1398. Ristkülikukujulise kooliaia laius on 96 m, pikkus on laiusest 24 m suurem. Pool selle aia pindalast on marjapõõsaste ja viljapuude all. Mitu ruutmeetrit on marjapõõsaste ja viljapuude all?

1399. Leia ristküliku pindala, kui tema: 1) pikkus on 25 m ja laius 4 m; 2) pikkus on 20 m ja laius 5 m; 3) pikkus on 12,5 m ja laius 8 m; 4) pikkus on 50 m ja laius 2 m.

1400. Leia ruudu pindala, kui ruudu külje pikkus on 10 m.

1401. *100 m² suurust pindala nimetatakse* **aariks.** *Aar kirjutatakse lühendatult* **a.**

Mitu aari on ristkülikukujulise aia pindala, kui aia pikkus on 30 m ja laius 20 m?

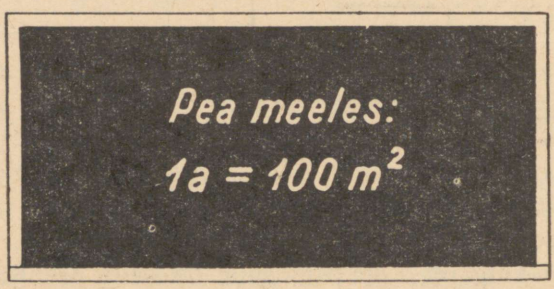

1402. Mitu ruutmeetrit on: 2 a? 5 a? 3 a? 7 a? 9 a? 6 a?

Kirjuta nii: 4 a = 400 m².

1403. Mitu aari on 300 m²? 500 m²? 200 m²? 400 m²? 700 m²? 900 m²?

Kirjuta nii: 600 m² = 6 a.

1404. Mitu aari ja mitu ruutmeetrit on 325 m²? 575 m²? 250 m²? 182 m²? 436 m²? 618 m²?

Kirjuta nii: 750 m² = 7 a 50 m².

1405. *8 a 25 m² võime kirjutada koma abil aarides nii:*

8,25 a.

Kuhu paneme koma? Mis me kirjutame esimesele ja mis teisele kohale koma järele?

Kirjuta selle eeskujul koma abil aarides: 1) 1 a 56 m²; 2) 4 a 50 m²; 3) 85 m²; 4) 6 m²; 5) 3 a 8 m²; 6) 8 a 60 m².

Kirjuta nii:

2 a 3 m² = 2,03 a
54 m² = 0,54 a
7 m² = 0,07 a

1406. Kirjuta aarides ja ruutmeetrites järgmised koma abil aarides kirjutatud arvud: 1) 4,75 a; 2) 2,50 a; 3) 0,25 a; 4) 0,03 a; 5) 1,20 a; 6) 8,04 a.

Kirjuta nii:

3,08 a = 3 a 8 m²
0,75 a = 75 m²
0,05 a = 5 m²

1407. Ristkülikukujulise kooliaia pikkus on 120 m ja laius 80 m. Mitu aari on selle aia pindala?

Märkus: Arvuta ruutmeetrites. Tulemus väljenda aarides.

1408. Kooli spordiväljak on ristkülikukujuline. Spordiväljaku pikkus on 150 m ja laius 70 m. Mitu aari on selle spordiväljaku pindala?

1409. Mitu aari on ristküliku pindala, kui ristküliku: 1) pikkus on 80 m ja laius 30 m; 2) pikkus on 50 m ja laius 40 m; 3) pikkus on 90 m ja laius 70 m; 4) pikkus on 80 m ja laius 60 m; 5) pikkus on 140 m ja laius 90 m; 6) pikkus on 280 m ja laius 120 m?

1410. Pioneerid rohisid kolhoosi ristkülikukujulise juurviljaaia, mille pikkus on 125 m ja laius 40 m. Mitu aari rohisid pioneerid?

1411. Kolhoosis oli maasikate all ristkülikukujuline maatükk, mille pikkus oli 130 m ja laius 70 m. Maasikaid saadi keskmiselt 78 kg aarilt. Mitu kilogrammi maasikaid sai kolhoos sellelt maatükilt?

1412. Kolhoosil oli vabarnate all ristkülikukujuline maatükk, mille pikkus oli 240 m ja laius 40 m. Vabarnaid saadi sellelt maatükilt 5376 kg. Mitu kilogrammi vabarnaid saadi keskmiselt ühelt aarilt?

1413. Ristkülikukujulise aia pikkus on 210 m ja laius 90 m. Igale aarile tahetakse anda 17 kg mineraalväetist. Mitu kilogrammi mineraalväetist on vaja selle aia väetamiseks?

1414. Ristkülikukujulisel katselapil, mille pikkus on 20 m ja laius 15 m, kasvatasid õpilased kartuleid. Saak oli 840 kg. Mitu kilogrammi kartuleid saadi aarilt?

1415. Leia ristkülikukujulise põllu pindala esiteks ruutmeetrites ja väljenda see siis aarides, kui põllu pikkus ja laius on: 1) 500 m ja 20 m; 2) 250 m ja 40 m; 3) 200 m ja 50 m: 4) 125 m ja 80 m.

1416. Leia ruudukujulise põllu pindala esiteks ruutmeetrites ja väljenda see siis aarides, kui põllu külje pikkus on 100 m.

1417. *100 aari ehk 10 000 ruutmeetri suurust pindala nimetatakse* **hektariks.** *Hektar kirjutatakse lühendatult* **ha.**

Mitu hektarit on ristkülikukujulise maatüki pindala, kui selle maatüki pikkus on 400 m ja laius 150 m?

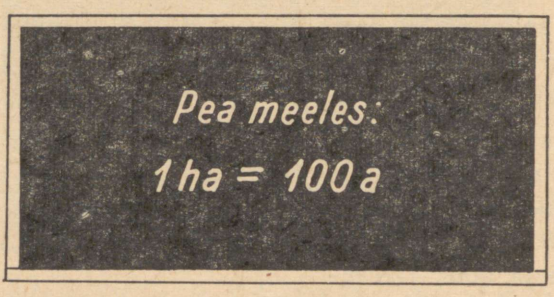

1418. Mitu aari on 5 ha? 7 ha? 2 ha? 4 ha? 6 ha? 3 ha?

Kirjuta nii: 8 ha = 800 a.

1419. Mitu hektarit on 300 a? 700 a? 200 a? 900 a? 600 a? 400 a?

Kirjuta nii: 500 a = 5 ha.

1420. Mitu hektarit ja mitu aari on 245 a? 480 a? 675 a? 350 a? 124 a? 736 a?

Kirjuta nii: 825 a = 8 ha 25 a.

1421. *4 ha 80 a võime kirjutada koma abil hektarites nii:* **4,80 ha.** Kuhu paneme koma? Mis me kirjutame esimesele kohale koma järele ja mis teisele kohale koma järele?

Kirjuta selle eeskujul koma abil hektarites: 1) 5 ha 83 a; 2) 1 ha 50 a; 3) 75 a; 4) 5 a; 5) 5 ha 2 a; 6) 8 ha 10 a.

Kirjuta nii:

7 ha 4 a = 7,04 ha
68 a = 0,68 ha
6 a = 0,06 ha

1422. Kirjuta hektarites ja aarides järgmised koma abil hektarites kirjutatud arvud: 1) 5,80 ha; 2) 3,06 ha; 3) 0,57 ha; 4) 0,02 ha; 5) 2,45 ha; 6) 7,50 ha.

Kirjuta nii:

4,05 ha = 4 ha 5 a
0,82 ha = 82 a
0,07 ha = 7 a

1423. Ristkülikukujulise põllu pikkus on 400 m ja laius 300 m. Mitu aari on selle põllu pindala? Mitu hektarit on selle põllu pindala?

1424. Arvuta ristkülikukujuliste maatükkide pindala, kui nende mõõtmed on: 1) 600 m ja 300 m; 2) 700 m ja 400 m; 3) 900 m ja 800 m; 4) 800 m ja 500 m; 5) 500 m ja 300 m; 6) 700 m ja 500 m.

Märkus. Et väljendada ruutmeetrites saadud pindala hektarites, väljenda see esiteks aarides. Selleks jaga ta 100-ga, s. t. jäta arvu lõpust 2 nulli ära. Seejärel väljenda aaride arv hektarites. Selleks jaga ta veel kord 100-ga, s. t. jäta lõpust veel 2 nulli ära. Kokku jagame seega ruutmeetrite arvu 10 000-ga, s. t. jätame tema lõpust 4 nulli ära.

Näide: 70 000 m^2 = 700 a = 7 ha.

1425. Pargi pikkus on 600 m ja laius 400 m. Mitu hektarit on selle pargi pindala? Kui pikk on seda parki piirav tara?

1426. Kolhoosi ristkülikukujuliselt nisupõllult, mille pikkus on 840 m ja laius 750 m, saadi 17 ts nisu igalt hektarilt. Mitu tonni nisu saadi kogu põllult?

1427. Ristkülikukujulise rukkipõllu pikkus on 750 m ja laius 640 m. Sellelt põllult saadi kokku 67,2 t rukist. Mitu tsentnerit rukist saadi keskmiselt igalt hektarilt?

1428. Ristkülikukujuliselt kartulipõllult, mille pikkus oli 560 m ja laius 250 m, saadi igalt hektarilt 320 ts kartuleid. Mitu tonni kartuleid saadi kogu põllult?

1429. Ristkülikukujulisele põllule, mille pikkus on 1,2 km ja laius 750 m, külvati suhkrupeeti. 1 hektaril kasvatatud suhkrupeetidest võib saada 25 ts suhkrut. Mitu tonni suhkrut võib saada sellel maatükil kasvatatud suhkrupeetidest?

1430. Ristkülikukujuliselt heinamaalt, mille pikkus on 600 m ja laius 450 m, saadi igalt hektarilt keskmiselt 25 ts heina. Mitu tonni heina saadi sellelt heinamaalt?

1431. Ristkülikukujuliselt heinamaalt, mille pikkus on 500 m ja laius 340 m, saadi kokku 40,8 t heina. Mitu tsentnerit heina saadi keskmiselt igalt hektarilt?

1432. a) 42 587 + 7 968 b) 125 347 − 78 964 c) 635 786 + 187 563 d) 285 967 − 98 688 e) 99 587 + 57 368

1433. a) 56 382 − 9 784 b) 181 023 + 99 977 c) 100 121 − 68 546 d) 9 378 + 58 722 e) 1 000 000 − 587 324

1434. a) 5,875 km + 3,125 km
3,123 kg + 1,578 kg
1,968 t + 0,532 t
6,03 ts − 4,58 ts

b) 7,58 m + 2,67 m
5,2 t − 3,8 t
8,5 cm + 9,6 cm
5,03 a − 2,57 a

c) 17,58 rbl. + 25,36 rbl.
5,03 rbl. − 3,87 rbl.
15,28 ha + 6,72 ha
3,12 m² − 0,85 m²

1435. a) 3 · 15 687
7 · 8 356
4 · 25 605
6 · 9 458

b) 28 368 : 4
63 567 : 9
14 985 : 5
25 682 : 2

c) 5 · 12,54 m
8 · 5,78 ts
2 · 18,38 rbl.
6 · 9,7 cm

d) 15,28 ha : 4
37,53 m² : 9
6,125 km : 5
7,641 t : 3

1436. a) 315 · 468
503 · 756
463 · 894
702 · 987

b) 323 308 : 617
244 944 : 486
376 680 : 516
178 717 : 847

c) 2007 · 234
1009 · 546
4009 · 142
3006 · 168

1437. a) 375 122 : 187
590 688 : 586
951 752 : 439
764 032 : 254

b) 217 · 3123
506 · 1216
315 · 2504
187 · 4152

c) 375 250 : 158
614 400 : 256
640 491 : 213
656 880 : 184

1438. a) 207 · 356 + 567 832 : 8 − 103 · 685
b) 954 732 : 4 − 102 · 245 + 376 125 : 375
c) 513 · 628 + 875 425 : 5 − 2008 · 126

1439. Arvuta peast:

a) $128+36+18+15$
$213+48+27+16$
$97-28+15+39$
$311+19+28+47$

b) $487-12-8-25$
$391-36-7-28$
$500-17-48-24$
$701-200-16-67$

1440. a) $450+320$
$780-560$
$390+210$
$800-320$

b) $7500+300$
$3700-500$
$1300+700$
$4000-200$

c) $7800+600$
$5100-400$
$3600+700$
$6200-500$

d) $890+150$
$610-240$
$570+380$
$920-450$

1441. a) $7 \cdot 500$
$9 \cdot 700$
$3 \cdot 800$
$6 \cdot 900$

b) $8100 : 9$
$4200 : 7$
$3600 : 4$
$5400 : 6$

c) $9 \cdot 506$
$4 \cdot 703$
$2 \cdot 408$
$5 \cdot 905$

d) $4554 : 9$
$3216 : 4$
$7248 : 8$
$3018 : 6$

1442. a) $4 \cdot 1200$
$2 \cdot 3600$
$5 \cdot 1700$
$3 \cdot 1400$

b) $7500 : 5$
$8400 : 2$
$7800 : 6$
$9200 : 4$

c) $15 \cdot 320$
$11 \cdot 710$
$9 \cdot 890$
$5 \cdot 480$

d) $5600 : 4$
$7200 : 6$
$9600 : 8$
$5100 : 3$

1443. a) $60 \cdot 42$
$30 \cdot 25$
$70 \cdot 34$
$50 \cdot 17$

b) $2520 : 60$
$3360 : 40$
$4680 : 90$
$5740 : 70$

c) $200 \cdot 78$
$900 \cdot 11$
$300 \cdot 24$
$500 \cdot 17$

d) $17\,200 : 400$
$37\,200 : 600$
$59\,200 : 800$
$26\,100 : 300$

1444. a)
$$\begin{array}{r} 75 \\ \cdot 50 \\ +250 \\ \cdot 9 \\ :300 \\ -12 \\ \hline \end{array}$$

b)
$$\begin{array}{r} 108 \\ \cdot 40 \\ -120 \\ :20 \\ -3 \\ \cdot 400 \\ \hline \end{array}$$

c)
$$\begin{array}{r} 82\,800 \\ +1\,200 \\ :28 \\ +9 \\ \cdot 7 \\ -63 \\ \hline \end{array}$$

d)
$$\begin{array}{r} 21\,000 \\ \cdot 5 \\ +15\,000 \\ :400 \\ +9 \\ \cdot 7 \\ \hline \end{array}$$

e)
$$\begin{array}{r} 2163 \\ :3 \\ -14 \\ \cdot 5 \\ +21 \\ :7 \\ \hline \end{array}$$

f)
$$\begin{array}{r} 508 \\ +32 \\ :6 \\ \cdot 5 \\ -150 \\ :4 \\ \hline \end{array}$$

2. Risttahukas ja kuup.

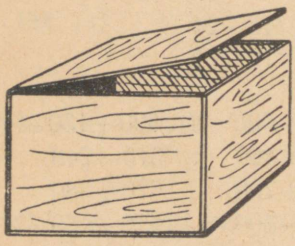

1445. Vaatle joonisel kujutatud vineerist kasti. Mitu vineeritükki läheb vaja niisuguse kasti seinteks? Mitu vineeritükki läheb vaja selle põhjaks ja kaaneks?

1446. Mitu vineeritükki läheb üldse vaja niisuguse kasti valmistamiseks? Missugune kuju peab olema nendel vineeritükkidel?

1447. Võrdle kasti toaga. Mis vastab toal kasti põhjale? kaanele? seintele?

1448. Võrdle kasti tikutoosiga. Näita tikutoosil põhja, kaant, seinu.

1449. Nimeta oma ümbrusest veel asju, mis on kujult kastiga sarnased.

1450. *Kõiki niisuguseid esemeid, mis on kujult kastiga sarnased, nimetatakse* **risttahukateks.** *Kasti põhja, kaant ja seinu, toa põrandat, lage ja seinu nimetatakse ühise nimega* **tahkudeks.** Mitu tahku on seega risttahukal? Missugune kuju on risttahuka tahkudel?

1451. *Risttahuka tahkude juures tehakse vahet põhjade ja külgtahkude vahel. Põhjadele vastavad kasti põhi ja kaas, toa põrand ja lagi, külgtahkudele kasti ja toa seinad.*
Mitu põhja on seega igal risttahukal? Mitu külgtahku?

1452. *Neid tahkusid, mis asetsevad vastastikku, nimetatakse* **vastastahkudeks.**

Nimeta vastastahkusid toal; kastil. Näita vastastahkusid tikutoosil.

1453. Aseta tikutoos mis tahes tahuga paberilehele ja tõmba talle terava pliiatsiga joon ümber. Paberil tekib ristkülik. Pööra siis tikutoos teistpidi ja aseta sellele ristkülikule eelmise tahu vastastahk. Mis selgub? Proovi seda ka tikutoosi teiste tahkudega. Mida me võime risttahuka vastastahkude kohta öelda?

1454. *Jooni, kus risttahuka kaks tahku kokku puutuvad, nimetatakse risttahuka* **servadeks.**
Loenda, mitu serva on risttahukal. Mõõda mingi risttahuka kõikide servade pikkused. Mitmes pikkuses neid on? Mitmekaupa on nad ühepikkused?

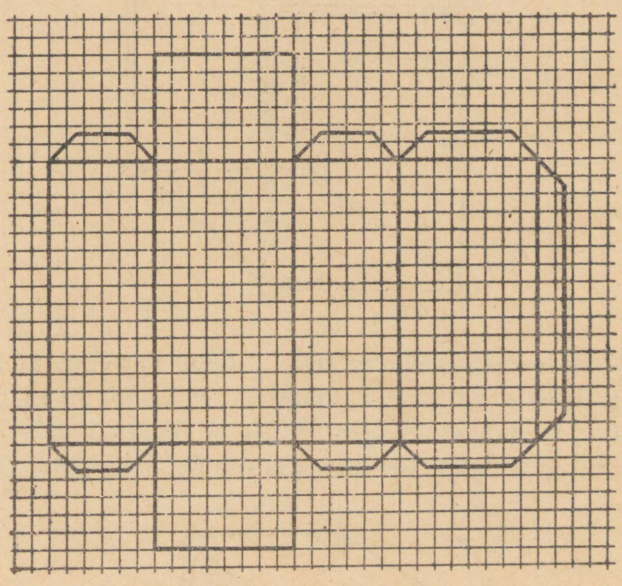

1455. *Neid punkte, kus risttahuka kolm serva kokku puutuvad, nimetatakse risttahuka* **tippudeks.**
Mitu tippu on risttahukal?

1456. Joonista ruudulisele paberile joonisel kujutatud risttahuka **pinnalaotus,** lõika see kääridega välja ja kleebi risttahukas kokku.

1457. Kontrolli, kas sa oskad vastata järgmistele küsimustele risttahuka kohta.
1) Nimeta mõned risttahukakujulised esemed.
2) Mitu tahku on risttahukal? mitu põhja? mitu külgtahku?
3) Missugune kuju on risttahuka tahkudel?
4) Milliseid tahke nimetatakse vastastahkudeks?
5) Mis me võime öelda kahe vastastahu suuruse kohta?
6) Mitu serva on risttahukal?

7) Mitmekaupa on risttahuka servad ühepikkused?
8) Mitu tippu on risttahukal?

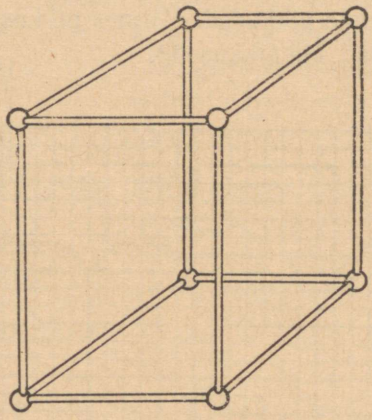

1458. Valmista neljast 10 cm, neljast 5 cm ja neljast 4 cm pikkusest traaditükist või puupulgast, mis kujutavad risttahuka servi, ja kaheksast plastiliinist kuulikesest, mis kujutavad risttahuka tippe, joonisel kujutatud risttahuka varbmudel.

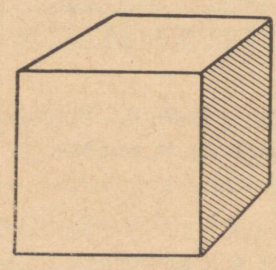

1459. **Kuubiks** *nimetatakse niisugust risttahukat, mille servad on kõik ühepikkused. Kuubi kõik tahud on ühesuurused.* Missugune kuju on kuubi tahkudel?

1460. Vaatle mõnd kuupi. Mõõda selle kõikide servade pikkused. Aseta kuup mingi tahuga paberilehele ja tõmba talle terava pliiatsiga joon ümber. Paberile tekib ruut. Siis aseta sellele ruudule kordamööda kõik teised kuubi tahud. Mis selgub?

1461. Joonista ruudulisele paberile joonisel kujutatud kuubi pinnalaotus, lõika kääridega välja ja kleebi ta kuubiks kokku.

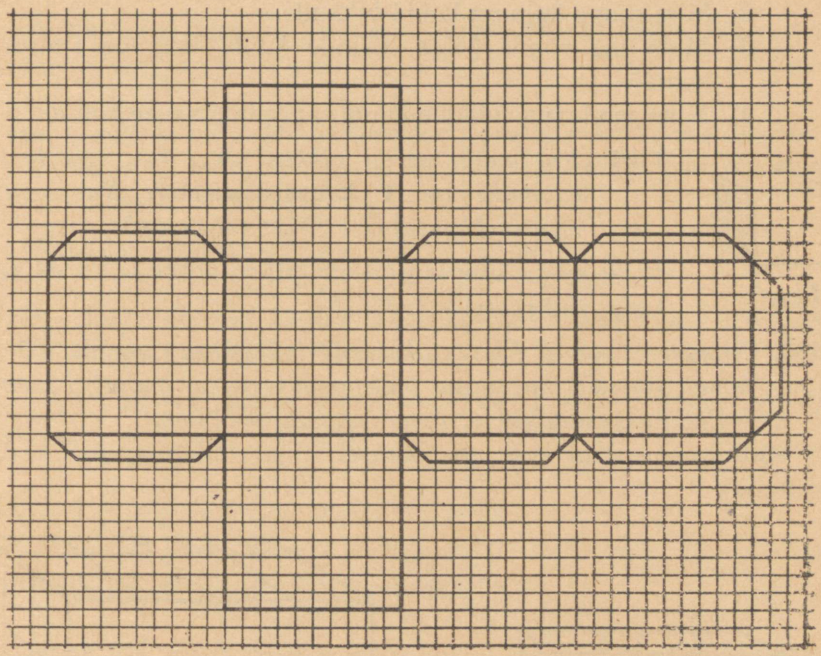

1462. Valmista 12 ühepikkusest traaditükist või puupulgast, mis kujutavad kuubi servi, ja 8 plastiliinist kuulikesest, mis kujutavad kuubi tippe, kuubi varbmudel.

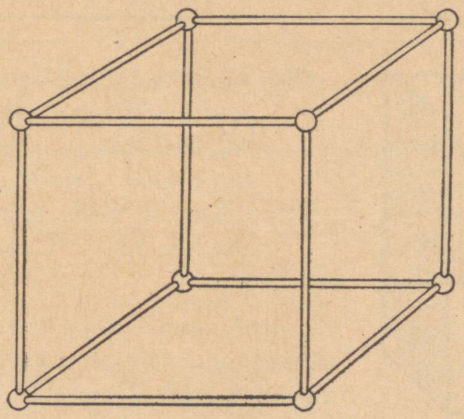

1463. Kontrolli, kas sa oskad vastata järgmistele küsimustele kuubi kohta:

1) Mitu tahku on kuubil? mitu serva? mitu tippu?
2) Missugune kuju on kuubi tahkudel?
3) Mida me võime öelda kõikide kuubi tahkude suuruse kohta?
4) Mida me teame kõikide kuubi servade pikkuse kohta?

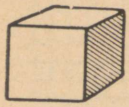

1 cm³

1464. *Kui kuubi serva pikkus on 1 cm, siis tema ruumala on* **1 kuupsentimeeter.** *Kuupsentimeeter kirjutatakse lühendatult* **cm³.**

Joonista kuupsentimeetri pinnalaotus ja kleebi see kuupsentimeetriks kokku.

1465. *Kuupsentimeetrit kasutatakse mõõduühikuna* **ruumala** *mõõtmisel. Joonisel kujutatud väiksemasse karpi mahub 12 cm³, sellepärast öeldakse, et tema ruumala on 12 cm³.*

Mitu kuupsentimeetrit on joonisel kujutatud suurema karbi ruumala?

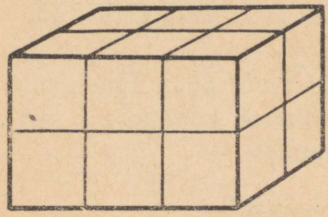

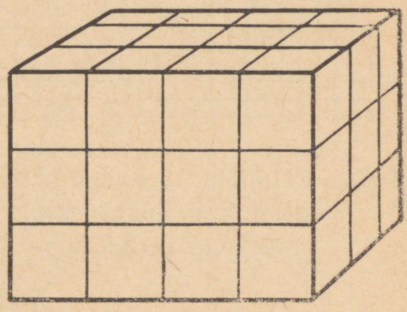

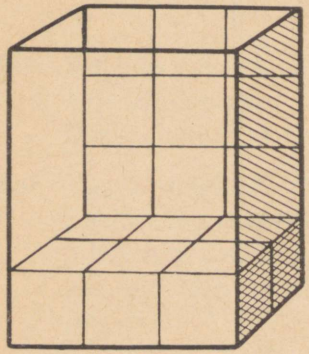

1466. *Et ruumala mõõtmine selle kuupsentimeetritega täitmise teel on väga tülikas ja võtab palju aega, talitatakse teisiti. Me paneme tähele, et karbi põhja igale ruutsentimeetrile mahub parajasti 1 cm³.*

Mitu kuupsentimeetrit mahub karbi põhjale ühte kihti, kui karbi põhja pindala on 6 cm²? 8 cm²? 12 cm²? 18 cm²?

1467. *Edasi paneme tähele, et üks kuupsentimeetrite kiht täidab karbi 1 cm kõrguselt. Karbi kõrguse iga järgmise sentimeetri kohta mahub uus kiht.*

Mitu kihti kuupsentimeetreid mahub karpi, mille kõrgus on 2 cm? 3 cm? 4 cm? 5 cm?

1468. *Teades, mitu kuupsentimeetrit mahub karbi põhjale ühte kihti ja mitu niisugust kihti mahub karpi, leiame karbi ruumala arvutamise teel.*

Mitu kuupsentimeetrit on joonisel kujutatud karbi ruumala?

1469. *Seega on meil karbi ruumala arvutamiseks vaja teada tema põhja pindala ja kõrgust.*

Mida näitab põhja pindala? Mida näitab kõrgus? Kuidas leiame nende järgi ruumala?

1470. *Põhja pindala võime leida arvutamise teel.*

Missugune kuju on risttahuka põhjal? Mida me peame mõõtma, et võiksime arvutada põhja pindala?

1471. Karbi põhja pikkus on 6 cm ja laius 4 cm. Karbi kõrgus on 5 cm. Seleta suuliselt, kuidas sa arvutad selle karbi ruumala. Kui suur on selle karbi ruumala?

Pea meeles!

Risttahuka ruumala võrdub tema põhja pindala ja kõrguse korrutisega.

1472. Leia karbi ruumala, kui tema: 1) põhja pikkus on 8 cm, põhja laius 5 cm, kõrgus 2 cm; 2) põhja pikkus 10 cm, põhja laius 8 cm, kõrgus 5 cm; 3) põhja pikkus 20 cm, põhja laius 10 cm, kõrgus 8 cm.

1473. Mõõda mõne karbi pikkus, laius ja kõrgus sentimeetrites ning arvuta karbi ruumala.

1474. *Kui kuubi serva pikkus on 1 dm ehk 10 cm, siis on tema ruumala* **1 kuupdetsimeeter.** *Kuupdetsimeeter kirjutatakse lühendatult* **dm³.**

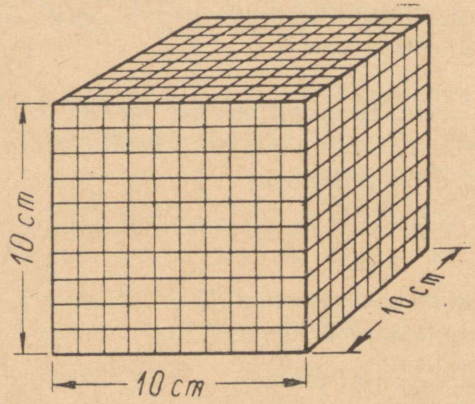

Mitu kuupsentimeetrit on kuupdetsimeetri põhja pindala?

1475. Mitu kuupsentimeetrit mahub kuupdetsimeetri põhjale ühte kihti? Mitu niisugust kuupsentimeetrite kihti mahub kuupdetsimeetrisse? Mitu kuupsentimeetrit on kuupdetsimeetri ruumala?

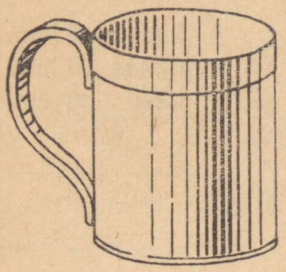

1476. *Ühe kuupdetsimeetri ehk 1000 kuupsentimeetri suurust ruumala nimetatakse ka veel* **liitriks** *(vaata joonist). Liitrit kasutatakse vee, piima jne. mõõtmiseks.*

Kontrolli liitri ruumala, valades sellesse plekist kuupdetsimeetritäie vett.

1477. Akvaariumi pikkus on 8 dm, laius 6 dm, kõrgus ehk sügavus 5 dm. Mitu liitrit vett mahub sellesse akvaariumi?
Kirjuta nii: $6 \cdot 8 \cdot 5 = \ldots$ liitrit.

1478. Akvaariumi pikkus oli 6 dm ja laius 4 dm, vee sügavus akvaariumis oli 3 dm. Mitu liitrit vett oli selles akvaariumis?

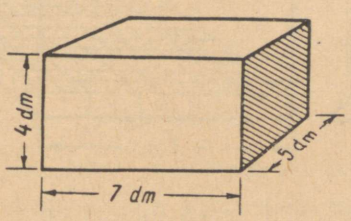

1479. Arvuta joonisel näidatud kasti ruumala.

1480. Kartulisalve pikkus on 12 dm, laius 10 dm ja sügavus 9 dm. Mitu kuupdetsimeetrit on selle salve ruumala?

1481. Basseini pikkus on 12 dm, laius 9 dm ja sügavus 8 dm. Mitu 12-liitrist pangetäit vett mahub sellesse basseini?

1482. Kuubikujulise kasti serva pikkus on 4 dm. Seleta suuliselt, kuidas sa arvutad selle kasti ruumala. Kui suur on see ruumala?

1483. Arvuta kuubikujulise kasti ruumala, kui kasti serva pikkus on 5 dm; 6 dm; 7 dm; 8 dm.

1484. Kuubikujuline kast serva pikkusega 9 dm oli kartuleid täis. Mitu 10-liitrist pangetäit kartuleid mahub sellesse kasti? Mitu tsentnerit on neid kartuleid, kui pangetäis kartuleid kaalub 7 kg?

1485. *Kui kuubi serva pikkus on 1 m, siis on tema ruumala* **1 kuupmeeter.** *Kuupmeeter kirjutatakse lühendatult* **m³.**
Mitu ruutdetsimeetrit on kuupmeetri ühe tahu pindala?

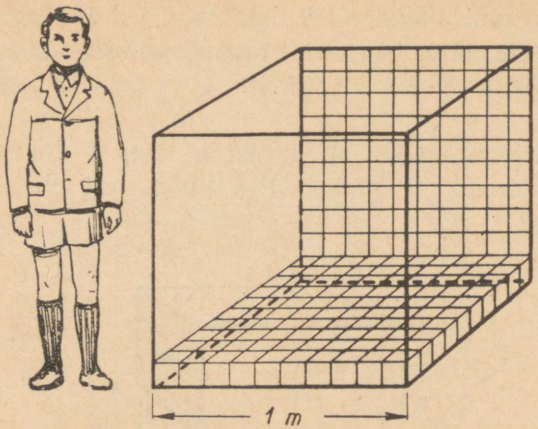

1486. Kuubikujulise kasti serva pikkus on 1 m. Mitu kuupdetsimeetrit mahub selle kasti põhjale ühte kihti? Mitu niisugust kihti mahub kasti? Mitu kuupdetsimeetrit on selle kasti, see tähendab kuupmeetri ruumala?

Pea meeles:
$1\ m^3 = 1000\ dm^3$ ehk
1000 liitrit

1487. Mitu kuupdetsimeetrit ehk liitrit on 2 m^3? 3 m^3? 5 m^3? 7 m^3? 4 m^3? 6 m^3?

Kirjuta nii: 8 $m^3 = 8000\ dm^3$.

1488. Mitu kuupmeetrit on 2000 dm^3? 4000 dm^3? 6000 dm^3? 3000 dm^3? 8000 dm^3? 5000 dm^3?

Kirjuta nii: 7000 $dm^3 = 7\ m^3$.

1489. Mitu kuupmeetrit ja mitu kuupdetsimeetrit ehk liitrit on: 2458 dm^3? 1785 dm^3? 3800 dm^3? 5600 dm^3? 4650 dm^3? 6275 dm^3?

Kirjuta nii: 7360 $dm^3 = 7\ m^3\ 360\ dm^3$.

1490. *2 m^3 750 dm^3 võime kirjutada koma abil kuupmeetrites nii:*

2,750 m^3.

Kuhu peame kirjutama koma? Mitmendal kohal koma järel asuvad sajad, mitmendal kohal kümned ja mitmendal kohal ühed kuupdetsimeetrid ehk liitrid?

Kirjuta selle eeskujul koma abil kuupmeetrites:
1) 1 m^3 125 dm^3, 2) 3 m^3 450 dm^3, 3) 5 m^3 75 dm^3,
4) 587 dm^3, 5) 45 dm^3; 6) 8 dm^3.

Kirjuta nii: 7 m^3 25 dm^3 = 7,025 m^3
560 dm^3 = 0,560 m^3
8 dm^3 = 0,008 m^3

1491. Kirjuta kuupmeetrites ja kuupdetsimeetrites järgmised koma abil kuupmeetrites kirjutatud arvud: 1) 6,523 m^3; 2) 2,058 m^3; 3) 4,005 m^3; 4) 0,850 m^3; 5) 0,008 m^3; 6) 0,075 m^3.

Kirjuta nii: 5,008 m^3 = 5 m^3 8 dm^3
0,052 m^3 = 52 dm^3
0,006 m^3 = 6 dm^3

1492. Klassi pikkus on 8 m, laius 6 m ja kõrgus 4 m. Seleta suuliselt, kuidas sa arvutad selle klassi ruumala kuupmeetrites. Kui suur on see ruumala?

1493. Kui suur on klassi ruumala, kui klassi pikkus on 12 m, laius 7 m ja kõrgus 4 m?

1494. Kui suur on toa ruumala, kui toa pikkus on 5 m, laius 4 m ja kõrgus 3 m?

1495. Viljasalve pikkus on 5 m ja laius 4 m. Vilja on salves 1 m kõrguselt. Mitu kuupmeetrit vilja on salves?

1496. Salve pikkus on 6 m ja laius 4 m. Selles salves on nisu 1 m kõrguselt. Mitu tsentnerit nisu on selles salves, kui 1 m^3 nisu kaalub 750 kg?

1497. Risttahukakujulise basseini mõõtmed on: pikkus 9 m, laius 5 m ja sügavus 2 m. Mitu kuupmeetrit vett mahub sellesse basseini? Mitu liitrit see on?

1498. Ujumisbasseini mõõtmed on: pikkus 25 m, laius 12 m ja sügavus 4 m. Kui palju vett mahub sellesse basseini?

1499. Heinaküüni pikkus on 12 m, laius 5 m ja seinte kõrgus 3 m. Küün on seinte kõrguselt heinu täis. Mitu tsentnerit heinu on selles küünis, kui 1 m^3 heinu kaalub 60 kg?

1500. Kolhoosi tahetakse kaevata risttahukakujuline tiik, mille pikkus on 62 m, laius 25 m ja sügavus 3 m. Kui suur on selle tiigi ruumala? Mitu autokoormat mulda on vaja sellest süvendist ära vedada, kui koormasse mahub 3 m^3 mulda?

1501. Kolhoosi risttahukakujulise siloaugu pikkus on 24 m, laius 5 m ja sügavus 3 m. 1 m^3 silo kaalub 5 ts. Kui palju kaalub see silo? Mitmele lehmale piisab sellest silost aastaks, kui lehm tarvitab aastas 12 tonni silo? Mitu niisugust auku peab kolhoos silo varuma, kui kolhoosis on 240 lehma?

	a	b	c	d	e
1502.	125 378 +358 649	412 032 −186 375	98 654 +187 246	500 000 −287 315	487 356 +512 644
1503.	402 311 − 87 583	187 356 + 58 453	105 002 − 68 375	506 208 +174 356	1 000 000 − 567 428

1504. a) 5,875 m^3 + 7,186 m^3
9,012 m^3 − 2,245 m^3
0,587 m^3 + 0,875 m^3
1,250 m^3 − 0,750 m^3

b) 28,56 ha + 17,44 ha
23,75 ha − 18,87 ha
52,35 a − 27,56 a
2,17 a − 0,75 a

1505. a) 5 · 6,27 ha
3 · 0,64 a
6 · 7,58 m^2
2 · 0,875 m^3

b) 54,72 ha : 4
1,186 m^2 : 2
28,45 a : 5
73,41 m^2 : 3

c) 600 · 528
900 · 495
2000 · 187
4000 · 236

1506. a) 503 · 785 + 845 235 : 9 − 342 900 : 675
b) 678 945 : 5 − 203 · 342 + 168 336 : 167
c) 345 · 287 + 523 482 : 6 − 177 568 : 2

1507. Arvuta peast:

a) 47 + 28 + 35
58 + 37 − 63
76 + 18 − 56
92 − 75 + 48

b) 72 − 35 + 67
18 + 76 − 54
91 − 48 + 39
26 + 57 − 45

c) 63 − 47 + 38
54 + 29 − 75
83 − 75 + 98
107 + 38 − 53

1508. a) $325+123$ b) $7230+1250$ c) $72\,000+25\,000$
$864-542$ $6870-4520$ $67\,000-42\,000$
$413+385$ $3140+2630$ $36\,000+24\,000$
$978-625$ $9860-4150$ $80\,000-28\,000$

1509. a) $2000 \cdot 47$ b) $92\,000 : 4000$ c) $3000 \cdot 125$
$5000 \cdot 13$ $75\,000 : 3000$ $6000 \cdot 112$
$7000 \cdot 12$ $85\,000 : 5000$ $4000 \cdot 221$
$3000 \cdot 24$ $52\,000 : 2000$ $2000 \cdot 313$

1510. a) $848\,000 : 2000$ b) $5 \cdot 8500$ c) $945\,000 : 9000$
$484\,000 : 4000$ $11 \cdot 3600$ $535\,000 : 5000$
$666\,000 : 6000$ $9 \cdot 4800$ $742\,000 : 7000$
$693\,000 : 3000$ $15 \cdot 6400$ $615\,000 : 3000$

1511.

a) 25 b) 6009 c) 4280 d) 54 072
$\cdot 3000$ $\cdot 8$ -80 -72
$+3000$ -72 $:60$ $:18$
$:6$ $:300$ $\cdot 90$ $+7$
-7000 -53 -292 $\cdot 8$
$+9$ $\cdot 40$ $\cdot 9$ -56

e) 24 000 f) 54 036
$:600$ -36
$\cdot 900$ $:27$
$+6\,028$ -500
$:7$ $:30$
$\cdot 9$ $:2$

1512. Ühes parves oli 758 palki, teises parves 185 palki rohkem kui esimeses, kolmandas aga 156 palki vähem kui teises. Mitu palki oli kolmes parves kokku?

1513. Kolmes parves oli kokku 2472 palki. Esimeses parves oli 823 palki, teises aga 248 palki vähem. Mitu palki oli kolmandas parves?

1514. Parv oli teel olnud 8 päeva, liikudes edasi keskmiselt 36,500 km päevas. Kui kaugelt see parv tuli?

1515. Parv oli jõge mööda mõõtes ümmarguselt 252 km kauguselt 6 päevaga kohale jõudnud. Mitu kilomeetrit oli ta keskmiselt päevas edasi liikunud?

1516. Kolme parve koguraskus oli ümmarguselt arvestatuna 840 tonni. Mitu 30-tonnise kandejõuga platvormi oleks vaja läinud nendes parvedes kohaletoimetatud palkide vedamiseks raudteel?

1517. Jõeaurik võttis peale 248 tonni kaupa ja 136 reisijat. Mitu tonni kaalus kogu koorem, kui iga reisija keskmiseks raskuseks arvestada 68 kg?

1518. 45 üheraskust tühja vagunit kaalusid kokku 427 500 kg. Vedur koos tendriga kaalus niisama palju kui 12 tühja vagunit. Mitu tonni kaalus rong, mis koosnes vedurist, tendrist ja 45 tühjast vagunist?

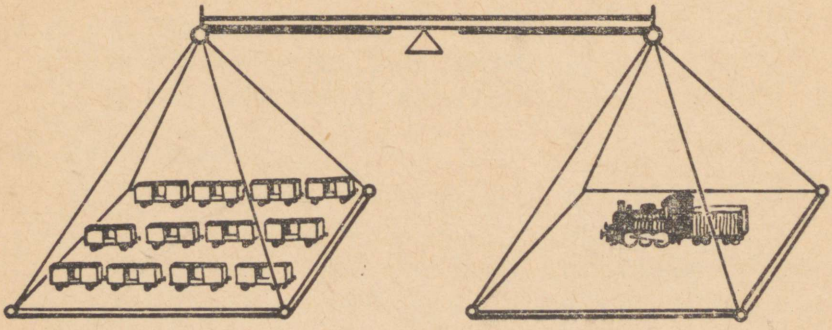

1519. Mitu tonni kaalub eelmises ülesandes nimetatud rong, kui igas vagunis on 20 t kaupa?

1520. 8 vagunis oli igaühes 18,750 tonni kaupa. Mitu tonni kaupa oli neis kõigis kokku?

1521. 6 vagunis oli kokku 139,500 t kaupa. Mitu tonni kaupa oli keskmiselt igas vagunis?

1522. 4 vagunis oli igaühes 17,500 t ja 7 vagunis igaühes 19,200 t kaupa. Mitu tonni kaupa oli kõigis nimetatud vagunites kokku?

1523. 12 vagunis oli kokku 246,250 t kaupa. Neist 7 vagunis oli igaühes keskmiselt 21,250 t. Mitu tonni oli keskmiselt igas ülejäänud vagunis?

1524. Kahes vagunis oli kokku 37,350 t kaupa. Ühes vagunis oli seda 1,650 t rohkem kui teises. Mitu tonni kaupa oli kummaski vagunis?

1525. Kahe kolhoosi pindala oli kokku 1650 ha. Ühe kolhoosi pindala oli 45 ha väiksem kui teise kolhoosi pindala. Mitu hektarit oli kummagi kolhoosi pindala?

1526. Ristküliku ümbermõõt oli 28 m. Tema laius oli pikkusest 1,04 m lühem. Leia selle ristküliku pikkus ja laius.

1527. Ristküliku ümbermõõt oli 360 m. Tema laius oli pikkusest 30 m lühem. Mitu aari oli selle ristküliku pindala?

1528. Liida kirjalikult. Kontrolli arvelaua abil.

a)	b)	c)	d)
52 674	96	358 917	564 257
1 896	2 718	29 648	32 803
48	56 875	75	1 346
182 347	237 513	3 847	187 563

1529. Joonesta alltoodud tabel vihikusse ning arvuta nii, nagu on juhatatud ülesandes 14. Kasuta liitmisel arvelauda.

42 568	125 394	1 256	87 963	
125 394	48	252 317	2 878	
56	2 379	125 716	35 693	
3 745	14 568	186	112 803	

1530. a) $\begin{array}{r} 100\,504 \\ -\,78\,687 \\ \hline \end{array}$ b) $\begin{array}{r} 501\,283 \\ -\,245\,397 \\ \hline \end{array}$ c) $\begin{array}{r} 700\,000 \\ -\,528\,111 \\ \hline \end{array}$ d) $\begin{array}{r} 287\,356 \\ -\,96\,878 \\ \hline \end{array}$

1531.

a)	b)	c)
$260 \cdot 3400$	$729\,729 : 81$	$308 \cdot 2540$
$120 \cdot 4280$	$661\,056 : 132$	$1008 \cdot 624$
$280 \cdot 3428$	$275\,072 : 112$	$407 \cdot 1870$
$170 \cdot 4050$	$329\,943 : 327$	$2007 \cdot 328$

1532.
a) $37\,115 : 65 + 72\,675 : 85 - 461\,206 : 458$
b) $65\,254 : 79 - 75\,563 : 97 + 107 \cdot 354$
c) $716 \cdot 46 + 77\,517 : 99 - 257\,328 : 8$
d) $57\,211 : 77 + 44\,550 : 66 + 61\,462 : 79$

1533.

a)	b)
$3{,}27\ m^2 + 5{,}83\ m^2$	$4{,}528\ km + 3{,}152\ km$
$9{,}12\ m - 4{,}78\ m$	$6{,}312\ kg - 2{,}758\ kg$
$5{,}6\ t + 8{,}4\ t$	$8{,}357\ m^3 + 4{,}186\ m^3$
$7{,}2\ cm - 3{,}7\ cm$	$1{,}520\ m^3 - 0{,}870\ m^3$

1534.

a)	b)	c)
$3 \cdot 4{,}58\ ha$	$2{,}756\ kg : 4$	$3000 \cdot 127$
$8 \cdot 2{,}35\ a$	$1{,}872\ t : 9$	$5000 \cdot 175$
$5 \cdot 5{,}76\ m^2$	$3{,}245\ m^3 : 5$	$2000 \cdot 452$
$2 \cdot 1{,}85\ ts$	$1{,}758\ km : 2$	$4000 \cdot 218$

1535. Arvuta peast:

a)	b)	c)
$18 + 25 + 47$	$51 - 36 + 75$	$54 + 48 - 75$
$91 - 36 + 15$	$28 + 45 - 62$	$101 - 36 + 44$
$34 + 16 - 28$	$65 - 28 + 16$	$78 + 27 - 38$
$82 - 47 + 15$	$39 + 47 - 78$	$104 - 58 + 36$

1536.

a)	b)	c)
$270 + 250$	$2700 + 3600$	$28\,000 + 47\,000$
$420 - 160$	$5200 - 2700$	$51\,000 - 13\,000$
$180 + 370$	$3400 + 5800$	$63\,000 + 28\,000$
$910 - 450$	$9100 - 4600$	$74\,000 - 38\,000$

1537.

a)	b)	c)
$20 \cdot 360$	$840\,000 : 7000$	$3 \cdot 18\,000$
$500 \cdot 150$	$510\,000 : 300$	$7 \cdot 130$
$40 \cdot 180$	$720\,000 : 40$	$4 \cdot 2\,500$
$6000 \cdot 120$	$640\,000 : 2$	$2 \cdot 36\,000$

1538. a) 327 000 : 109 000 b) 3 · 45 c) 7200 : 600
840 000 : 280 000 7 · 28 8400 : 30
56 000 : 14 000 5 · 87 6500 : 500
150 000 : 6 000 4 · 75 2800 : 20

1539.

a	b	c	d	e	f
72	90	407	75 600	7200	840 000
· 30	+ 17	· 2000	− 600	: 400	: 120 000
+ 240	· 90	+ 26 000	: 3 000	· 30	· 1 050
· 20	− 30	: 7 000	· 9	− 332	+ 150
− 3 000	: 24	− 12	+ 15	· 4 000	: 100
: 500	+ 7	· 700	· 30	+ 8 000	− 3

1540. Kooliaias oli kartulite jaoks eraldatud ristkülikukujuline maatükk, mille pikkus oli 20 m ja laius 10 m. Mitu kilogrammi läheb sellele maatükile seemnekartuleid, kui 1 hektari külvinorm on 28 ts? Mitu pangetäit see on, kui pangetäis kartuleid kaalub keskmiselt 7 kg?

1541. Ristkülikukujulisele maatükile, mille pikkus oli 50 m ja laius 40 m, pandi maha 5,80 ts kartuleid. Mitu kilogrammi kartuleid pandi igale aarile? Mitu tsentnerit seemnekartuleid oleks kulunud samasuguse mahapaneku tiheduse juures 1 hektarile?

1542. Aedherne keskmine külvinorm on 1,50 ts seemet hektarile. Kooliaias oli aedherne jaoks ette nähtud ristkülikukujuline maatükk, mille pikkus oli 8 m ja laius 5 m. Mitu grammi pidi olema selle maatüki seemendamiseks herneid?

1543. Ristkülikukujulisele maatükile, mille pikkus oli 8 m ja laius 6 m, pandi maha 0,720 kg aedherne seemet. Mitu kilogrammi aedherneid kuluks samasuguse külvitiheduse juures 1 a seemendamiseks? 1 ha seemendamiseks?

1544. Kolhoosis külvati peenrakurki ristkülikukujulisele maatükile, mille pikkus oli 90 m ja laius 80 m. Mitu grammi kulub selle maatüki seemendamiseks kurgiseemet, kui keskmine külvinorm on 7 kg hektari kohta? Mitu kilogrammi see on?

1545. Kolhoosis külvati ristkülikukujulisele maatükile, mille pikkus oli 150 m ja laius 80 m, 9,600 kg kurgiseemet. Mitu grammi kurgiseemet külvati selles kolhoosis ühele aarile? Ühele hektarile? Mitu kilogrammi see on?

1546. Õpilased proovisid omakasvatatud kurgiseemnete idanevust. Selleks külvasid nad külvikasti 100 kurgiseemet. Neist läks kasvama 83 seemet. Mitu sajandikku seemnetest idanes? Mitu sajandikku ei idanenud?

1547. Kolhoosi ristkülikukujulise viljapuuaia pikkus oli 250 m ja laius 180 m. Sellest maast oli $\frac{1}{10}$ pirnipuude all ja niisama palju ploomi- ja kirsipuude all. Ülejäänud maa oli õunapuude all. Mitu aari oli selles aias iga nimetatud liiki viljapuude all? Mitu hektarit oli kogu aia pindala?

1548. Eelmises ülesandes nimetatud aias oli istutatud iga aari kohta õuna- ja pirnipuid 2, ploomi- ja kirsipuid aga 7. Mitu iga nimetatud liiki viljapuud oli selles aias? Mitu viljapuud oli kokku?

1549. Viljapuuaedade väetamiseks antakse mineraalväetist igale aarile järgmiselt: lämmastikväetist 2 kg, superfosfaati 4 kg ja kaaliväetist 2 kg. Mitu tsentnerit iga nimetatud väetist eraldi ja mitu tsentnerit neid kõiki kokku tuleb anda ristkülikukujulisele viljapuuaiale, mille pikkus on 350 m ja laius 280 m?

1550. Peale kunstväetise antakse viljapuuaiale veel 250—300 kg sõnnikut või komposti aari kohta. Mitu tonni sõnnikut või komposti läheb viljapuuaiale, mille pikkus on 350 m ja laius 240 m, kui anda 250 kg aari kohta? 300 kg aari kohta?

1551. Mõnikord arvutatakse viljapuuaia väetamiseks vajalik väetise hulk ka viljapuude arvu järgi. Igale viljapuule antakse lämmastikväetist 360 g, superfosfaati 750 g ja kaaliväetist 240 g. Mitu kilogrammi iga nimetatud väetist eraldi ja mitu kilogrammi kõiki mineraalväetisi kokku tuleb anda aiale, kus on 900 viljapuud? Mitu tonni see on?

1552. Peale kunstväetiste antakse igale viljapuule veel 80 kg sõnnikut või komposti. Mitu tonni sõnnikut või komposti tuleb anda aiale, milles on 1250 viljapuud?

1553. Kolhoos sai lämmastikväetist ja superfosfaati kokku 801 tsentnerit. Superfosfaati oli 231 tsentnerit rohkem kui lämmastikväetist. Mitu tsentnerit sai kolhoos kumbagi nimetatud väetist?

1554. Kahes virnas on kokku 12 750 tellist. Ühes virnas on 250 tellist vähem kui teises. Leia telliste arv kummaski virnas kahel viisil.

1555. Arvuta kirjalikult. Kontrolli arvelaua abil.

a) $14\,368+75+769+1867+57+12$
b) $739+36+1483+837+15\,736+97$
c) $33+8696+125+117\,749+323+456$
d) $52\,845+9783+84+567+25\,384+186$

1556. a) $27\,755 - 2\,858$ b) $75\,022 - 3\,886$ c) $4035 - 857$ d) $91\,052 - 5\,864$ e) $100\,200 - 7\,348$

1557. Kahes laos on juurvilja järgmiselt:

Juurvili	I laos kg	II laos kg	Kokku liikide järgi
Kartuleid	32 125	17 635	
Porgandeid	7 381	345	
Kaalikaid	273	1 730	
Peete	1 250	375	
Kokku ladude järgi			

Leia nõutavad summad. Kuidas sa veendud, et arvutamisel pole tehtud vigu?

1558. a) $282 \cdot 476$, $397 \cdot 569$, $178 \cdot 1356$, $478 \cdot 705$
b) $72\,335 : 85$, $10\,962 : 54$, $72\,352 : 76$, $18\,189 : 43$
c) $56 \cdot 13\,501$, $98 \cdot 23\,176$, $69 \cdot 2\,813$, $57 \cdot 4\,367$

1559. a) $42\,125 : 125$, $19\,292 : 364$, $18\,425 : 275$, $841\,566 : 933$
b) $950 \cdot 892$, $870 \cdot 498$, $906 \cdot 423$, $803 \cdot 352$
c) $131\,289 : 321$, $313\,125 : 625$, $248\,363 : 809$, $572\,163 : 709$

1560. Arvuta peast:

a) $\frac{1}{2}$ rbl. = ... kop. b) $\frac{1}{2}$ m = ... cm c) $\frac{1}{2}$ kg = ... g

$\frac{1}{4}$ rbl. = ... kop. $\frac{1}{4}$ m = ... cm $\frac{1}{4}$ kg = ... g

$\frac{1}{10}$ rbl. = ... kop. $\frac{1}{10}$ m = ... cm $\frac{1}{10}$ kg = ... g

$\frac{1}{100}$ rbl. = ... kop. $\frac{1}{100}$ m = ... cm $\frac{1}{100}$ kg = ... g

1561.

a) $\frac{1}{2}$ km = ... m b) $\frac{1}{2}$ t = ... kg c) $\frac{1}{2}$ t. = ... min.

$\frac{1}{4}$ km = ... m $\frac{1}{4}$ t = ... kg $\frac{1}{4}$ t. = ... min.

$\frac{1}{10}$ km = ... m $\frac{1}{10}$ t = ... kg $\frac{1}{10}$ t. = ... min.

$\frac{1}{100}$ km = ... m $\frac{1}{100}$ t = ... kg $\frac{1}{100}$ a. = ... kuud

1562.

a)	b)	c)	d)
2 · 903	2715 : 3	30 · 904	32 240 : 40
8 · 407	1628 : 4	60 · 507	21 280 : 70
7 · 706	7236 : 9	80 · 308	18 120 : 20
6 · 905	4525 : 5	90 · 406	35 250 : 50

1563.

a)	b)	c)
300 · 507	362 400 : 600	151 800 : 506
500 · 309	453 600 : 900	24 320 : 608
800 · 406	283 500 : 700	185 400 : 309
400 · 708	161 400 : 200	56 240 : 703

1564.

a)	b)	c)	d)
24	2454	12	32 160
· 3000	: 6	· 7000	: 40
: 200	− 100	+ 8000	· 700
− 54	· 8	: 23	− 2800
· 9	− 72	· 8	: 2000
− 300	: 200	+ 160	− 72

e)	f)
208	960
· 300	+ 60
+ 600	· 6
: 7000	− 120
· 106	· 8
+ 6	: 2000

1565. Neljas klass käis ekskursioonil. Klassis on 38 õpilast. Igal õpilasel kulus keskmiselt 70 kopikat toiduainete ja maiustuste peale ning 50 kopikat mitmesugusteks ostudeks. Sõiduraha tuli iga õpilase kohta 3 rubla. Kui palju läks see ekskursioon kokku maksma?

1566. Kui palju oli tarvis raha ekskursiooniks raudteel, kui raudteepilet (üks ots) maksab 1,60 rubla, ööbimiskuludeks oli iga õpilase kohta ette nähtud 0,16 rubla ning omnibussisõiduks 0,24 rubla, kui klassis oli 36 õpilast?

1567. Neljas klass kavatseb minna ekskursioonile. Kulusid on ette näha 62 rubla. Raha on juba olemas 11 rubla. Mitu rubla on iga õpilase jaoks veel tarvis, et vajalikku summat kokku saada, kui klassis on 30 õpilast?

1568. Omnibuss kaalub tühjalt 4200 kg. Omnibussis on 38 õpilast, 2 õpetajat ja bussijuht. Kui palju kaalub see omnibuss koos sõitjatega, kui iga õpilase keskmiseks raskuseks võtta 45 kg ja iga täiskasvanu raskuseks 70 kg?

1569. Ekskursioonist võttis osa 39 õpilast. Tütarlapsi oli 5 rohkem kui poisse. Mitu poissi ja mitu tüdrukut võttis ekskursioonist osa?

1570. Ekskursandid sõitsid kahe päevaga läbi 528 km, sõites esimesel päeval 16 km vähem kui teisel päeval. Mitu kilomeetrit sõitis ekskursioon kummalgi päeval?

1571. Perekond sõitis maale suvepuhkusele. Teised sõitsid laevaga, Jaan aga läks maad mööda. Ta sõitis esiteks 3 tundi omnibussiga. Siis jäi tal veel 8 km jalgsi minna. Kõndides 4 km tunnis, jõudis ta kohale täpselt samal ajal kui teisedki. Laev sõitis 18 km tunnis ja sõitu alustasid mõlemad ühel ajal. Kui pikk oli laeva teekond?

1572. Salutaguselt Järveküla oli $2\frac{1}{2}$ km. Raivo sõitis jalgrattal Salutaguselt Järveküla ja tagasi 20 minutiga. Mitu kilomeetrit oleks ta sama kiirusega jõudnud tunnis sõita?

1573. Lennuk lendas tunnis 360 km. Kui pika maa läbib see lennuk veerand tunniga? 25 minutiga?

1574. Võidusõiduauto sõitis 15 minutiga 45 km. Mitu kilomeetrit sõitis ta minutis? Mitu kilomeetrit sõitis ta tunnis? Mitu meetrit sõitis ta sekundis?

1575. Auto sõitis 63 km tunnis. Mitu meetrit sõitis ta minutis? Mitu kilomeetrit sõitis ta 12 minutiga?

1576. Eelmisel arstlikul läbivaatusel oli Vello raskus 35,400 kg. Nüüd kaalub ta 36,100 kg. Kui palju on Vello vahepeal kaalus juurde võtnud?

1577. Maimu kaalus eelmisel läbivaatusel 29,800 kg. «Sina, Maimu, oled ainult $\frac{1}{2}$ kg juurde võtnud!» ütles õde teda nüüd kaaludes. Mitu kilogrammi kaalus Maimu nüüd?

1578. Rein ja Raivo astusid korraga kaalule. Kaal näitas 68,400 kg. Siis astus Rein maha, Raivo aga jäi kaalule. Kaal näitas nüüd 33,500 kg. Mitu kilogrammi kaalus Rein?

1579. Kleidile krae tegemiseks osteti $\frac{1}{4}$ m riiet. Riide meeter maksis 6,40 rubla. Kui palju maksis see riie?

1580. Kui palju tuleb maksta $\frac{3}{4}$ m riide eest, mille meetri hind on 18 rubla?

1581. Kolmes küttelaos on küttepuid järgmiselt:

Sordi nimetus	I laos ruumimeetrites	II laos ruumimeetrites	III laos ruumimeetrites	Kokku liikide järgi
Kased	845	568	734	
Okaspuud	438	87	256	
Segapuud	1256	978	847	
Haavad	1687	843	1538	
Kokku ladude järgi				

Leia nõutavad summad. Kuidas sa veendud, et arvutamisel pole tehtud vigu?

1582. Arvuta kirjalikult:

a) $13\,903 - 15 \cdot 923 + 1139 : 67$

b) $37 \cdot 169 - 5753 + 1053 : 39$

c) $5129 : 23 + 17 \cdot 36 - 23 \cdot 32$

d) $16\,946 : 458 + 73 \cdot 258 - 25 \cdot 113$

1583. a) $5754 : 42 + 12 \cdot 44 - 18 \cdot 24$

b) $407 \cdot 258 - 33\,078 : 298 + 16 \cdot 173$

c) $430 \cdot 128 - 34\,125 : 375 + 67 \cdot 795$

d) $5859 : 27 + 2924 : 68 - 4875 : 75$

1584.

a)	b)	c)
$230 \cdot 2500$	$37\,596 : 964$	$507 \cdot 236$
$210 \cdot 2200$	$36\,448 : 68$	$380 \cdot 453$
$309 \cdot 1530$	$94\,668 : 966$	$209 \cdot 954$
$407 \cdot 1270$	$74\,334 : 78$	$560 \cdot 780$

1585.

a)	b)	c)
$27\,075 : 475$	$403 \cdot 258$	$90\,748 : 98$
$61\,161 : 87$	$640 \cdot 720$	$61\,236 : 567$
$94\,752 : 96$	$506 \cdot 583$	$22\,313 : 421$
$37\,881 : 183$	$780 \cdot 1250$	$73\,748 : 358$

1586. Arvuta peast:

a) $\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$

$\frac{1}{2} - \frac{1}{4}$

$\frac{1}{4} + \frac{1}{4}$

$\frac{3}{4} - \frac{1}{4}$

b) $7\frac{1}{2} + 8\frac{1}{2}$

$20 - 12\frac{1}{2}$

$2\frac{1}{2} + 3\frac{1}{4}$

$9\frac{3}{4} - 5\frac{1}{2}$

c) $\frac{5}{2} + \frac{7}{10}$

$\frac{15}{10} - \frac{8}{10}$

$\frac{6}{10} + \frac{3}{10}$

$1 - \frac{7}{10}$

d) $\frac{23}{100} + \frac{53}{100}$

$\frac{45}{100} + \frac{18}{100}$

$\frac{93}{100} + \frac{37}{100}$

$1 - \frac{25}{100}$

1587.

a) $2\frac{1}{2}$ m = ... cm b) $5\frac{1}{2}$ rbl. = ... kop. c) $4\frac{1}{2}$ kg = ... g

$3\frac{1}{4}$ m = ... cm $1\frac{1}{4}$ rbl. = ... kop. $5\frac{1}{10}$ km = ... m

$5\frac{1}{10}$ m = ... cm $8\frac{1}{10}$ rbl. = ... kop. $7\frac{1}{4}$ t = ... kg

$7\frac{1}{100}$ m = ... cm $2\frac{1}{100}$ rbl. = ... kop. $1\frac{1}{100}$ ts = ... kg

1588.

a)	b)	c)	d)
3 · 12	75 : 15	60 · 14	910 : 13
5 · 17	92 : 23	20 · 38	760 : 19
7 · 13	76 : 38	80 · 12	510 : 17
4 · 18	54 : 18	90 · 11	870 : 29

1589.

a)	b)	c)	d)
500 · 13	4500 : 15	2000 · 46	51 000 : 17
900 · 11	7800 : 13	4000 · 16	72 000 : 18
700 · 12	8400 : 28	6000 · 13	95 000 : 19
600 · 15	5700 : 19	3000 · 27	52 000 : 26

1590.

a)	b)	c)	d)
12	18 540	3000	4080
· 700	− 300	+ 40	· 6
− 300	: 3	· 4	: 80
: 27	· 7	+ 200	· 900
+ 9	− 560	: 3	− 5400
· 60	: 14	− 40	: 9000

e)	f)
30	28 000
· 506	: 700
− 180	· 16
: 5	: 8
· 7	− 8
+ 7000	: 6

1591. Sovhoosi ristkülikukujulise odrapõllu pikkus oli 800 m ja laius 625 m. Hektarile külvati keskmiselt 250 kg seemet. Mitu tsentnerit odraseemet pidi sovhoosil olema varutud selle põllu seemendamiseks?

1592. Odraseemet hoidis sovhoos risttahukakujulises salves, mille pikkus oli 5 m ja laius 4 m. Salves oli 1 m kõrguselt otri. Mitu tsentnerit oli sovhoosil odraseemet, kui 1 m^3 otri kaalub 675 kg? Mitu tsentnerit jäi sovhoosil pärast eelmises ülesandes nimetatud põllu täiskülvamist odraseemet järele?

1593. Kolhoosi ristkülikukujuline kaerapõld oli 600 m pikk ja 450 m lai. Kaeru külvati keskmiselt 210 kg hektarile. Mitu tsentnerit kaeraseemet pidi kolhoosil olema selle põllu seemendamiseks?

1594. Kaeraseemet hoiti kolhoosis risttahukakujulises salves, mille pikkus oli 4 m ja laius 3 m. Kaeru oli salves 1 m kõrguselt. Mitu tsentnerit jäi kolhoosil pärast eelmises ülesandes nimetatud põllu seemendamist kaeraseemet järele, kui 1 m^3 kaeru kaalub keskmiselt 500 kg?

1595. Risttahukakujulise salve pikkus oli 2,4 m ja laius 1,5 m. Salves oli 5 dm kõrguselt nisu. Mitu tsentnerit nisu oli selles salves, kui 1 dm^3 ehk liiter nisu kaalub 750 g?

1596. Risttahukakujuline salv, mille pikkus oli 4 m ja laius 2,5 m, oli 1,2 m kõrguselt kartulitega täidetud. Mitu tsentnerit oli salves kartuleid, kui 1 m^3 kartuleid kaalub 7 ts?

Märkus: Arvuta salve ruumala esiteks kuupdetsimeetrites ja kirjuta siis kuupmeetrites.

1597. Kui palju herneseemet on vaja $\frac{1}{2}$ ha suuruse põllu seemendamiseks, kui põldherne külvinorm hektari kohta on keskmiselt 240 kg? Kui palju herneseemet on vaja $3\frac{1}{2}$ ha suuruse põllu seemendamiseks sama külvinormi puhul?

1598. Kui palju seemnekartulit on vaja $\frac{1}{4}$ ha suurusele põllule, kui 1 ha suurusele põllule kulub seda keskmiselt 28 ts? Kui palju seemnekartulit läheb vaja kartulite mahapanemiseks $2\frac{1}{4}$ ha suurusele põllule?

1599. Aeda kaevati 72 auku õunapuude ja ploomipuude istutamiseks. Õunapuude istutamiseks kaevati 48 auku rohkem kui ploomipuude istutamiseks. Mitu auku kaevati õunapuude istutamiseks? Mitu auku kaevati ploomipuude istutamiseks?

1600. Kahe arvu summa on 72 500; nende arvude vahe on 2500. Leia need arvud kahel viisil.

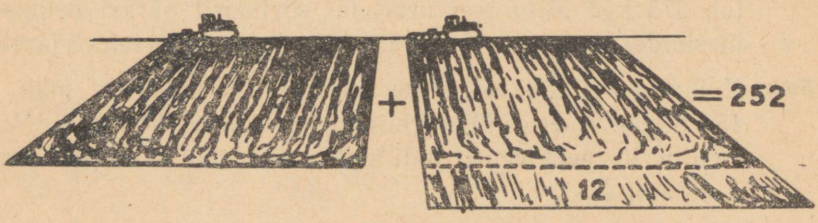

1601. Kaks traktoristi kündsid kokku 252 ha põldu. Esimene neist kündis 12 ha rohkem kui teine. Mitu hektarit kündis kumbki traktorist?

1602. Koolile osteti 9 lauda ja maksti nende eest 72 rubla. Hiljem osteti veel 15 samahinnalist lauda. Mitu rubla maksti kõikide laudade eest kokku?

1603. 12 m pikkuse raudtala otsast lõigati ära 5 m pikkune tükk. Selgus, et järelejäänud osa kaalus 224 kg. Kui palju kaalus äralõigatud tükk?

1604. 8 ts linaseemnetest saadi 200 kg linaseemneõli. Kui palju linaseemneõli saab 45 ts linaseemnetest?

1605. Elektripliit kulutas elektrienergiat 4 kop. eest tunnis. Elektripliiti kasutati 6 tundi ööpäevas. Kui palju hoitakse kokku raha, kui kuu jooksul (30 päeva) kasutada elektripliiti ainult 3 tundi ööpäevas?

1606. Auto väljus 220 km pikkusele sõidule kell 12.00 ning jõudis sihtkohta kell 16.00. Mitu kilomeetrit sõitis ta tunnis?

1607. Toomas teenis kuu jooksul 70 rubla ning andis sama aja jooksul välja 82,5 rubla. Kuu lõpul oli tal veel 77,5 rubla. Kui palju pidi Toomal kuu algul raha olema?

1608. Kassas oli hommikul 72 rubla. Päeva jooksul tuli sisse 5782 rubla ja anti välja 4975 rubla. Mitu rubla pidi õhtul kassas raha olema?

1609. Kaubastu kolmes laos oli mitmesugust riiet järgmiselt:

Riide nimetus	I laos m	II laos m	III laos m	Kokku liikide järgi
Villast riiet	783	568	945	
Siidriiet	387	465	863	
Puuvillast riiet	1254	2317	1058	
Kokku ladude järgi:				

Leia kõik nõutavad summad. Kuidas sa veendud, et liitmisel pole viga tehtud?

1610.

	e	f	g	h	i
a)	125 324	+ 45 568	+ 3 397	+ 12 039	+ 2143
b)	3 473	+ 392	+ 258	+ 5 349	+ 3832
c)	12 783	+ 1 356	+ 748	+ 29 746	+ 745
d)	5 347	+ 11 053	+ 18 971	+ 2 576	+ 1348

1611.

a)	b)	c)	d)	e)
3000	8010	6070	9000	50 000
− 2791	− 5813	− 3171	− 2158	− 31 253

1612.
a) $45\,832 - 52 \cdot 395 + 603 \cdot 127 - 984 : 24$
b) $128\,013 - 207 - 197 + 240 \cdot 370 - 780 : 15$
c) $347\,528 + 360 \cdot 270 - 73\,780 : 527 - 414 : 18$

1613.

a)		b)	
3,428 km	+ 0,875 km	7,28 ha	+ 3,75 ha
2,183 t	− 0,948 t	5,12 a	− 3,46 a
0,864 m^3	+ 1,388 m^3	18,25 ts	+ 8,97 ts
1,563 kg	− 0,878 kg	4,13 m	− 0,86 m

1614.

a)	b)	c)
$4 \cdot 5{,}27\ m^2$	3,425 t : 5	984 400 : 4600
2 · 9,38 a	2,544 m^3 : 8	182 000 : 1300
5 · 7,25 ha	7,350 km : 3	473 760 : 470
8 · 2,17 ts	3,52 ts : 2	561 960 · 280

1615. Arvuta peast:

a)	b)
45 + 37 + 28 + 16	101 − 48 − 12 − 8
18 + 56 + 37 + 9	203 − 56 − 27 − 13
23 + 38 + 18 + 17	305 − 28 − 19 − 46
34 + 16 + 23 + 19	106 − 72 − 15 − 19

1616. a) $400 \cdot 17$ b) $7800 : 1300$ c) $7000 \cdot 13$
$200 \cdot 38$ $9600 : 1200$ $9000 \cdot 11$
$500 \cdot 15$ $8100 : 2700$ $6000 \cdot 14$
$300 \cdot 18$ $5700 : 1900$ $8000 \cdot 12$

1617. a) $72\,000 : 24\,000$ b) $2000 \cdot 48$ c) $96\,000 : 12\,000$
$91\,000 : 13\,000$ $5000 \cdot 17$ $92\,000 : 23\,000$
$75\,000 : 15\,000$ $3000 \cdot 27$ $87\,000 : 29\,000$
$28\,000 : 14\,000$ $4000 \cdot 23$ $54\,000 : 27\,000$

1618.

a)	b)	c)	d)	e)
29	255	3	1260	963
+21	−15	·18	−60	−18
:5	:30	+6	:30	:105
·17	+7	·7	+5	·20
:2	·5	:2	:5	+110
·3	:25	·6	·107	:10

1619. Arvuta peast:

a) $8\,000 + 7\,000$ d) $4\,500 + 700$ g) $15\,400 + 10\,200$
b) $14\,000 + 19\,000$ e) $8\,700 + 800$ h) $76\,500 + 13\,500$
c) $230\,000 + 180\,000$ f) $15\,600 + 900$ i) $190\,800 + 10\,400$

1620. a) $34\,000 - 8\,000$ d) $5\,000 - 600$
b) $150\,000 - 75\,000$ e) $12\,000 - 4\,600$
c) $1\,000\,000 - 280\,000$ f) $11\,000 - 2\,100$
g) $200\,000 - 65\,300$
h) $450\,000 - 120\,100$
i) $180\,000 - 75\,300$

1621. Arvuta kirjalikult:

	f	g	h	i	j
a)	46 231 +	65 567 +	78 469 +	6 827 +	42 886
b)	635 769 +	874 +	7 746 +	38 999 +	77 847
c)	4 392 +	2 578 +	777 655 +	9 996 +	6 292
d)	895 +	67 678 +	564 +	23 +	712 589
e)	156 434 +	28 +	5 745 +	614 628 +	495

1622. a) $550\,012 - 237\,861$ e) $860\,401 - 785\,432$
b) $378\,789 - 5\,875$ f) $600\,000 - 68\,937$
c) $870\,003 - 67\,985$ g) $304\,501 - 283\,654$
d) $634\,451 - 487\,596$ h) $803\,080 - 576\,543$

1623. a) $200\,000 - 607 - 5\,826 - 9\,548 - 13\,625 - 654$
b) $523\,756 - 22\,745 - 5\,348 - 267 - 165\,749 - 98$
c) $300\,001 - 892 - 94\,608 - 832 - 4\,059 - 7\,827$
d) $800\,109 - 49\,780 - 659 - 136\,789 - 785 - 136\,458$

1624. Arvuta peast:

a)	b)	c)	d)
$4 \cdot 540$	$3 \cdot 2100$	$8 \cdot 3200$	$7 \cdot 4200$
$7 \cdot 260$	$5 \cdot 6300$	$5 \cdot 5400$	$6 \cdot 1900$
$8 \cdot 940$	$9 \cdot 8100$	$8 \cdot 7900$	$9 \cdot 7600$

1625.

a)	b)	c)	d)
$390 : 6$	$504 : 7$	$2100 : 3$	$6440 : 7$
$372 : 4$	$570 : 6$	$5600 : 8$	$2490 : 3$
$440 : 8$	$600 : 8$	$3600 : 8$	$6750 : 9$

1626. Arvuta kirjalikult:

a)	b)	c)
$7 \cdot 348$	$8 \cdot 83\,579$	$6 \cdot 103\,080$
$9 \cdot 2\,608$	$5 \cdot 46\,053$	$4 \cdot 54\,309$
$6 \cdot 9\,849$	$7 \cdot 65\,008$	$8 \cdot 76\,805$

1627.

a)	b)	c)
$32 \cdot 729$	$87 \cdot 3798$	$547 \cdot 488$
$54 \cdot 539$	$64 \cdot 9764$	$867 \cdot 539$
$76 \cdot 308$	$78 \cdot 8005$	$408 \cdot 720$

1628.

a)	b)	c)
$7009 \cdot 86$	$708 \cdot 1040$	$305 \cdot 2807$
$79 \cdot 5034$	$430 \cdot 2087$	$800 \cdot 1900$
$120 \cdot 2308$	$207 \cdot 1590$	$500 \cdot 1300$

1629.

a)	b)	c)
$721\,895 : 5$	$505\,940 : 41$	$65\,627 : 899$
$465\,774 : 6$	$146\,657 : 41$	$248\,651 : 403$
$164\,192 : 7$	$359\,959 : 59$	$200\,233 : 167$

1630.

a)	b)	c)
$241\,289 : 2389$	$800\,470 : 766$	$550\,840 : 586$
$548\,730 : 2345$	$956\,448 : 972$	$602\,556 : 674$
$211\,019 : 2371$	$702\,482 : 863$	$707\,733 : 789$

SISUKORD.

I. Kordamine. Arvelaua kasutamine 3
II. Veel ülesandeid tehetele arvudega kuni kümne tuhandeni. Kontrollimisvõtteid 28
III. Arvud miljonini. Järgud ja klassid 67
IV. Tehted arvudega kuni miljonini 82
1. Liitmine ja lahutamine 82
2. Korrutamine ja jagamine ühelistega 89
3. Korrutamine ja jagamine 100-ga ja 1000-ga 94
4. Korrutamine ja jagamine sajaliste ja tuhandelistega 100
5. Korrutamine ja jagamine mitmekohalise arvuga 106
6. Korrutamine ja jagamine arvudega, milles esinevad nullid . . 118
7. Tehete järjekord 130
8. Mitmesuguseid ülesandeid 131
V. Mitmenimelised arvud 136
1. Mitmenimeliste arvude kirjutamine koma abil 136
2. Koma abil kirjutatud arvude liitmine ja lahutamine 149
3. Koma abil kirjutatud arvude korrutamine ja jagamine . . . 163
VI. Murrud 173
1. Pool 173
2. Veerand 178
3. Kümnendik 186
4. Sajandik 192
5. Veel ülesandeid murdudele 197
VII. Geomeetriat 201
1. Ristkülik ja ruut 201
2. Risttahukas ja kuup 220
VIII. Kordamine 232

Иоханнес Каллак, Альфред Линтс. МАТЕМАТИКА ДЛЯ IV КЛАССА. На эстонском языке. Издательство «Валгус». Таллин, Пярнуское шоссе, 10.

*

Toimetaja I. Pikas. Kunstiline toimetaja H. Keigo. Tehniline toimetaja A. Muna. Korrektor H. Kull. Laduda antud 10. IV 1967. Trükkida antud 6. IX 1967. Paber 60×90/16. Trükipaber nr. 2 — Kohila Paberivabrik. Trükipoognaid 15,5. Arvestuspoognaid 10,29. Trükiarv 12 000. Tellimise nr. 2470. Hans Heidemanni nim. trükikoda, Tartu, Ülikooli 17/19. I.

Hind 18 kop.

18 kop.

A-28826

TÜ RAAMATUKOGU
1 0300 00449090 2